



Bu Proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.



Eğitime Erken Eğitimle Başla

ERKEN ÇOCUKLUK EğİTİMİNDE
KALİTE VE ERİşİMİN ARTTIRILMASI PROJESİ
**DRAMA-MÜZİK-OYUN, HAREKET VE
YARATICILIK-SANAT
ÖğRENME ALANLARI VE
OKUL DIşI ÖğRENME ETKİNLİKLERİ
ÖğRETMEN KILAVUZ KİTABI**

ÖN KAPAK İÇİ



Bu Proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.



Eğitime Erken Eğitimle Başla

ERKEN ÇOCUKLUK EğİTİMİNDE
KALİTE VE ERİşİMİN ARTTIRILMASI PROJESİ
**DRAMA-MÜZİK-OYUN, HAREKET VE
YARATICILIK-SANAT
ÖğRENME ALANLARI VE
OKUL DIşI ÖğRENME ETKİNLİKLERİ
ÖğRETMEN KILAVUZ KİTABI**

*Bu yayın, Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti'nin ortak finansmanıyla hazırlanmıştır.
Yayının içeriği yazarların sorumluluğunda olup hiçbir şekilde Avrupa Birliği ve
Türkiye Cumhuriyeti'nin resmî görüşünü yansıtmak zorunda değildir.*



İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül... ne bu şiddet bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl,
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim; bendimi çiğner, aşarım;
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garb'ın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar;
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imânı boğar,
"Medeniyet!" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın...
Kim bilir, belki yarın... belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak!" diyerek geçme, tanı!
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehîd oğlusun, incitme, yazıktır atanı;
Verme, dünyâları alsan da, bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki fedâ?
Şühedâ fışkıracak, toprağı sıksan şühedâ!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Hudâ,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyâda cüdâ.

Ruhumun senden, İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin ma'bedimin göğsüne nâ-mahrem eli!
Bu ezanlar-ki şehâdetleri dînin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli

O zaman vecd ile bin secde eder –varsa- taşım;
Her cerîhamdan, İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır rûh-i mücerred gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek Arş'a değer, belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl;
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl:
Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

GENÇLİĞE HİTABE

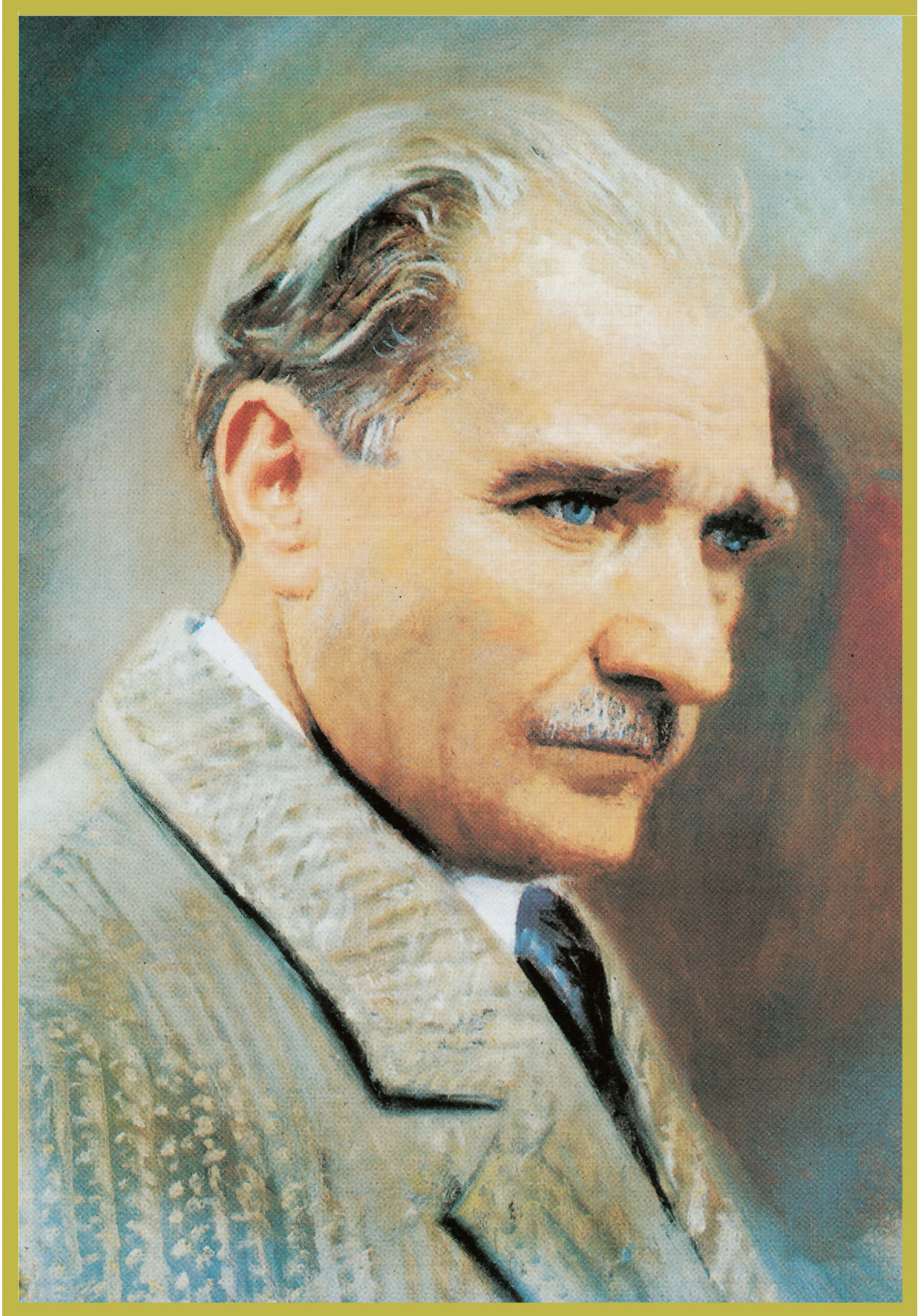
Ey Türk Gençliği!

Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin, en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek, dahilî ve haricî bedhahların olacaktır. Bir gün, İstiklâl ve Cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şerâitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerâit, çok nâmûsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve Cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın, bütün kaleleri zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şerâitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr ü zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerâit içinde dahi, vazifen; Türk İstiklâl ve Cumhuriyetini kurtarmaktır! Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur!

Mustafa Kemal Atatürk



MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

DRAMA-MÜZİK-OYUN, HAREKET VE YARATICILIK-SANAT ÖĞRENME ALANLARI VE OKUL DIŞI ÖĞRENME ETKİNLİKLERİ

Kılavuz Kitap Uygulama İlkeleri

Giriş.....11

Drama Öğrenme Alanı13

Tanımlar.....14

İçerik Alanları.....14

Drama Öğrenme Alanı Etkinlik Örnekleri.....18

Müzik Öğrenme Alanı42

Müziğin Gelişim Alanları Üzerindeki Etkisi42

Müzik Etkinliklerine Yönelik Yapılan Çalışmalar.....44

İçerik Alanları.....45

1. Yaratıcılık46

2. Performans.....46

3. Yanıtlama.....47

4. Bağlantı Kurma.....47

Müzik Öğrenme Alanı Etkinlik Örnekleri49

Oyun, Hareket ve Yaratıcılık Öğrenme Alanı.....79

İçerik Alanları.....81

1. Merak, Bilgiyi Araştırma ve Hareketlilik.....81

2. Oyun ve Hayal Gücü.....83

3. Risk Alma, Sorun Çözme ve Esneklik.....86

4. Dikkat, Çaba ve Sebat87

Oyun Hareket ve Yaratıcılık Öğrenme Alanı Etkinlik Örnekleri88

İÇİNDEKİLER

Sanat Öğrenme Alanı	119
Sanatın Gelişim Alanları Üzerindeki Etkisi	119
Sanat Etkinliklerine Yönelik Yapılan Çalışmalar	120
İçerik Alanları	121
1. Yaratıcılık	122
2. Sunum	124
3. Yanıtlama.....	126
4. Bağlantı Kurma.....	127
Sanat Öğrenme Alanı Etkinlik Örnekleri	128
 Okul Dışı Öğrenme Etkinlikleri	161
Okul Dışı Öğrenme Etkinliği Planları	162

Kılavuz Kitap Uygulama İlkeleri

Bu kılavuz kitaplar, okul öncesi öğretmenlerinin mesleki çalışmalarına destek olmak amacı ile Millî Eğitim Bakanlığı, Temel Eğitim Genel Müdürlüğü, Okul Öncesi Eğitim Programı'nın (2024) eki olarak hazırlanmıştır. Kılavuz kitapların hazırlanmasında Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları, Okul Öncesi Eğitimin Amaçları ve Okul Öncesi Eğitimin Temel İlkeleri çerçevesinde Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim Programı temel alınmıştır.

Kılavuz kitaplar hazırlanırken bilimsel literatür ve dünyadaki okul öncesi eğitim içerik standartları dikkate alınarak "öğrenme alanları" belirlenmiş ve bu alanlardaki içerikler analiz edilmiş, her bir alan için yöntem ve stratejilere ilişkin bilgilere ve etkinlik örneklerine yer verilmiştir.

Kılavuz kitap çalışmaları kapsamında fen ve matematik, dil ve erken okuryazarlık eğitimi, fiziksel gelişim ve sağlık, sosyal-duygusal, drama, müzik, oyun ve yaratıcılık, sanat öğrenme alanlarına ilişkin bilgiler ve etkinlik örnekleri ayrı kitaplar olarak okul öncesi öğretmenlerin yararına sunulmuştur.

Öğretmenlerin kitaplarda sunulan etkinlikleri; olduğu gibi ve mevcut sırada uygulaması beklenmemektedir. Öğretmen, çalıştığı çocukları tanıyıp değerlendirerek bu programda verilen günlük planlarda, etkinliklerde, öğrenme süreçlerinde ve kazanım-göstergelerde çocukların ilgilerine, gereksinimlerine, gelişim düzeylerine uygun uyarlamalar yapabilir. Bu kılavuz kitaplarda sunulmuş olan etkinlikleri uygulamak zorunlu değildir ve öğretmenlerin istek ve inisiyatifine bağlıdır. Ayrıca öğretmenlerin etkinlik uygulamaları sırasında çocuklara, fiziksel çevreye, mevcut olanaklara, ortaya çıkabilecek günlük ve anlık değişimlere göre düzenleme yapması beklenmektedir.

GİRİŞ

Çocukların bilişsel, dil, sosyal-duygusal ve fiziksel gelişimlerini desteklemek amacıyla hazırlanmış olan Okul Öncesi Eğitim Programı'nda yer alan etkinliklerin planlanmasında, oyun önemli bir yöntem olarak kullanılmaktadır. Küçük yaşlarda olan çocukların öğrenmelerinde oyun etkili bir yöntemdir. Bu nedenle etkinlikler oyun temelli hazırlanmalı ve çocukların aktif katılımlarının olduğu harekete dayalı süreçler düzenlenmelidir. Çocukların aktif katılımında oyunu da içinde barındıran drama etkinliklerinin rolü büyüktür. Drama aracılığı ile çocuklar yaratıcı bir yolculuğa çıkmakta, bireyden gruba doğru giden süreçte çocuklar farklı rollere girerek farklı deneyimler edinmektedir. Okul öncesi eğitim programlarında yer alan müzik etkinlikleri ile sanat etkinliklerinde ise çocuklar sanat alanlarına yönelik yaşantılar geçirmektedirler.

Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) Okul Öncesi Eğitim Programı'nın revizyonu sürecinde farklı ülkelerde uygulanan erken çocukluk eğitim programları ve gelişim alanları içinde yer alan öğrenme alanları ve standartlar ayrıntılı olarak incelenmiş ve bu doğrultuda hazırlanan öğretmen kılavuz kitaplarında diğer öğrenme alanları kapsamında drama, müzik, oyun, hareket ve yaratıcılık ile sanat öğrenme alanlarına da yer verilmiştir. Bunlara ek olarak farklı ülkelerin programlarında önemli bir yere sahip olan okul dışı öğrenme alanı da ele alınmıştır. Belirtilen bu öğrenme alanları ile okul dışı öğrenme alanına yönelik açıklamalar ve etkinlik örneklerine bu kitapta yer verilmiştir.

Her çocuğun ve her sınıfın biricik olduğu ilkesinden yola çıkılarak öğretmenlerin kendi grubunda yer alan çocukların gelişim özelliklerini bilmeleri, bireysel farklılıklarını dikkate alarak planlama yapmaları önemlidir. Bu nedenle, bu kitapta yer alan etkinliklerin örnek etkinlikler olduğu, öğretmenlerin kendi gruplarındaki çocukları göz önünde bulundurarak etkinliklerde gereken düzenlemeleri yapmaları gerektiği göz önünde bulundurulmalıdır.

DRAMA ÖĞRENME ALANI

Okul öncesi dönem çocuklarının hayal güçleri ve yaratıcılıkları yüksektir. Hayallerinde balık olup uzak denizlere, kuş olup gizemli ormanlara doğru yolculuğa çıkarlar. Yolculuklarında karşılaştıkları engelleri aşarken yeni arkadaşlar edinirler. Drama etkinliklerinde de çocuklar kendi yaşantılarından hareketle hayal güçlerini kullanarak yaratıcı bir yolculuk içinde olurlar. Drama etkinlikleri çocukların bir taraftan çok yönlü gelişimini desteklerken bir taraftan da eğlenerek katıldıkları süreçten yeni kazanımlar edinmelerini sağlar.

Rol oynama, dramatizasyon, doğaçlama, öğretmenin rolde olması, donuk imge, fotoğraf anı, toplantı düzenleme gibi tekniklerin kullanıldığı drama etkinliklerinde ısınma, canlandırma/doğaçlama ve değerlendirme aşamaları vardır. **Çocuklar henüz ilk kez drama etkinliklerine katılıyorlar ise taklit, rol oynama, dramatizasyon, doğaçlama şeklinde tekniklerin basitten zora doğru kullanılması çocukların sürece katılmalarını olumlu yönde etkiler. Çocukların role girmelerinde heykel olma, fotoğraf anı oluşturma gibi tekniklerden de yararlanılabilir.** Öğretmen kılavuz kitaplarında yer alan drama etkinliklerinin bazılarında tüm süreçlere yer verilirken, bazılarında drama ile ilk kez tanışan çocuklar dikkate alınarak yalnızca ısınma çalışmalarına ya da rol oynama, dramatizasyon gibi tekniklere yer verilmiştir. Eğer çocuklar gelişimsel olarak ve drama yaşantısı açısından yeterli deneyime sahiplerse öğretmen dramanın tüm süreçlerini planlamalıdır.

Drama etkinlikleri çocukların kendi sınıflarında, okulun bir koridorunda, girişinde, bahçesinde, mutfağında yapılabilir. Okul dışı öğrenme ortamlarında drama etkinlikleri çocukların kalıcı öğrenmeler edinmelerine destek olur. Bu nedenle müze, pazar yeri ve kütüphane gibi okul dışındaki alanlara yapılan ziyaretlerde drama etkinliği planlanabilir.

Drama sürecinde tül, kumaş, ip, giysi, aksesuar, kâğıt, karton, boya, kuru dallar ve yaprak, kutu, sepet, top, marakas, ritim çubukları, üçgen, tef gibi materyaller kullanılabilir. Materyaller çocukların role girmelerinde ve ortamı istedikleri bir mekâna dönüştürmelerinde etkili olur. Materyallerin yanı sıra süreçte müzikten yararlanılması, yine çocukların sürece etkili bir şekilde katılmalarında büyük bir öneme sahiptir.

Drama etkinlikleri çocukların yaratıcılıkları, problem çözme becerileri, benlik algıları, kendi duygularını anlama ve ifade etmeleri, başkalarının duygularını anlama, empatik iletişim kurma, farklılıklara saygı gösterme, öz düzenleme gibi sosyal ve duygusal becerilerinin gelişimini destekler. Çocuklar diğer çocuklarla iletişim kurarken, girdiği rolün gereklerini yerine getirirken ve drama sürecine yönelik değerlendirmelerini yaparken dili etkili bir şekilde kullanır. Böylece alıcı dil ve ifade edici dil gelişimi desteklenmiş olur. Çocukların drama sürecinde materyalleri kullanması, benzerliklere ve farklılıklara odaklanması, mekân içindeki eşyaların konumlarının farkında olması ve role girme sürecinde dikkatini yoğunlaştırması gibi çalışmalar ile onların bilişsel gelişimleri desteklenir. Mekânda farklı şekillerde ve hızlarda yürüme, atılan topu yakalama, yaşlı biri gibi oturup kalkma, kuş gibi uçma gibi etkinliklerle büyük kas motor gelişimi desteklenir; ipleri kumaşın büyük deliklerinden geçirirken, kurdelelere farklı şekiller verirken küçük kasların gelişimi sağlanır. Öz bakım ve sağlığa yönelik drama etkinlikleri aracılığı ile çocukların sağlıklı beslenme, kazalardan korunma, hastalıkları önleme ve hastalık durumlarında iyileşmeye yönelik davranışları gösterme gibi günlük yaşam becerileri desteklenir. Drama etkinliklerinin çocuklara sağladığı katkılar çok boyutlu olsa da genel olarak drama çalışmalarının doğasından dolayı çocukların yaratıcılıkları, problem çözme becerileri, çatışma çözme becerileri, iletişim becerileri hemen hemen her etkinlikte desteklenir. Drama etkinliklerinde çocuklar farklı rollere girerek yeni fikirler geliştirir. Doğaçlamalar sırasında bir veya birkaç problemi ya da çatışmayı

çözmek durumunda kalan çocuklar, girdikleri roller ile farklı kişiler, hayvanlar ve bitkiler ile empati kurar. Kendilerini başkalarının yerine koyarak onların duygu ve düşüncelerini anlama becerilerini geliştirirler. Dramanın olmazsa olmazı olan doğaçlamalar ve çatışma çözme/problem çözme süreci, çocukların belirtilen bu becerileri geliştirmelerinde önemli etkilere sahiptir.

Okul öncesinde bir etkinlik olarak uygulanmakta olan drama, eğitimde bir yöntem olarak da kullanılır. Aynı zamanda drama bir sanat alanıdır. Müzik, dans, tiyatro gibi sanat alanlarından biri olarak kabul edilir.

Tanımlar

Doğaçlama: Herhangi bir metne bağlı olmaksızın katılımcıların o anda geliştirdikleri bireysel ve grup yaratıcılığının ön plana çıktığı bir tekniktir. Doğaçlamanın olmadığı bir drama etkinliğinden söz edilemez ve tüm drama etkinlikleri planlanırken mutlaka doğaçlamaya/doğaçlamalara yer verilmektedir.

Donuk İmge: Zihinde canlandırılan durumun, olayın ve duygunun donarak anlatılmasıdır. Fotoğraf anı tekniğinden farklıdır. Donuk imgede çocuklar kendi tasarladıkları anın donuk imgesini oluştururlar. Fotoğraf anında ise önceden tasarlama yoktur.

Dramatizasyon: Belirli bir metnin çocuklar tarafından canlandırılması dramatizasyon olarak tanımlanır. Doğaçlama olmadan bir metnin dramatizasyonunun yapılması drama etkinliği için yeterli değildir, mutlaka doğaçlamaya da yer verilmesi gerekir.

Fotoğraf Anı: Yaşanılan süreçte bir anın fotoğrafının çekilmesi olarak düşünülebilir. Donuk imgeden farklı olarak fotoğraf anı, herhangi bir anın fotoğrafını çekmek gibidir.

Rol Oynama: Rol oynama çocukların kendi duygu ve düşüncelerinden sıyrılarak başkalarının ya da başka şeylerin rolüne girmesidir. Çocuklar dramatizasyon ya da doğaçlama yaparken başkalarının rolüne girer.

Manipülatif Oyuncak: Çocukların hayal güçlerini, zihinsel becerilerini ve parmaklarını kullanarak istediklerini yapabildikleri oyuncaklara manipülatif oyuncak denir. Bloklar, takmalı-çıkarmalı oyuncaklar, manipülatif oyuncaklara örnek olarak verilebilir. Ayrıca doğada bulunan çamur, yaprak, küçük taşlar gibi birçok malzeme, manipülatif becerilerin geliştirilmesinde kullanılabilen önemli materyallerdendir.

İçerik Alanları

Drama öğrenme alanları ile ilgili yapılan alanyazın taramasında, drama alanının sanat öğrenme alanı kapsamında dans, müzik, görsel sanatlar ve medya sanatları ile birlikte ele alındığı görülmüştür. Bu nedenle bu kitapta da drama öğrenme alanı ile ilgili verilen bilgilerin sanat öğrenme alanı ile ilişkili olmasına dikkat edilmiştir. Sanat öğrenme alanları sanatsal süreç (yaratma, gösteri/sunum/gerçekleştirme, değerlendirme/tepki verme ve bağlantı kurma) ile bağlantılı olarak düzenlenmiştir. Drama süreci de yaratma, gösteri/performans, değerlendirme/tepki verme ve bağlantı kurma şeklinde ele alınmıştır. Drama sürecinde bir karakter ya da öykü canlandırılır/yaratılır. Ürün başkaları ile paylaşılır/sergilenir. Ürün analiz edilir ve değerlendirilir. Deneyim diğer deneyimlerle ilişkilendirilir/bağlam oluşturulur. Bu işleyişteki sürece bakıldığında bir drama etkinliği içinde çocuk bir beceriyi geliştirir, bu becerisini sergiler, provasını yapar, prova sürecinde yaratıcılığını kullanır, eleştirel bir şekilde kendi düşüncelerini ele alır, düşüncelerini deneyime dönüştürür ve bağlamlarla ilişkilendirir. Sanat öğrenme standartları, ilgili bölümde (MEB Okul Öncesi Eğitim Programı Sanat Öğrenme Alanı) ayrıntılı bir şekilde ele alınmıştır. Bu bölümde standartlara drama öğrenme alanı ile ilişkilendirilerek kısaca değinilmiştir.

Dramada seyirciye yönelik bir ürün ortaya çıkarma amaçlanmaz, sonuçtan/üründen ziyade süreç önemlidir. Dramanın sürece önem vermesi, bir ürün ortaya koymaya odaklanmaması, çalışmaların sunulmaması/sergilenmemesi gibi özelliklerinden dolayı diğer sanat alanlarından farklıdır. Bu açıdan

bakıldığında standartlardan bazılarının drama alanı için uygun olduğu söylenebilir. Özellikle sunu-
ma/gösteriye yönelik çalışmalar ve sunumun/gösterinin yapılması ile ilgili standartlar, drama öğren-
me alanı kapsamında değerlendirilmemelidir. Ayrıca bu bölümde ve sanat öğrenme standartlarında
konusu geçen sanatsal süreçler, drama etkinliklerinin planlanması süreçlerinden farklılık göstermek-
tedir. Drama etkinliklerinde süreç -MEB Okul Öncesi Eğitim Programı'nda da açıklandığı gibi- ısınma,
canlandırma/doğaçlama ve değerlendirme aşamalarından oluşmakta olup bu bölümde sunulan et-
kinliklerde her üç aşamanın olmasına da özen gösterilmiştir.

Drama etkinliklerinin planlanması ve uygulanmasında dikkat edilecek noktalar:

- Çocuklarla yapılacak drama etkinliklerinde basitten zora, somuttan soyuta doğru bir planlama yapın.
- İlk kez drama etkinliğine katılacak çocuk grupları ile dramanın tüm aşamalarını uygulamak yerine, tanışma ve ısınma çalışmaları ile uygulamalara başlamaya özen gösterin.
- Dramanın ısınma aşamasında çocukların ısınmasına yönelik çeşitli şekillerde yürüme hareketleri, birbirlerine ısınmalarına yönelik ikili-üçlü sohbetler, ikili-üçlü heykel olma çalışmaları gibi etkinlikler yapın. Bu süreçte çocuklar, dramanın ikinci aşaması olan canlandırma/doğaçlamada ele alınacak temaya/konuya hazırlıklı olmaya doğru da uygulamalar yaparlar. Örneğin ısınma aşamasında ormanda yaşayan hayvanların rolüne girerek onların seslerini çıkarma, hareketlerini farklı hızlarda yapma gibi çalışmalarla çocuklar ormandaki hayvanların içecek sularının bitmiş olmasına yönelik yapacakları doğaçlamaya da hazırlanmış olurlar. Bununla birlikte hayvan rolünderken bedenlerinin ısınması da gerçekleşir.
- Çocukların role girmelerini kolaylaştırmak için fotoğraf anı, donuk imge, heykel olma gibi tekniklerden yararlanın.
- Birdenbire role girmelerini istemek yerine çocukların girecekleri role hazırlanmalarını sağlayın. Örneğin çocuklara burası bir orman; haydi, şimdi siz de bu ormanda yaşayan bir tavşan olun, demek yerine, önce ortamın/mekânın çocuklarla birlikte orman olarak düzenlenmesi ya da çocukların ormanda neler olabileceğine yönelik resimler yapıp mekânda istedikleri yerlere koyması gibi çocukların ormanda oldukları düşüncesine ısınmalarını/hazırlanmalarını sağlayacak çalışmalar yapılabilir. Ormandaki tavşan olabilmeleri için de "Bu ormanda tavşanlar, kuşlar, ağaçlar, çiçekler var. Ben müziği açtığımda herkes bir tavşan heykeli olsun." gibi bir etkinlikle çocukların tavşan rolüne girmelerini sağlayın.
- Drama etkinliklerinde materyal kullanımı çocukların sürece katılmalarını kolaylaştırır. Çocuklar tül-leri kullanarak kendilerine giysi tasarlayabilirler ya da drama sınıfında/drama sandığında bulunan kostümleri ve aksesuarları role girmek için kullanabilirler. Denizci şapkasını takarak bir denizci, mutfak önlüğü kullanarak yemek yapan bir kişi, baston kullanarak bir dede rolüne girebilirler.
- Materyal kullanımının yanı sıra drama sürecine olumlu etkisi nedeniyle müziği de kullanın. Çocuklar müziğin ritmine göre yürüyebilir, dinledikleri müzikten yola çıkarak resim yapabilir, yaptıkları resimden yola çıkarak öykü oluşturabilir ve oluşturdukları öyküden yola çıkarak doğaçlamalarını yapabilirler.
- Drama etkinliklerinde mutlaka doğaçlamalara yer verin. Doğaçlama dramanın bel kemiği olarak değerlendirilir. Doğaçlamanın olmadığı bir drama etkinliğinden söz edilemez. Doğaçlama, yazılı bir metin olmadan çocukların kendilerinin drama etkinliği süreci içinde ortaya çıkardıkları canlandırmalardır. Okunan ya da çocukların oluşturdukları bir öykünün dramatisasyonunun yapılması doğaçlama değildir.
- Dramada bir çatışmanın ya da problemin olması önemlidir. Bu nedenle drama etkinliğini planlar-ken çatışma durumuna ya da durumlarına süreçte mutlaka yer verin. Hayvan barınaklarında hayvanların beslenmesi için yeterince mamanın kalmamış olması, sokakta su bulamayan hayvanlar, bekçisi olan bir bahçeden havuç almak isteyen bir tavşan, oyun oynayabilecek bahçesi olmayan çocuklar gibi problem durumlarının oluşturulması ve çocukların doğaçlamalarında bu problemleri çözme çalışmalarını ile çatışma yaratılabilir.

- Drama etkinliğini tek başına veya diğer etkinlikler ile bütünleştirerek uygulayın. Matematik, erken okuryazarlık çalışmaları, Türkçe ve diğer etkinliklerle drama etkinliklerini bütünleştirebilirsiniz.
- Drama etkinliğinde değerlendirme aşamasını mutlaka yapın ve farklı değerlendirme türlerini kullanın. Değerlendirme, drama sürecinin sonunda olabileceği gibi gereksinim duyulması hâlinde etkinlik sürecinde de yapılabilir. Değerlendirmede çocuklar drama sürecinde yaşadıklarını anlatabilir, hoşlandıkları ya da kendilerini zorlayan durumlar üzerinde konuşabilirler. Resim yapma, afiş hazırlama, yoğurma maddelerini kullanma gibi farklı yöntemleri kullanarak da değerlendirme yapılabilir.
- İyi planlanmış bir drama etkinliğinde yaratıcılık, problem çözme ve karar verme gibi beceriler yer alır. Hemen hemen her drama etkinliğinde bu beceriler desteklenir ve çocukların bu becerileri sergilemelerine fırsat verilir.
- Drama etkinliklerini uygularken her çocuğun ve her sınıfın biricik olduğunu göz önüne alın. Her bir çocuk birbirinden çok farklı şekillerde tavşan, kelebek, bebek ya da bir dede olabilir. Her sınıfta kendi biricikliği içerisinde drama süreci farklı şekillerde ilerler.
- Drama sürecini planlarken rekabete yönelik etkinliklere yer vermeyin. Kazanan ya da kaybeden gibi rekabetçi durumlar oluşturmayın.
- Çocukların başarabilecekleri etkinliklerin planlanmasına özen gösterin. Çünkü okul öncesi dönem çocukları; gelişim özelliği gereği, başarısız olmak yerine başarılı olmayı kabul edebilmektedir.
- Aile ve toplum katılımına fırsat veren drama etkinliklerinin planlanmasının hem çocuklara hem de ailelere önemli kazanımlar sağlayacağı dikkate alındığında, zaman zaman drama etkinliklerinde aile ve toplum katılım çalışmalarına yer verin.

Öğretme Yöntem-Strateji ve Etkinliklerine İlişkin Öneriler:

- Çocukların kendilerini güvende hissederek role girmelerini, doğaçlama yapmalarını sağlayan ortamlar yaratın.
- Drama etkinliklerinde farklı sanat alanlarından yararlanılmaktadır ve bu sanat alanlarından biri de müziktir. Çocukların sürece katılmalarında güçlü bir etkiye sahip olan müzikten yararlanın. Hem çocukların drama sürecine etkin katılımlarını sağlamak hem de çocukların müzikle ilgili yaşantılarını zenginleştirmek için farklı müzik dallarından eserleri kullanmaya özen gösterin.
- Drama etkinliklerinde yararlanılan bir diğer sanat alanı ise görsel sanatlar alanıdır. Sanat çalışmalarına yer vermek çocukların role girmeleri, doğaçlamalarını yapmaları ve süreci değerlendirmelelerinde etkili olduğu için boyama, kâğıt, kolaj ve yoğurma maddeleri ile yapılan sanat çalışmalarına drama sürecinde yer vermeye özen gösterin.
- Dramada yararlanılan yöntemlerden biri de oyundur. Drama süreçlerinde çocuk oyunlarından yararlanılabileceği gibi oyunları birleştirilerek, yeni bir oyun oluşturmak ya da grubun birlikte geliştirdiği oyunlardan yararlanmak mümkündür. Bu nedenle drama etkinliklerinde var olan çocuk oyunlarına ve çocukların kendi oluşturacakları oyunlara yer verin.
- Çocuk edebiyatının öykü, şiir, bilmece, tekerleme gibi ürünlerinden drama sürecinde yararlanın. Ancak öykünün dramatizasyonunu yapmanın bir drama etkinliği olamayacağını göz önünde bulundurun. Drama etkinliklerinde doğaçlamanın mutlaka olması gerektiği için öyküden dramatizasyona yolculuğun yanı sıra süreçte mutlaka doğaçlamalara yer verin. Örneğin öykünün sonunu ya da yarısından sonrasını veya şiirden yola çıkarak çocukların rollerini seçmelerine ve doğaçlamalar yapmalarına fırsat verin.
- Dramatizasyonun var olan bir metnin dramatize edilmesi olduğunu, doğaçlamanın ise yazılı bir metne bağlı olmaksızın çocukların anında yaptıkları canlandırmalar olduğunu göz önünde bulundurun. Çocuklar sokağa bırakılmış olan bir kediye sokaktan kurtarmaya yönelik doğaçlamalar ya-

pabilirler, doğaçlamada yazılı bir öykü veya metin olmadığı için çocuklar birbirleri ile etkileşimdeyken kendi rollerini belirleyip rollerine girerek süreci yürütürler. Eğer sokağa bırakılmış olan kedinin önce öyküsü yazılır ve olduğu gibi canlandırması yapılırsa burada kullanılan teknik doğaçlama olmaktan uzaklaşır ve dramatizasyon tekniğinin kullanılmasına döner. Var olan bir öykünün okunması ve canlandırılması ise doğrudan dramatizasyon tekniğinin kullanımınıdır. Bu bilgilerin ışığında drama süreçlerinde dramatizasyon olsa bile doğaçlama tekniğinin kullanılmasına özen gösterin.

- Doğaçlamanın olmadığı bir drama etkinliğinden söz edilemeyeceği için her etkinlikte mutlaka doğaçlamalara yer verin. Doğaçlamalarda ve rol oynamalarda çocukların çatışma çözümüne yönelik çalışmalar yapmasına özen gösterin. Bunun için de mutlaka her drama sürecinde problem durum ya da durumlar olmasına özen gösterin.
- Drama etkinliklerinde okul öncesi dönem çocuklarına uygun farklı teknikleri kullanmaya özen gösterin. Fotoğraf anı, donuk imge, heykel, dramtizasyon, doğaçlama, liste oluşturma, rol oynama, öğretmenin rolde olması, yarım kalmış materyal, rol kartları gibi dramada kullanılan farklı tekniklerden yararlanın.
- Çocukların drama sürecine etkin katılımını sağlamada materyallerin önemini dikkate alarak farklı materyallerin kullanımına özen gösterin. Materyallerin bazen çocukların evlerinden getirecekleri materyaller olabileceği gibi bazen de sürece yönelik hazırlık yapılması gereken materyaller olduğunu dikkate alın. Gerektiğinde sürece yönelik materyalleri öğretmen olarak kendiniz hazırlayın ya da çocuklar ve aileleri ile birlikte hazırlamaya yönelik planlamalar yapın.
- Drama etkinliklerinde duyuların kullanımı ve gelişimini desteklemek önemlidir. Duyuların desteklenmesi çocukların bütüncül gelişimini sağlamada önemli bir etkiye sahiptir. Bu nedenle her drama etkinliğinde farklı duyuların kullanımına yönelik planlamalar yapın.
- Dramada kullanılacak stratejileri ve teknikleri belirlemede grupta olan her bir çocuğun gelişim özelliklerini, ilgi ve gereksinimlerini bilmenin öneminin farkında olun. Seçeceğiniz strateji ve tekniklerde gruptaki tüm çocukları dikkate almaya özen gösterin.

DRAMA ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-1

Duygularım

60-72 Ay

Drama (Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 20. Problem durumlarına çözüm üretir.

Göstergeler

- Probleme ilişkin çözüm yolu/yolları önerir.
- Probleme ilişkin çözüm yollarından birini seçer.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 2. Duygularını ifade eder.

Göstergeler

- Duygularını farklı yollarla ifade eder.
- Duygularının nedenlerini açıklar.

Kazanım 9. Empatik beceriler gösterir.

Göstergeler

- Başkalarının bakış açılarını/duygularını fark eder.
- Başkalarının bakış açılarını/duygularını farklı yollarla ifade eder.

SÖZCÜKLER: Akran, zorbalık

KAVRAMLAR: Duygu: Mutlu, üzgün, kızgın, korkmuş
Zıt: hızlı-yavaş

DEĞERLER: Dostluk

MATERYALLER: Mutlu, üzgün, kızgın ve korkmuş yüz ifadelerinin olduğu kartlar, arkadaşı tarafından itilen, başka bir çocuk tarafından zorla elindeki kitabı alınan, oyun grubu dışında kalmış oyuna giremeyen çocuk görselleri, dört tane karton, boyalar

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Mutlu, üzgün, kızgın ve korkmuş yüz ifadelerinin olduğu kartlar ortaya konur. Çocuklar sırayla bu kartlardan birini seçer, kartta gördüğü duyguyu kendi yüz ifadeleri ile gösterir.
- Çocuklar müzik eşliğinde tüm mekânı kullanarak yürür. Öğretmen "Mutlu" dediğinde mutlu ve hızlı, "Üzgün" dediğinde ise üzgün ve yavaş şekilde yürürler. Çocukların ilgileri doğrultusunda dansa devam edilir.
- Çocuklar ikili eş olur. Öğretmen çocuklara "Sizi mutlu eden bir olayın olduğu zamanda fotoğrafınızın çekildiğini düşünün. Fotoğraftakiler konuşmazlar ve hareket etmezler. Şimdi siz de belirlediğiniz mutlu anın fotoğrafı çekilmiş gibi fotoğraf anı oluşturun." der. İkili eşler fotoğraf karelerini oluştururlar. Öğretmenin dokunduğu çocuk mutlu olmasına neden olan olayın ne olduğunu söyler.

- Arkadaşı tarafından itilen çocuk resmi, başka bir çocuk tarafından zorla elindeki kitabı alınan çocuk resmi ve oyun grubu dışında kalmış oyuna alınmayan çocuk resmi ortaya konur.
- Çocuklar resimleri inceler. Daha önce bu duruma benzer şeyler yaşayanlar varsa ilgili resmi gösterir ve yaşadığı duruma ilişkin bir heykel oluşturur.
- Öğretmen çocuklara *"Resimlerde gördüğünüz bu çocuklara arkadaşları zorbalık yapmış, yani bu çocukların üzüleceği şeyler yaşamalarına neden olmuşlar."* açıklamasını yapar.
- Çocuklar üç gruba ayrılır. Her bir gruba zorbalık gören çocukların olduğu resimler verilir. Çocuklar bu resimlerden yola çıkarak yine kendi fotoğraf karelerini oluşturur.
- Gruplar kendilerinde fotoğrafı olan çocuğun nasıl bir zorbalığa uğradığı, zorbalığa uğrayan çocuğun neler hissetmiş olabileceği ile ilgili düşüncelerini sözsüz bir şekilde anlatırlar.
- Çocuklar iki gruba ayrılır. Gruplar aynı anda zorbalığa uğrayan çocuğa/arkadaşına nasıl yardımcı olabileceklerine yönelik sözsüz canlandırmalar yaparlar.
- Çocuklar zorbalığa uğrayan çocuğun kendisini korumaya yönelik neler yapabileceği ile ilgili önerilerini söyler. Öğretmen önce çocuklardan önerilerini alır, sonra *"Çocuk zorbalık yapan arkadaşına hayır/dur diyebilir."*, *"Çocuk öğretmeninden yardım ister."*, *"Çocuk zorbalık yapan arkadaşlarına üzüldüğünü söyler."* şeklinde kendi önerilerini söyler. Gruplar gelen tüm öneriler arasından birini seçer. Gruplardan biri seçtikleri öneriyi sözsüz bir şekilde beden dilini kullanarak canlandırır. Başka bir grup önerisine yönelik bir öykü oluşturmaya başlar ve öyküyü yarıda bırakıp devamının doğaçlamasını yapar.
- Doğaçlamalardan sonra gruplar neden doğaçlamasını yaptıkları çözüm önerisini seçtiklerini açıklar.

● DEĞERLENDİRME

Çocuklar dört gruba ayrılır. Gruplar mutlu, üzgün, kızgın ve korkmuş yüz ifadelerinin olduğu kartlardan birini alıp kartonlarında istedikleri bir yere yapıştırır. Kartona yapıştırdıkları duygusal yüz ifadesinden yola çıkarak kartonun boş yerlerine resim yaparlar. Yaptıkları çalışmaya bir ad verirler. Gruplar yaptıkları çalışmaları arkadaşlarına anlatır ve çalışmalarının adını söyler.

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Anne ve babalara not gönderilip onlardan çocukları ile duygular hakkında konuşmaları ve farklı duyguların olduğu görselleri kullanarak bir kolaj çalışması yapmaları istenir. Ailelere yaptıkları kolaj çalışmalarını okula gelerek sınıftaki diğer çocuklarla paylaşmaları önerilir.

Bir pandomim sanatçısı ile çevrim içi buluşulur. Sanatçı duygularla ilgili bir konuda performansını sergiler. Çocuklar sanatçının performansında hangi duyguların olduğu ile ilgili yorumlarını yaparlar, sanatçı ile bu konuda sohbet ederler.

DRAMA ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-2

Çiçekler ve Eller

48-72 Ay

Drama (Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 7. Nesne/varlık/olayları çeşitli özelliklerine göre düzenler.

Göstergeler

- Nesne/varlık/olayları çeşitli özelliklerine göre karşılaştırır.
- Nesne/varlık/olayları çeşitli özelliklerine göre eşleştirir.

● Dil Gelişimi

Kazanım 3. Dili iletişim amacıyla kullanır.

Göstergeler

- Başlatılan konuşmaya katılır.
- Konuşmayı sürdürür.
- Konuşma sırasında göz teması kurar.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 2. Büyük kaslarını koordineli kullanır.

Göstergeler

- Farklı yönde/formda/hızda yürür.
- Farklı yönde/formda/hızda koşar.

SÖZCÜKLER: Papatya, menekşe, nergis, gül

KAVRAMLAR: Renk: Sarı-kırmızı Zıt: Hızlı-yavaş

DEĞERLER: -

MATERYALLER: Sarı ve kırmızı bantlar, her çocuğun avucunda farklı çiçeklerin olduğu fotoğraf kartlarından ikişer tane (Gerçek çiçekler de kullanılabilir.) şal büyüklüğünde bir tül

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Zeminde çocukların birbirlerine değmeden rahatlıkla yürüyebilecekleri sarı bantlarla zikzak çizgiler, kırmızı bantlarla düz çizgiler oluşturulur. Çocuklar sarı zikzaklardan oluşan çizgilerden hızlı bir şekilde, kırmızı düz çizgilerden ise yavaş bir şekilde yürür. Yürürken birbirlerine değmemeleri gerektiği hatırlatılır. Öğretmenin yönergesine göre farklı hızlarda ve yönlerde yürüyerek devam edilir.
- Öğretmen sözsüz bir müzik açar ve çocuklara “Burası rengarenk çiçeklerin olduğu bir çiçek bahçesi, şimdi çiçeklere basmadan müzik eşliğinde dans edelim.” der ve çocuklar dans ederken “Çiçeklerden mis gibi kokular geliyor, arı seslerini ve dereden akan suların seslerini duyuyor musunuz?” gibi yönergeler verir.
- Öğretmen, çocuklar yürürken “Solmuş bir papatya, yaprağın altında kalmış bir menekşe, mis gibi kokan bir nergis, yaprakları dökülmeye başlamış bir gül vb.” farklı çiçek adları söyler, çocuklar yönergede söylenen çiçeğin heykeli olur.

- Çocuklar tüm mekânı kullanarak yavaş bir şekilde yürür. Öğretmen çiçek dediğinde çocuklar kendi tercih ettikleri bir çiçeğin heykeli olurlar. Öğretmenin dokunduğu çocuklar hangi çiçek olduğunu öğretmen ile göz teması kurarak söyler. Çocukların ilgisi doğrultusunda çocuklar yürümeye devam eder ve öğretmen çiçek dediğinde çocuklar donar.
- Çocukların avuçlarında çiçeklerin olduğu fotoğraflı kartlar yere kapalı bir şekilde konur. Çocuklar kartlar arasında hızlı bir şekilde yürürken öğretmen elindeki tülü sallır. Tül sallanınca her çocuk bir kartın yanında durur. Kartı alır ve kendi kartı ile aynı olan çocuk ile eş olur. Kendilerinde olan çiçeğin özellikleri ile çiçeklerin ve ellerin benzerlikleri ve farklılıkları hakkında birbirleri ile konuşurlar. Sonra kendi çiçeklerinin heykeli olurlar. Öğretmen çocukların elleri ve ellerindeki çiçeklerin de farklı olduğuna dikkat çeker.
- Öğretmen role girerek *“Ben açık yeşil rengi olan bir çiçeğim, diğer çiçekler rengârenken yemyeşil çimenlerin arasında açık yeşil rengimle hiç fark edilmiyorum. Diğer çiçekler benimle oynamak istemiyorlar. Kendimi çok yalnız hissediyorum.”* der. Sonra öğretmen büyük bir çiçek fotoğrafını ortaya koyar. Çocuklar bu çiçeğin çevresinde çember şeklinde oturur. Öğretmen *“Bu çiçek hep yalnızmış, arkadaşları bu çiçekle oynamıyorlarmış. Hem rengim de diğer çiçekler kadar güzel değil, diye düşünüyormuş.”* der. Çocuklar bu çiçeğin diğer çiçekler ile oynayabilmek için neler yapabileceği ile ilgili öneriler hakkında tartışır.
- Sonrasında çocuklar sırası ile konuşarak bu çiçeğin başka çiçeklerle oynadığı bir öykü oluşturur. Oluşturulan öyküden yola çıkarak tüm çiçeklerin birlikte oynadıkları ve yalnız olan çiçeğin hep mutlu olacağı doğaçlamalar yaparlar.

● DEĞERLENDİRME

Çocuklar küçük gruplara ayrılır. Gruplar her çocuğun avucunda farklı çiçeklerin olduğu fotoğrafları kullanarak kolaj çalışması yapar. Her grupta kolaj çalışmasının benzer olup olmadığı, farklılıkların neler olduğu ile ilgili sohbet edilir.

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Anne-babalar çektikleri fotoğrafları kullanarak bir sunum hazırlarlar ve eğitim etkinliklerine katılım kapsamında çocuklara sunarlar.

Belediye ile iletişime geçilir ve bahçe çiçekleri fideleri alınıp belediyenin görevlendirdiği görevlilerle birlikte okul bahçesine ya da okula yakın olan bir oyun parkına çiçek dikilir.

DRAMA ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-3

Atatürk ve Biz

60-72 Ay

Drama (Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 1. Nesneye/duruma/olaya yönelik dikkatini sürdürür.

Göstergeler

- Dikkat edilmesi gereken nesneye/duruma/olaya odaklanır.
- Dikkatini çeken nesneye/duruma/olaya yönelik sorular sorar.

● Dil Gelişimi

Kazanım 3. Dili iletişim amacıyla kullanır.

Göstergeler

- Konuşma sırasında göz teması kurar.
- Karşısındakini etkin bir şekilde dinler.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 14. Atatürk'ün ülkemize kazandırdığı çağdaş ve demokratik yaşam anlayışını takdir eder.

Göstergeler

- Atatürk ile ilgili etkinliklere katılır.
- Atatürk ile ilgili etkinliklerde sorumluluk alır.

SÖZCÜKLER: Salıncak

KAVRAMLAR: Zaman: Önce-sonra.

DEĞERLER: Sevgi ve saygı

MATERYALLER: Atatürk'ün olduğu fotoğraflar, Atatürk'ün salıncakta sallandığı fotoğraf, pastel boya, kâğıt, karton, yapıştırıcı, Atatürk ile ilgili video, yoğurma maddesi

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Atatürk'ün salıncakta sallandığı fotoğraf açık bir şekilde masanın üzerine, diğer fotoğrafları ise kapalı bir şekilde sınıfın uygun olan duvarlarına asılır.
- Çocuklar müzik eşliğinde yürür. Öğretmenin yönergesi ile kapalı olan fotoğraflardan birinin yanında dururlar. Sırası ile kapalı fotoğraf açılıp gösterilir. Sonrasında fotoğraf Atatürk'ün salıncakta sallandığı fotoğrafın yanına açık olarak konur.
- Çocuklar fotoğrafları inceler. "Atatürk dışında fotoğraflarda başka kimler var? Bu kişiler kimler olabilir? Bu fotoğraflar nerede çekilmiş olabilir?" gibi sorular sorulur. Çocukların yanıtları dinlenir.
- Çocuklar, kendi belirlediği bir arkadaşına fotoğraflarla ilgili bir soru sorar. Sorunun yanıtını dinler. Sonra yanıt veren çocuk başka bir çocuğa fotoğrafla ilgili bir soru sorar. Gönüllü çocuklarla bu etkinlik devam eder.
- Atatürk'ün salıncakta sallandığı fotoğraf, öğretmen tarafından öğrencilere tekrar gösterilir. Çocuklar, küçük gruplar oluşturup fotoğrafın çekildiği anın, öncesinin ve sonrasının fotoğraf karelerini oluştururlar.

- Gruplar oluşturulur. Her grup istediği kadar fotoğraf alır. Gruplar bu fotoğraflarla neler yapabileceğine karar verir. Gruplardan birer kişi sırası ile fotoğraflarla neler yapmayı planladıklarını konuşmadan hareketleriyle anlatır.
- Öğretmen *“Buranın bir okul bahçesi olduğunu düşünelim. Bu bahçede bir salıncak var, başka neler olabilir? Bunların resimlerini yapıp istediğiniz yere koyabilirsiniz.”* der. Çocuklar yaptıkları resimleri istedikleri uygun bir yere koyar. Salıncak dışında bahçede başka neler olduğu resimlere bakılarak söylenir. Öğretmen *“Okul bahçemizde salıncak, ... var. Atatürk ile bu bahçede hangi oyunları oynamak istersiniz?”* der. Çocukların yanıtları dinlenir.
- Çocuklar sınıfta okul bahçesi olarak yapılan/resimler konulan alandan uzak bir yerde toplanır. Öğretmen *“Şimdi bahçeye geçebiliriz. Bahçede Atatürk ile istediğiniz oyunları oynayabilirsiniz.”* der. Bahçe olan alana doğru yönelir ve role girerek bahçe kapısını açamıyormuş gibi yapar. *“Bahçe kapısı açılmıyor. Bahçeye çıkmak için neler yapabiliriz?”* der. Çocuklar okul bahçesine çıkıp oynayabilmek için çözüm önerileri söyler. Söylenen önerilerden çocukların belirlediklerinin doğaçlamaları yapılır. Kapı açıldıktan sonra çocuklar kendi oluşturdukları bahçeye geçerler ve Atatürk ile oynamak istedikleri oyunları oynarlar.
- Çocukların oyunları bittikten sonra Atatürk ile ilgili video izlenir.

● DEĞERLENDİRME

Küçük gruplar oluşturulur. Gruplar karton ve boya malzemeleri, yoğurma maddeleri, Atatürk ile ilgili fotoğrafların olduğu masalardan birine geçerler. Karton ve boya malzemelerinin olduğu masaya oturan grup bir Atatürk fotoğrafını kartonda istedikleri yere yapıştırır. Boş kalan yerleri kullanarak Atatürk ile ilgili afiş hazırlar. Yoğurma maddesi olan masaya oturan çocuklar süreçte yaşadıklarından yola çıkarak istedikleri şeylerin figürlerini yaparlar. Atatürk ile ilgili fotoğrafların olduğu masaya oturanlar ise kolaj çalışması yaparlar.

● AİLE /TOPLUM KATILIMI

Ailelere, çocukları ile birlikte okul dışı öğrenme alanlarından biri olan Anıtkabir’e gitmeleri ve müzede belirledikleri bir bölümü gezmeleri ve gezi sırasında çekildikleri fotoğraflar ile kolaj çalışmaları yapmalarına yönelik bir not gönderilir. Yapılan kolaj çalışmalarını çocuklar okula getirebilir ve okulun bahçe duvarlarına kolaj çalışmaları asılır.

Ailelere sanal müze ziyareti yapabilecekleri bilgisi verilir.

Atatürk’ün çocuk sevgisi konusunda çalışan bir uzman konuk olarak davet edilir.

DRAMA ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-4

Barınaktaki Hayvanlar

60-72 Ay

Drama (Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 3. Algıladıklarını hatırladığını gösterir.

Göstergeler

- Nesne/durum/olayı bir süre sonra yeniden söyler.
- Eksilen/eklenen nesneyi söyler.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 10. Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.

Göstergeler

- Bedenini kullanarak ritim çalışması yapar.
- Müziğin temposuna, ritmine ve melodisine uygun dans eder.
- Eşli ya da grup hâlinde dans eder.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 16. Sürdürülebilir yaşam için gerekli olan varlıkları korumayı alışkanlık hâline getirir.

Göstergeler

- Canlı varlıklara saygı gösterir.
- Canlı varlıkları korur.

SÖZCÜKLER: Hayvan barınağı

KAVRAMLAR: Miktar: Az-çok

DEĞERLER: -

MATERYALLER: Sokakta yaşayan hayvanlarla ilgili resimlerin olduğu kartlar, hayvan barınağı resmi, kraft kâğıdı, pastel boyalar

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Çocuklar istedikleri bir hayvan rolüne girer. Rolüne girdikleri hayvanların seslerini çıkarır, hareketlerini yaparlar. Her çocuk hayvan rolüne girdiğinde sınıfta birbirlerine çarpmadan yavaş bir şekilde rolüne girdikleri hayvan gibi yürürler. Öğretmen "Kırmızı" dediğinde dururlar, "Yeşil" dediğinde yürürler. Çocukların ilgisi doğrultusunda hızlı yürüme, yavaş yürüme, geriye doğru yürüme, yana doğru yürüme gibi farklı şekillerde yürümeler yapılır.
- Çocuklar çember oluşturacak şekilde oturur. Ortaya üç tane hayvan görselinin olduğu kart konur. Gönüllü olan çocuklar sırası ile gelir ve ortadaki kartları inceler. Sonra arkası çemberin dışına dönük bir şekilde oturur, böylece çemberin ortasındaki kartları göremez. Çocuğun çemberin dışında olması yerine sınıfın dışına çıkması şeklinde de kartlarda değişiklik yapılabilir. Önemli olan çocuğun kartlarda yapılan değişikliği görmemesidir.
- Üç kartın yanına yeni bir kart eklenir. Arkası dönük olan çocuk gelir ve yeni eklenen kartı bulmaya çalışır. Çocuklar sıra ile bu etkinliğe katılır, her defasında ortaya konan üç resimli kart ve eklenen yeni resimli kart değiştirilir.

- Çocuklar, sokakta yaşayan hayvan kartlarından birer tane alır. Çocuklar aldıkları kartta olan hayvanın rolüne girerek arkadaşlarına çektikleri karttaki hayvanın hangi hayvan olduğunu anlatmaya çalışırlar.
- Öğretmen bedenini kullanarak özgün bir ritim oluşturur, çocuklar öğretmenin yaptığı ritmi tekrarlar. İsteyen çocuklar da kendi ritim kalıplarını oluşturur, diğer çocuklar da bu ritimleri tekrarlar.
- Çocuklar tercih ettikleri bir hayvan rolüne girerek müzik eşliğinde dans ederler. İkili eşler oluşturulur ve çift olarak dans etmeye devam ederler.
- Çocuklar hayvan barınağını incelerler. Daha önce hayvan barınağı görüp görmedikleri, gördüler ise nasıl bir yer olduğu, buradaki hayvanlar, bu hayvanların beslenmesi vb. hakkında çocuklar deneyimlerini paylaşır. Sonra hayvan barınağı resmine bakıp belirledikleri bir şeyin heykeli olurlar. Müzik başlayınca hareket ederler, müzik durduğunda heykel olurlar.
- Çocuklara farklı barınaklardan hayvan fotoğrafları gösterilir. Çocuklar hayvanların neler hissetmiş olabilecekleri ile ilgili canlandırmalar yaparlar.
- Çocuklar gruplara ayrılır ve gruplara barınakta mutsuz olan köpekler, çok küçük alanda sıkışık yaşayan köpekler, mutsuz yavru köpekler gibi görsellerin olduğu fotoğraflar verilir. Çocuklar görsellerden yola çıkarak köpeklerin koşullarını iyileştirmeye yönelik doğaçlamalar yaparlar.
- Öğretmen *“Sınıfımızda istediğimiz bir yeri hayvan barınağı olarak düzenleyelim, bunun için sınıftaki minderlerimizi, sandalyelerimizi ve başka eşyalarımızı kullanabiliriz.”* der. Hep birlikte bir hayvan barınağı yapılır.
- Çocuklara barınaktaki hayvanların mamasının çok az olduğu söylenir. Hayvanlara nasıl mama bulunabileceği ile ilgili çocuklar tartışır. Öneriler söz kullanılmadan beden hareketleri ile anlatılır. Hayvan barınağındaki hayvanlara yiyecek bulmaya yönelik doğaçlamalar yapılır.

● DEĞERLENDİRME

Büyük bir kraft kâğıdına hep birlikte güvenli ve temiz bir hayvan barınağı resmi yapılır.

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Ailelere, kısa mesaj ile okul dışı öğrenme alanlarından bir hayvan barınağını çocukları ile birlikte ziyaret etmeleri önerilir. Hayvan barınağına yapılan geziden sonra ailelerden sokakta yaşayan hayvanları çocukları ile birlikte beslemeleri istenir.

Bir veteriner ya da sokak hayvanları konusunda gönüllü bir konuk okula davet edilebilir. Çocukların değerlendirme aşamasında yaptıkları güvenli ve temiz hayvan barınağı resmi konuğa gösterilir ve konuk ile barınaklar hakkında sohbet edilir.

DRAMA ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-5

İplerle Resim Yapan Ressam

48-72 Ay

Drama-Sanat (Bütünleştirilmiş Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 1. Nesneye/duruma/olaya yönelik dikkatini sürdürür.

Göstergeler

- Dikkat edilmesi gereken nesneye/duruma/olaya odaklanır.
- Dikkatini çeken nesne/durum/olay ile ilgili bir ya da birden fazla özelliği/niteliği söyler.

Kazanım 2. Nesnelerin/varlıkların özelliklerini açıklar.

Göstergeler

- Nesnelerin/varlıkların fiziksel özelliklerini betimler.
- Nesnelerin/varlıkların benzer yönlerine örnekler verir.
- Nesnelerin/varlıkların farklı yönlerine örnekler verir.

● Dil Gelişimi

Kazanım 8. Görsel materyalleri kullanarak özgün ürünler oluşturur.

Göstergeler

- Görsel materyalleri inceler.
- Görsel materyalleri açıklar.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 22. Sanatın/sanat eserlerinin değerini fark eder.

Göstergeler

- Sanat eserlerinde gördüklerini/işittiklerini söyler.
- Sanat eserlerini kendi bakış açısıyla yorumlar.

SÖZCÜKLER: Ressam, eser

KAVRAMLAR: Boyut: Uzun-kısa, kalın-ince

DEĞERLER: -

MATERYALLER: Ressam Ahmet Yeşil'in üç tane fotoğrafının ve on tane eserinin olduğu ikişer tane kart, farklı kalınlıklarda ve uzunluklarda renkli artık örgü ipleri, karton, yapıştırıcı

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Çember şeklinde oturulur. Her çocuğun önüne Ahmet Yeşil'in eserlerinin olduğu kartlar kapalı bir şekilde bırakılır. Sırası ile çocuklar önlerindeki kartı açar ve kartta gördüklerini hareketlerle arkadaşlarına anlatır. Anlatan çocuk kartını açık bir şekilde ortaya bırakır.
- Öğretmen çocuklara kartlardaki eserlerin Ressam Ahmet Yeşil tarafından yapıldığını söyler. Çocuklar eserlerin birbirleri ile farklılıkları ve benzerlikleri hakkında konuşur.

- Öğretmen kartların yanına farklı uzunluklardaki ve kalınlıklardaki ipleri koyar.
- Çocuklar ortadaki kartlardan birer tane alır. Aynı kartı alan çocuklar eş olur. Kartlarındaki eseri incelerler ve eserin belirledikleri bir bölümünü istedikleri uzunlukta ve kalınlıktaki ipleri alarak zemin üzerinde oluştururlar.
- Ahmet Yeşil'in fotoğrafları sınıfa aralıklarla konur. Çocuklar eşit sayıda olacak şekilde fotoğrafların yanına giderler. Aynı grupta olan çocuklar Ahmet Yeşil'in olduğu fotoğrafı inceler ve fotoğraftan belirledikleri bir şeyin heykeli olurlar.
- Ahmet Yeşil'in bir eseri ortaya konur. Çocuklar eseri inceler. Eserden ve öğretmenin esere ilişkin soracağı sorulardan yola çıkarak bir öykü oluşturulur. Oluşturulan öykü tüm grupla birlikte canlandırılır.

● DEĞERLENDİRME

Gruplar oluşturulur. Her grup Ahmet Yeşil'in eserlerinin olduğu kartları ve farklı renklerdeki ipleri kullanarak kolaj çalışması yapar. Kolaj çalışmaları sergilenir.

● AİLE VE TOPLUM KATILIMI

Ailelere not aracılığı ile çocuklarıyla belirleyecekleri bir sanat alanı ile ilgili inceleme yapmaları, sonrasında da ilgili bir mekânı ziyarete gitmeleri önerilir. Örneğin resim ya da heykel alanını tercih eden aileler resim ve heykel müzesini ziyaret edip müze gezisi sırasında çektikleri fotoğraflardan oluşturdukları sunumlarını okulda çocuklarla paylaşırlar.

Ailelere kısa ileti mesaj ile çocukları ile birlikte Ahmet Yeşil'in sergisini ziyaret etmeleri ve gezi sonrasında çocukları ile ipleri kullanarak resim yapmaları önerilir.

DRAMA ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-6

Müzikten Resme Yolculuk

48-72 Ay

Drama (Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 7. Nesne/varlık/olayları çeşitli özelliklerine göre düzenler.

Göstergeler

- Nesne/varlık/olayları çeşitli özelliklerine göre karşılaştırır.
- Nesne/varlık/olayları çeşitli özelliklerine göre sıralar.

Kazanım 20. Problem durumlarına çözüm üretir.

Göstergeler

- Probleme ilişkin çözüm yolu/yolları önerir.
- Probleme ilişkin çözüm yollarından birini seçer.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 10. Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.

Göstergeler

- Müziğin temposuna, ritmine ve melodisine uygun dans eder.
- Materyal kullanarak dans eder.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 22. Sanatın/sanat eserlerinin değerini fark eder.

Göstergeler

- Sanat eserlerinde gördüklerini/işittiklerini söyler.
- Sanat eserleri ile ilgili duygularını açıklar.

SÖZCÜKLER: Müze

KAVRAMLAR: Renkler: Kırmızının tonları, mavinin tonları, sarının tonları

DEĞERLER: Adalet

MATERYALLER: Yapıştırıcı, kırmızı, mavi ve sarının üç farklı tonundan ikişer tane kurdele

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Öğretmen ortaya kırmızı, mavi ve sarının farklı tonlarında olan kurdelelerden çocuk sayısı kadar koyar ve çocuklar bu kurdelelerden alırlar. Çocuklar kurdelelerden aldıktan sonra kurdelesiz olmayan çocuklar olup olmadığına, kimlerde birden fazla kurdele olduğuna dikkat çekilir.
- Çocuklar kendilerinde kaç tane kurdele olduğunu söyler. Hiç kurdelesiz olmayan çocukların nasıl kurdelesiz olabileceği ile ilgili çocuklar tartışır. Tüm kurdeleler tekrar ortaya konur, her çocuk bir tane kurdele alana kadar bu işlem tekrarlanır.

- Çocuklar kurdelelerini kullanarak klasik müzik eşliğinde dans eder. Müzik durduğunda aynı renk tonları olan çocuklar eş olur ve birlikte dans etmeye başlar. Müzik durduğunda kurdelesini aynı renk olan çocuklar bir araya gelir. Gruptaki kurdelelerden aynı renkte olanlar yan yana olacak şekilde yere konur. Sonrasında her tondan birer tane kurdele alınarak yerde renk tonlarına göre kurdeleler sıralanır.
- Çocuklar masalara geçer. Kurdelelerini kâğıtlarında istedikleri bir yere yapıştırır ve müzik dinleyerek kâğıtta boş kalan yerlere resim yapar. Çocuklar yaptıkları resimleri anlatır.
- Çocuklarla daha önce müzik dinleyerek resim yapıp yapmadıkları, dinledikleri eserdeki ses iniş çıkışları ve eserde kullanılan enstrümanlar hakkında sohbet edilir.
- Öğretmen role girerek *“Ben bir sanat müzesinde çalışıyorum. Bizim müzemizde ressamların, heykeltıraşların eserleri sergilenir. Birbirinden güzel eserler var. Sizlerin yaptıkları bu resimlerin de bizim müzemizde sergilenmesini istiyorum.”* der.
- Çocuklarla birlikte bir müze ortamı oluşturulur ve isteyen çocukların resimleri bu müzede sergilenmek için sergi alanına yerleştirilir.
- Çocuklar sergi alanında birbirlerine değmeyecek şekilde yere uzanır ve gözlerini kapatır. Gözler kapalı iken müzik açılır ve öğretmen tüm resimleri ortamdaki kaldırır.
- Müzik bittiğinde çocuklar gözlerini açar. Öğretmen *“Resimler yerlerinde yok... Resimler olmadan sergi yapamayız. Resimlere ne olmuş olabilir? Resimleri nasıl bulabiliriz?”* gibi sorular sorar.
- Çocuklar resimleri bulabilmek için çözüm önerileri geliştirir.
- Doğaçalamalardan sonra sessiz bir şekilde öğretmenin açtığı eser dinlenir. Çocuklar dinledikleri eserin kendilerine neler hissettirdiğini açıklar. Çocuklar duygularını sözle ya da beden dili ile anlatır.

● DEĞERLENDİRME

Etkinlik süresince çekilen fotoğraflar projeksiyon aracılığı ile çocuklara gösterilir. Fotoğraflara bakılırken süreçte yapılanlar hakkında sohbet edilir.

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Ailelere mektup gönderilir ve belirledikleri enstrümantal müzik parçasını ya da doğadan seslerin olduğu ses kaydını dinlemeleri önerilir. Anne babalardan çocukları ile birlikte dinledikleri müzik parçasından/seslerden yola çıkarak bir öykü oluşturmaları istenir.

DRAMA ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-7

Okulumuzun Bahçesinde Oyun

48-72 Ay

Drama-Erken Okuryazarlık (Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 1. Nesneye/duruma/olaya yönelik dikkatini sürdürür.

Göstergeler

- Dikkat edilmesi gereken nesneye/duruma/olaya odaklanır.
- Dikkatini çeken nesne/durum/olay ile ilgili bir ya da birden fazla özelliği/niteliği söyler.

Kazanım 18. Etkinliğe/göreve ilişkin görsel/sözel yönergeleri yerine getirir.

Göstergeler

- Verilen tek yönergeyi hatırlar.
- Etkinlik sırasında yapılması gerekenleri hatırlar.

● Dil Gelişimi

Kazanım 9. Ses bilgisi farkındalığı gösterir.

Göstergeler

- Sözcükleri hecelerine ayırır.
- Sözcüklerin ilk sesini söyler.

Kazanım 13. Yazı yazma öncesi becerileri gösterir.

Göstergeler

- Yazı yazmayı taklit eder.
- Duygu ve düşüncelerini yetiştikine yazdırır.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 1. Kendisinin/yakın çevresindeki bireylerin özelliklerini tanıtır.

Göstergeler

- Kendisinin fiziksel/kişisel özelliklerini söyler.
- Kişisel özelliklerini/seçimlerini başkalarıyla karşılaştırır.

SÖZCÜKLER: Heykel, fular

KAVRAMLAR: -

DEĞERLER: -

MATERYALLER: Okul bahçesinde oyun oynayan çocukların olduğu büyük bir kartona çizilmiş olan resimde yer alan çocukların her birinin ayrı ayrı olduğu küçük kartlar, fular, kâğıt

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Çocuklar öğretmenin rehberliğinde adlarını el çırparak heceler (Örneğin Def-ne adında iki kere el çırpma, Tu-na-han adında üç kere el çırpma vb.). Çocuklar küçük not kâğıtlarına kendi adlarını yazarlar ve adlarının ilk sesini söylerler. Yazıları giysilerine yapıştırırlar.

- Çocuklar kendileri ile ilgili özelliklerini söz kullanmadan hareketleri ile anlatır; uzun saçları olduğunu, gözlük kullandığını, süt içmeyi sevdiklerini vb. özelliklerini hareketleri ile anlatır. Başkaları ile benzer ve farklı olan özelliklerini söyler.
- Çocuklar okul bahçesinde oyun oynayan çocukların olduğu resmi inceler. Resimde neler gördüklerini söylerler. Resimde gördükleri bir eşya/nesne/canlının heykeli olur. Öğretmen, *“elindeki fuları yukarıda salladığında heykellerin hareket edeceğini, aşağıda salladığında duracaklarını”* söyler. Çocuklarla birlikte çözüme karar verilir ve çocukların bahçeye çıkabilmeleri ile ilgili doğaçlamalar yapılır.
- Çocuklar, farklı çocukların görsellerinin olduğu kartlardan birer tane alır. Öğretmen fularını yukarıda salladığında kartlarındaki çocuğun rolünde hareket ederler, fular aşağıda sallandığında ise donarlar. Çocukların ilgileri doğrultusunda oyuna devam edilir.
- Öğretmen çocuklara *“Bu çocuklar okulun bahçesinde oynamayı çok seviyormuş. Ama bir gün çocukların bahçeye çıkmasına izin verilmemiş. Bu çocuklar bahçeye nasıl çıkabilirler?”* sorusunu yöneltir. Çocukların önerilerinden birkaç tanesini öğretmen çocukların görebileceği bir şekilde yazar. Çocuklar da bu yazıların olduğu kâğıtların boş yerlerine kartta yazan önerilere yönelik resim yaparlar.
- Çocuklarla birlikte çözüme karar verilir ve çocukların bahçeye çıkabilmeleri ile ilgili doğaçlamalar yapılır.

● DEĞERLENDİRME

Doğaçlamalar sırasında çekilen videolar çocuklarla birlikte izlenir ve süreç videolar üzerinden değerlendirilir.

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Anne babalara gönderilen bir notla çocukları ile birlikte ailedeki bireylerin, akrabaların adlarını hece sayısı kadar el çırparak söylemeleri önerilir. Etkinlikte kullanılan kartlar bir notla ailelere gönderilir ve çocukları ile bu kartlarda olan çocuklara bir ad verirler. Verdikleri adları hece sayısına göre ellerini çırparak söylerler. Sonrasında da bu çocuk görsellerinden yola çıkarak öykü oluştururlar.

DRAMA ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-8

Öykümüzü Oluşturuyoruz

48-72 Ay

Drama-Sanat (Bütünleştirilmiş Büyük ve Küçük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Dil Gelişimi

Kazanım 10. Sözel olarak özgün ürünler oluşturur.

Göstergeler

- Olay örgüsünü/şii/öyküyü dinlemeden önce başlık üretir.
- Cümle/olay örgüsü/öykü/şii/bilmece/tekerlemeleri tamamlar.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 2. Büyük kaslarını koordineli kullanır.

Göstergeler

- Farklı yönde/formda/hızda yürür.
- Farklı yönde/formda/hızda koşar.

Kazanım 8. Araç gereç kullanarak manipülatif hareketler yapar.

Göstergeler

- Farklı materyaller kullanarak boyama yapar.
- Nesnelere şekil verir.

SÖZCÜKLER: Kumaş

KAVRAMLAR: Miktar: Boş-dolu

DEĞERLER: -

MATERYALLER: Bir tane boş, iki tane dolu sepet (Bir sepet içinde kuru yapraklar, dallar, kuru çiçekler vb. bir sepet içinde kumaş parçaları, ipler, tüller ve bir tane boş sepet), iki tane kraft kâğıdı, yapıştırıcı

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Öğretmen ikisi dolu, biri boş olan sepetleri ortaya koyar ve sepetlerde neler olduğunu çocuklara sorar. Çocukların söylediklerinden yola çıkarak sepetlerin boş ya da dolu olmasına dikkat çekilir.
- Öğretmen çocuklara "Boş sepet" dediğinde çocuklar boş sepet olarak, "Dolu sepet" dediğinde dolu sepet olarak donarlar. Öğretmen yönergelerini karışık sırada söyler, çocuklar bu yönergelere uygun bir şekilde boş ya da dolu sepet olmaya devam ederler.
- Çocuklar sepette bulunan kuru yaprak, kuru dal, kuru çiçeklerden bir tanesini alır. Öğretmen "Elinize aldığınız nesneyi bedeniniz ile nasıl oluşturursunuz? Şimdi herkes aldığı kuru dal, çiçek ve yaprağı bedeni ile gösterebilir." der.
- Kumaş parçaları, ip ve tüller sınıfta üç ayrı yere konur. Çocuklar üç yerden birini tercih ederek gider. Gittikleri yerdeki materyali kullanarak yerde şekiller oluşturur. Oluşturulan şekiller sıra ile incelenir.
- Çocuklar ellerine birer tül, kumaş ya da ip alır ve öğretmenin hızlı, daha hızlı, yavaş, daha yavaş gibi yönergelerine uygun olarak elindeki materyalleri hareket ettirerek yürür. Farklı hızlarda koşarak oyuna bir süre devam edilir.

- İki kraft kâğıdı yere açık bir şekilde konur. Birinin üzerine bir kız çocuğu, diğerinin üzerine bir erkek çocuğu yatar. Çocukların vücutlarının kalıbı kâğıda çizilir. Sepette olan materyaller kullanılarak kraft kâğıdına çizilmiş olan çocukların kalıbı süslenir.
- Süsleme bittikten sonra çocuklara, *“Kalıpları süsleyerek oluşturduğunuz bu çocuklar kimler, kaç yaşındalar, nerede yaşıyorlar, tanışıyorlar mı, şimdi ne yapıyorlar?”* gibi sorular sorulur.
- Öğretmen çocuklardan gelen yanıtlardan yola çıkarak oluşturduğu öyküyü anlatmaya başlar. Öyküyü yarıda bırakır ve çocuklarla birlikte öykü tamamlanır. Tamamlanan öyküye birlikte bir ad bulunur.
- Çocuklar iki gruba ayrılır. Bir grup, öyküden yola çıkarak bir resim; diğer grup ise oyun hamurlarını kullanarak öyküdeki kişileri yapar.
- Resim yapan gruptaki çocuklar resimlerinde çizdiklerinden yola çıkarak kendilerine bir rol belirler. Oyun hamurları ile çalışan gruptaki çocuklar da yaptıklarından yola çıkarak kendilerine bir rol belirler.
- Öğretmen enstrümantal bir parça açar, müzik başladığında çocuklar kendi belirledikleri role girerler, müzik durduğunda ise heykel olurlar. Çocukların ilgileri doğrultusunda müzikle role girme ve heykel olma oyununa devam edilir.
- Sonra her iki grup girdikleri rollerden yola çıkarak doğaçlamalarını yaparlar.

● DEĞERLENDİRME

Çocuklar kuru yapraklar, dallar, kuru çiçekler, kumaş parçaları, ipler ve tülleri kullanarak boş olan sepeti süslerler. Öğretmen rehberliğinde sepet ile ilgili bir bilmece oluştururlar.

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Anne babalara e-posta gönderilir ve çocukları ile belirleyecekleri üç oyuncakı kullanarak bir öykü oluşturmaları önerilir. Bunun için belirledikleri oyuncaklara önce birer ad vermeleri, bu oyuncakların nerede olduklarını, ne yaptıklarını, ne yapmak istediklerini vb. belirlemeleri ve bunlardan yola çıkarak öykü oluşturmaları istenir.

Bir çocuk kitabı yazarı sınıfa davet edilir. Yazar önce öykülerinden birini öykü kitabını kullanarak çocuklara anlatır. Yazar ve çocuklar birlikte yeni bir öykü oluştururlar.

DRAMA ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-9

Torbanın İçinde Ne Var?

48-72 Ay

Drama (Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 2. Nesnelerin/varlıkların özelliklerini açıklar.

Göstergeler

- Nesneleri/varlıkları inceler.
- Nesnelerin/varlıkların fiziksel özelliklerini betimler.

Kazanım 4. Nesne/durum/olayla ilgili tahminlerini değerlendirir.

Göstergeler

- Tahminini söyler.
- Gerçek durumu inceler.
- Tahmini ile gerçek durumu karşılaştırır.

Kazanım 20. Problem durumlarına çözüm üretir.

Göstergeler

- Seçtiği çözüm yolunu dener.
- Denediği çözüm yolu/yollarını değerlendirir.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 10. Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.

Göstergeler

- Müziğin temposuna, ritmine ve melodisine uygun dans eder.
- Materyal kullanarak dans eder.

SÖZCÜKLER: Dolgu oyuncak

KAVRAMLAR: -

DEĞERLER: -

MATERYALLER: Çocuk sayısından fazla dolgu oyuncak

● ÖĞRENME SÜRECİ

- İçinde çocuk sayısından birkaç tane fazla dolgu oyuncak olan torba, ağzı kapalı bir şekilde ortaya konur.
- Çocuklar dokunarak torbanın içinde nelerin olduğunu tahmin etmeye çalışır. Tahminlerini söz kullanmadan bedenleri ile anlatırlar. Torbanın içindekilere bakıp tahminlerinin doğru olup olmadığını incelerler.
- Öğretmen torbadan çıkan tüm oyuncakların dolgu oyuncak olduğunu söyler. Dolgu oyuncakların birbirine benzer özelliklerinin neler olduğu hakkında çocuklarla sohbet edilir.
- Çocuklar torbadan birer tane oyuncak alır. Oyuncakları avuçlarının içine alıp müzik eşliğinde dans ederler. Oyuncağı iki elle taşıyarak, kucaklarında taşıyarak gibi farklı formlarda dans etmeye devam ederler.

- Çocuklar ikiyeşerli gruplar oluşturur. Öğretmen çocuklara *“Bu iki oyuncak şarkı söylemeyi, dinlemeyi sevip sevmedikleri hakkında sohbet ediyorlarmış. Şimdi elinizdeki hayvanların rolüne girerek sohbet edebilirsiniz.”* der. Gruptaki çocuklar kendilerindeki oyuncağın rolüne girer ve oyuncak rolünderken sohbet eder.
- Tüm oyuncaklar mekâna aralıklarla yerleştirilir. Çocuklar istedikleri bir oyuncağın yanına yere uzanır.
- Müzik açıldığında çocuklar gözlerini kapatır. Kapatmak istemeyen çocukların gözleri açık kalabilir.
- Çocuklardan müzik dinlerken bu oyuncaklarla oyun oynayacak bir yerlerinin olmadığını ama hep birlikte oyun oynamak istediklerini hayal etmeleri istenir. Müzik bittiğinde çocuklar gözlerini açar.
- Çember şeklinde oturulur. Çocuklar müzik dinlerken neler hayal ettiklerini paylaşırlar. Hep birlikte bu oyuncakların oyun oynayabilmeleri için çözüm önerileri getirirler. Önerilerden biri ya da birkaçını belirleyip bunlardan yola çıkarak doğaçlamalarını yaparlar.
- Doğaçlamaları yapıldıktan sonra seçilen çözüm önerilerin neler olduğu, işe yarayıp yaramadığı hakkında konuşurlar.

● DEĞERLENDİRME

Çocuklar oyun bloğu kullanarak sınıfın uygun bir yerinde ya da koridorda bir çocuk parkı oluştururlar. Oluşturdukları çocuk parkında neler olduğu, başka neler olabileceği ile ilgili sohbet ederler.

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Ailelere iletişim defteri aracılığı ile not gönderilir; çocuklarına ev ortamında problem durumları oluşturmaları (kek yaparken yumurtanın bitmiş olması, çocuğun giysisinde leke olması, oyuncağın uzanarak alamayacağı bir yerde olması, evdeki kişi sayısından daha az sayıda olan meyvenin olması vb.), çocuklarının bu problem durumlarına çözüm bulmalarını desteklemeleri istenir. Problem durumları oluştururken güvenlik kurallarının dikkate alınmasının önemi vurgulanır.

DRAMA ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-10

Canlıları Koruyoruz

48-72 Ay

Drama (Büyük ve Küçük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 20. Problem durumlarına çözüm üretir.

Göstergeler

- Probleme ilişkin çözüm yolu/yolları önerir.
- Seçtiği çözüm yolunun gerekçesini söyler.

● Dil Gelişimi

Kazanım 8. Görsel materyalleri kullanarak özgün ürünler oluşturur.

Göstergeler

- Görsel materyalleri inceler.
- Görsel materyalleri açıklar.
- Görsel materyallerin içeriğini yorumlar.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 9. Empatik beceriler gösterir.

Göstergeler

- Başkalarının bakış açılarını/duygularını fark eder.
- Başkalarının bakış açılarının/duygularının nedenlerini açıklar.

SÖZCÜKLER: Sokak hayvanı

KAVRAMLAR: -

DEĞERLER: Merhamet, sevgi

MATERYALLER: Sokak hayvanları veya barınak ortamındaki hayvanlarla çocukların etkileşimini yansıtan video, başı okşanan bir kedi, köpeğe yatması için hazırlanmış kutuyu veren bir çocuk, kuş besleyen bir kadın resmi ile farklı hayvanlarla insanların oynadıkları resimler

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Beslenmesi, sevgi gösterilmesi, oyun oynanması gibi başlıklarda bir video tercih edilir.
- İzlenen video sonrasında çocukların hayvanları beslerken neler hissettikleri, neden bu şekilde hissetmiş olabilecekleri hakkında sohbet edilir.
- Çocuklar sokak hayvanlarının mutlu olmaları, merhamet görmeleri için onlara ne şekilde destek olunabileceği hakkında tartışır. Tartışma esnasında çocukların bireysel özelliklerine göre katılım sıraları düzenlenebilir. Öğretmen tartışma mikrofonu kullanarak destek sağlar. Buldukları öneriler doğrultusunda çocuklar gruplara ayrılır.
- Gruplar bir grup sözcüsü belirler. Grup sözcüleri buldukları önerilerini anlatır, daha sonra hatırlamak amacıyla öğretmene yazdırır.

- Gruplar buldukları önerileri kendi aralarında rol paylaşımı yaparak canlandırır. Çocuklar canlandırmalara yönelik hazırlıklarını yaparken öğretmen aldığı notları grupların yanına giderek okur. Gruplar sırası ile canlandırmalarını arkadaşlarına sunarlar.
- Öğretmen *“Çocuklar, Defne ve ailesi trafiğin yoğun olduğu bir yerde, bir çiçekçinin önünde kaldırımında yürürken bir kedi görmüşler. Kedi sevimli mi sevimliymiş. Hemen gelmiş ve kendini sevdirmeye başlamış. Çiçekçi bu kedinin birkaç gündür buralarda olduğunu, sahibinin olmadığını söylemiş. Defne ve ailesi ne yapacaklarını bilememişler. Kediye alıp eve götürmek istemişler ama sahibi kedisini arıyorsa diye düşünmüşler. Eve götürmeseler kedi zarar görebilirmiş, trafikteki araçlardan kendini koruyamayabilirmiş...”* der.
- Çocuklar küçük gruplara ayrılıp kediye ne yapabilecekleri ile ilgili çözüm önerileri üzerine tartışır. Her grup bir öneriye karar verir.
- Gruplardan biri, kedi ile ilgili buldukları çözümü donuk imge olarak, bir grup doğaçlama yaparak, bir grup ise önerilerine yönelik kedi ile ilgili oluşturdukları öykünün dramatizasyonunu yaparlar.

● DEĞERLENDİRME

Çocuklar gruplara ayrılır. Gruplar başı okşanan bir kedi, köpeğe yatması için hazırlanmış kutuyu veren bir çocuk, kuş besleyen bir kadın resmi ile farklı hayvanlarla insanların oynadıkları resimleri kullanarak kolaj çalışması yaparlar. Yapılan kolaj çalışmaları incelenir ve resimlerde olanlar ile ilgili sohbet edilir.

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Ailelere sokak hayvanlarını korumak, onların şartlarını iyileştirmek amacıyla neler yapılabileceği hakkında çocuklarıyla sohbet etmeleri hususunda bilgi notu gönderilir. İmkânı olan ailelerin sokak hayvanlarını sahiplenmesi yönünde hatırlatma yapılır.

Sokak hayvanları ile ilgili gönüllü çalışan birisi sınıfa davet edilebilir. Gönüllü kişi çocuklara sokak hayvanları ile ilgili neler yaptığını/yaptıklarını anlatır.

DRAMA ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-11

Çözüm Buluyorum

60-72 Ay

Drama (Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 8. Toplumsal yaşamdaki farklılıklarla ilgili değerlere uygun davranır.

Göstergeler

- Farklılıkları tanır.
- Farklılıklarla ilgili düşüncelerini paylaşır.

Kazanım13. Kişiler arası sorunları çözer.

Göstergeler

- Çatışma durumlarını başkasını suçlamadan betimler.
- Kişiler arası sorunlara alternatif çözümler üretir.

SÖZCÜKLER: Çiftçi, pazarcı

KAVRAMLAR: -

DEĞERLER: Hoşgörü

MATERYALLER: Farklı kültürlerden, farklı fiziksel özelliklere sahip ve farklı iş giysisi olan aşçıların olduğu görseller

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Öğrenme merkezleri farklı meslekler ve toplumsal rollere ilişkin çeşitliliği vurgulayacak şekilde düzenlenir.
- Çocuklarla sınıfta serbest yürünür. Çocuklar, yönergelere uygun hareket eder. “Çiftçisiniz, temizlik personelisiniz, şoförsünüz, aşçısınız, terzisiniz, şarkıcısınız, pazarcısınız, ressamısınız, annesiniz, bebeksiniz” gibi yönergeler verilerek çocukların farklı toplumsal rolleri taklit etmelerine fırsat verilir.
- Farklı kültürlerden, farklı fiziksel özelliklere sahip ve farklı iş giysisi olan aşçıların olduğu görseller çocuklar tarafından incelenir. Aşçıların farklı özelliklerinin neler olduğu üzerine sohbet edilir. Çocuklar görsellerdeki bir aşçıyı belirleyip onun rolüne girerler ve tüm aşçılar yemek yapar.
- Öğretmen “Bugün aşçımız yemeği yakmış. Ama ben çok acıktım. Şimdi ne olacak?” diyerek çocuklara problem durumu verilir.
- Çocuklar kendilerine bir eş bulurlar. Çocuklardan biri aşçı olan bir kişi, diğeri de aşçı rolüne girer ve sohbet ederler. Gönüllü olanlar ikili gruplar oluştururlar ve role girerek yaptıkları sohbetleri tüm gruplara sergilerler.
- Yapılan rol oynamalardan yola çıkarak hoşgörülü olma, aşçının neler hissetmiş olabileceği gibi durumlara dikkat çekilir.
- Sonrasında çocuklar önce durumu tanımlarlar, sonra da çözüm önerilerinde bulunurlar. Buldukları çözüm önerilerini sözsüz olarak anlatırlar.

- Problem durumuna buldukları önerilere göre küçük gruplara ayrılırlar. Gruplar verilen problem durumuna uygun ürettikleri çözümlere göre rol paylaşımı yapıp doğaçlamalarını yaparlar. Katılım göstermek istemeyen çocuklar, izleyici olur.
- Çemberde tüm çocuklarla buluşulur. Yapılan canlandırmalarda “*Ne gibi çözümler bulundu? Kimler/hangi gruplar aşçıya hoşgörülü davrandı?*” gibi sorular sorulur ve cevaplar dinlenir.

● DEĞERLENDİRME

Çocukların canlandırmaları sırasında çekilen videolar çocuklarla izlenerek neler yaptıkları, nasıl çözüm buldukları, ne hissettikleri ve hoşgörülü olmaları hakkında konuşulur.

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Ailelere not gönderilerek çocuklarıyla farklı kültürlere ait çocuk resimleri bulmaları ve buldukları resimleri kullanarak bir albüm yapmaları önerilir. Yapılan albümleri okula göndermeleri istenir. Okulda çocukların yaptıkları albümler ve albümlerdeki çocuklar hakkında sohbet edilir.

Yaşanılan bölgeye özgü yemekler yapan bir aşçı okula davet edilebilir. Aşçı hem yöreye özgü yemeklerle ilgili çocuklarla sohbet eder hem de yöreye özgü bir yemeği çocuklarla birlikte yapar.

DRAMA ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-12

Giysilerimizi Katlayalım

48-72 Ay

Türkçe-Drama (Bütünleştirilmiş Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 10. Sayma becerisi sergiler.

Göstergeler

- Gösterilen gruptaki nesneleri sayar.
- Saydığı nesne/varlıkların kaç tane olduğunu söyler.

● Dil Gelişimi

Kazanım 3. Dili iletişim amacıyla kullanır.

Göstergeler

- Konuşmayı başlatır.
- Konuşmayı sürdürür.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 14. Yaşam alanlarında gerekli düzenlemeler yapar.

Göstergeler

- Eşyaları katlar.
- Eşyaları asar.
- Eşyaları düzenler.

SÖZCÜKLER: Katlamak, düzen

KAVRAMLAR: Düzenli

DEĞERLER: -

MATERYALLER: Evden getirilen giysiler, sepet, çamaşır ipi ve mandallar

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Öğretmen bir gün öncesinde ailelerden evden tişört, pantolon, kazak, etek vb. eşyalarından bir ya da birkaç tane göndermelerini ister.
- Çember zamanı yapılır ve çocuklar mindere oturur. Öğretmen giysilerin bulunduğu (içi görünmeyen) kutuyu ortaya koyar ve aşağıdaki bilmeceyi çocuklara sorar. Her doğru cevaptan sonra kutudan ilgili giysileri çıkarır.

Kumaştan yapılmıştır,
Düğümler takılmıştır,
İğne iplik bir yerde,
Terzi diker bize de. (giysi)

İpliklerin dansıyla,
Oluşur her biri.
Ellere kollara giyilmez,
Ayaklardır onun yeri. (çorap)

İki uzun borudur,
Hareketsiz durur,

Girince biz içine,
Ne kadar da hoş durur. (pantolon)

- Ardından öğretmen çocuklara “Giysilerimizi giymeden önce neler yapıyoruz? Giysilerimizi çıkardıktan sonra neler yapıyoruz? Giysilerimizi katlamak neden önemlidir?” vb. sorularını sorar. Çocuklar öğretmenin sorularına hareketleri ile söz kullanmadan yanıt verir.
- Öğretmen ve çocuklar çember şeklinde otururlar. Evden getirilen giysiler ortaya dökülür. Öğretmen giysilerden bir tanesini alır ve katlar, boş bir sepetin içine koyar. Gönüllü çocuklar da sırası ile birer giysi alır, giysileri katlar ve sepetin içine koyar. Öğretmen çocukların katlamakta güçlük çektikleri giysi türlerini katlayarak çocuklara model olur.
- Çocuklara “Şimdi müzik açacağız ve müzik durana kadar bu giysileri ipe mandalları kullanarak asacağız.” der. Müzik kapatılana kadar asmaya devam edilir. Müzik bitince kaç giysinin asılmış olduğu sayılır. Çocukların ilgisi doğrultusunda oyuna devam edilir ve her defasında kaç giysinin asıldığı sayılır. Tüm giysiler asılınca, müzik başladığında giysileri askısından alma ve katlama çalışması yapılır.
- Tüm giysiler sepetin içine konur, sepetin üzeri bir örtü ile kapatılır. Çocuklar sepetin çevresine çember şeklinde otururlar ve gözlerini kapatırlar. Öğretmen bir müzik açar, müzik açıkken sepetin içindeki tüm giysileri alıp çocukların göremeyeceği bir yere koyar.
- Müzik bittiğinde çocuklar gözlerini açar. Öğretmen herkesin sepetten bir giysi almasını ister.
- Çocuklar sepette hiç giysi olmadığını gördükten sonra da öğretmen role girerek sabah uyandığında yatağından kalktığını, dolabından giysi almak için dolabın kapağını açtığını ama dolabın bomboş olduğunu gördüğünü söyler. Çocuklardan giysilerini bulması için kendisine yardım etmesini ister.
- Çocuklar bu kişiye nasıl yardımcı olabileceklerini düşünürler, her çocuk kendi rolünü belirleyerek giysileri bulabilecekleri doğaçlamalar yapar.

● DEĞERLENDİRME

Çocuklar iki gruba ayrılır. Grubun biri yoğurma maddelerini kullanarak katlanmış ve katlanmamış giysiler yapar. Diğer grup ise giysi resimlerini kraft kâğıdında istedikleri yere yapıştırıp boş kalan yerlere resim yapar. Her iki grup da yaptıkları çalışmalara birer ad verir.

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Ailelere internet temelli uygulamalar yoluyla çocuklarına giysi katlama tekniğini öğretebilecekleri bir video gönderilir. Çocuklarına denemeler yapmaları için fırsatlar sunmaları istenir. İsteyen veliler fotoğraf ya da video çekerek okula gönderir ve okulda hep birlikte izlenir.

Ailelerden çocukları ile birlikte giysi mağazasına gitmeleri istenir. Çocuklar burada mağaza çalışanları tarafından giysilerin nasıl katlandığını gözlemler ve çalışan kişilerle giysileri katlamaya yönelik sohbet ederler.

MÜZİK ÖĞRENME ALANI

İnsanların sesi ve ritmi kullanarak duygularını ve düşüncelerini ifade etmesine yardımcı olan müzik, önemli bir iletişim görevi taşımakla birlikte çocuklar için iyi bir öğrenme aracıdır. Bebek henüz anne karnındayken bile müziği hisseder ve müziğe yönelik bir ilgiye sahip olarak dünyaya gözlerini açar. Zamanla çevresinde işittiği sesleri algılayarak ayırt etmeye başlar, müzikle olan etkileşimi ergenlik ve yetişkinlik dönemini de kapsayacak şekilde kuvvetlenerek devam eder. Böylelikle müzik, insan yaşamının vazgeçilmez bir parçası hâline gelir. İnsan yaşamının bu denli temelinde yer alan müzik etkinlikleri, nefes açma çalışmaları, ses çalışmaları, ritim çalışmaları, müzik dinleme, şarkı söyleme, hareket ve dans, müzik aleti çalma gibi süreçleri kapsayan çocukların gelişimlerine katkı sağlayan, önemli bir öğrenme aracı olan etkinliklerdir.

Müziğin Gelişim Alanları Üzerindeki Etkisi

Müzik etkinlikleri ile birlikte çocuğun sosyal-duygusal gelişimi, bilişsel gelişimi, dil gelişimi ve fiziksel gelişimi gibi pek çok gelişim alanının yanında akademik başarısı da desteklenir.

Bilişsel Gelişim: Müzik, kavramların kazanılmasında bir öğrenme aracı olarak kullanılarak kritik düşünme, problem çözme, akıl yürütme, eleştirel düşünme, yaratıcılık, bellek, hafıza, sebep-sonuç ilişkisi kurma gibi zihinsel süreçleri kapsayarak çocukların bilişsel gelişimini destekler.

Dil Gelişimi: Müzik etkinlikleri çocukların sesleri algılamasına ve ayırt etmesine, dinleme becerilerinin gelişmesine, kelime dağarcıklarının gelişmesine, konuşma organları üzerinde hâkimiyet kazanarak düzgün bir diksiyona sahip olmasına, konuştuğu dilin temel kurallarını öğrenmesine fırsat vererek dil gelişimini destekler. Bununla birlikte sesin üretim aşamasında başlayan hareket, müzik ile sıkı bir ilişki içindedir.

Fiziksel Gelişim ve Sağlık: Özellikle müzik etkinliklerinden ritim çalışmaları ve enstrüman öğrenimi ile birlikte çocukların ince motor becerileri desteklenip gelişim gösterirken; ayakta durma, zıplama, emekleme, yürüme, koşma, yuvarlanma ve denge gibi kaba motor hareketleri içeren müzik etkinlikleri çocukların fiziksel gelişimini desteklemede önemli bir role sahiptir. Böylece dikkat, denge ve esneklik gibi becerileri kazanan çocuklar, beden koordinasyonlarını daha iyi sağlar.

Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler: Müzik etkinlikleri, çocuğun kendini ifade etmesine, öz güven oluşturmaya, problem çözme becerisini geliştirmesine, çevresindeki insanlarla iletişim kurmasına ve onları anlamasına fırsat verir. Böylece çocukların kişiler arası ilişkilerini, grupla hareket etme, paylaşma, dayanışma ve iş birliği yapma, sorumluluk alma ve aldığı sorumluluğu yerine getirme becerisini destekleyerek hoşgörölü, saygılı ve empati duygusuna sahip bireyler olmalarını sağlar.

Müzik sayesinde çocuk farklı türlerdeki müzikleri tanır ve hayal dünyasının da kapısını aralar. Müzik dinleme, yeni bir müzik oluşturma, müzikle birlikte hareket etme gibi süreçlerle zihinsel olarak rahatlar ve daha mutlu ve uyumlu bir birey hâline gelir.

Müziğin yaratıcılık ile de doğrudan ve sıkı bir ilişkisi vardır. Çocuğu düşünmeye, bir sürece dâhil etmeye, sürecin sonunda bir ürün elde etmeye teşvik eden müzik etkinlikleri, yaratıcılığın temel taşlarından birini oluşturur. Müzik aletlerini, herhangi bir nesneyi ya da bedenini kullanarak ritim tutabilme, dinlediği şarkıya uyum sağlayabilme, yeni bir şarkı oluşturabilme ve dinlediği şarkıya uygun hareketli danslar oluşturabilme becerileri yaratıcı düşünme ve davranış sonucu ortaya çıkan ürünlerdir. Müzik ve yaratıcılık ilişkisi yalnızca bununla da sınırlı kalmaz, çocuklara farklı düşünme becerileri kazandırarak günlük yaşamda ya da akademik alanda yeni bakış açıları edinmelerini sağlar.

Kısaca müzik etkinlikleri, araştırma ve keşfetmenin yoğun olduğu yaşamın erken dönemlerinde çocuklara farklı bir bakış açısı kazandırarak pek çok kazanımın elde edilmesinde rol oynar. Bu ka-

zanımların başında duygu ve düşüncelerini ifade edebilme, bedenini uyumlu ve koordineli şekilde kullanabilme, öğrenme kapasitesini geliştirme gelir. Müzik etkinlikleri ile birlikte çocuk daha yaratıcı, üretken, girişimci, problem çözen, alternatif düşünen bir rol üstlenir. Çocuklar müzik sayesinde kendini ifade edebilen, özgüvenli, iyi iletişim becerilerine sahip bireyler olur. Müzik, öz saygı ve öz yeterlik kavramları ile bağlantılıdır ve olumlu benlik imajının oluşmasını destekler. Çocuk müzik etkinlikleri ile birlikte farklı müzik türlerini, farklı müzik aletlerini tanıma fırsatı bulurken aynı zamanda müzik aracılığıyla kendi kültürünü ve farklı kültürleri tanıma fırsatı bulur. Müziğin evrensel gücünü tanır.

Çocukların gelişiminde önemli bir yere sahip olan müzik, okul öncesi dönemde çeşitli türlerde ele alınır. Bu türler, farklı alanlarda çocukların gelişimini etkiler:

Tekerlemeler: Tekerlemeler belirli bir konuya sahip olmayan ve uyaklar aracılığıyla oluşturulan ses oyunlarıdır. Kolayca akılda kalıcı olmasıyla hafıza bellek gelişimini destekler, dili kullanma becerisini artırarak dil gelişimini hızlandırır.

Ninniler: Ninni, çocukların dünyaya gözlerini açar açmaz karşılaştığı ilk müzik türlerinden biridir. Çocuğun sakinleşmesini ve rahatlamasını sağlar.

Saymacalar: Oyun tekerlemeleri olarak da adlandırılan saymacalar, kendine özgü söz kalıplarına sahiptir ve genellikle oyunlardan önce oyuna kimin başlayacağına ya da kimin ebe olacağına karar verirken söylenir.

Türküler: Çeşitli ezgilerle söylenen halk şiirleri olan türküler, çocukların eğitiminde kullanılan müzik türlerinden biridir. Sözü, ezgisi ve ritmi çocukların yaş ve gelişim özelliklerine uygun olan türküler müzik etkinliklerine dâhil edilerek kullanılabilir.

Çocuk Şarkıları: Çocuk şarkıları sözleri, ritimleri ve yapısıyla çocuklar için özel olarak hazırlanan şarkılardır. Akılda kalıcı olması, eğlenceli, düşündürücü ve armonik olması açısından okul öncesinde önemli bir eğitim aracı olarak kullanılır. Çeşitli kavramların öğretilmesinde, kazandırılmak istenen davranış ya da hedeflerin gerçekleştirilmesinde etkin şekilde yararlanılır.

Çalgı Müzikleri: Çocukların kullanabileceği çalgılar için oluşturulan sözlü ya da sözsüz müziklerdir. Çalgılı müziklerin kullanılması, çocukların yeteneklerini ortaya çıkarmakla kalmaz, onların ritim duygusunu, motor becerilerini ve yaratıcı düşünme becerilerini de geliştirir.

Müzik Etkinliklerine Yönelik Yapılan Çalışmalar

Müzik etkinliklerinde, farklı müzik çalışmaları yapılır. Bu çalışmalar çocukların müzikle tanışmasını sağlamak için nefes açma ve şarkı söyleme gibi ısındırıcı çalışmalar olmakla birlikte ses dinleme, ayırt etme, ses üretme, ritim çalışmaları, hareket ve dans, müzikli öykü çalışmaları gibi farklı çalışmalardan oluşur. Bu çalışmalar şu şekilde incelenebilir:

Ses Dinleme, Ayırt Etme, Ses Üretme: Çocukların işitsel algılarını geliştiren bu çalışmalar müzik çalışmaları içinde önemli bir yere sahiptir. İşitsel algısı güçlü olan bir çocuğun öğrenme becerileri de olumlu yönde gelişim gösterir. Ses ayırt etme çalışmaları yapılırken çocukların tanıdığı seslerden başlayarak bilmediği seslere doğru bir sıra izlenmelidir. Çocuğun dinlediği sesin neye ait olduğunu tahmin etmesi, dinlediği sesler arasında ayırım yapması istenir. Ses yönünü ayırt etme çalışmalarında ise gözleri kapatılan çocuktan çevresinde çıkarılan herhangi bir sesin hangi yönden geldiğini söylemesi istenir. Ses üretme çalışmaları ise çocukların yine tanıdığı seslerden başlanarak bir nesneye, bir canlıya ait bir sesi çıkarması istenir. Örneğin köpekler nasıl ses çıkarır, rüzgâr nasıl ses çıkarır?

Nefes Açma Çalışmaları ve Şarkı Söyleme: Çocukların özellikle şarkı söylerken daha rahat olmaları için şarkı söylemeye başlamadan önce yapılan nefes çalışmaları doğru ve yeterli miktarda nefes almalarını sağlayacaktır. Bu çalışmalarla birlikte çocuklar yeterli miktarda havayı ciğerlerine doldurup boşaltmayı öğrenirler. Örneğin hayalî sıcak bir çorbayı üfleyerek soğutma çalışması ya da hayalî bir çiçeği kokluyormuş gibi yaparak nefes alıp verme çalışması nefes açma çalışmalarına örnektir. Şarkı söylemede en kritik noktalardan biri, seçilecek olan şarkının çocukların yaş ve gelişim düzeyine uygun olmasıdır. Şarkıda geçen kelimeler çocukların anlayabileceği ve telaffuz edebileceği düzeyde olmalı ve şarkının belirli bir teması/konusu olmalıdır. Bu özellikler dikkate alınarak şarkı klasik bir tekrarlama çalışması olarak değil, çocukların şarkıyı inceleyip analiz edebildiği şekilde şarkı söyleme gerçekleştirilmelidir.

Ritim Çalışmaları: Müziğin temelini oluşturan ritim çalışmaları, okul öncesinde müzik çalışmalarının önemli bir bölümünü oluşturur. Müzik aletleri kullanılarak yapılmasının yanı sıra günlük yaşamda kullanılan çeşitli materyallerle de gerçekleştirilen ritim çalışmaları, çocuğun sadece müzik ile bağlantısını kuvvetlendirmez aynı zamanda bilişsel becerilerine, matematik becerilerine, esnek düşünme becerisine, fiziksel gelişimine, dil gelişimine, yaratıcılığına, beden ve el-göz koordinasyonunun gelişimine ve grupla hareket etme becerisine katkı sağlar. Bir şarkıya ritim vurarak eşlik etme, ritmik konuşma ve ritim vurma çalışmaları, oyunlar ile ritmik yürüme ve hareket etme çalışmaları yapılabilir.

Hareket ve Dans: Yaratıcı dans çalışmaları, okul öncesi dönemde bulunan çocukların fiziksel, sosyal-duygusal olmak üzere çeşitli alanlardaki gelişimini olumlu yönde etkileyen ve müzik çalışmaları içinde mutlaka yer verilmesi gereken çalışmalardır. Bu çalışmalarla birlikte çocuk, müzik çalışmasının yanı sıra hareketlenerek beden koordinasyonu kazanır. Çocuğun öz güveni gelişir ve iletişim becerileri kuvvetlenir. Hareket ve dans çalışmalarında çocukların başları, omuzları, dirsekleri, bilekleri, el parmakları, bedeninin üst kısmı ve alt kısmı, kalçaları, dizleri, ayak bilekleri ve ayakları kullanmalarına fırsat verilebilir.

Müzikli Öykü: Müzikli öykü çalışmaları çocukların bir müzik aleti kullanarak ya da ağzı ve bedenini kullanarak çıkardığı seslerin bir öyküye eşlik etmesi çalışmaları olarak tanımlanabilir. Bu çalışmalarda öğretmen öyküyü çocukların yaş ve gelişim düzeylerine uygun, bildikleri kavramlar üzerine kurmalıdır. Örneğin öyküde geçen "Sabah uyandığımda okula geç kaldığımı fark ettiğim için hızlıca giyinmeye başladım." ifadesinde çocukların ses çıkarırken kullandıkları materyalleri hızlı vurma ya da bedenini hızlı hareket ettirmesi beklenir.

- Müzik etkinliklerinde planlama süreci önemlidir. Etkinlikleri planlarken hangi kazanım ve göstergelerin, hangi müzik etkinlik türünün, hangi araç ve gereçlerin kullanılacağını, etkinliğin nasıl bir ortamda gerçekleşeceğini ve ne kadar sürebileceğini göz önünde bulundurun.
- Müzik etkinliklerinde tüm türlerinin (ses dinleme, ayırt etme, ses üretme, ritim çalışmaları, hareket ve dans, nefes açma ve şarkı söyleme, müzikli öykü çalışmaları) kullanılması gereklidir. Ayrıca farklı gelişim alanlarını destekleyecek etkinliklerin olmasına da özen gösterin.

- Müzik etkinliklerini diğer etkinlikler ile bütünleştirin. Örneğin sanat etkinliklerinde çocuklar boyama yaparken onlara müzik dinletin.
- Ses dinleme, ayırt etme ve üretme çalışmaları çocukların dikkat sürelerini artırmada önemlidir. Bu nedenle çocukların mümkün olduğunca farklı sesler ile tanıştırılmasına ve farkındalık yaratılması için tekrar yapmalarına özen gösterin.
- Şarkı söyle etkinliğinde öğretmenin şarkıyı bilmesi önemlidir. Önce öğretmen şarkıyı söyler, ardından çocuklar tekrarlar. Seçilen şarkının sözlerinin çocuklar tarafından anlaşılır olmasına özen gösterin.
- Ritim çalışmalarında öyküleştirme ve oyunlar önemlidir. Ritim çalışmalarında sözcükleri kullanın. Ritim araç gereçlerinin çocuk sayısına uygun olmasına dikkat edin.
- Hareket ve dans çalışmalarında eğer hareketi temel alırsanız sözsüz ve çok hızlı ya da yavaş olmayan ritimli müzikler seçin. Eğer sözlü müzik seçerseniz, çocuklardan dramatizasyon yapmalarını isteyin. Yaratıcı dansı temel alırsanız; hareketli bir müzik seçebilirsiniz. Seçilen müzik ve temanın bir-biriyle uyumlu olmasına özen gösterin. Hareket ve yaratıcı dans çalışmalarında ortamın da önemli olduğunu unutmayın.
- Müzikli öykü çalışmalarında mümkün olduğu kadar enstrümanlı müzikler kullanın, öyküden önce müziğin tamamını dinletmeyin. Öykü oluşturma süresince müzik dinletin.

İçerik alanları

Eğitim programında müzik alanındaki etkinlik önerileri uluslararası müzik standartları çerçevesinde geliştirilmiştir. Bu standartlar yaratıcılık, performans, yanıtlama, bağlantı kurma olmak üzere dört başlık altında incelenmektedir. Okul öncesi döneme ait öğrenme alanları şu şekildedir:

Yaratıcılık müzik öğelerini kullanarak doğaçlama yapmak, yeni bir müzik oluşturmaktır.

- Ritim kullanarak yeni müzikler keşfetme ve ortaya çıkarmadır.

Performans uygun müziği seçmek, hazırlık yapmak, müziğin performansına ilişkin unsurlara dikkat etmektir.

- Müziğin nasıl hissettirdiğini keşfetme ve bunu paylaşmadır.

Yanıtlama uygun müzik seçimi ile bir eserin sosyal, kültürel ve tarihsel bağlamını yansıtır ve analiz etmektir.

- Birçok kültürün müziğini keşfetme ve tanımlama önemlidir.

Bağlantı kurma kişisel deneyimler ile bilgiyi sentezleyerek eserleri toplumsal, kültürel ve tarihsel bağlamla ilişkilendirmektir.

- Müzik aracılığıyla kendi dünyasını keşfedip anlamaktır.
- Sosyal-duygusal öğrenmeyi desteklemek için sanat aracılığıyla dünya ile bağlantı kurmaktır.

Çocukların müzik ile ilişkisi daha dünyaya gelmeden önce başlar. Zamanla sesleri algılayan, ayırt eden çocukların, erken çocukluk eğitimiyle birlikte nefes ve ses çalışmaları, şarkı öğrenimi, müzik aleti çalma gibi basamaklarla müzikle olan ilişkisi kuvvetlenir. Eğitim ortamlarında sunulan fırsatlar, müziğe ilgisi olan çocukların keşfedilmesinde ve çocuklarda var olan potansiyelin kullanılmasını cesaretlendirmede önemli bir yere sahiptir. Öğretmenler, çocukların var olan potansiyellerini keşfedebileceği, bu potansiyellerini kullanabileceği ve geliştirebileceği noktasında kilit bir öneme sahiptir. Bu nedenle müzik alanında öğretmenlere yönelik yöntem ve stratejilere ilişkin öneriler şu şekilde sunulmuştur:

1. Yaratıcılık

Müzik ve yaratıcılık birbirleriyle doğrudan ve sıkı bir ilişki içindedir. Bir müzik ürünü ortaya koymanın en önemli unsurlarından biri yaratıcılıktır. Yaratıcılık diğerlerinden farklı düşünebilme, çok yönlü düşünme, bilişsel esneklik, bağımsız düşünme gibi özelliklere sahiptir. Tüm bu özellikler müzikle iç içe olan kavramlardır ve bu kavramlar bir enstrümanın nasıl çalınacağını öğrenmekten, nota öğrenimine, beste yapmaya, bir şarkının nasıl söyleneceğine, bir ritim oluşturmaya kadar müzik ile ilgili olan tüm basamaklarda aktif olarak görev alır. Bununla birlikte müzik çalışmaları da çocuğun yaratıcılığını besleyen çalışmalardır. Müzik, çocuğun bilişsel, dil ve sosyal becerilerini geliştirdiği gibi yaratıcılığını da doğrudan geliştiren çalışmalardır. Çocuğun analitik ve esnek düşünmesini sağlar, farklı bakış açılarına sahip olmasına katkıda bulunur. Bu noktada hem müzik hem yaratıcılık birbirinden ayrılmaz bir bütün olarak ele alınabilir.

Yaratıcılık Öğretme Yöntem, Strateji ve Etkinliklerine İlişkin Öneriler:

- Çocukların müziği keşfetmelerine olanak tanıyan gelişim düzeylerine uygun bir eğitim ortamı oluşturun. Örneğin olanaklar dâhilinde sınıfınızda müzik aletleri ya da su şişeleri, boncuklar, poşetler, bardaklar gibi ses çıkaran nesneler bulundurun ve bunları eğitim materyali olarak kullanın.
- Müzik aleti olmayan farklı bir nesneyi, müzik aleti gibi kullanarak ritim tutmak, şarkı söylemek gibi amaçlarla kullanın. Örneğin sınıfta yer alan blokları, kalemleri, evcilik oyuncakları gibi nesneleri bir ritim ve müzik oluşturmak için kullanın. Nesnelerin amaçlarının dışında kullanımı çocukların esnek düşünme becerisini ve yaratıcılığını destekleyen bir çalışmadır.
- Yeni bir ritim ya da şarkı oluşturma konusunda çocukları teşvik edin. Örneğin dinledikleri bir müzikten yola çıkarak aynı ritmi farklı materyaller kullanarak oluşturun ya da şarkının sözlerini farklı bir ritim kullanarak söyleyin. Şarkının içinde geçen bir sözcüğü kullanarak yeni bir şarkı oluşturun.
- Dinlediği bir müziği öykü, dans gibi farklı alanlarla bütünleştirerek yeni bir ürün ortaya koyma konusunda ortam hazırlayın. Örneğin çocukların öğrendiği bir şarkıyı ele alarak bunu müzikli bir öyküye dönüştürün ya da yaratıcı dans çalışmalarında bu müziği kullanarak çocukların yaratıcı becerilerinin ortaya çıkmasını destekleyin.
- Doğada gerçekleşen ve doğanın insanlara sunduğu durumları fırsat olarak görün ve müzik etkinliklerine dâhil edin. Örneğin yağmur sesini, rüzgar sesini ya da kuru yaprakların çıkarttığı sesi bir araç olarak kullanıp bir ritim ya da müzik oluşturun.
- Çocuklardan anlamını yeni öğrendiği sözcükleri bir şarkının içinde kullanmasını isteyin. Örneğin şarkıda geçen kaptan sözcüğünün ne anlama geldiğini öğrendikten sonra bu sözcükle ilgili olarak çocuklarla bir şarkı oluşturun.
- Sınıfta ve okulun bahçesinde hangi materyallerin olduğu konusunda bir gözlem yapın. Gözlemin ardından bu materyallerden hangilerinin bir ritim oluşturmak için kullanılabileceği ile ilgili sohbet edin.

2. Performans

Müzik çalışmaları bir performans sürecine ait ürünlerdir. Bir şarkıyı seslendirmek, bir müzik aleti çalmak, müzik ile dans çalışmalarını birleştirerek sunmak bir performans göstermeyi gerektirir. Dolayısıyla müzik çalışmaları bir performans sonucu ortaya çıkar. Bir performans göstermek ön hazırlık gerektirmektedir. Bu noktada performans sürecine yönelik şarkı seçimi, müzik aleti seçimi ve müziğin ne amaçla sunulacağını belirlemek önem taşımaktadır.

Performans Öğretme Yöntem, Strateji ve Etkinliklerine İlişkin Öneriler:

- Çocukların yaş ve gelişim düzeylerine uygun müzik seçimleri yapın. Ritminin çok yavaş ya da hızlı olması ve şarkının çok uzun olması şarkı öğretimini olumsuz yönde etkiler.
- Seçtiğiniz müzik içinde çocuğun anlamakta zorlanacağı sözcük ve kavramlar olmamasına dikkat edin. Çocukların anlamını kavramakta ya da telaffuz etmekte zorlanacağı sözcüklerin olması şarkı öğretim sürecini kesintiye uğratır ve olumsuz yönde etkiler.
- Dinlediğiniz müziğin nasıl bir yapıda (sözlü/sözsüz, hareketli/durağan vb.) olduğunu analiz edin ve çocuktan hangi hisleri uyandırdığını söylemesini isteyin. Örneğin rahatlama çalışması olarak ele alınarak sözsüz, dinlendirici bir parça çocuklara dinletilir, çocuklar parçayı dinlerken gözlerini kapatır, tekrar gözlerini açtıklarında şarkı yavaş mıydı, hızlı mıydı, hangi müzik aletleri kullanılarak çalınmış olabilir, sözlü müydü yoksa söz yok muydu gibi sorular üzerinde sohbet edilebilir.
- Bir şarkıyı öyküleştirerek öyküleştirme sürecini analiz edin. Örneğin bir şarkıyı öğrendikten sonra bu şarkının içinde geçen öyküyü canlandırmalarını isteyin. Bunun için şarkıda hangi ifadeler yer alıyor, bu ifadeler nasıl canlandırılabilir üzerinde düşünün ve bu analizden sonra hareket edin.
- Çocukların hislerini ve düşüncelerini müziği kullanarak dışarı çıkarmasını sağlayın. Örneğin bu çalışma gerçekleştirilirken çocuklara farklı müzik aletleri ya da ritim oluşturabilecekleri materyaller sunun. Örneğin, *"Babanızla birlikte parka gittiğinizde ne hissedersiniz, arkadaşınız izin almadan kaleminizi alsa ne hissedersiniz?"* gibi farklı duyguları yansıtan durumlar söyleyin. Bu durumlar karşısında ne hissettiklerini müzik aletlerini kullanarak ifade etmelerini isteyin.
- Müziği yaratıcı dans ile birleştirerek sergileyin. Müzik ve dans birbirinden ayrılmaz bir ikilidir. Çocukları yönlendirmeden müziğe dans ile eşlik etmelerine fırsat verin. Başlangıçta çocuklar birbirlerinin hareketlerini taklit edebilir, bu durum onların müziğe karşı ne tür hareketler geliştirebileceklerini fark etmelerini sağlar. Taklitlerin ardından çocuklar zaman içerisinde müziğe özgün hareketlerle eşlik etmeye başlar.
- Basit bir enstrüman çalma konusunda uygun fırsatlar yaratın. Bunun için sınıfta belirli aralıklarda basit, çocukların yaşlarına uygun, kullanabilecekleri müzik aletleri bulundurun. Örneğin kalimba, ukulele, mızık gibi. Bu müzik aletlerini keşfetmelerine ve kullanmalarına fırsat verin.

3. Yanıtlama

Müzik toplumların ortak dili ve birleştirici unsurudur. Bu nedenle toplumlar yalnızca kendi kültürüne ait müzikal eserleri bilmekle kalmayıp, farklı kültürlerin de eserlerini analiz ederek tanımalıdır.

Yanıtlama Öğretme Yöntem, Strateji ve Etkinliklerine İlişkin Öneriler:

- Kendi kültürümüzü yansıtan bir müziği dinleyerek analiz edin. Örneğin çocukların gelişim düzeylerine uygun bir türküyü ele alın, hep birlikte dinleyin, anlamını bilmediğiniz sözcükler hakkında sohbet edin.
- Farklı kültürleri yansıtan müzikleri dinleyerek analiz edin. Örneğin farklı kültürdeki çocuklar neler dinliyor, bizim şarkılarımızla benzer ve farklı yönleri neler tartışın.

4. Bağlantı Kurma

Müzik çocuklarla iletişim kurmanın yollarından biridir. Sıradan bir konuşma ile anlatılamayacak kadar karmaşık bir konu müzik aracılığıyla kolayca anlatılabilir. Müziğin bu esnek özelliği farklı konularla bağlantı kurulmasını ve bir araç olarak kullanılmasını sağlar.

Bağlantı Kurma Öğretme Yöntem, Strateji ve Etkinliklerine İlişkin Öneriler:

- Çocukların geçmiş deneyimlerini kullanarak müzik çalışmaları yapmalarına fırsat verin. Örneğin çocuklardan, geçmişte yaşadıkları herhangi bir durumu anlatmalarını ve bunu bir şarkıya dönüştürerek söylemelerini isteyin.
- Müzik ile olan ilişkilerini ve müziğe ait mevcut potansiyellerini ailelerine, arkadaşlarına göstermelerine fırsat verin. Örneğin çocukların öğrendiği bir şarkıyı söylemelerine, çalmayı öğrendikleri bir müzik aletine ya da oluşturdıkları bir ritme ait performanslarını sergilemelerine fırsat tanıyın. Bu çocukların başta öz güven olmak üzere iletişim becerilerini ve sosyal-duygusal gelişimlerini destekler.
- Müziği günlük yaşamla ilişkilendirin. Örneğin çocukların bir bardağa su koyarken çıkan sesi, şekeri bir kavanoza koyarken çıkan sesi, kalemleri kalemlige yerleştirirken kalemlerin çıkarttığı sesi fark etmelerini sağlayarak, seslerin bir ritmin parçası olabileceğini ve ritim oluşturmak için kullanılabilceğini fark etmelerini sağlayın. Bu hem yaratıcı düşünme becerisini hem de esnek düşünme becerisini destekleyecektir.
- Program içeriğinde yer alan kavramları müzik ile ilişkilendirerek kavramların kazanılmasını sağlayın. Müzikli öykü çalışmaları bunun için idealdir. Hızlı-yavaş, sessiz-gürültülü, az-çok gibi zıt kavramların öğretiminde müzik ile bağlantı kurarak müzikli öyküler aracılığıyla bu kavramların kazanımı gerçekleştirilebilir.
- Açık alan etkinlikleri planlayın ve bu etkinliklerde müziği kullanıp, müzikle bağlantı kurarak doğanın da müzik gibi bir uyuma sahip olduğunu vurgulayın. Örneğin yağmurlu bir havada bahçeye çıkın ya da pencereden dışarıyı izleyin. Yağmur damlarının yere düşerken çıkardığı sesin içindeki uyumu keşfetmeye çalışın ve bu konu hakkında sohbet edin.



Öykünün Müziği

48-72 Ay

Müzik-Matematik (Bütünleştirilmiş Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 7. Nesne/varlık/olayları çeşitli özelliklerine göre düzenler.

Göstergeler

- Nesne/varlık/olayları çeşitli özelliklerine göre eşleştirir.
- Nesne/varlık/olayları çeşitli özelliklerine göre sınıflandırır.

Kazanım 18. Etkinliğe/göreve ilişkin görsel/sözel yönergeleri yerine getirir.

Göstergeler

- Verilen birden fazla yönergeyi hatırlar.
- Etkinlik sırasında yapılması gerekenleri hatırlar.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 2. Büyük kaslarını koordineli kullanır.

Göstergeler

- Belirli bir yüksekliğe zıplar.
- Tek ayak üzerinde sıçrar.

Kazanım 10. Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.

Göstergeler

- Vurmalı çalgıları kullanarak ritim çalışması yapar.
- Müziğin temposuna, ritmine ve melodisine uygun dans eder.

SÖZCÜKLER: Müzikli öykü, ksilofon, marakas, davul, zil vb. müzik aletleri

KAVRAMLAR: Zıt: Hızlı-yavaş, Şekil: Daire

DEĞERLER: Öz denetim, sorumluluk

MATERYALLER: Kartondan kesilmiş renkli daireler, müzik aletleri, kutu

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Öğretmen çocuklarla birlikte kar veya kardan adam ile ilgili şarkı söyler.
- Şarkının tekrarının ardından öğretmen daha önceden hazırladığı müzik aleti kutusunu getirir. Çocuklara göstermeden kutunun içindeki müzik aletlerini (ksilofon, marakas, davul, zil vb.) seslerinden tanıması için fırsat verir.
- Ardından öğretmen çocuklarla birlikte sınıfın zeminine farklı farklı yerde olacak şekilde renkli daireler yapıştırır.
- Ayrıca kutu içerisinde bulunan müzik aletlerinin (ksilofon, marakas, davul, zil vb.) her birine yere yapıştırdığı renkteki dairelerin renklerinde minik daireler yapıştırır.
- Öğretmen ardından "Haydi, müzik ve dans zamanı" diyerek çocuklara müzik başladığı anda istedikleri gibi dans edeceklerini ve müzik durduğu anda herkesin bir daire üzerinde duracağını söyler.

- Her çocuk bir dairenin üzerinde durduktan sonra önceden hazırladığı kutuyu ortaya getirir ve hangi renk dairenin üzerinde durduysa o daireyle aynı renkte olan materyali alır.
- Daire ile aynı renkte olan müzik aletleri çıkarılarak çocuklara dağıtılır. Her çocuk müzik aleti adının hecesi kadar dairede belli bir yüksekliğe zıplar. Örneğin da-vul için 2 kez, ma-ra-kas için 3 kez zıplar ve tek ayak sıçrar.
- Her çocuğun bir kez kendi müzik aleti adının hecesi kadar zıplamasına fırsat verilir. Ardından öğretmen çocuklara "Müzikli bir öyküye ne dersiniz?" der. Ayrıca öğretmen öyküyü kendisinin anlatacağını ama çocukların ona müzik aletleri ile ritim yaparak eşlik edeceğini ifade eder.
- Çocuklardan öyküde yer alan durumların hızlı olduğunu ifade ettiği yerlerde müzik aletleri hızlıca çalarak, yavaş olduğunu ifade ettiği yerlerde müzik aletleri yavaşça çalarak yavaşça ritim oluşturmalarına rehber olur. Öğretmen öyküyü anlatırken hızlı ve yavaş ses vurgularını kullanır.

Öykü: Ece Kardan Adam Yapıyor

Ece, her sabah olduğu gibi kuş cıvıltılarıyla gözünü açmış, yeni bir güne gülererek merhaba demişti. Okula gideceği için çok heyecanlıydı. Çünkü bugün okulda kardan adam yapacaklardı. Yavaş yavaş yağın karı görmek için yatağından kalkıp yavaşça perdeyi araladı. Ama o da ne! Ece saate baktığında geç kalmış olduğunu fark etti. Okula yetişmek için hızlı hızlı hazırlanmaya başladı. Hazırlandıktan sonra hızlı bir şekilde kahvaltısını yapıp okula gitmek için yola çıktı. Ama yerler buz tutmuştu. Bu yüzden düşmemek için yavaş yavaş yürümeye başladı. Yolun ilerisinde arabaların ve yayaların buzda kaymadan rahatça hareket edebilmesi için görevlilerin yolu temizlediğini gördü. Ece kaymadan yürüyeceğini anladığı için çok mutlu olmuştu. Adımlarını daha hızlı atmaya başladı ve görevlilere yolu temizledikleri için teşekkür etti. Ece biraz daha gittikten sonra okula ulaştı, arkadaşları da okula yeni geliyordu. Artık geç kalmadığını fark ettiği için adımlarını yavaşlatarak arkadaşlarıyla birlikte okula girdi. Arkadaşlarıyla birlikte nasıl bir kardan adam yapacaklarını konuştular, çok heyecanlıydılar. Bir an önce ders arası gelsin istiyorlardı. Öğretmenleri ders arası verdiğinde hep birlikte hızlıca bahçeye çıktılar. Yerlerin kaygan olduğunu fark ettiklerinde yavaşlayarak kardan adam yapmaya başladılar. Kardan adam bittikten sonra Ece de arkadaşları da kaymamak için yavaş yavaş yürüdüler ve sınıflarına döndüler. Her zamanki gibi çok eğlendiler.

● DEĞERLENDİRME

Etkinlik sonunda çocuklara aşağıdaki sorular sorulur:

- Etkinliğimizde hangi müzik aletleri vardı?
- Tekrar müzik aleti seçsen hangisini seçerdin? Neden?
- Nerede yavaş, nerede hızlı hareket etmeniz gerektiğini fark etmekte zorlandınız mı?
- Müziğe göre dans etmek ve ritim tutmak sizin için nasıldı?
- Çevremizde gördüğümüz başka hangi materyalleri kullanabilirdik?

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Öğretmen, ailelere e-posta yoluyla; çocuklarıyla evde zaman zaman müzik aletleri ya da ses çıkaran nesneler ile ritim oluşturmalarını ve bu ritme uygun yönergeler vererek hareket etmelerini ister. Aileye bir çocuk şarkısı gönderilerek çocukları ile dans etmeleri de istenebilir. Bunun yanında ailede ve çevrede müzik aleti çalan bir bireyin çaldığı müzik aletinin sesi ve fiziksel özellikleri hakkında sohbet etmeleri söylenir.

Bir orff öğretmeni sınıfa davet edilir. Öğretmen çocuklara orff aletlerini tanıtır ve çocuklarla şarkı/şarkılar söyler.



Kutu Kutu Müzik

48-72 Ay

Müzik-Sanat (Bütünleştirilmiş Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 1. Nesneye/duruma/olaya yönelik dikkatini sürdürür.

Göstergeler

- Dikkat edilmesi gereken nesneye/duruma/olaya odaklanır.
- Dikkatini çeken nesne/durum/olay ile ilgili bir ya da birden fazla özelliği/niteliği söyler.

Kazanım 4. Nesne/durum/olayla ilgili tahminlerini değerlendirir.

Göstergeler

- Tahminini söyler.
- Tahmini ile gerçek durum arasındaki benzerlikleri/farklılıkları açıklar.

● Dil Gelişimi

Kazanım 1. Sesleri ayırt eder.

Göstergeler

- Sesin özelliğini söyler.
- Sesler arasındaki benzerlik/farklılıkları açıklar.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 17. Geri dönüşüm/tekrar kullanma davranışlarını alışkanlık hâline getirir.

Göstergeler

- Tekrar kullanılabilen materyaller ile özgün ürünler oluşturur.
- Geri dönüşüm/tekrar kullanma ile ilgili etkinliklere gönüllü katılır.

SÖZCÜKLER: -

KAVRAMLAR: Boyut: Uzun- kısa, Geometrik şekil: Kenar-köşe

DEĞERLER: Öz denetim

MATERYALLER: Kutu, boncuk, kum, kuru yapraklar, zil, yapıştırıcı, bant ile farklı boyalar (kuru, sulu, pastel)

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Öğretmen sınıfa içinde küçük kutucukların bulunduğu büyük bir kutuyla gelir, bu kutunun kapaklarının nefesle açıldığını çocuklara söyler.
- Çocukların hepsi beşer kez derin bir nefes alarak kutulara üfler.
- Çocuklar her nefes verişinde büyük kutunun kapakları yavaş yavaş açılır.
- Her çocuğa küçük bir kutu verilir.
- Çocuklar kutunun her bir yüzeyinde kaç köşe ve kenar olduğu ve kenar uzunluklarının aynı mı yoksa kısa mı/uzun mu olduğu gibi özellikleri hakkında konuşurlar. Kutuları karış ile ölçerler.
- Ardından öğretmen çocuklara bir kutu orkestrası kuracaklarını söyler.

- Çocuklar; boncuk, kum, kuru yapraklar, zil vb. materyaller arasından istediklerini kutuların içine koyar ve kutuların ağzını bant ile kapatır.
- İstedikleri farklı boyalar (kuru boya, sulu boya, pastel boya) ile kutuları boyarlar ve kendi kutularından müzik aletlerini oluştururlar.
- Kutuların kapatılması ve boyaması bittikten sonra her bir çocuk kutusunu alarak minderlere oturur.
- Çocuklar yaptıkları kutuların nasıl ses çıkardığını görmek için sırayla elleriyle kutuları sallar ve çıkan sesi dinler.
- Dinledikleri seslerin çevrelerindeki hangi nesnelerin veya hareketlerin sesine benzediğini birkaç cümle ile tanımlar.
- Çocuklar kendi yaptıkları kutuların seslerini dinledikten ve seslerini tanımladıktan sonra arkadaşlarının yaptıkları kutuların seslerini de dinler. Çocuklar birbirlerinin kutularına vurarak denemeler yapar.
- Öğretmen çocuklara *“Yaptığınız kutu ve arkadaşlarınızın yaptığı kutuların ne gibi farklılıkları var? Farklılık var ise bu farklılıklar neden kaynaklanabilir?”* gibi sorular sorar.
- Çocukların tahminlerini alarak ses farklılıklarının nedenlerini (Kutunun içine konan materyallerin mi? Vurma şeklinin mi? Kutunun farklı büyüklükte olması mı?) soru yanıt şeklinde çocuklarla tartışır.
- Etkinliğin sonunda sınıfın bir bölümünde kutudan müzik aletleri sergisi yapılabilir.

● DEĞERLENDİRME

Etkinlik sonunda çocuklara aşağıdaki sorular sorulur:

- Öğretmen çocukların yaptığı boncuk, yaprak, kum ve zil koyulmuş kutuları sırasıyla sallar. *“Boncuk kutusunu salladığında bu kutunun sesinin benzediği diğer kutular kimlerin? Hazırladığın kutuya hangi malzemeyi koymuştun?”* gibi sorularını her bir kutu için çocuklara sorar.
- Kendi müzik kutunuzu oluşturmak size ne hissettirdi?
- Arkadaşının yaptığı kutudan çıkan sesle, senin yaptığın kutudan çıkan ses arasında ne gibi benzerlikler var, farklılıklar var? Farklı sesler çıkması için kutuya başka hangi malzemeleri koyabilirsiniz?
- Evde böyle bir kutu hazırlasanız neler koyardınız?

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Çocuklar okulda oluşturdukları müzik kutusunu eve götürürler. Ayrıca ailelerden bu iki müzik kutusunun çıkardığı seslerin benzerlikleri/farklılıkları konusunda çocukları ile sohbet etmeleri ve şarkı oluşturmaları istenir. Çocuklar oluşturdukları şarkıları okulda arkadaşları ile paylaşır.

Bir müzik öğretmeni sınıfa davet edilir. Müzik öğretmeni bağlama, gitar, mandolin gibi farklı enstrümanların seslerini çocuklara dinletir. Seslerdeki benzerlikler, farklılar hakkında sohbet edip şarkılar söylerler.



Büyük Ebeveyn ve Torunlar Dans Ediyor

48-72 ay

Müzik-Oyun (Bütünleştirilmiş Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 18. Etkinliğe/göreve ilişkin görsel/sözel yönergeleri yerine getirir.

Göstergeler

- Verilen birden fazla yönergeyi hatırlar.
- Etkinlik sırasında yapılması gerekenleri hatırlar.

● Dil Gelişimi

Kazanım 7. Dinlediklerinin/izlediklerinin anlamını yorumlar.

Göstergeler

- Dinledikleriyle/izledikleriyle ilgili sorulara yanıt verir.
- Dinlediklerini/izlediklerini çeşitli yollarla sergiler.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 2. Büyük kaslarını koordineli kullanır.

Göstergeler

- Kol ve bacaklarını eş zamanlı hareket ettirir.
- Farklı yönde/formda/hızda yürür.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 7. Farklı kültürel özellikleri irdeler.

Göstergeler

- Kendi ülkesinin kültürüne ait özellikleri tanıtır.
- Kendi ülkesinin kültürü ile diğer kültürlerin benzer ve farklı özelliklerini karşılaştırır.

SÖZCÜKLER: Büyük ebeveyn (dede ve nine), torun

KAVRAMLAR: Zıt: Hızlı-yavaş, genç-yaşlı

DEĞERLER: Vatanseverlik, saygı, sevgi

MATERYALLER: Marakas, büyük ebeveyn (dede ve nine) ile çocuk görseli

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Öğretmen çocuklara farklı ülkelere ait ninniler dinletir. Örneğin Türk, ardından da Rus ninnisi dinletir.
- Türk ninnisi olan "Dandini Dandini Dastana Ninnisi"ni açar. Çocuklar önce dinler, ardından öğretmen ile birlikte tekrar ederek ninniye söylerler.

DANDİNİ DANDİNİ DASTANA NİNNİSİ

Dandini dandini danalı bebek

Benim de yavrum cicili bebek

Uyusun da büyüsün ninni...

Dandini dandini dastana
Danalar girmiş bostana
Kov bostancı danayı
Yemesin lahanayı...
Lahanayı yemez kokunu yer
Benim de kuzum lokum yer
Uyusun da büyüsün ninni
Tıpış tıpış yürüsün ninni...

- Ardından öğretmen bu müzik türünün ne olduğunu, iki ninninin farklılıklarının olup olmadığı ve daha önceden bu ninniye dinleyip dinlemediklerini, dinlediyseler kimden duyduklarını sorar. Çocukların yanıtlarını aldıktan sonra “Büyük Ebeveyn ve Torunlar Dans Ediyor” oyunu oynayacağını söyler.
- Çocuklar büyük ebeveyn (dedeler-nineler) ve çocuklar olmak üzere yani yaşlı ve gençler olarak iki gruba ayrılır.
- Büyük ebeveyn (dedeler-nineler) grubu “Büyük ebeveynler/dedeler-nineler”, çocuklar grubu ise “Torunlar” diye adlandırılır.
- Öğretmen oyunun kurallarını anlatır. Öğretmen eline iki adet marakas alır, bir marakasın üstünde büyük ebeveyn (dede-nine) görseli bir marakasın üstünde de çocuk görseli bulunur.
- Büyük ebeveyn (dede-nine) görseli olan marakas yavaşça sallandığında o gruptaki çocuklar yavaşça sınıf etrafında dans eder. Çocuk görselli marakas hızlı sallandığında sadece çocuk grubundakiler hızlıca dans eder diğer grup heykel olup durur. Her iki marakas da sallandığında her grup kendi hızında dans ederek sınıfta dolaşır.
- Oyun grupların kendi aralarında rol değişimi yapılarak devam eder. Rol değişimi olmadan önce büyük ebeveyn (dede-nine) grubu “Dandini Dandini Dastana Ninnisi” söyler, torunlar grubu dinler.
- Oyunun bitiminde ellerindeki marakaslarla ritm yaparak büyük ebeveynlerine (nine-dedelerine) sözlü sevgi mesajları yollarlar. Öğretmen bu mesajları not alarak ailelere gönderir.

● DEĞERLENDİRME

Etkinlik sonunda çocuklara aşağıdaki sorular sorulur:

- Hangi ninniye dinlediniz?
- Ninniye dinleyince neler hissettiniz?
- Çocuk grubunda olanlar daha farklı nasıl yürüyebilirdi? Yaşlı bir nine ya da dede gibi yürümek bir çocuk gibi yürümekten farklı mıydı? Neden?
- Duyduğunuz/hatırladığınız farklı ninniler var mı?

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Ailelere büyük ebeveyn (nine/dede) ve çocuk ilişkisinin önemini anlatan bilgilendirici not ile birlikte çocukların büyük ebeveynlerine (nine/dedelerine) yönelik oluşturdukları sevgi mesajları gönderilir. Ailelere çocukların büyük ebeveynleri (nineler/dedeler) ile ninni, şarkı ve türkü söylemesi önerilir. Bu süreç fotoğraf/video kaydına alınıp sınıfla paylaşılır.

Ninni söyleyen bir müzisyen sınıfa davet edilir ya da sanatçının çevrim içi çocuklarla buluşması sağlanır.



Tekrarlayan Ritimler

36-72 Ay

Müzik-Matematik (Bütünleştirilmiş Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 1. Nesneye/duruma/olaya yönelik dikkatini sürdürür.

Göstergeler

- Dikkat edilmesi gereken nesneye/duruma/olaya odaklanır.
- Dikkatini çeken nesne/durum/olay ile ilgili bir ya da birden fazla özelliği/niteliği söyler.

Kazanım 10. Sayma becerisi sergiler.

Göstergeler

- Saydığı nesnelerin/varlıkların kaç tane olduğunu söyler.
- Nesne grupları ile sayıları eşleştirir.

Kazanım 18. Etkinliğe/göreve ilişkin görsel/sözel yönergeleri yerine getirir.

Göstergeler

- Model olunduğunda yönergeye/yönergelere uygun davranır.
- Etkinlik sırasında yapılması gerekenleri hatırlar.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 10. Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.

Göstergeler

- Nesneleri kullanarak ritim çalışması yapar.
- Müziğin temposuna, ritmine ve melodisine uygun dans eder.

SÖZCÜKLER: Ritim

KAVRAMLAR: Zıt: Hızlı-yavaş

DEĞERLER: -

MATERYALLER: Müzik aletleri ya da ses çıkarılabilecek (geri dönüşüme gidecek olan kâğıt, poşet, pet su şişesi, kutu, çubuk tahta vb.) materyaller, 1-5 arası sayı kartları

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Her bir çocuğa bir müzik aleti ya da ses çıkarılabilecek geri dönüşüme gidecek olan kâğıt, poşet, pet su şişesi, kutu, çubuk tahta vb. bir materyal verilir.
- Çocuklara bu müzik aletlerinin veya materyallerin seslerini keşfetmeleri için zaman verilir.
- Ardından sırayla her bir çocuk elindeki müzik aleti veya materyalin sesini arkadaşlarına tanıtır.
- Öğretmen hop, şap, rap, ay, ve vuv sesleri ile ritim çalışması yapar.

- Bu tanıtımın ardından çocuklar birlikte “Hareketli Sesler” tekerlemesini söyler.

Hareketli Sesler

Haydi kalk ayağa, yerinde zıpla hooop

Ellerini vur şap şap

Ayaklarını vur rap rap rap

Dön sağa dön sola ay ay ay ay

Başını kaldır yukarı şimdi de indir aşağı vuv vuv vuv vuv vuv

Hooop, şap şap, rap rap rap, ay ay ay ay, vuv vuv vuv vuv vuv

- Tekerleme sonrası öğretmen elinde bulunan görsel/sayı kartlarını çocuklara gösterir. Görsel kartları şu şekilde olabilir. Kartların bir yüzü hulahop (hop), yağmur (şap), asker (rap), ay (ay) ve rüzgâr (vuv) diğer yüzünde de birden beşe kadar tekerlemedeki ritme uygun olan rakamlar bulunur. Öğretmen hangi görseli kaldırırsa o ritmi elindeki müzik aletiyle yapmasını ister. Oyunun ilerleyen aşamalarında aynı kartların arkasındaki rakamlar kullanılarak rakamlarla ritimleri vurmaları istenebilir.
- Son olarak çocuklar ritim kartlarını kullanarak, örüntü oluşturup kendi ritimlerini yaparlar.

● DEĞERLENDİRME

Etkinlik sonunda çocuklara aşağıdaki sorular sorulur:

- Müzik aletleri veya materyaller ile ne yaptık?
- Örüntü oluştururken nelere dikkat ettiniz?
- Evinizde ya da çevrenizde hangi müzik aletleri var?

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Aylık veya haftalık haber mektuplarında; ailelerden çocuklarıyla birlikte evde ya da açık alan mekânlarında çubuk, kaşık, taş vb. materyallerle örüntü şeklinde (1 vur 1 dur, 2 vur 2 dur,) ritim oluşturmaları istenir. Ayrıca ailelerden kendi kültürlerindeki ritimli şarkıları çocuklarıyla dinlemeleri istenir.

Üniversitelerin müzik ile ilgili bölümlerinden bir öğretim elemanı sınıfa davet edilir. Öğretim elemanı ile çocuklar ritim çalışmaları yaparlar.



Sesler Nasıl Değişiyor?

36-60 ay

Müzik (Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 7. Nesne/varlık/olayları çeşitli özelliklerine göre düzenler.

Göstergeler

- Nesne/varlık/olayları çeşitli özelliklerine göre karşılaştırır.
- Nesne/varlık/olayları çeşitli özelliklerine göre eşleştirir.

Kazanım 18. Etkinliğe/göreve ilişkin görsel/sözel yönergeleri yerine getirir.

Göstergeler

- Verilen birden fazla yönergeyi hatırlar.
- Etkinlik sırasında yapılması gerekenleri hatırlar.

● Dil Gelişimi

Kazanım 1. Sesleri ayırt eder.

Göstergeler

- Sesin kaynağını söyler.
- Sesin özelliğini söyler.
- Sesler arasındaki benzerlik/farklılıkları açıklar.
- Verilen sese benzer sesler çıkarır.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 2. Büyük kaslarını koordineli kullanır.

Göstergeler

- Kol ve bacaklarını eş zamanlı olarak hareket ettirir.
- Bir hareketten diğerine seri bir şekilde geçiş yapar.

Kazanım 10. Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.

Göstergeler

- Bedenini kullanarak ritim çalışması yapar.
- Müziğin temposuna, ritmine ve melodisine uygun dans eder.

Kazanım 11. Bedenini kullanarak yaratıcı hareketler yapar.

Göstergeler

- Farklı hareket formlarını ardışık olarak/aynı anda sergiler.
- Bedenini rahatlatmak için farklı hareket formları kullanır.

SÖZCÜKLER: Metal

KAVRAMLAR: Kalın ses-ince ses, Miktar: Tam-yarım

DEĞERLER: Öz denetim

MATERYALLER: Su bardakları, metal kaşık, tahta kaşık, su

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Öğretmen çocuklarla birlikte su bardaklarına vurarak müzik yapan birisinin performansını izler ve bu müzik hakkında konuşurlar.
- Öğretmen her çocuğa iki adet su bardağı, bir adet metal ve tahta kaşık ile su verir.
- Çocuklar bardaklara suları döker.
- Kalın ve ince seslerin neler olabileceği hakkında sohbet edilir.
- Öğretmen önce metal kaşıkla su bardağının birisine vurur, ardından diğerine vurur ve çıkan sesin kalınlığı-inceliği hakkında sohbet edilir.
- Öğretmen aynı şekilde bardaklara tahta kaşıkla vurur. Çıkan sesin kalınlığı inceliği hakkında sohbet edilir.
- Aynı süreci çocukların da yapmasına fırsat verilir.
- Çocuklar bardakların birini tamamen su ile diğerini ise bardağın yarısına kadar su ile doldurur.
- Metal kaşıkla tamamı su dolu bardağa vurularak çıkan sesin kalın bir ses olduğu ifade edilir.
- Metal kaşıkla yarısı su dolu bardağa vurularak çıkan sesin ince bir ses olduğu ifade edilir.
- Öğretmen kalın dediğinde çocuklardan kalın ses çıkaran bardağa vurması, ince dediğinde ince ses çıkaran bardağa vurması istenir.
- Çocuklar ayağa kalkar. Öğretmen kalın ses çıkaran bardağa vurduğunda çocuklar da yere hızlı ve sert şekilde ayaklarıyla vurarak kalın ses çıkarır, öğretmen ince ses çıkaran bardağa vurduğunda çocuklar da yere yumuşak ve yavaş şekilde vurarak ince ses çıkarır.
- Öğretmen tekrar kalın ses çıkaran bardağa vurduğunda çocuklar da kalın bir sesle bağırarak kalın bir ses çıkarır, ince bardağa vurduğunda ince sesle bağırarak ince bir ses çıkarır.

● DEĞERLENDİRME

Etkinlik sonunda çocuklara aşağıdaki sorular sorulur:

- Etkinlikte neler yaptık? Nasıl sesler çıkardınız?
- Kalın ses duyunca neler hissettiniz? İnce ses duyunca neler hissettiniz?
- Metal kaşıkla yarısı ve tamamı su dolu bardağa vurduğunuzda çıkan seslerin benzer ve farklı özellikleri nelerdi?
- Çevrenizde kalın ses çıkaran nesneler-canlılar neler?

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Ailelere mesaj yoluyla farklı özellikteki materyallere (tahta masa, plastik kap) vurarak çocuklarıyla birlikte ses çıkarmaları, çıkardıkları seslerin kalın-ince ses olması konusunda sohbet etmeleri ve seslerin dansını oluşturmaları istenir. En sevilen şarkı açılır ve seçilen şarkıya ritim oluşturarak eşlik edilir. Bardakları kullanarak ritim çalışması yapan bir müzik öğretmeni sınıfa davet edilir.



Asya'nın Keşif Günü

36-60 Ay

Müzik (Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 1. Nesneye/duruma/olaya yönelik dikkatini sürdürür.

Göstergeler

- Dikkat edilmesi gereken nesneye/duruma/olaya odaklanır.
- Bir göreve/işe ara verdikten sonra yeniden odaklanır.

● Dil Gelişimi

Kazanım 2. Konuşurken/şarkı söylerken sesini uygun şekilde kullanır.

Göstergeler

- Sesinin tonunu ayarlar.
- Sesinin şiddetini ayarlar.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 11. Bedenini kullanarak yaratıcı hareketler yapar.

Göstergeler

- Verilen bir yönergeye/göreve uygun farklı hareket formları üretir.
- Bedenini rahatlatmak için farklı hareket formları kullanır.

SÖZCÜKLER: Davul, darbuka, keman, çello, kontrbas

KAVRAMLAR: -

DEĞERLER: Öz denetim

MATERYALLER: "Asya'nın Keşif Günü" öykü metni

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Çocuklar uygun şekilde yere oturur. Daha sonra öğretmen çocuklara bir müzikli öykü okuyacağını ve öyküdeki sesleri hep birlikte kendilerinin çıkaracaklarını anlatır. Sınıf çocukların kıyafetlerinin renginden yola çıkarak iki gruba ayrılır. Bir grup öyküdeki sesleri kendi seslerini ve bedenlerini kullanarak çıkarır. Diğer grup ise verilen ritim aletleri ile oluşturur.
- Öğretmen öyküyü okumaya başlar.

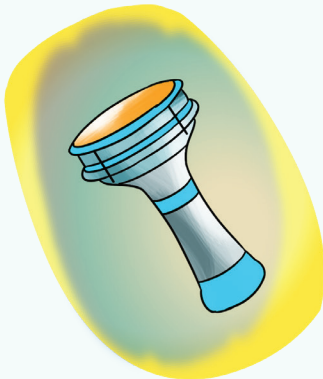
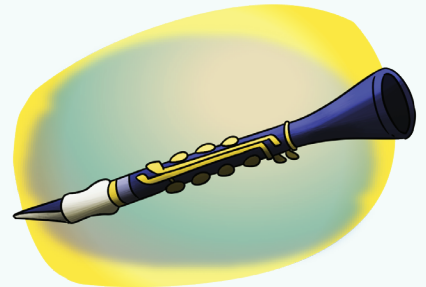
Asya'nın Keşif Günü

Asya evde olmak istemiyordu. Ailesi ile dışarı çıkmaya karar verdiler. Hazırlanmak için zıplayarak (.....) odasına gidip dolabını açtı (.....) ve giyeceği kıyafeti seçmeye başladı. Çok kararsız olduğundan sürekli askıları çıkarıp takıyordu (.....). Sonunda en çok sevdiği kıyafetini böyle güzel bir gün için giymeye karar verdi. Dolabını kapatıp (.....) kıyafetlerini değiştirdi. Anne ve babasına sürpriz yapmak için yanlarına parmak ucunda yürüdüğünde (.....) onların kendisini beklediğini görünce çok şaşırdı (.....). Hep birlikte arabaya doğru hızla yürüdüler (.....). Babası arabanın kapısına anahtarı takıp (.....) kapıyı açtı (.....). Onlar da kapılarını açıp (.....) arabaya oturdular. Babası arabayı çalıştırdı (.....) ve yola koyuldu. Hafta sonu olduğu için her zamanki gibi trafik çok

yoğundu. Sürekli korna sesleri duyuluyordu (.....). Uzun bir çabadan sonra Asya ailesiyle birlikte bir yere geldi. Fakat Asya burasının ne olduğunu tam anlayamadı. Babası burasının bir müzik atölyesi olduğunu ve birçok müzik aletinin burada bulunduğunu açıkladı. Bunu duyan Asya heyecandan zıplayarak alkış tuttu (.....). Müzik atölyesinden içeri giren Asya bir anda bir sürü şey görünce nereye bakacağını şaşırdı. Burada ilk defa gördüğü birçok müzik aleti vardı. İlk gözüne çarpan müzik aleti okullarında da olan davuldu. Ama bu davul çok büyüktü. Davulun büyüklüğünden biraz korkan Asya (.....) anne ve babasının arkasına saklandı. Ailesi ona davulun büyük olduğunu ama çok farklı bir ses çıkardığını anlatıp Asya'nın davula vurmasına yardımcı oldular (.....). Hemen yanında davula benzeyen ama daha küçük bir şeyle karşılaştılar ve ailesi onun adının darbuka olduğunu söyledi. Darbukaya vurulduğunda daha ince bir sesi çıkıyordu (.....). Sırayla diğer müzik aletlerini de deneyerek kemanın yanına geldi, ailesi Asya'ya yardımcı olarak keman çalmasını sağladı (.....). Asya çok büyük ve kemana çok benzeyen bir müzik aleti gördü. Çello ve kontrabası incelemek isterken birden onların yanındaki piyano dikkatini çekti. Birçok tuş vardı ve farklı sesler çıkartıyordu (.....). Bu tuşlara basmak çok zevkliydi, o yüzden bir süre tuşlara basmaya devam etti (.....). Bazı tuşlardan kalın sesler (.....) bazı tuşlardan ise ince sesler (.....) çıkıyordu. Ayrıca üfleterek ses çıkaran bir müzik aleti gördü. Nefesiyle ses çıkarıp parmaklarını açıp kapatmak çok keyifli ve çok güzel sesler çıkartıyordu (.....). Birkaç kere daha üfledi (.....). Burasının çok güzel bir yerde olduğunu biliyordu ama kendini çok da yorulmuş hissediyordu. Yorulmuş bir şekilde ailesine, eve gidebilir miyiz, diye sordu. Evlerine doğru yola çıktılar. Tekrar müzik aletlerini keşfetmeyi dört gözle bekliyordu.

Eve geldiğinde çok yorgun olmasına rağmen çok mutluydu. Ailesi ile birlikte çok güzel bir gün geçirmişti. Gördüğü ve denediği müzik aletlerini düşünürken uykuya daldı (.....).

- Çocukların ilgi ve istekleri doğrultusunda öyküye farklı müzik aletleri eklenerek devam edilir.



● DEĞERLENDİRME

Etkinlik video kaydına alınır ve video üzerinden sohbet edilir, hatırlatmalar yapılır. Etkinlik sonunda çocuklara aşağıdaki sorular sorulur:

- Etkinlikte neler yaptınız? Öyküdeki seslere hangi sesler ve beden hareketleri ile eşlik ettiniz?
- Etkinliğimizde en çok hangi müzik aletinin sesini çıkarırken eğlendiniz?
- Hangi harekete ses bulmada zorlandınız?
- En beğendiğiniz müzik aletinin sesini çıkarak dans ediniz.
- Daha önce hiç müzik aleti gördünüz mü? Hangi müzik aletlerini gördünüz?
- Müzik aletleri satan mağazaya gittiniz mi? Gittiyseniz hangi müzik aletlerini gördünüz?

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Ailelere not yazılarak çocukları ile gün içinde neler yaptıklarını karşılıklı anlatmaları ve anlatırken duygu, nesne vb. seslerini de konuşmalarına katmaları istenir. Örneğin bugün arabayla giderken en sevdiğim şarkıları dinledim (lay lay). Hastenenin yanından geçiyordum ki ambulans sesini duydum (uuuuuuu), arabanın camını kapattım (vıyyyyy)...

Yaşayan Müze’de masal anlatıcılığı görevini üstlenen kişi sınıfa davet edilebilir. Masal anlatıcısı içerisinde seslerin, ritimlerin olduğu bir masalı çocuklara anlatır.



Ksilofon Yapalım

36-72 Ay

Müzik-Matematik (Bütünleştirilmiş Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 2. Nesnelerin/varlıkların özelliklerini açıklar.

Göstergeler

- Nesneleri/varlıkları inceler.
- Nesnelerin/varlıkların benzer yönlerine örnekler verir.
- Nesnelerin/varlıkların farklı yönlerine örnekler verir.

Kazanım 7. Nesne/varlık/olayları çeşitli özelliklerine göre düzenler.

Göstergeler

- Nesne/varlık/olayları çeşitli özelliklerine göre karşılaştırır.
- Nesne/varlık/olayları çeşitli özelliklerine göre sıralar.

Kazanım 18. Etkinliğe/göreve ilişkin görsel/sözel yönergeleri yerine getirir.

Göstergeler

- Verilen birden fazla yönergeyi hatırlar.
- Etkinlik sırasında yapılması gerekenleri hatırlar.

● Dil Gelişimi

Kazanım 1. Sesleri ayırt eder.

Göstergeler

- Sesin özelliğini söyler.
- Sesler arasındaki benzerlik/farklılıkları açıklar.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 10. Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.

Göstergeler

- Nesneleri kullanarak ritim çalışması yapar.
- Müziğin temposuna, ritmine ve melodisine uygun dans eder.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 11. Gereksinim duyduğunda yardım ister.

Göstergeler

- Yardım talep etmeden önce bir görevi bağımsız yapmayı dener.
- Gerektiğinde yardım talebinde bulunur.

SÖZCÜKLER: -

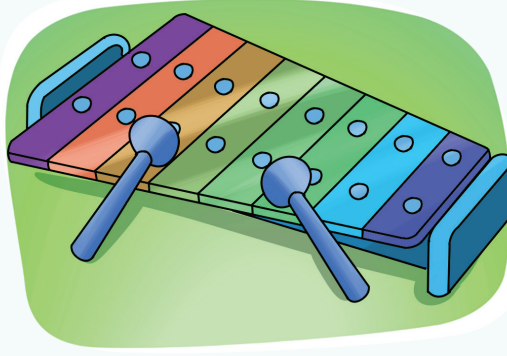
KAVRAMLAR: Boyut: Uzun-orta-kısa.

DEĞERLER: Yardımseverlik

MATERYALLER: Farklı boyutlarda ses farkındalığını belli edecek 3 farklı uzunlukta çubuk ve 3 farklı büyüklükte kaşık (ikişer adet), 2 farklı özellikte kalem (2 tükenmez kalem, 2 tahta kalem), ksilofon

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Öğretmen bir müzik aleti olan ksilofonu çalar.



- Çocuklar bu müzik aletinin sesini dinler.
- Ardından tüm çocuklar sırayla ksilofonu çalar ve farklı boyutlardaki çubuklarına vurduğunda seslerin değişimini anlatır.
- Öğretmen çocuklara farklı ksilofon yapacaklarını söyler.
- Ardından çocuklar iki gruba ayrılır.
- Her bir gruba 3 farklı boyutta olan çubuk (kısa-orta-uzun) ve kaşık (küçük-orta-büyük) ile iki kalem verilir.
- Ardından sıralanan çubuk ve kaşıklara kalemlerini kullanarak ksilofona vurulduğu gibi vururlar.
- Her bir grup çubuk ve kaşıklardan çıkan sesi dinler.
- Ardından öğretmen çocuklara farklı materyallerden ve farklı boyutlardaki materyallerden çıkan seslerin de farklı olabileceğini anlatır. Ksilofonun sesinin de farklı büyüklükteki materyaller ile değiştiğine vurgu yapar.
- Çocuklar bu sohbet sonrası uzun çubuktan ve uzun kaşıktan daha kalın bir ses çıkarken kısa çubuk ve kaşıktan ince sesler çıktığını istedikleri ritimleri oluşturarak deneyimlemeye devam ederler.
- Ayrıca çocuklar ksilofonun farklı uzunluktaki kısmına vurunca seslerin değişimini de istedikleri ritimleri oluşturarak deneyimler.

● DEĞERLENDİRME

Etkinlik sonunda çocuklara aşağıdaki sorular sorulur:

- Etkinliğimizde hangi materyalleri kullandık?
- Etkinliğimizde neler hoşunuza gitti?
- Kısa çubuklarla ve uzun çubuklarla nasıl ses çıktı?
- Büyük kaşıkla nasıl ses çıktı? Küçük kaşıkla nasıl ses çıktı?
- Daha önce kaşık, çubuk gibi nesneleri kullanarak ritim çalışması yaptınız mı? Hangi materyalleri kullanarak yaptınız?

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Ailelere müziğin çocuğun gelişiminde önemine ilişkin broşür gönderilir. Ailelerden çocuklarıyla farklı müzikler dinleyerek dans etmeleri istenir. Ayrıca ailelerden evdeki farklı materyalleri kullanarak ksilofon yapmaları (örneğin farklı kalınlık, boy, incelikteki bardakları yan yana koyarak) ve çıkan ses farklılıkları ile ilgili sohbet etmeleri istenir.

Orff öğretmeni sınıfa davet edilir. Öğretmen çocuklara ksilofon müzik aletini tanıtır, çocukların müzik aletlerini kullanmalarına fırsat vererek hep birlikte bir şarkı söylerler.



Doğadaki Sesler

36-60 ay

Müzik (Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 3. Algıladıklarını hatırladığını gösterir.

Göstergeler

- Nesne/durum/olayı bir süre sonra yeniden söyler.
- Hatırladıklarını yeni durumlarda kullanır.

Kazanım 4. Nesne/durum/olayla ilgili tahminlerini değerlendirir.

Göstergeler

- Tahminini söyler.
- Tahmini ile gerçek durum arasındaki benzerlikleri/farklılıkları açıklar.

● Dil Gelişimi

Kazanım 1. Sesleri ayırt eder.

Göstergeler

- Sesin kaynağını söyler.
- Sesin özelliğini söyler.
- Sesler arasındaki benzerlik/farklılıkları açıklar.
- Verilen sese benzer sesler çıkarır.

SÖZCÜKLER: Şimşek, rüzgâr

KAVRAMLAR: Zıt: Canlı-cansız sesli-sessiz

DEĞERLER: Sevgi, saygı

MATERYALLER: Doğada bulunan taş, yaprak gibi materyaller, ses kayıt cihazı

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Çocuklarla birlikte bahçeye veya ağaçların olduğu bir alana çıkılır ve havanın durumuna göre yere oturmak için düzenleme yapılır.
- Çocuklar derin derin nefes alıp verir. Ardından çocuklar nefes almaya gözlerini kapatarak devam eder.
- Nefes alma çalışmasının ardından çocuklara çevredeki tüm sesleri yani doğayı dinlemeleri için zaman verilir. Bu seslerin kimden/nereden geldiği, sesin kaynağının canlı mı yoksa cansız bir varlık ya da nesne olup olmadığı, sesin yönü sorulur. Çocukların yanıtları dinlenir.
- Çocuklar duydukları seslerin hangi canlıya/nesneye//varlığa ait olduğunu söyleyerek o sesleri taklit eder.
- Çocuklarla doğa veya doğadaki seslerle ilgili bir şarkı birlikte söylenir. Şarkı birkaç kez söyledikten sonra çocuklar şarkıya kendi duydukları seslerle ilgili sözler eklerler ve şarkıyı söylemeye devam ederler.

● DEĞERLENDİRME

- Çocuklarla sınıfa geldikten sonra sınıftaki materyallerle doğada duydukları seslere benzer sesler çıkarır ve çocuklar, doğada duydukları sesleri resimler.

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

- Aylık veya haftalık haber mektuplarında; ailelerden çocuklarıyla birlikte doğa gezileri yapmaları ya da açık alana çıkıp konuşmadan sessizlik yürüyüşleri yapmaları ve ardından sessizlik yürüyüşünün onlara neler hissettirdiği ve hangi sesin onları mutlu ettiği konusunda konuşmaları istenir.
- Doğa eğitimi ya da orman eğitimi veren bir kişi sınıfa davet edilir. Doğadan kaydedilmiş farklı sesler çocuklarla birlikte dinlenir. Çocuklarla doğada duyduğumuz seslerle ilgili sohbet edilir.



Yastıklarla Ritim

36-72 Ay

Müzik-Hareket (Bütünleştirilmiş Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 15. Yer/yön/konum ile ilgili yönergeleri uygular.

Göstergeler

- Yönergeye uygun olarak nesne/varlığı doğru yere yerleştirir.
- Yönergeleri takip ederek mekânda konum alır.

Kazanım 18. Etkinliğe/göreve ilişkin görsel/sözel yönergeleri yerine getirir.

Göstergeler

- Verilen birden fazla yönergeyi hatırlar.
- Etkinlik sırasında yapılması gerekenleri hatırlar.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 1. Bedenini fark eder.

Göstergeler

- Beden bölümlerini farklı amaçlara uygun olarak koordineli kullanır.
- Nesne/varlıklara göre beden pozisyonunu belirler.
- Farklı duruş pozisyonları sergiler.

Kazanım 10. Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.

Göstergeler

- Bedenini kullanarak ritim çalışması yapar.
- Nesneleri kullanarak ritim çalışması yapar.
- Müziğin temposuna, ritmine ve melodisine uygun dans eder.
- Materyal kullanarak dans eder.

Kazanım 11. Bedenini kullanarak yaratıcı hareketler yapar.

Göstergeler

- Verilen bir yönergeye/göreve uygun farklı hareket formları üretir.
- Farklı hareket formlarını ardışık olarak/aynı anda sergiler.

SÖZCÜKLER: -

KAVRAMLAR: Zıt: Sağ-sol

DEĞERLER: -

MATERYALLER: Sınıftaki çocuk sayısı kadar yastık

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Çocuklar evden yastık getirir.
- Çocuklar yastıklarla nefes egzersizi yapar.
- Çocuklar getirdikleri yastıkları alarak sınıfta serbest şekilde konum alır.
- Öğretmen bir ritim şarkısı açar.
- Çocuklar yastıkları başına koyar ve dans etmeye başlar. Öğretmen müziğin ritim yerlerinde sırasıyla şu hareketleri yapar:

Yastık iki el ile tutularak havaya kaldırılır ve sağa sola sallanır 1-2-3 (Yastık başta dans etmeye devam edilir.).

Yastık tek elle tutulur, diğer elle yastiğa vurulur 1-2-3 (Yastık elde dans etmeye devam edilir.).

Yastık iki elle tutularak dizlere vurulur 1-2-3 (Yastık dizde dans etmeye devam edilir.).

Yastık iki elle tutularak arkadaşının sırtına yavaşça dokunarak vurulur 1-2-3.

Şarkı bitene kadar ritim çalışmasına devam edilir.

- Ritim çalışmasının ardından çocuklar farklı hareketler yaparak dans eder.
- Çocukların ilgisi doğrultusunda etkinlik devam eder.

● DEĞERLENDİRME

Etkinlik sonunda çocuklara aşağıdaki sorular sorulur:

- Ritim yaparken hangi nesneyi kullandık?
- Yastıkla dengeli yürümeye çalışmak hoşunuza gitti mi? Neden?
- Verilen yönergeleri hatırlamak senin için nasıldı?
- Yönergeler aklında kaldı mı? Yönergelerin aklında kalması için nasıl bir yöntem kullandın?
- Daha önce hangi nesnelerle ritim çalışması yaptınız?

● AİLE /TOPLUM KATILIMI

Ailelere bir not yazarak onlardan evdeki farklı yastıkları kullanarak çocuklarıyla dans etmeleri istenir.

Bir halk oyunları öğretmeni sınıfa davet edilir. Öğretmen halk oyunları giysisi ile sınıfa gelir. Yöreye özgü bir türkü eşliğinde çocuklarla serbest olarak dans edilir. Çocuklar ile halk oyunları hakkında sohbet edilir.



Sesin Kaynağını Bul

48-60 Ay

Müzik-Oyun (Bütünleştirilmiş büyük grup etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 2. Nesnelerin/varlıkların özelliklerini açıklar.

Göstergeler

- Nesnelerin/varlıkların adını söyler.
- Nesnelerin/varlıkların benzer yönlerine örnekler verir.
- Nesnelerin/varlıkların farklı yönlerine örnekler verir.

Kazanım 4. Nesne/durum/olayla ilgili tahminlerini değerlendirir.

Göstergeler

- Tahminini söyler.
- Tahmini ile gerçek durum arasındaki benzerlikleri/farklılıkları açıklar.

Kazanım 7. Nesne/varlık/olayları çeşitli özelliklerine göre düzenler.

Göstergeler

- Nesne/varlık/olayları çeşitli özelliklerine göre karşılaştırır.
- Nesne/varlık/olayları çeşitli özelliklerine göre eşleştirir.

● Dil Gelişimi

Kazanım 1. Sesleri ayırt eder.

Göstergeler

- Sesin özelliğini söyler.
- Sesler arasındaki benzerlik/farklılıkları açıklar.

Kazanım 8. Görsel materyalleri kullanarak özgün ürünler oluşturur.

Göstergeler

- Görsel materyalleri inceler.
- Görsel materyallerin içeriğini yorumlar.

SÖZCÜKLER: Saz, keman, flüt

KAVRAMLAR: -

DEĞERLER: Vatanseverlik, saygı.

MATERYALLER: Müzik aleti ve nesne resimlerinin bulunduğu resimli kartlar, 2 tane torba ya da kese, müzik aletlerine ve nesnelere ait ses kayıtları

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Öğretmen kese getirir. Kesede çeşitli müzik aletlerine (saz, keman, flüt vb.) ait resimler bulunur.
- Çocuklara "Sesleri Bul" oyunu oynayacaklarını söyler ve oyunu anlatır.
- Her bir çocuk keseden müzik aletlerine ait resimlerin kartını çeker.
- Kartı çeken çocuk görseldeki müzik aletinin adını söyler ve nasıl ses çıkarttığı konusunda tahmin yürütür.

- Ardından öğretmen önce müzik aletleri ile ilgili kartı çeken çocuğa iki farklı ses dinletir. Dinlediği sestten hangisinin elindeki kartta bulunan müzik aletinin sesi olduğunu söyler (Örneğin çocuğun elindeki kartta flüt resmi vardır. Öğretmen bir flüt bir de korna dinletir ve çocuklar hangi sesin flüte ait olduğunu tahmin eder.). Doğru tahminde bulunan çocuk sırasını grubunda bulunan arkadaşına verir.
- Tüm kartlar bitene kadar oyun devam eder.
- Oyun bitince çocuklar çember şeklinde yere oturur.
- Öğretmen yere sadece oyunda oynadıkları saz ve keman kartını yerleştirir.
- Öğretmen saz için Neşet Ertaş'ın, keman için ise Farid Farjad'ın bir eserini açar. Çocuklar bu müzikleri dinler.
- Ardından bu müziklerin farklılıkları ve hangi müzik aletinin öne çıktığı konusunda tartışılır.
- Tartışma sonrasında Neşet Ertaş ile Farid Farjad'ın eserleri/müzikleri baştan sona yeniden dinlenir.

● DEĞERLENDİRME

Etkinlik sonunda çocuklara aşağıdaki sorular sorulur:

- Hangi sanatçıları dinlediniz? Bu sanatçılar hangi müzik aletini çalıyordu?
- Dinlediğiniz eserde ne anlatılıyor olabilir?
- Dinlediğiniz eserlerde kullanılan müzik aletini nasıl tahmin ettiniz? Kolaylıkla tahmin edebildiniz mi, zorlandınız mı? Neden?
- Daha önce dinlediğin şarkılarda bu müzik aletlerinin sesini duydunuz mu?

Dinledikleri eserlerden birini tekrar dinleyerek çocuklar öykü oluştur. Her bir çocuğun öyküye ekleme yapmasına özen gösterilir. Öykü bittiğinde öğretmen çocukların yardımıyla öyküyü en baştan anlatır.

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Çocuklar ile birlikte Neşet Ertaş ile Farid Farjad'ın bir fotoğrafı eve gönderilir. Ailelerden Neşet Ertaş ile Farid Farjad'ın bir eserini çocukları ile birlikte dinlenmeleri istenir. Ayrıca sazın ve kemanın yer aldığı farklı müzikler çocuklara dinletilerek çocukların neler hissettiğini bir cümle ile anlatması istenir.

Mahallî bir saz sanatçısı sınıfa davet edilerek sınıfta kısa bir dinleti yapılır.



Müzik Aletlerini Tanıyorum

36-72 Ay

Müzik-Sanat (Bütünleştirilmiş Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 2. Nesnelerin/varlıkların özelliklerini açıklar.

Göstergeler

- Nesnelerin/varlıkların benzer yönlerine örnekler verir.
- Nesnelerin/varlıkların farklı yönlerine örnekler verir.

Kazanım 4. Nesne/durum/olayla ilgili tahminlerini değerlendirir.

Göstergeler

- Tahminini söyler.
- Tahmini ile gerçek durum arasındaki benzerlikleri/farklılıkları açıklar.

Kazanım 7. Nesne/varlık/olayları çeşitli özelliklerine göre düzenler.

Göstergeler

- Nesne/varlık/olayları çeşitli özelliklerine göre karşılaştırır.

● Dil Gelişimi

Kazanım 1. Sesleri ayırt eder.

Göstergeler

- Sesin özelliğini söyler.
- Sesler arasındaki benzerlik/farklılıkları açıklar.

Kazanım 8. Görsel materyalleri kullanarak özgün ürünler oluşturur.

Göstergeler

- Görsel materyalleri inceler.
- Görsel materyallerle ilgili sorulara yanıt verir.
- Görsel materyallerin içeriğini yorumlar.

SÖZCÜKLER: Piyano, flüt, davul, keman, tuşlu, nefesli, vurmali, yaylı

KAVRAMLAR: Zıt: İnce-kalın

DEĞERLER: Saygı

MATERYALLER: Piyano (tuşlu), flüt (nefesli), davul (vurmali), keman (yaylı) müzik aletlerinin müzikleri ve görselleri

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Çocuklar rahat bir şekilde oturur, ardından gözlerini (İstemeyen çocuk kapatmaz.) kapatarak derin nefes alma ve bırakma şeklinde nefes egzersizleri yapar.
- Rahatlamanın ardından çocuklar öğretmenin müzik aletlerinin görsellerini göstermesiyle flüt (nefesli), davul (vurmali), piyano (tuşlu), keman (yaylı) müzik aletlerinin seslerini dinlerler. Öğretmen kartları gösterirken nefesli çalgı dediğinde flüt görselini gösterir ve çocuklar flüt çalıyormuş gibi parmaklarını da kullanarak üfleme hareketi yapar. Vurmali dediğinde davul görselini gösterir ve

çocuklar hayalî bir davul çalar. Tuşlu dediğinde piyano görselini gösterir ve çocuklar parmaklarını hayalî bir piyano üzerinde gezdirir gibi hareket ettirir. Yaylı dediğinde keman görselini gösterir ve yay çekme hareketi yapar.

- Her bir müzik aletinin hareketini yaptıktan ve sesini dinlendikten sonra öğretmen çocuklar ile müzik aletinin hem sesi hem de çeşidi (nefesli, vurmali, yayli çalgı olmalarını) hakkında konuşur.
- Tüm müzik aletleri tanıtıldıktan sonra öğretmen sırayla yeniden müzik aletlerini dinleterek sesin hangi müzik aletine ait olduğunu ve müzik aletinin çeşidini çocuklara sorar.
- Çocukların tahminleri/yanıtları alınır.
- Ardından çocuklar nefesliler, vurmali, yayli ve tuşlular olarak dört gruba ayrılır. Her grup artık materyaller kullanarak kendi müzik aletini oluşturup müzik aletine ad verir.

● DEĞERLENDİRME

Çocukların her biri bir müzik aleti olur ve bir orkestra oluştururlar.

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Müzik aleti çalan bir ebeveyn okula davet edilir; ebeveyn çocuklara çaldığı müzik aletini tanıtır, birlikte şarkı söylerler.



Bekleyen Müzisyenler

60-72 Ay

Müzik- Sanat (Bütünleştirilmiş Bireysel ve Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Dil Gelişimi

Kazanım 3. Dili iletişim amacıyla kullanır.

Göstergeler

- Konuşmayı başlatır.
- Konuşmayı sürdürür.
- Konuşmayı sonlandırır.
- Konuşma sırasında göz teması kurar.
- Konuşurken jest ve mimiklerini uygun kullanır.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 8. Araç gereç kullanarak manipülatif hareketler yapar.

Göstergeler

- Farklı nesneleri keser.
- Nesneleri kullanarak özgün ürünler oluşturur.

Kazanım 10. Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.

Göstergeler

- Nesneleri kullanarak ritim çalışması yapar.
- Müziğin temposuna, ritmine ve melodisine uygun dans eder.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 3. Kendine güvenir.

Göstergeler

- Grup önünde kendini ifade eder.
- Başkalarından farklı olan görüşlerini söyler.

Kazanım 4. Bir işi/görevi başarmak için kararlılık gösterir.

Göstergeler

- Bir iş/görev sırasında yönlendirme olmadan bilgilerini/becerilerini kullanır.
- Yaptığı işe kendini verir.

Kazanım 5. Duygularını/davranışlarını yönetmek için baş etme stratejileri kullanır.

Göstergeler

- Gerektiğinde isteklerini erteler.
- Davranışlarında esneklik gösterir.
- Koşula/duruma uygun şekilde tepkilerini kontrol eder.

SÖZCÜKLER: Sabretme, sabır

KAVRAMLAR: -

DEĞERLER: Sabır, sorumluluk

MATERYALLER: Müzik aletleri – davul, zil, marakas, flüt, seçilen müzik aletlerinden oluşturulmuş bir müzik, dergiler, makas (sol el ve sağ el destekli farklı özelliklerde) ve yapııştırıcı

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Öğretmen çocukları sınıfın kapısında karşılar ve selamlar ancak onların sınıfın kapısından geçmelerine izin vermez. İçeride onlar için bir sürpriz hazırladığını ancak sırayla içeri girerlerse bu sürprizi görebileceklerini söyler. Çocuklar kapının önünde sıra olur.
- Öğretmen *“İçeriye giren arkadaşınız kapıyı tıklatana kadar sabırla beklemelisiniz, o kapıyı tıklattığında içeri girebilirsiniz, kapı tıklanmadan içeriye girerseniz sürprizimiz bozulur.”* der.
- Çocuklar sırayla içeriye alınır. Beklemekte zorlanan çocukları desteklemek üzere öğretmen çocukların katılım sırasını düzenler. İçeri alınan her çocuğun yere koyulmuş üstü kapalı müzik aletlerinden birini seçmesi ve seçtikten sonra diğer arkadaşının içeri gelmesi için kapıyı tıklatması beklenir.
- Bütün çocuklar sınıfa girdiğinde seçtikleri materyalin üzerindeki örtüyü kaldırmaları istenir. Çocuklar müzik aletlerini gördüklerinde onlara *“Bu müzik aletinin ismi ne, daha önce hiç kullanmış mıydın, sesi nasıl çıkıyor biliyor musun?”* gibi sorular sorulur ve çocukların yanıtları alınır.
- Öğretmen, çocuklar ritim aletlerini aldıktan sonra *“Çocuklar bugün size bir müzik getirdim, bu müzik birçok müzik aletinin çalınmasıyla oluşmuş, dinleyelim bakalım hangi müzik aletleri var.”* dedikten sonra müzik açılır ve çocukların müziği dinlemeleri sağlanır. Çalan her bir aletten sonra müzik durdurulur ve bu sesin hangi müzik aletinin sesi olduğu çocuklara sorulur ve çocukların yanıtları alınır.
- Şarkıda kullanılan müzik aletleri çocukların sınıfa girerken aldıkları müzik aletlerinden oluşmaktadır. Çocuklar şarkıdaki müzik aletlerini, ellerindeki müzik aletleri ile eşleştirir.
- Ardından öğretmen *“Çocuklar, bu şarkıda bizim elimizde tuttuğumuz müzik aletleri kullanılmış. O zaman bu müzik aletlerini kullanarak biz de bu şarkıyı çalabilir miyiz? Ancak şarkıda müzik aletleri sırayla çalındığı için her bir müzik aletini çalabilmek için bizim de sabredip sıramızı beklememiz gerekiyor.”* der ve müziği açar. Önce şarkı birkaç defa dinlenir, herkesin nerede çalacağı belirlenir ve birkaç alıştırma yapılır.
- Daha sonra şarkıda müzik aletleri sırayla çalındığı gibi çocukların da bekleyip kendi müzik aletleri ile sıraları geldiğinde şarkıya eşlik etmeleri sağlanır, çocuklardan sıra kendilerine gelene kadar sabırla beklemesi istenir.
- Etkinlik sonunda müzik aletleri aynı anda çalınır.
- Sanat etkinliğine geçiş için öğretmen *“Çocuklar biz de masadaki materyallerle kendi müzik aletlerimizi yapalım mı?”* der ve çocuklarla birlikte masalara geçilir.
- Çocuklar masalara alındıktan sonra *“Çocuklar şimdi bu dergileri inceleyip beğendiğimiz her şeyi kesebiliriz ve kestiğimiz resimleri önümüzdeki kâğıtlara yapıştırarak kendi müzik aletimizin bir resmini oluşturabiliriz.”* denir. Çocukların dikkati masadaki materyallere çekilir. *“Ancak elimizde sadece üç dergi, üç makas ve üç yapıştırıcı kalmış. Bu nedenle materyallerimizi hepimiz aynı anda kullanamayacağız. Sizce ne yapabiliriz?”* diye sorulur.
- Çocukların dergileri incelemeleri, istedikleri şeyleri kesmeleri ve kâğıtlarına yapıştırmaları beklenir. Bazı çocuklar incelerken, keserken ve kâğıtlarına kestikleri şeyleri yapıştırırken diğer çocukların da arkadaşlarını sabırlı bir şekilde beklemeleri sağlanır.

● DEĞERLENDİRME

Bir müzik aleti seçmeleri, resmini yapmaları, nasıl çalındığını göstermeleri ve bu müzik aletlerini sırayla çalmaları istenir. Her bir çocuk müzik aletini çalarken diğerlerinin de dans etmesi sağlanır. Çocukların müzik aletini çalarken arada durması istenir ve bu duraklamalarda dans eden çocuklardan donmaları ve hareket etmeden müzik aleti çalan çocuğun yeniden şarkıya başlamasını beklemeleri istenir. Müzik aleti çalan çocuğun her bir duraksamada arkadaşlarını daha uzun süre bekletebileceği belirtilebilir. Oyun her çocuk için tekrarlanır.

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Ailelerin imkânları varsa çocukları ile bir konsere gitmesi istenebilir. Böyle bir fırsatın olmadığı yerlerde internet üzerinden bir konser kaydı ya da online bir konser izlenebilir. Çocukların konseri izlerken bazı müzisyenlerin enstrümanlarını çalarken bazılarının beklemesini gözlemlemeleri istenir.



Davulun Sesi

36-72 Ay

Müzik-Fen (Bütünleştirilmiş Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 1. Nesneye/duruma/olaya yönelik dikkatini sürdürür.

Göstergeler

- Dikkat edilmesi gereken nesneye/duruma/olaya odaklanır.
- Dikkatini çeken nesne/durum/olay ile ilgili bir ya da birden fazla özelliği/niteliği söyler.

Kazanım 2. Nesnelerin/varlıkların özelliklerini açıklar.

Göstergeler

- Nesneleri/varlıkları inceler.
- Nesnelerin/varlıkların fiziksel özelliklerini betimler.
- Nesnelerin/varlıkların benzer yönlerine örnekler verir.
- Nesnelerin/varlıkların farklı yönlerine örnekler verir.

● Dil Gelişimi

Kazanım 8. Görsel materyalleri kullanarak özgün ürünler oluşturur.

Göstergeler

- Görsel materyalleri inceler.
- Görsel materyalleri açıklar.
- Görsel materyallerle ilgili sorulara yanıt verir.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 10. Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.

Göstergeler

- Nesneleri kullanarak ritim çalışması yapar.
- Materyal kullanarak dans eder.

SÖZCÜKLER: -

KAVRAMLAR: Şekil: Daire

DEĞERLER: Sorumluluk

MATERYALLER: Vurmalı çalgı olan farklı davul türlerini gösteren kartlar, karton kutu, davul, tencere, plastik kutu vb. materyaller ile kaşık

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Öğretmen sınıfa bir davulu çalarak girer. Çocuklara bu müzik aletinin adını ve daha önce bu müzik aletinin sesini nerelerde duyduğu sorar. Çocukların yanıtlarını alır.
- Ardından vurmalı çalgı olan farklı davul türlerini gösteren kartları gösterir.
- Bu görsellerin şekilleri ve boyutları ile ilgili konuşurlar. Davulların vurulan yüzlerinin daire şeklinde olduğu, boyutlarının ve şekillerinin farklı olduğu hakkında sohbet edilir.
- İnceleme sonrasında ünlü davulcu Volkan Öktem'in performansı izlenir ve dinlenir.

- Volkan Öktem'in kim olduğu ve kullandığı vurmalı çalgı olan davulun nasıl ses çıkardığı hakkında sohbet edilir.
- Sohbetten sonra öğretmen çocuklara “Haydi sizde davulcu çalmaya ne dersiniz?” dedikten sonra tüm çocuklara davul olarak kullanabilecekleri karton kutu, davul, tencere, plastik kutu vb. materyaller ile kaşık verilir.
- Çocuklar verilen materyalleri davul gibi düşünerek bildikleri bir şarkı için ritim oluşturlar.
- Şarkıyı söyleyerek ritm oluşturmaya devam ederler.

● DEĞERLENDİRME

Her bir çocuk karton kutu, davul, tencere, plastik kutu vb. materyaller ile kaşığı kullanarak Volkan Öktem gibi bireysel performans sergiler.

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Aylık veya haftalık haber mektuplarında; ailelerden çocuklarıyla birlikte performansa dayalı bir konsere ya da faklı enstrüman çalan sanatçıların performanslarını internet ortamı üzerinden dinlemeleri istenir.

Mahallî davulcular davet edilerek davul eşliğinde ritim yürüyüşleri yapılır.



Atıktan Şenliğe

36-72 Ay

Müzik (Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 1. Nesneye/duruma/olaya yönelik dikkatini sürdürür.

Göstergeler

- Dikkat edilmesi gereken nesneye/duruma/olaya odaklanır.
- Dikkatini çeken nesne/durum/olay ile ilgili bir ya da birden fazla özelliği/niteliği söyler.

● Dil Gelişimi

Kazanım 7. Dinlediklerinin/izlediklerinin anlamını yorumlar.

Göstergeler

- Dinledikleriyle/izledikleriyle ilgili sorulara yanıt verir.
- Dinledikleri/izledikleri ile ilgili sorular sorar.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 17. Geri dönüşüm/tekrar kullanma davranışlarını alışkanlık hâline getirir.

Göstergeler

- Geri dönüştürülebilen/dönüştürülemeyen materyallere örnek verir.
- Geri dönüşümün/tekrar kullanmanın önemini açıklar.
- Tekrar kullanılabilir materyaller ile özgün ürünler oluşturur.
- Geri dönüşüm/tekrar kullanma ile ilgili etkinliklere gönüllü katılır.

SÖZCÜKLER: Atık, geri dönüşüm

KAVRAMLAR: Zıt: Yeni-eski

DEĞERLER: -

MATERYALLER: Evlerden istenilen atık malzemelerden bir müzik aleti, müzik çalar, ses bombası ya da amfi

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Öğretmen ailelerle önceden iletişime geçerek çocuklarıyla birlikte atık malzemelerden bir müzik aleti tasarımlarını ve bunu okula göndermelerini ister. Tasarlanacak materyallerin çocukların ritim tutabilmeleri için basit ve ses çıkartabilir özellikte olması gerektiğine dikkat çekilir. Örneğin yoğurt kaplarından davul, su şişelerinin içerisine kuru baklagiller koyarak marakas yapımı gibi.
- Çocuklar evden getirdikleri geri dönüşümlerden hazırlanmış müzik aletlerini alarak çember şeklinde otururlar. Sırayla müzik aletlerini tanıtır. Hazırlarken hangi atıkları kullandıklarını, kiminle hazırladıklarını, başka hangi malzemelere ihtiyaç duyduklarını vb. anlatırlar ve hazırladıkları müzik aletinin nasıl ses çıkardığını gösterirler.

- Öğretmen geri dönüşüm olan atıklar değerlendirilmediğinde ya da geri dönüşüme gönderilmediğinde neler olacağını çocuklara sorar ve onların yanıtlarını dinler.
- Ardından atık ve geri dönüşüm ile ilgili çocuklarla bir video izlenir.
- Daha sonra öğretmen çevreyi koruma ya da doğa ile ilgili bir müzik parçası açar, çocuklardan müzik aletleri yardımıyla müziğe uygun ritim tutmalarını ister.
- Öğretmen çocuklara *"Haydi, hep birlikte bahçeye çıkarak bir geri dönüşüm şenliği düzenleyelim ve herkesin atıkları değerlendirerek nasıl müzik aletleri hazırladığımızı görmelerini sağlayalım."* der. Bahçeye çıkılarak şarkı tekrar açılır. Çocuklar bu kez bahçe içerisinde gezerek ve ritim tutarak şarkıya eşlik eder.

● DEĞERLENDİRME

Müzik aletleri çocuklarla birlikte sınıf dışında uygun bir bölümde sergilenir. Sergi ziyaret edilerek müzik aletleri hakkında sohbet edilir.

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Etkinlik bitiminde müzik aletleri evlere geri gönderilerek evde zaman zaman ritim çalışmasında kullanılması istenilebilir. Okul bahçesinde bir şenlik düzenlenir.

OYUN, HAREKET VE YARATICILIK ÖĞRENME ALANI

Çocuklar için önemli bir hak olan oyun, çocukların en önemli öğrenme yoludur. Oyun, daha sonraki dönemlerdeki örgün öğrenmenin de temelini oluşturur. Başarılı bir gelecek için gerekli olan dikkat becerilerini güçlendirir, bireysel olarak çocuğun kendi öz değerini geliştirmesini sağlar, sosyal etkileşimleri ve normları öğrenmekten bilimsel düşüncenin başlangıcına kadar tüm öğrenmelerde etkin rol oynar.

Oyun, çocuğun çevreye verdiği kişisel ve benzersiz tepkileri ifade eder. Oyun, çocuğun hayal gücünden yararlanan kendini ifade etme etkinliğidir. Bu özellikleri olan oyun, bilişsel ve dil gelişimi, duygusal zekâ ve düzenleme, problem çözme, yaratıcılık ve entelektüel akıl yürütme açısından çocukluk gelişiminin temelidir. Oyun, duygusal keşif ve motor becerilerin gelişimini teşvik ederek fiziksel gelişimi destekler. Çocukların sosyal rolleri denemelerine ve anlamalarına yardımcı olur. Çocuklar oyun yoluyla duygularını ifade edebilir ve bunlarla baş edebilir. Oyun ayrıca çocuklar için stres ve baskıyı hafifletmeye yardımcı olur. Oyun sırasında çocuklar kendi duygu ve düşüncelerini fark ederek kendilerini keşfederler. Oyun, çocuklara çevrelerine hâkim olma fırsatı sunar. Bu yolla deneyimi hayal güçleriyle kontrol ederler ve oyun ilerledikçe seçim ve karar verme güçlerini kullanırlar. Oyunun kontrol ve bağımsızlık için sağladığı fırsatlar her çocuk için önemlidir. Oyun, öğrenme becerileri ve gereksinimleri birbirinden farklı tüm çocukları eğitim programlarına dâhil etmek için mükemmel fırsatlar sağlar.

Tüm çocuklar oyun içindeki keşifler yoluyla elde ettikleri öğrenme deneyimleri sırasında sürekli hareket hâlinindedir. Oyunlar sırasında çocukların hareket becerilerinin desteklenmesi, bedenin yaşamda daha verimli kullanılmasını sağlamakta ve genel sağlığı olumlu yönde etkilemektedir. Çocuklara sunulan hareket fırsatları gelecekteki yaşamlarında kullanacakları daha karmaşık oyun ve sporların da hareket altyapısını oluşturmaktadır. Hareket içerikli oyun süresince çocukların temel hareket becerileri, beden farkındalığı (bedenin omuz, bel, dirsek ve bilek gibi değişik bölümleri), motor yeterliliği (güç, koordinasyon, hız, çabukluk), fiziksel yeterliliği (esneklik, kuvvet, dayanıklılık) ve alan farkındalığı (yukarı, aşağı, ön, arka, sağ, sol gibi) gelişir. Böylece çocukların benlik algıları ve öz güvenleri pekiştirilirken fiziksel etkinliklere yaşam boyu katılımı da sağlanabilir.

Oyun ve hareket çocuklar için açık uçlu ve serbest biçimli olmalıdır. Çocuklar oyun ve hareket etkinliklerinde yeni fikirleri denemenin yanı sıra eskileri inşa etme ve deneme özgürlüğüne de sahip olmalıdır. Oyun kuramsal dayanakları, ilkeleri, özellikleri ile her çocuğun benzersiz bakış açısının ve bireysel yaratıcı ifade tarzının gelişmesinde çok önemli bir yer tutar. Oyun ve yaratıcılık birbirleriyle doğrudan ve sıkı bir ilişki içindedir.

Yaratıcılık, oyun gibi kendini ifade etmenin en özgür şeklidir. Çocuklar için kendilerini açıkça ve yargılanmadan ifade edebilecekleri ortamlar çok değerlidir. Yaratıcı düşünme, kişisel duygu ve deneyimlerden yeni şeyler ortaya koyma yeteneği, çocukların duygusal sağlığını yansıtabilir ve besleyebilir. Çocukların erken dönemlerde yaşadıkları deneyimler, yaratıcılıklarının gelişimini önemli ölçüde artırabilir.

Çocukların yaratıcılıklarını sergilemeye, yaratıcı düşünme çabaları içinde olmaya ve özgür bir şekilde etkinlikler yapmaya gereksinimleri vardır. Herhangi bir yaratıcılık eyleminde önemli olan kendini ifade etme sürecidir. Yaratıcılık deneyimleri, çocukların duygularını ifade etmelerine ve bunlarla baş etmelerine yardımcı olur. Yaratıcılık etkinlikleri, öğretmenlerin çocukların ne düşündükleri veya ne hissettikleri hakkında daha fazla bilgi edinmesine katkı sağlar. Yaratıcılık aynı zamanda yeni fikirleri deneme, farklı düşünme ve problem çözme yolları sunarak çocukların bilişsel gelişimini de destekler.

Yaratıcılık etkinlikleri, çocukların benzersizliğini ve çeşitliliğini kabul etmeye yardımcı olmanın yanı sıra, öğrenme sürecini bireyselleştirmek ve her çocuğa odaklanmak için de benzersiz fırsatlar sunar.

Yaratıcılık deneyimleri, hızla değişen bir dünyada büyüyen ve gelişen çocuklar için merak, yenilik ve hayal gücünü geliştirmek için ideal bir ortam sunar. Yaratıcılık deneyimleri ve uyarıcılar açısından zengin bir öğrenme ortamı, keşfetme, deneme, ortaya koyma ve duyuşsal gelişim için fırsatlar sağlar. Yaratıcılık sonuç odaklı değil, süreç odaklıdır. Çocuklar bu süreçte kendi fikirlerini ifade eder, başkalarının fikirleri üzerinde düşünür ve onları genişletir. Bu yaratıcılık sürecinde öğretmenlerin, övgü ve teşvikleri ile çocuklar yaratıcılık çabalarının ne kadar değerli olduğunu farkına varır. Ancak süreçte fikirlerin geliştirilmesi zaman alır ve çocukların yeni materyaller ekleyerek veya istenmeyen parçaları çıkartarak; ellerindekiler üzerinde uyarlamalar yapabilmeleri için etkinlikleri sık sık tekrarlayabilmeleri gerekir. Bu noktada öğretmenler anahtar roledir; çocukların yaratıcılıklarını keşfetmelerini ve ifade etmelerini sağlamak için becerilerin, bilgilerin ve olumlu tutumların gelişimini aktif olarak teşvik eden deneyimler planlamaları gerekir. Bu deneyim fırsatları, çocukların bağlantı kurmalarına ve çevrelerindeki dünya hakkında yeni bir anlayış kazanmalarına yardımcı olur.

Çocuklar okul öncesi yıllarında, daha sonraki okul başarısıyla daha yakından bağlantılı öğrenme davranışları oluşturmaya başlar. Okul öncesi dönemde özellikle keşfederek öğrenmeyi öğrenen çocuklar öğrenmeden daha fazla doyum sağlar ve yeteneklerine daha fazla güvenir. Her yaşta olduğu gibi bu dönem çocuklarının da öğrenme stilleri ve öğrenme yaklaşımları farklılık gösterir. Örneğin bazı çocuklar yeni şeyler denemek için büyük bir heves gösterirken diğerleri başkalarını izlemeyi tercih edebilir. Bu farklılıklar, çocukların mizacını veya ailelerinin, çevrelerindeki insanlarla ve nesnelerle etkileşime girmeye nasıl teşvik ettiğine ilişkin kültürel farklılıkları da yansıtabilir. Gelişimsel bir gecikme veya özel gereksinimin varlığı, kültürel, bireysel ve sosyoekonomik farklılıklar, çocukların bilgiyi nasıl aldıklarını ve/veya çevredeki bireylerle ve nesnelerle nasıl etkileşime girdiklerini etkileyebilir. Öğretmenler bu farklılıklara uyum sağlayarak çocuklara uygun destek ve rehberliği gösterebilmelidir. Bununla birlikte, her çocuğun oyun ve öğrenmeye yönelik yaklaşımının benzersiz olduğunu her zaman hatırlamak çok önemlidir.

Oyun, hareket ve yaratıcılık alanı, çocukların nasıl öğrendiğini ele alır ve çocuklara yönelik tutumları içerir. 21. yüzyıl becerileri olarak adlandırılan yaratıcılık, iş birliği, iletişim, problem çözme ve eleştirel düşünme becerileri ve merak, dikkati sürdürme ve sebat etme gibi davranış ve tutumları da yansıtır. Çocuklar bu özellikleri, oyun, hareket, müzik, dramatik oyun ve sanat da dâhil olmak üzere tüm alanlarda ve etkinlik alanlarında öğrendikleri şekilde gösterirler.

İçerik Alanları

Eğitim programda oyun ve yaratıcılık alanındaki etkinlik önerileri geliştirilirken; oyun ve yaratıcılık için çok önemli olan merak, bilgiyi araştırma ve isteklilik, oyun ve hayal gücü, risk alma, problem çözme ve esneklik, dikkat, çaba ve sebat gibi konularda çocukların sergilediği davranışlar bütüncül bir bakış açısıyla dikkate alınmıştır. Bu öğrenme alanına yönelik stratejiler uluslararası okul öncesi eğitim alanında oyun ve yaratıcılığa yönelik hazırlanan içerik standartlarından yararlanılarak geliştirilmiştir. Temel alınan içerik standartları aşağıdaki gibidir:

- Merak, Bilgiyi Araştırma ve İsteklilik
Çocuklar çevrelerindeki dünyayı merak eder ve ona ilgi gösterir.
Çocuklar etraflarındaki dünyayı aktif olarak anlamaya çalışır.
- Oyun ve Hayal Gücü
Çocuklar giderek daha karmaşık oyunlarla meşgul olur.
Çocuklar hayal gücü ve yaratıcılık sergiler.
- Risk Alma, Problem Çözme ve Esneklik
Çocuklar yeni ve zorlu deneyimleri denemeye isteklidir.
Çocuklar sorunları çözmek için çeşitli stratejiler kullanır.
- Dikkat, Çaba ve Sebat
Çocuklar inisiyatif alabilirler.
Çocuklar dikkat ve odaklanmayı sürdürür.
Çocuklar zorlu etkinliklerde ısrarcıdır.

Çocukların oyun ve yaratıcılık alanında öğrenmeye yaklaşımları; etraflarındaki dünyaya açık olmaları, ilgileri ve bir şeyleri gerçekleştirme istekleriyle başlar. Tadararak, dokunarak, koklayarak, dinleyerek ve çevrelerindeki hemen hemen her şeye bakarak öğrenirler. Ayrıca yeni eylemler denerken fiziksel eylemleriyle öğrenirler ve nesnelerle bir şey yaptıklarında ne olduğunu görürler. Öğretmenler onların çabalarını desteklediğinde ve cesaretlendirdiğinde çocuklar kendilerini güvende hisseder, yeni şeyler denemeye ve risk almaya daha istekli olur. Duyarlı öğretmenler; çocuklara keşfetmeleri, büyümeleri ve öğrenmeleri için gerekli olan duygusal güveni sağlamış olur. Bunun için de aşağıda oyun ve yaratıcılık alanında öğretmenlerin kullanabileceği öğretme yöntem ve stratejilerine ilişkin öneriler ana hatlarıyla maddeler hâlinde sunulmuştur. Son bölümde ise oyun ve yaratıcılık öğrenme alanı ile ilgili etkinlik hazırlarken öğretmenlere fikir vermesi için örnek etkinlikler sunulmuştur.

1. Merak, Bilgiyi Araştırma ve Hareketlilik

Öğretme Yöntem, Strateji ve Etkinliklerine İlişkin Öneriler:

- Çocukların güvenli bir şekilde keşfedebilmeleri için sınıfta ve açık alanlarda güvenli, sıcak ve davetkâr bir eğitim ortamı oluşturun.
- Çocuklara, fikirlerini birden fazla materyal veya yöntemle (örneğin resim, çizim, bloklar vb.) temsil etmeleri için araçlar sağlayın.
- Keşif için çok çeşitli deneyimler ve materyaller sağlayın. Çocukların ilgi alanlarını desteklemek için hem tanıdık hem de yeni materyaller sunun. Çocukların evlerinde bulunan materyalleri sürece dâhil edin. Materyallerin çocukların bakması, dinlemesi, uzanması ve dokunması için erişilebilir olduğundan emin olun. Tüm çocukların bunları kullanabilmesini sağlamak için materyalleri özelliklerine uygun (renk, şekil, doku, yapıldığı malzeme vb.) tasnifleyerek temiz ve düzenli olarak sunun. Çocukların materyallere ilgileri son bulduğunda değiştirin.

- Çocukların paylaşabileceği anıların veya deneyimlerin yeniden yaratılmasını kolaylaştıracak, araştırma ve merak isteği uyandıracak materyaller sağlayın. Çocukların dikkatini çekebilecek stratejiler kullanın.
- Çocukları tepki vermeye ve hareket etmeye teşvik etmek için duyularına (koku, dokunma, işitme, görme ve tatma) hitap eden materyaller seçin. Örneğin açık alanlara rüzgâr çanları asın veya çocukları çiçek koklamaya davet edin. Özel duysal gereksinimleri olan çocuklara karşı duyarlı olun. Çocuklara gereksinim duyduğunda sessiz ve düzenli alanlar sağlayın.
- Her çocuğa kendi gelişim düzeyinde zorlayıcı ve heyecan verici oyun materyalleri ve etkinlikler sunun. Çocuklar ilgi gösterdiğinde, onlara oyuncaklarla neler yapabileceğini ve materyalleri nasıl kullanılabileceğini gösterin.
- Düşüncelerini paylaşırken çocukları dinleyin ve onlara yanıt verin. Örneğin güne başlamada “Merak Ettiğim Şeyler” temalı bir paylaşım yaratın. Sınırlı sözcük bilgisine sahip çocukların paylaşım katılımını kolaylaştırmak için somut materyaller veya görseller kullanın.
- Çocuklara sınıfta, açık alanlarda kendi hızlarında keşfetmeleri ve oynamaları için bolca zaman verin.
- Çocukları düşüncelerini yansıtmaya, fikirlerini paylaşmaya ve birbirlerine sorular sormaya teşvik edin. Meraklarını modelleyerek ve açık uçlu sorular sorarak meraklarını sürdürmelerini sağlayın. Örneğin; “Una biraz daha su eklediğimizde ne olur?”, “Resimdeki adam ne yapmaya çalışıyor?” gibi.
- Çocuklara çevrenin ve dünyanın güzelliğini tüm duyularıyla deneyimlemeleri için fırsat verin (kar ve kuma dokunmak, gökkuşağını izlemek, yeni biçilmiş çimenleri koklamak, farklı yiyecekleri tatmak, kuş civıltılarını ve böcek seslerini dinlemek gibi). Çocuklar için sınıftaki okuma ve dinleme merkezine farklı özelliklerde resimli çocuk kitapları koyun.
- Mümkün olduğunda çocukların seçimler yapmalarına fırsatlar verin (materyaller ve etkinlikler gibi). Bir etkinliği sürdürmek, çeşitlendirmek veya bitirmek arasında karar vermek için çocukların tepkilerini izleyin.
- Çocukların keşiflerine karşı teşvik edici ya da pekiştirici tepkiler verin. Onlarla yaşadıkları ve etraflarında olup bitenler hakkında konuşun. Çocukların keşif heyecanını kendi düzeylerinde paylaşarak onlara örnek olun. Örneğin, “Kumu kazıyorsunuz. Kum ellerinize yapışıyor. Kumlu eller farklı hisler uyandırıyor.” veya “Sarı boyaya kırmızı boya eklemiştiniz, ortaya turuncu adı verilen farklı bir renk çıkmış. Turuncu ile de farklı şeyler yaratılabilir.” gibi.
- Her çocuğun yaşına, gelişim düzeyine, ilgi ve yeteneklerine uygun zorluklar sunan çeşitlilikte etkinlikler ve materyaller sağlayın. Çocukları, farklı materyalleri ve deneyimleri keşfetmek için birden fazla duyuyu (dokunma, koklama, görme gibi) kullanmaya teşvik edin. Örneğin kışın karda çimenlerin hâlâ olup olmadığını görmek için kazmak; gizli nesneleri bulmak için kumu elemek; çiçek tomurcuklarını aramak; ilkbahar, yaz, sonbahar ve kış mevsimlerinde toprağa, ağaç gövdelerine veya yapraklara dokunmak; çiçekleri tek başlarına veya farklı çiçeklerden oluşmuş bir demet hâlindeyken, meyveleri/sebzeleri tek başlarına veya meyve salatası/sebze salatası hâlindeyken koklamak; klasik, caz ve/veya pop gibi farklı müzik türlerini dinlemek gibi.
- Yeni şeyler öğrenmek, yeni etkinlikler denemek vb. hakkında çocuklarla konuşun ve bu sohbetten zevk aldığınızı gösterin.
- Bir ikilemi aktif olarak çözerken veya bir problemi çözerken ya da çocukların kendi kendilerine konuşmalarını geliştirmelerine yardımcı olmak için yüksek sesle düşünerek örnek olun. Örneğin; “Kuleyi yıkılmadan tamamlamak için ne yapabileceğini düşünüyorsun.”, “Gördüğüm kadarıyla hamurun çok katı olmuş, biraz yumuşatmak için su ilave ediyorsun.” gibi.
- Çocukların hoşlandıkları ve hoşlanmadıkları şeyler hakkında konuşmaları için onlara fırsatlar yaratın. Çocukların iletişim kurduğunu yansıtmak için eylemler, yüz ifadeleri ve/veya sözcükler kullanın.

- Çocukların hareket alanı, gelişimde önemli olan fiziksel ve sosyal çevreden oluşmaktadır. Fiziksel çevre, materyal, oyun alanı ve zamanı; sosyal çevre ise bireylerle etkileşimi ifade eder. Uygulamalarda fiziksel ve sosyal çevre düzenlemesinde, çocukların yaşlarına uygun ve temel hareket becerilerini kazandırmada etkili olabilecek materyaller seçmeye özen gösterin.
- Hareket etkinliklerinde denge tahtası, çeşitli büyüklükte toplar, atlama ipleri, armut koltuklar, çemberler, düz tahta merdiven, tırmanma ipi, alçak basketbol potası ve filesi, ağaç kütükleri vb. materyaller kullanın.
- Çocukların çeşitli deneyimler yaşaması için okul dışı öğrenme etkinlikleri (çiftlikler, fidanlıklar, müzeler, parklar vb.) planlayın.

2. Oyun ve Hayal Gücü

Öğretme Yöntem, Strateji ve Etkinliklerine İlişkin Öneriler:

- Sınıfın veya çevrenin dağınıklığını çocukların oyun ve öğrenmelerinin bir parçası olarak kabul edin.
- Çocukların bireysel farklılıklarını ve birçok öğrenme biçimlerini araştırın ve buna uygun planlamalar yapın. Farklı şekillerde öğrenen çocuklara hitap etmek için gerçek nesneler, resimler, müzik, dil, kitaplar, açık alan, aktif oyun, sessiz etkinlikler, grup etkinlikleri gibi yollar kullanın.
- Birden fazla şekilde kullanılacak materyaller (çok amaçlı) sağlayın ve çocukları bunları kullanmanın farklı yollarını düşünmeye teşvik edin. Örneğin bir elbise askısı, ağaç dalı, eski bir kar çizmesi gibi. Hayal kurmak, farklı düşünmek, orijinallik ve sezgi, yaratıcı düşünmenin en önemli unsurlarındandır. Burada yönlendirilmiş beyin fırtınası tekniği (Scamper Tekniği) kullanılabilir. Bu teknikte çocukların söyledikleri her fikir değerlendirilir ve çocuklar farklı düşünceleri için cesaretlendirilir. Tek bir nesne üzerinde önceden belirlenmiş adımlar takip edilerek o nesne hakkında beyin fırtınası yapılır. Scamper ile seçilen nesne değiştirilir, parçalara ayrılır, geliştirilir ya da başka nesneler ile birleştirilir. Farklı fikirlerin ortaya çıkabilmesi için çocuklara sorular yöneltilir. Bu sorular, çocukların düşünmedikleri yönleri de düşünmelerine, yaratıcılık ve düşünme becerilerini geliştirmelerine olanak tanır. Örneğin; "Bir şemsiye resmi gösterilir ve çocuklardan bu şemsiyeyi doğa dostu şemsiye hâline getirmeleri istenebilir.", "Kedi ve köpekler için nasıl şemsiyeler tasarlanabilir? Resimleyin. Bu şemsiyenin özellikleri nelerdir?" veya "Şemsiyenin rüzgârda uçmaması için ona neler eklenebilir? Nasıl değişiklikler yapılabilir?" gibi sorularla çocukların yaratıcı düşünme becerileri desteklenebilir.
- Çocuklara etkinliklerde deneme ve yanılma fırsatları sunun. Bu süreçte materyalleri tam olarak keşfetmeleri için yeterli zaman tanıyın.
- Çocukları, rol yaparken başkalarının ne yaptığını fark etmeye teşvik edin. Örneğin; "...'nın bloğu bir yarış arabası olarak nasıl kullandığını görün.", "... ve ... birlikte ne yapıyor bakın. Pasta pişiriyor muş gibi görünüyorlar." gibi.
- Çocuklar için yaratıcı etkinlikler planlarken sıra dışı sanat ve müzik materyallerini dâhil edin. Örneğin baloncuklu plastiğe atlama, ayaklarla boyama yapma, müzik yapmak veya ritim oluşturmak için örneğin blokları veya oyuncak kapları kullanma gibi sınıftaki materyalleri özgün kullanıma sunun.
- Çocukların sorunları çözmek için kendi çözüm yollarını bulmalarına fırsat verin ve onları teşvik edin.
- Hayal güçlerini kullanmaları için çocukları yaratıcı öyküler, şiirler, tekerlemeler, parmak oyunları ve şarkılar oluşturmaya teşvik edin.
- Farklı yeteneklere ve fiziksel gereksinimlere sahip çocukların tam olarak katılmalarını sağlamak için sınıf ortamında ve materyallerde gelişime uygun düzenlemeler ve uyarlamalar yapın. Örneğin sınıfta müzik yeteneği olan çocuklar için doğal materyallerden sesler çıkararak öykü oluşturabilecekleri farklı özelliklerde materyaller sunulabilir gibi.

- Çocukları yeni fikirler üzerinde düşünmeye teşvik edin. Örneğin; “Yağmurun nereye gittiğini hiç merak ettiniz mi?”, “Kuşlar kendi aralarında nasıl konuşur?” gibi.
- Çocuklara geniş bir deneyim yelpazesi sağlayın. Amacın tek bir “doğru” çözüm bulmak yerine birçok farklı yaklaşımı denemek olduğu çeşitli deneyimler yaratın.
- İş birliğine dayalı oyun ve öğrenme gruplarını teşvik edin. Diğer çocuklar kadar iyi iletişim kuramadıklarından katılma olasılıkları daha düşük olan çocuklara yardım etmek için çocuk, oyun ve öğrenme gruplarına dâhil olun. Sorular sorun, önerilerde bulunun ve her çocuğu oyuna ve diğer etkinliklere davet edin.
- Etkinlikler ve öğrenme merkezlerinde oyun boyunca materyallerin bütüncül kullanımını teşvik edin. Örneğin, “Blok merkezinde tasarladığınız şehirde trafik işaretlerini yapmak için yazı merkezinden biraz kâğıt alabilirsiniz.” gibi.
- Çocukları alternatif fikirler geliştirmeye ve öykülerin sonlarını düşünmeye davet edin.
- Ortak hedeflere ulaşmak için çocukların yeni durumlara uyum sağlamalarına ve yeni fikirleri birbirlerinin fikirleri üzerine inşa etmelerine yardımcı olun. Örneğin bireysel blok yapılarının çok daha büyük bir yapı oluşturmak için bir araya getirilebileceğini önerin.
- Çocuklara rol yapmaları, bir nesneyi diğerini temsil etmek için kullanmaları ve farklı roller üstlenmeleri için materyaller sağlayın. Bu materyaller oyun temaları için kıyafetler, başlıklar, eşarplar, bloklar, kil gibi yoğurma maddeleri şeklinde çok çeşitli olabilir.
- Çocukların oyunlarında zaman zaman üretimlerindeki zenginliği izleyin, kabul edin ve destekleyin. Örneğin, “Bloklardan yaptığınız kule bir itfaiye istasyonuna benziyor. Sanırım bir şehir inşa ediyorsunuz.” gibi.
- Duyusal oyun; dokunma, koklama, tatma, görme ve işitme içeren oyun fırsatları sunun. Bu fırsatlar; bir tabak jöle, kum, toprak, su baloncukları, buz, pirinç, baharat vb. ile sağlanabilir. Duyusal oyun; merakı ve keşfi, yani bilimin ve araştırmanın yapı taşlarını harekete geçirir.
- Çocukların yaşam deneyimleri aracılığıyla gözlemledikleri rolleri (anne-baba, bebek, itfaiyeci, polis memuru, doktor, tamirci, terzi, berber vb.) sergilemelerine fırsatlar yaratın.
- Yeni roller oluşturmak ve onları canlandırmak için hafızayı, hayal gücünü, yaratıcılığı ve dili kullanın.
- Dramatik oyunlara çocuklarla birlikte katılın ve sergilenen roller hakkında konuşun. Farklı kostümler ve aksesuarlar kullanarak yeni senaryolar oluşturun.
- Dramatik oyun etkileşimleri sırasında oyunu sürdürebilmelerini sağlamak için yeni durumlar yaratın. Daha sonra ne olacağı konusunda sürprizler yaşayabilecekleri ve mizahı kullanabilecekleri eklemeler yapın.
- Hayal gücüne dayalı oyunlar/rol yapma oyunu ile gerçek olayları birbirinden ayırt edin.
- Farklı kültürlerden ve dönemlerden öyküler yaratın. Yaratığınız öyküleri çocuklarla birlikte dramatik oyunlar yoluyla sergileyin. Daha sonra çocukların yaşadıkları deneyimleri kendi ifadeleriyle anlatmalarına fırsat verin.
- Oyun deneyimleri sırasında çocukları kendi ve başkalarının duygularını ve tepkilerini tanımlamaları konusunda cesaretlendirin.
- Farklı karakterlerdeki bebekler, yüz ifadesi belirsiz olan bebekler, dolgu oyuncaklar, ev araç gereçleri hem kızların hem de erkeklerin sosyal oyunlarını zenginleştirir ve geliştirir. Hayal gücünü ve duyguların ifade edilmesini teşvik eder.
- Çocukların oyuncak doktor setleri gibi setler ile giysi, kostüm ve aksesuarlarla serbest oyun oynamalarına fırsat vererek hayal güçlerini ortaya çıkarmalarını teşvik edin. Bu yolla geleceğin doktoru, veterineri, hemşiresi, astronotu veya tiyatrocusu olacak çocukları keşfedebilirsiniz. Ayrıca farklı

özelliklerde kıyafetleri giyme, çocukların yetişkinlerin dünyasını, rollerini ve ilgi alanlarını anlamlandırılmalarına ve sosyal etkileşimi artırmalarına yardımcı olur. Giyinme gibi öz bakım becerilerine yönelik etkinlikler, ilkokul yaşamı için gerekli olan bağımsız hareket becerilerinde çocukların ustadlaşmasını ve güçlenmesini sağlar.

- Oyun hamuru, öğrenme için çok güçlü bir potansiyele sahiptir. Yazma becerileri için parmakları güçlendirmekle kalmaz, aynı zamanda küçük kas motor becerileri, yaratıcılık ve el-göz koordinasyonunu da destekler. Küçük kas motor beceri alıştırmaları için yoğurma maddelerine biraz boncuk, kum vb. pütürlü materyallerin eklenmesi dokunma duygusu hassasiyetini artırır.
- Kum oyunları, bilimsel öğrenmenin temellerinin oluşması, öz güvenin ve fiziksel gelişimin desteklenmesi için önemli fırsatlar sağlar. Kazma, dökme ve eleme, çocuklara işlerin nasıl yürüdüğünü öğretirken aynı zamanda büyük ve küçük kaslarını, esneklik, denge ve koordinasyon becerilerini geliştirir. Birlikte oynanan bu oyunlar, takım çalışması ile iş birliği, paylaşma, yardımlaşma, sırasını bekleme gibi sosyal becerilerin gelişimini destekler.
- Su oyunları da çocukların hacim gibi temel kavramlarla güvenli bir ortamda deney yapmalarını sağlar. Ek olarak su oyunları, eylemlerin sonuçlarını öğrenmek için mükemmeldir. Bu oyunlar el-göz koordinasyonu ve fiziksel güce dayalı oyunlarla bütünleştirildiğinde çocukların gözde etkinliği hâline gelir.
- Bloklar, yapbozlar ve oyun bloğu ile oynamak, mekânsal düşünmenin, mantıksal akıl yürütmenin, sıralamanın ve çeşitli şekil, boyut ve renkleri tanımanın temellerini oluşturur.
- Şarkı söylemek ve müzik dinlemek, erken okuryazarlık becerilerinin yanı sıra sayma gibi temel matematiksel kavramların temelini oluşturmaya büyük ölçüde yardımcı olur. Ayrıca, dinleme becerilerini geliştirirken ritim duygusunun da gelişmesini destekler. Yaratıcı dans ve hareket, çocukların koordinasyon, güç, esneklik ve harekette yaratıcılık becerilerinin gelişimine yardımcı olur.
- Eğitici oyunlar da dâhil tüm oyunlarda yaratıcılık desteklenmelidir. Yaratıcılık içeren oyunlar, okuryazarlık becerileri ve entelektüel akıl yürütme için önemli olan hayal gücünü tetikler. Ek olarak benlik duygularını ve benlik saygısını artırır. Çocukların çevrelerindeki dünyayı anlamlandırmalarına ve zaman zaman ortaya çıkabilecek can sıkıntısıyla nasıl başa çıkabileceklerini öğrenmelerine yardımcı olur.
- Oyun alanı açık alana taşındığında, çocuklarda öğrenme çok hızlanır. Sağlıklı olmayı desteklemekle kalmaz; çevreye, doğaya ve canlılara saygıyı ve biyolojinin temellerinin atılmasını da sağlar. Ayrıca çocukların daha bağımsız ve meraklı olmalarına yardımcı olur.
- Öğrenme merkezlerinde eğitici oyuncakların bulundurulması sadece eğlence faktörü için değil, çocukların öğrenme potansiyellerinin desteklenmesi için de önemlidir. Sayı, renk, şekil kavramları ve erken fonetik temaların gelişimine ek olarak bu oyunlar çocuklara sırasını beklemeyi ve paylaşmayı öğretmek için hayati öneme sahiptir.
- Yemek yapma ve pişirme, servis yapma, sofrayı toplama gibi beslenme etkinlikleri çocuklar için ilgi çekici oyun senaryolarıdır. Pişirmenin kendisi duysal oyundur. Bunun yanında matematiksel kavramların öğrenilmesi, kazalardan korunma ve güvenli hareket becerilerinin kazanılması açısından da önemli fırsatlar sağlar. Ayrıca sosyal etkileşimi sağlayarak başkalarına karşı daha hassas ve düşünceli davranışlar sergilenmesini kolaylaştırır.
- Sıradan bir karton kutu, oynamak için en inanılmaz davetlerden biridir. Bir ev mi, bir araba mı, yoksa bir yuva mı olacak? Çocuklara kumaş ve deri parçaları, yünler, yastıklar, boncuklar, kutular vb. materyaller verin ve onların farklı dünyaları keşfetmelerini, kendi hayal dünyalarında tasarımlar yapıp bir mimar ya da mühendis gibi düşünmeye başlamalarını izleyin.
- Dil, müzikal sesler ve hareketler ile ilgili deneyler yapın. Müziğin içindeki ritmik ve melodik hareketlerin semboller yardımıyla takibinin (senkronize) yapıldığı muzogram çalışmaları buna iyi bir örnektir. İstedığınız bir müziğin ritmine uygun semboller çizerek muzogram yapabilirsiniz.

- Oyun senaryoları (dramatik oyun, yapı-inşa oyunları gibi) planlayın. Bunları canlandırmak için çocuklara çeşitli aksesuarlar, farklı materyaller ve araç gereçler sunun.
- Dramatik oyun sırasında üstlenilen rollerin çeşitliliğini artırın. Çocukların rolleri canlandırabilmeleri için oyuna daha fazla eylem, dil veya sahne malzemesi ekleyin.
- Etkinliklerde deneyimleri veya fikirleri temsil etmek için materyal ve eylemleri daha da çeşitlendirerek planlarınızı zenginleştirin. Örneğin vida, menteşe, anahtar yapımı aşamalarının gösterilmesi, paranın tarihçesi gibi belgeseller izletilmesi veya böceklerin elektro mikroskop altında büyütülmüş resimlerinin gösterilmesi bakış açılarını genişletecektir.
- Oyunlar sırasında çocukların eğlenmesi için bilmeceler, öyküler, şarkılar veya danslar oluşturun. Oyunlarda eğlence unsurunun bulunması, çocukların süreçte daha fazla kalmasını, süreçten daha fazla haz almasını ve daha fazla kazanım elde etmesini sağlar.

3. Risk Alma, Sorun Çözme ve Esneklik

Öğretme Yöntem, Strateji ve Etkinliklerine İlişkin Öneriler:

- Zorlu, yüksek kaliteli araç ve gereçler ile birden fazla şekilde kullanılabilen blok veya kil gibi tek bir "doğru" kullanımla sınırlı olmayan bol miktarda düşündürücü materyaller sunun.
- Çocuklara karşı içten ilgi, şefkat ve nezaket gösterin. Örneğin bir blok yapı çöktüğünde hayal kırıklıklarını sözel olarak ifade edin, ne olduğunu anlamaları ve yeniden inşa etmeleri için onları cesaretlendirin. Aktif destek verilmesi, çocuklara her zaman risk alma konusunda güven verir.
- Çocukların işleri/görevleri kendi yöntemleriyle yapmalarına ve bazı riskler almalarına fırsat verin. Çocukları güvende tutmak için gerektiğinde onlara müdahale edin.
- Çocukların yaptıklarından zevk alın. Başarı ifadelerine yanıt verin. Örneğin, "Yüzünüzde kocaman bir gülümseme var! Kaydırdıktan hızlı bir şekilde kaydığınızda mutlu görünüyorsunuz." gibi.
- Etkinlikler sırasında esnekliği, hataların veya başarısızlıkların kabulünü modelleyin. Örneğin, "Ooo, bu işe yaramadı! Başka bir şey deneyelim." gibi.
- Diğer çocuklarla etkileşimi sağlamak için farklı ilgi düzeylerine ve yeteneklere uygun planlamalar yapın. Esnek davranarak, aşamalı yaklaşımla daha zorlu deneyimler sunarak bu farklılıklara uyum sağlayın.
- Çocukların fikirlerini araştırın ve kabul edin. Düşüncelerinin ve çabalarının "doğru yanıt almaktan" daha değerli olduğunu bilmelerini sağlayın.
- "Hataların" kaçınılmaz olduğunu kabul edin ve bunları öğrenme fırsatları olarak değerlendirin. Çocukların hatalarla olumlu bir şekilde başa çıkmalarına yardımcı olun. Onları eleştirmekten ve alay etmekten kaçının.
- Çocukların "hatalarını" kabul ederek ve bunlara karşı yapıcı tepkiler sergileyerek model oluşturun. Sakince konuşarak, neyin yanlış gittiğini anlayarak ve tekrar deneyerek bu yaklaşımı çocuklar için modelleyin.
- Çocukların sorunlara farklı yaklaşımlarla düşünmelerine ve konuşmalarına yardımcı olun. Örneğin istedikleri oyunu oynama veya rol üstlenme mümkün değilse, onları başka bir seçenek düşünmeye teşvik edin.
- Çocukları tüm etkinliklerde kendini ifade etmeye, dinlemeye, birbirlerine sorular sormaya, stratejileri ve çözümleri karşılaştırmaya teşvik edin. Bu konuda güçlük yaşayan çocuklar için gelişim düzeylerine ve öğrenme stratejilerine uygun yolları destekleyerek farklı iletişim becerilerine sahip çocuklarla iletişim kurmalarını destekleyin.
- Düzenli ancak esnek bir rutin oluşturun. Bazı çocukların yeni şeyler denemekte, bir oyuncağı farklı bir şekilde kullanmakta veya rutinlerini değiştirmekte zorlandıklarını kabul edin. Değişimi ve çe-

şitliliği tanıtmanın farklı yollarını deneyin. Örneğin rutin değişiklikleri hakkında uyarı verin; daha sonra ne olacağı ile ilgili resimler kullanın, materyalleri kullanmanın yeni yollarını modelleyin. Kademeli değişim genellikle en iyisidir. Bu çocukların yeni şeyler denemelerine ve gerektiğinde değişiklikleri kabul etmelerine yardımcı olacak stratejileri öğrenmek için diğer öğretmenlerle ve uzmanlarla birlikte çalışın.

- Sorgulayıcı sorular sorarak kafası karışmış görünen çocukların daha iyi anlamalarına yardımcı olun.

4. Dikkat, Çaba ve Sebat

Öğretme Yöntem, Strateji ve Etkinliklerine İlişkin Öneriler:

Sınıfı, farklı ilgi ve yeteneklere sahip çocukların yeni deneyimler yaşamasına olanak tanıyan çeşitli materyallerle donatın (sınıfta bulunan materyallerin yanı sıra farklı özelliklerde vidalar, çarklar, makaralar vb.).

Çocukların fikirlerini kesintiye uğramadan ve hüsrana uğratmadan gerçekleştirebilmeleri için yeterli miktarda oyuncak ve eğitim materyali sağlayın. İlgi alanları doğrultusunda öğrenme merkezlerine yönlendirin. Öğrenme merkezlerini, uzun süre kendilerince anlamlı faaliyetler üzerinde çalışmak isteyen çocukların, üzerinde çalıştıkları şeyi kazara yok eden diğer çocuklardan korunmalarına fırsat verecek şekilde düzenleyin.

Çocukları bir etkinlikten diğerine taşıırken yumuşak geçişler planlayın. Çocukların geçişlerin ne zaman geleceğini önceden bilmelerini sağlayın, bu onları yaptıklarını bitirmeye yönelik çabalar sergilemeye yöneltilir.

Çocukların materyalleri kendi yöntemleriyle ve uzun süre kullanmalarına izin verin. Ancak materyallerin amacına uygun şekilde kullanılmadığı durumlarda, uygun yönergelerle ve gerektiğinde etkinliğe katılım göstererek doğru kullanım konusunda örnek olun. Örneğin ses tüplerini yerde yuvarlayan bir çocuğun yanına giderek tüplerden birini elinize alın kulağınıza yakın sallayarak; *"Bu tüplerden gelen sesleri merak ediyorum. Acaba aralarında benzer ses çıkaran tüp var mı? Ses tüplerini birlikte eşleştirebiliriz."* diyerek oyuna katılabilirsiniz. Böylece çocukların ses tüplerinin doğru kullanımını öğrenmelerini destekleyebilirsiniz.

Birkaç gün içinde tamamlanan projeler planlayarak çocukların sürecin tüm aşamalarına/tamamına hâkim olmalarını sağlayın.

Çocuklar yardıma gereksinimleri olduğunu belirttiklerinde, ne tür bir yardıma gereksinimleri olduğunu belirlemek için onları dinleyerek ve gözlemleyerek yanıt verin. Duruma ve çocukların yeteneklerine uygun şekilde yardım düzeylerini ayarlayarak istek ve gereksinim duyduklarını gösterdikleri zaman yardım teklif edin.

Çocuklar bir soruna veya etkinliğe ilgilerini yitiriyor gibi görüldüğünde, biraz daha uzun süre odaklanmalarına yardımcı olmak için araştırma soruları sorun. Örneğin bir deney sırasında *"Su yüzeyinde kalabilen tüm nesneleri denediğinizden emin misiniz? Acaba meyve çekirdekleri suyun yüzeyinde kalabilir mi?"* gibi.

Çocukların etkinlikleri ve deneyimleri tekrar etmelerine ve etkinliklere kesintisiz olarak katılmalarına fırsat verin. Çocukları çalışmaya devam etmeye ve sonuçlardan çok çabaya odaklanmaya teşvik edin. Çalışmalarını ve çabalarını takdir ederek düşünme süreçlerine değer verin. Örneğin, *"Bunun üzerinde ne kadar uzun ve sıkı çalıştığınıza bakın. Sizi kutluyorum."* gibi.

Çocukları zor iş ve görevlerde ısrar etmeye teşvik edin, ısrarın öneminden bahsedin.

Çocukların birbirlerinin katkılarını fark etmelerine yardımcı olun. Sınıftaki diğer çocukların söylediklerini dikkatle dinlemeye, soru sormaya ve birlikte çalışmaya teşvik edin.

OYUN, HAREKET VE YARATICILIK ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-1

Kartlar Konuşuyor

48-72 Ay

Oyun-Türkçe (Bütünleştirilmiş Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 1. Nesneye/duruma/olaya yönelik dikkatini sürdürür.

Göstergeler

- Dikkat edilmesi gereken nesneye/duruma/olaya odaklanır.
- Dikkatini çeken nesne/durum/olay ile ilgili bir ya da birden fazla özelliği/niteliği söyler.

Kazanım 18. Etkinliğe/göreve ilişkin görsel/sözel yönergeleri yerine getirir.

Göstergeler

- Verilen birden fazla yönergeyi hatırlar.
- Etkinlik sırasında yapılması gerekenleri hatırlar.

● Dil Gelişimi

Kazanım 5. Söz dizimi kurallarına göre cümle kurar.

Göstergeler

- Cümlelerin öğelerini doğru şekilde sıralayarak konuşur.
- Düz cümle kurar.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 2. Büyük kaslarını koordineli kullanır.

Göstergeler

- Farklı yönde/formda/hızda yürür.
- Çift ayak uzağa atlar.
- Tek ayak üzerinde sıçrar.

Kazanım 5. Denge gerektiren hareketleri yapar.

Göstergeler

- Belirli bir harekete başlamadan önce dengesini korur.
- Çizgi üzerinde farklı yönde/formda/hızda yürür.
- Atlarken dengesini korur.

SÖZCÜKLER: Denge

KAVRAMLAR: -

DEĞERLER: Saygı

MATERYALLER: Çocuk sayısına uygun nesne, hayvan, renk ve sayı kartları, oyun alanını oluşturmak için renkli elektrik bandı, kartları koymak için aynı özelliklerde dört adet kutu (2 mavi, 2 kırmızı)

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Oyun bahçede ya da sınıfta çocuklarla birlikte parkur hazırlanarak oynanabilir.
- Oyun alanına, çocuklar hareket ettiklerinde birbirlerine çarpmayacak şekilde iki kutu (kırmızı, mavi) yerleştirilir. Kutuların önüne, renkli bantlarla önce yatay, daha sonra dikey çizgiler çizilir. Dikey bantın bittiği yere aralıklı olarak üç adet daire yapıştırılır. Dairelerin bitiş hizasına da aynı renklerde

birer kutu daha yerleştirilir. Başlangıç kutularından birinin içinde 10 adet nesne, diğerinde de 10 adet hayvan kartı vardır. Bitiş kutularının içinde ise birinde 10 adet renk kartı, diğerinde ise 10 adet sayı kartı vardır.

- Çocuklara "Kartları Konuştur" oyunu oynayacakları söylenir.
- Çocuklara oyunun kuralları gösterilerek anlatılır.
- Başlangıç kutusundan bir kart alınır, yatay çizgi üzerinden atlanır, dikey çizgi üzerinden tek ayak zıplayarak, dairelerin üzerinden ise çift ayak zıplayarak ilerlenir. Son dairenin üzerine gelince çift ayak zıplanır ve kutudan bir kart seçilir.
- Seçilen kartlar kullanılarak bir cümle kurulur. Örneğin, "Beş küçük aslan ormanda geziniyor.", "Kırmızı arabanın lastiği patladı." gibi.
- Geri dönüşte de aynı yönergeler sıralı olarak tekrar uygulanır. İlk sıradaki çocuğun eline dokunularak sıranın sonuna geçilir.
- Oyunda amaç, vücut dengesini koruyarak yönergeler doğrultusunda hareket etmek ve kutulardaki kartları kullanarak bir cümle kurmaktır. Ayrıca çocuklara oyun sırasında kartlarındaki resimlere uygun farklı cümleler kurmaları gerektiği ve birbirlerini dikkatle dinlemeleri gerektiği hatırlatılır.
- Çocuklar aşağıdaki sayışma ile iki gruba ayrılır.
*Bir, iki, üç tahmin etmek çok güç,
Elim seni seçti, sıra sana geçti.*
- Her iki gruptaki çocuklar başlangıç kutularının yanında arka arkaya sıra olur ve yönergeler doğrultusunda hareket ederek kartları konuşturur.
- Oyun sırasında nesne, hayvan, renk ve sayı kartlarını kullanarak cümle kurmada güçlük yaşayan çocuklara ne, nerede, nasıl soruları sorularak çocukların cümle kurmalarına rehberlik edilir.
- Oyun çocukların ilgileri doğrultusunda devam eder.

● DEĞERLENDİRME

Etkinlik sonunda çocuklara aşağıdaki sorular sorulur:

- Oyuna başlamadan önce grupları oluşturmak için ne yaptık?
- Oyunda ilerlerken en çok zorlandığınız hareket hangisiydi?
- Oyunda hızlı ilerleyebilmek için nelere dikkat ettiniz?
- Kartları kullanarak hangi cümleleri kurdunuz?

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Eve gönderilen haber mektupları yolu ile ailelerden, çocuklarıyla birlikte evlerinde bulunan eşyaların özellikleri (renk, şekil, büyüklük, yapıldığı malzeme, kullanım amacı gibi) ile ilgili cümle kurma oyunları oynamaları istenir.

OYUN, HAREKET VE YARATICILIK ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-2

Kayıp Çizgiler

48-72 Ay

Oyun-Matematik (Bütünleştirilmiş Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 2. Nesnelerin/varlıkların özelliklerini açıklar.

Göstergeler

- Nesnelerin/varlıkların adını söyler.
- Nesneleri/varlıkları inceler.
- Nesnelerin/varlıkların benzer yönlerine örnekler verir.
- Nesnelerin/varlıkların farklı yönlerine örnekler verir.

● Dil Gelişimi

Kazanım 13. Yazı yazma öncesi becerileri gösterir.

Göstergeler

- Yazı ve çizimin bir arada olduğu ürünler oluşturur.
- Yazdığı işaretlerin/karalamaların anlamını açıklar.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 3. Nesne/araç kullanarak koordineli hareketler yapar.

Göstergeler

- Nesneleri belirli bir mesafeden hedefe atar.
- Denge/koordinasyon gerektiren araçları kullanır.

Kazanım 8. Araç gereç kullanarak manipülatif hareketler yapar.

Göstergeler

- Farklı materyaller kullanarak boyama yapar.
- Bir nesneyi kontrol etmek için başka bir nesne kullanır.

SÖZCÜKLER: -

KAVRAMLAR: Renk: Sarı, kırmızı, mavi, yeşil, turuncu, mor vb., Şekil: Üçgen, daire, kare, dikdörtgen, Sayı: 1-10 arası sayılar

DEĞERLER: Saygı

MATERYALLER: 3X1,5 m ebatlarında beyaz renk kumaş (Eski bir çarşaf da olabilir.), 3 adet su püskürtme şişesi, guaj boya veya parmak boyası

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Beyaz bir kumaşın/çarşafın üzerine guaj boya veya parmak boyası ile çocuklar karışık bir şekilde (şekiller arasında boşluklar olacak şekilde) sayılar, geometrik şekiller ve aşına oldukları harfleri yazar.
- Önceden hazırlanmış olan çarşaf dört tarafından iple gergin bir şekilde bahçede uygun bir yere asılır.

- Oyunda çocuklar sayılar, şekiller ve harfler olarak üç gruba ayrılacağından çocuklar arasından gönüllü üç lider seçilir. Liderler aşağıdaki sayışma ile kendi grup üyelerini belirler.
Miyav miyav kediler, bir sepete girdiler.
Sepetteki kediler, peynirleri yediler.
Mırnav mırnav kediler, bir a-ra-ya gel-di-ler.
- Çocuklarla asılı olan kumaş üzerindeki sayılar, şekiller ve harfler hakkında konuşulur. Oyun için başlangıç çizgisi belirlenir. Çocuklara “Kayıp Çizgiler” oyunu oynayacakları söylenir.
- Her grup başlangıç çizgisinin önünde arka arkaya sıra olur. Her gruba birer tane, içinde su olan püskürtme şişesi verilir.
- Oyunda amaç, kendi grubuna ait olan şeklin üzerine su püskürterek şekli yok etmeye çalışmaktır. Her çocuğun suyu püskürtmek için üç hakkı vardır ve suyu püskürten çocuk püskürtme şişesini sıradaki arkadaşına vererek sıranın sonuna geçer. Ayrıca çocuklara birbirlerine saygı göstererek sıra ile hareket etmeleri ve birbirlerini ıslatmamaya dikkat etmeleri gerektiği hatırlatılır.
- Oyun, kumaş üzerindeki renkler birbirine karışana kadar devam eder.
- Oyun sonunda birlikte kumaş incelenir, üzerinde sayı, şekil veya harf kalıp kalmadığı, şekillerin benzer ve farklı özellikleri, renklerin birbirine nasıl karıştığı, hangi renklerin ortaya çıktığı hakkında konuşulur.

● DEĞERLENDİRME

Oyun sonunda her grup, sadece kendi grup şekillerini (sayı, şekil ve harf) kullanarak bir resim yapar. Gruplar resimlerini arkadaşlarına anlatırken kaç tane şekil kullanarak bu resmi ortaya çıkarttıklarını söyler.

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Aylık bülten yolu ile sınıfta yapılan etkinlikler paylaşarak ailelere çocuklarıyla birlikte evlerinde nesneleri belirli mesafeden hedefe atma oyunları oynamaları önerilir. Oyun sonunda da nesneleri hedefe atarken çıkan seslerle örüntü oluşturma denemeleri (örneğin tak tak, tik, tak tak, tik, tak tak ... gibi) yapmaları istenir.

OYUN, HAREKET VE YARATICILIK ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-3

Atacağın Adımları Hesapla 48-72 Ay

Oyun-Matematik (Bütünleştirilmiş Bireysel ve Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 10. Sayma becerisi sergiler.

Göstergeler

- Gösterilen gruptaki nesneleri sayar.
- Nesne gruplarına ile sayıları eşleştirir.

Kazanım 11. Nesneleri kullanarak basit toplama/çıkarma işlemlerini yapar.

Göstergeler

- Nesne grubuna belirtilen sayı kadar nesne ekler.
- Nesneleri kullanarak yaptığı toplama/çıkarma işleminin sonucunu söyler.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 1. Bedenini fark eder.

Göstergeler

- Beden bölümlerini farklı amaçlara uygun olarak koordineli kullanır.
- Nesne/varlıklara göre beden pozisyonunu belirler.

Kazanım 2. Büyük kaslarını koordineli kullanır.

Göstergeler

- Farklı yönde/formda/hızda yürür.
- Bir hareketten diğerine seri bir şekilde geçiş yapar.

SÖZCÜKLER: Toplama, artma

KAVRAMLAR: Sayı: 1-10 arası sayılar

DEĞERLER: -

MATERYALLER: Çocuk sayısı kadar işlem kartları (Nesne resimleri ile toplama işlemi verilmiş olmalıdır, örneğin iki elma + üç elma resmi gibi.)

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Çocuklarla bahçeye çıkılır. Çocuk sayısı kadar işlem kartı 1-1,5 metre aralıkla dağınık bir şekilde rastgele arkası çevrilmiş olarak oyun alanına yerleştirilir.
- Başlangıçta, her çocuk seçtiği bir işlem kartının önünde durur. Çocuklara "Atacağın Adımları Hesapla" oyunu oynayacakları söylenir.
- İşlem kartlarında, 1-10 arasında sayılarla toplamı 10'u geçmeyen toplama işlemleri vardır. Her çocuk işlem kartını alır, inceler ve ters çevirerek tekrar yere koyar. Kendisine, çocuklardan birinin olduğu yeri hedef olarak belirler. Toplama işlemi sonucunu önce sesli olarak söyler. Sonra işle-

min sonucuna göre adımlarını ayarlayarak hedef seçtiği çocuğun/kartın yakınına gitmeye çalışır. Oyunda amaç, toplama işlemi sonucuna göre adımlarını ayarlayarak hedefe ulaşmaktır (Örneğin iki elma + üç elma toplam beş elma. Çocuğun beş adımda hedefine ulaşması gerekecektir. Hedef uzak ise büyük adımlarla, hedef yakın ise küçük adımlarla kendisini ayarlaması gerekir.).

- Kartındaki işlemi hatırlamakta zorlanan çocuklar işlem kartlarına tekrar bakabilir. Toplama işlemini yapmakta zorlanan çocuklara ise parmağıyla dokunarak resimdeki nesneleri sayması veya gerçek nesnelerle deneme yapması konusunda rehberlik edilir. Çocukların düzeyine uygun olarak oyunda kart yerine gerçek nesneler de kullanılabilir.
- Oyun sırasında birden fazla çocuk aynı hedefe yönelirse burada sorun yoktur. Çocukların sıra ile kartlarındaki işlemlere bakıp kartı tekrar yere bırakmaları yeterlidir.
- Oyun müzik eşliğinde başlar, hedef karta ulaşan çocuk diğer arkadaşları hedef kartlarına ulaşana kadar yerinde dans eder.
- Eğer çocuk hedef kartı geçer veya uzağında kalırsa kartını alarak oyundan çıkar ve oyun dışında dans etmeye devam eder. Oyun, en az çocuk oyun alanında kalana kadar devam eder.
- Aynı oyun, çıkarma işlemi kartları ile geri geri yürüme şeklinde de oynanabilir.

● DEĞERLENDİRME

Oyun sonunda işlem kartları bir panoya sıralanır. Çocuklar sıra ile istedikleri işlem kartının toplama sonucunu karşısına yazar (nesne resimlerini çizerek veya şekil çizerek vb.). Hep birlikte sonuçlar kontrol edilir.

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Aylık veya haftalık haber mektuplarında; ailelerden evde, oyun parkında veya günlük yürüyüşleri sırasında çocuklarından bir hedef belirleyip kaç adımda hedeflerine ulaşabilecekleri ile ilgili tahminler almaları ve buna yönelik birlikte denemeler yapmaları istenir.

OYUN, HAREKET VE YARATICILIK ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-4

Düşürmeden Hareket Et 48-72 Ay

Oyun (Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 18. Etkinliğe/göreve ilişkin görsel/ sözel yönergeleri yerine getirir.

Göstergeler

- Verilen birden fazla yönergeyi hatırlar.
- Etkinlik sırasında yapılması gerekenleri hatırlar.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 11. Bedenini kullanarak yaratıcı hareketler yapar.

Göstergeler

- Verilen bir yönergeye/göreve uygun farklı hareket formları üretir.
- Farklı hareket formlarını ardışık/aynı anda sergiler.
- Bedenini rahatlatmak için farklı hareket formları kullanır.

Kazanım 20. Fiziksel egzersizler/nefes egzersizleri uygular.

Göstergeler

- Fiziksel egzersizler/nefes egzersizleri yapar.
- Fiziksel egzersizler/nefes egzersizleri yapmanın önemini açıklar.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 11. Gereksinim duyduğunda yardım ister.

Göstergeler

- Yardım talep etmeden önce bir görevi bağımsız yapmayı dener.
- Yardıma gereksinim duyduğu durumları belirtir.

SÖZCÜKLER: Düş/hayal, düşlemek, denge

KAVRAMLAR: Zıt: Hızlı-yavaş

DEĞERLER: Saygı

MATERYALLER: Çocuk sayısı kadar kalın ve ince sayfalı kitaplar

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Oyun için iki masa, mesafeli bir şekilde önünde veya arkasında herhangi bir engel bulunmayan geniş bir alana yerleştirilir.
- "Ellerimde kitaplar, başımın üstüne kondular, haydi düşmeden dursunlar." sözleri ile çocukların dikkati kitaplara çekilir.
- Çocuklara kitaplar hakkında sorular sorularak sohbet edilir.
- Çocuklar, "yazar-çizer, yazar-çizer" şeklinde sayışma ile iki gruba ayrılır.
- Çocuklara "Düşürmeden Düşle" oyunu oynayacakları söylenir. Çocuklarla oyunun adında geçen "düş", "düşlemek" ve "denge" sözcükleri üzerine beyin fırtınası yapılır ve çocukların oyun içeriği hakkında tahminde bulunmaları istenir.

- Çocuklara oyun tanıtılır. Kitapları başlarının üzerine koyarak verilen yönergelere uygun olarak yürüyecekleri söylenir.
- Oyunda yönergeye uygun şekilde, birbirlerine saygı göstererek sıra ile yürümenin, hedefe ulaşmak için söylenilen yönerge dışında hareket etmemenin, diğer gruptaki arkadaşlarının yürüyüşüne engel olmamanın ve kitapları düşürmeden masaya ulaşmanın oyunun kuralları olduğu belirtilir.
- Gruplarda ilk sırada bulunan çocuklardan birine kalın bir kitap, diğerine de ince bir kitap olacak şekilde kitaplar verilir. Gerektiğinde çocukların başlarının üzerine kitapları koymalarına yardım edilir.
- Çocuklar yürümeye başlamadan önce her bir sırada farklı olacak şekilde yürüyüş şekilleri söylenir; karda yürüme, taşların üzerinde yürüme, yokuş çıkma, yağmurda yürüme, karıncalara basmadan yürüme, karanlıkta yürüme, servise yetişme, kaplumbağa gibi yürüme, bacakları bükmeden yürüme, çok kalabalık bir yerde yürüme gibi.
- Çocuklardan yönergelere uygun olarak canlandırmaları sırasında başlarının üzerindeki kitapları düşürmeden, dengelerini sağlayarak hızlı-yavaş şekillerde masaya ulaşmaları beklenir.
- Kitabını düşüren çocuk, başlangıç noktasına geri döner. Kitabını yeniden başının üzerine koyarak oyuna devam eder.
- Sırası gelen çocuklara yeni canlandırma yönergeleri verilerek oyun devam eder.
- Gruplardaki tüm çocuklar yürüyüşünü tamamladığında, çocukların ilgisi doğrultusunda kalın ve ince kitaplar değiştirilerek yeni yönergelerle oyuna devam edilir.
- Çocukların istekleri doğrultusunda oyun farklılaştırılabilir, başlarının üzerindeki kitapla ikili, üçlü şekilde kol kola yürüyüşler gerçekleştirilebilir.
- Çocuklar birer tane kitap başlarının üzerinde olacak şekilde yerde halka olarak oturur. Birbirlerinin ellerini tutarken aynı zamanda da derin nefes almaları istenir. Kitabını düşüren çocuklar gülmeye başlarsa tüm çocukların kitapları düşene kadar gülmeye devam edilir.
- Oyun sonunda çocuklar yere uzanır. Her çocuk karnının üzerine bir kitap koyar ve öğretmen rehberliğinde nefes egzersizleri yapar. Nefes egzersizleri yaptıklarında kendilerini nasıl hissettikleri ve nefes egzersizi yapmanın neden önemli olduğu hakkında konuşulur.

● DEĞERLENDİRME

Etkinlik sonunda çocuklara aşağıdaki sorular sorulur:

- Başınızın üzerinde kitaplarla yürürken neler hissettiniz?
- Hangi kitapla yürümek daha kolaydı?
- Hangi yürüme şekli daha zordu?
- Dengenizi korumak için neler yaptınız?
- Daha önce başının üzerinde eşya taşıyan birini gördünüz mü?

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

İnternet temelli iletişim yoluyla ailelere okulda yapılan etkinlikle ilgili bilgi verilir. Ailelerden çocuklarıyla birlikte dışarı çıktıklarında parktaki denge tahtalarında veya kaldırım kenarlarında tehlike oluşturmayacak şekilde yürümeleri istenir.

Toplum katılımı için aileler arasında tiyatrocu varsa (eğer yoksa bulunulan şehirde yaşayan bir tiyatrocu) sınıfa davet edilerek çocuklarla nefes ve tekerleme yoluyla konuşma egzersizleri yapmaları sağlanabilir.

OYUN, HAREKET VE YARATICILIK ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-5

Halkayı Çevir, Taşı Yerleştir 48-72 Ay

Oyun (Bütünleştirilmiş Bireysel ve Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 7. Nesne/varlık/olayları çeşitli özelliklerine göre düzenler.

Göstergeler

- Nesne/varlık/olayları çeşitli özelliklerine göre karşılaştırır.
- Nesne/varlık/olayları çeşitli özelliklerine göre eşleştirir.

Kazanım 13. Nesne/varlıkları ölçer.

Göstergeler

- Nesne/varlıkları standart olmayan ölçme birimlerini kullanarak ölçer.
- Ölçme sonucunu söyler.

Kazanım 27. Üst bilişsel becerileri değerlendirir.

Göstergeler

- Üst bilişsel görevi başarmak için kullandığı stratejileri açıklar.
- Üst bilişsel görev hakkında yorum yapar.

● Dil Gelişimi

Kazanım 8. Görsel materyalleri kullanarak özgün ürünler oluşturur.

Göstergeler

- Görsel materyalleri inceler.
- Görsel materyalleri birbiriyle/yaşamla ilişkilendirir.
- Görsel materyaller aracılığıyla farklı kompozisyonlar oluşturur.

SÖZCÜKLER: -

KAVRAMLAR: Renk: Kahverengi, mavi, sarı, mor, siyah, kırmızı, beyaz, yeşil, turuncu, Zıt: Ağır-hafif

DEĞERLER: -

MATERYALLER: 30 cm uzunluğunda kahverengi, mavi, sarı, mor, siyah, kırmızı, beyaz, yeşil, turuncu renkte (Her renkten ikişer adet vardır ve aynı renkler farklı yerlerde olacak şekilde birbirine bağlanmıştır.) kalın ip, (Renk sayısı sınıftaki çocuk sayısına göre artırılıp azaltılabilir.) üzerinde hayvan ve nesne şekilleri çizili olan farklı şekillerde taşlar, üzerinde taş şekilleri/ gölgeleri bulunan (onar adet taş şekli çizgili) mukavvadan hazırlanmış şekil kartları

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Çocuklara çevrelerinde gördükleri renklerin neler olduğu, kıyafetlerinin hangi renk olduğu ile ilgili sorular sorularak çocuklarla sohbet edilir.
- Çocuklar oturdukları yerde renkli halka ipi tutar.

- Halkanın ortasına daha önceden hazırlanan şekilli taşlar ve şekil kartları yerleştirilir.
- Mukavvadan oluşturulan şekil kartları, taşların şekilleri/gölgeleri çizilerek hazırlanmıştır. Her kartta onar adet şekil çizgisi bulunmaktadır. Taşların üzerine de hayvan ve nesne resimleri çizilmiştir.
- Taşlar, üzerindeki şekiller görünecek şekilde oyun alanına yerleştirilmiştir. Şekil kartları da üst üste konulmuştur.
- Çocuklara “Halkayı Çevir Taşı Yerleştir” oyunu oynayacakları söylenir.
- Oyun iki aşamada gerçekleştirilir.
- Oyunun ilk aşamasında; “çevir, çevir, çevir halkayı çevir” yönergesi verildiğinde, çocuklar hızla ipi sağdan sola doğru elden ele hızlı bir şekilde çevirir. Halkada yer alan iplerden bir renk söylendiğinde çocuklar durur. Söylenen rengi tutan iki çocuk halkanın ortasına gelir.
- Çocuklar şekil kartlarından birini seçer. Kartın üzerindeki şekilleri inceler. Hızlı bir şekilde şekle uygun taşları deneme yanılmalarla yerlerine yerleştirmeye çalışır. Tüm taşlar yerleştirildiğinde şekil kartını alarak halka dışında bir yere otururlar.
- Oyunun ilk aşaması ikili gruplar şekil kartlarını tamamlayana kadar devam eder.
- İlk aşamanın sonunda gruplar, şekil kartlarındaki gölgelere uygun taşları nasıl bulduklarına ilişkin stratejilerini birbirleriyle paylaşırlar ve karşılaştırırlar. Ayrıca taşların ağırlıklarını elleriyle tartarak karşılaştırırlar.
- Oyunun ikinci aşamasında her grup taşların üzerindeki şekilleri kullanarak kendi öykülerini oluşturur. Öğretmen her grubun taşlı şekil kartlarının fotoğrafını çeker ve oluşturdukları öyküleri not eder.

● DEĞERLENDİRME

Oyun sonunda, grupların şekil kartı fotoğraflarının altına öyküleri yazılarak “Taşlardan Çıkan Öyküler” panosu/kitapçığı oluşturulur. Pano/kitapçık ailelerle paylaşılır.

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

İnternet temelli iletişim yöntemiyle ailelere; etkinliğin video çekimi gönderilir. Etkinlik videosundaki gibi çocuklarıyla birlikte evlerindeki farklı özelliklerdeki taşlarla bir öykü oluşturmaları istenir. Daha sonra aileler “Evimizden Gelen Öyküler” günü için sınıfa davet edilir. Aileler çocukları ile birlikte oluşturdukları öykülerini diğer aileler ve çocuklarla paylaşır.

Toplum katılımı için sınıfa çocuk kitapları yazarı ya da çizeri davet edilir. Yazar çocuklarla birlikte “Sınıfımızın Öyküsü” kitabı hazırlayabilir.

OYUN, HAREKET VE YARATICILIK ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-6

Dans Eden Kelebekler

48-72 Ay

Oyun-Hareket (Bütünleştirilmiş Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 1. Bedenini fark eder.

Göstergeler

- Beden bölümlerini farklı amaçlara uygun olarak koordineli kullanır.
- Nesne/varlıklara göre beden pozisyonunu belirler.

Kazanım 2. Büyük kaslarını koordineli kullanır.

Göstergeler

- Farklı yönde/formda/hızda yürür.
- Sürünerek belirli bir mesafede ilerler.
- Belirli bir yükseklikten atlar.
- Çift ayak uzağa atlar.
- Tek ayak üzerinde sıçrar.

Kazanım 10. Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.

Göstergeler

- Müziğin temposuna, ritmine ve melodisine uygun dans eder.
- Eşli ya da grup hâlinde dans eder.

SÖZCÜKLER: -

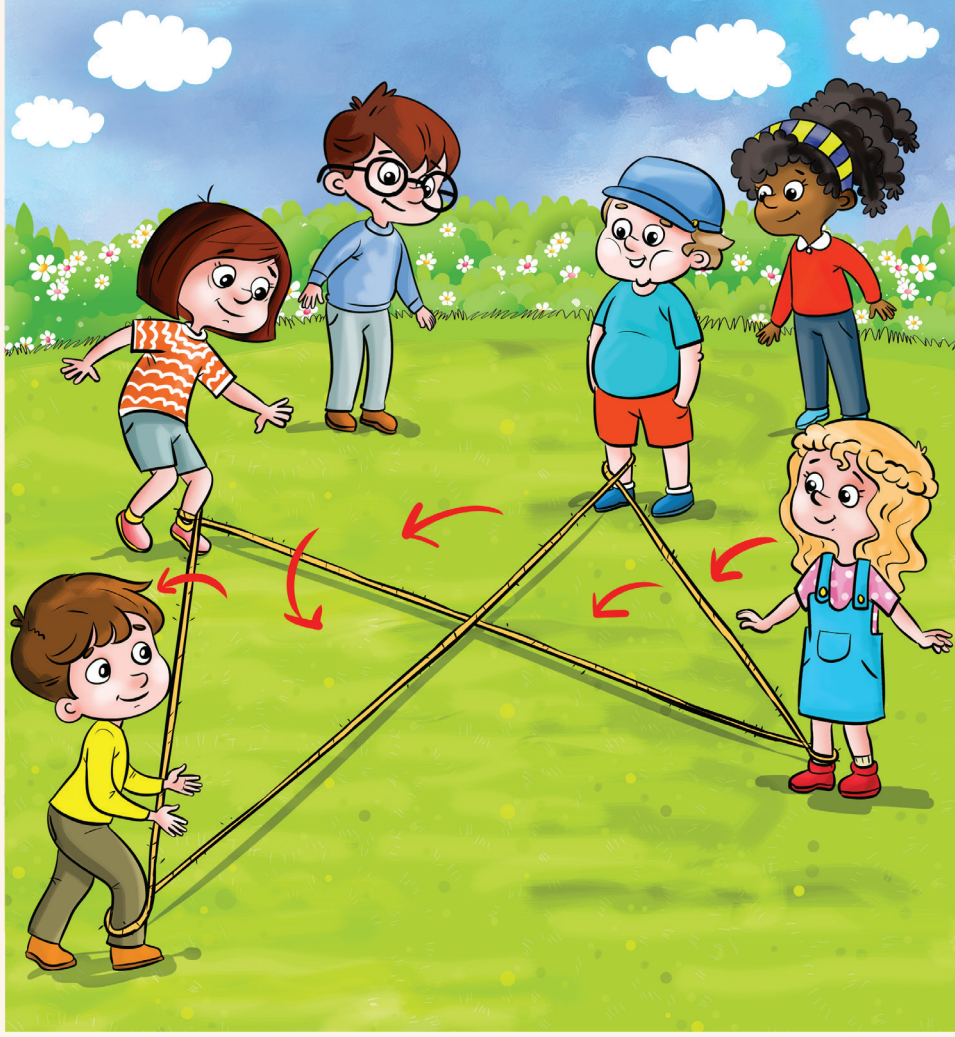
KAVRAMLAR: Yön/Mekânda Konum: İçinde-dışında

DEĞERLER: İş birliği

MATERYALLER: 4 metre uzunluğunda ip, hareketli bir müzik

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Sınıfta oyun için yeterli boşluk olacak şekilde masa ve sandalyeler kenara alınır.
- Çocuklara "Dans Eden Kelebekler" oyununu oynayacakları söylenir.
- "Oooo bir kedi varmış ona kadar sayarmış 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10" sayışması ile dört çocuk seçilir.
- Dört metrelik ip ile yerde kelebek şekli oluşturulur. Kelebek şekli verilmiş ip seçilen çocukların ayak bileklerine (oyunun diğer aşamalarında dizler, bel ve göğüs hizasına) gelecek şekilde yerleştirilir.
- Çocuklar kelebek kanadının bir tarafında arka arkaya sıra olur.
- Sırası gelen çocuk verilen yönergeye uygun olarak (yürüyerek, emekleyerek, sürünerek, sekerek, atlayarak, tek ayak sıçrayarak, yuvarlanarak vb.) ipe değmeden ipin içine girmeye ve dışına çıkmaya çalışır.
- Sırasını bekleyen çocuklar ise vücutlarının istedikleri kısımları ile kelebek olup dans eder (Örneğin elleri veya kolları ile kelebek oluşturarak dans etmek gibi.).
- İpin içinden geçerken ipe değen çocuk, kelebeği tutan çocuklardan biriyle yer değiştirir.



- İpin içinden geçen çocuklar müzik eşliğinde arkadaşlarıyla birlikte kelebek oluşturarak dans eder (Örneğin iki çocuğun sırt sırta verip kollarını yukarı-aşağı hareket ettirmesi gibi.).
- Oyun müzik eşliğinde çocukların ilgisi doğrultusunda kelebek kanatları yükseltilerek devam eder.

● DEĞERLENDİRME

Etkinlik sonunda çocuklara aşağıdaki sorular sorulur:

- Oyunda ipler nasıl kullanıldı?
- Hangi hareketi yaparak ipe girmek daha kolaydı?
- Hangi hareketi yaparak ipten çıkmak daha zordu?
- Dans ederken hangi şekillerde kelebek oluşturdunuz?

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Her ay için planlanan ev etkinlikleri kapsamında "Birlikte Tasarım Yap" çerçevesinde ailelerden çocuklarıyla birlikte evlerindeki artık materyallerle kelebek kostümü hazırlamaları istenir. Her çocuk ailesiyle birlikte hazırladığı kostümüne bir ad verir ve arkadaşlarına tanıtır. Kelebek kostümleri dönüşümlü olarak dramatik oyun merkezine yerleştirilerek çocukların oyunlarında bu kostümleri kullanmalarına fırsat yaratılır.

OYUN, HAREKET VE YARATICILIK ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-7

Şeklini Göster

48-72 Ay

Matematik-Oyun (Bütünleştirilmiş Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 2. Nesnelerin/varlıkların özelliklerini açıklar.

Göstergeler

- Nesnelerin/varlıkların adını söyler.
- Nesneleri/varlıkları inceler.

Kazanım 7. Nesne/varlık/olayları çeşitli özelliklerine göre düzenler.

Göstergeler

- Nesne/varlık/olayları çeşitli özelliklerine göre karşılaştırır.
- Nesne/varlık/olayları çeşitli özelliklerine göre sınıflandırır.

Kazanım 16. Geometrik şekilleri tanır.

Göstergeler

- Gösterilen geometrik şeklin adını söyler.
- Söylenen geometrik şekle sahip nesneleri gösterir.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 2. Büyük kaslarını koordineli kullanır.

Göstergeler

- Farklı yönde/formda/hızda yürür.
- Tek ayak sıçrayarak belirli bir mesafede ilerler.

Kazanım 5. Denge gerektiren hareketleri yapar.

Göstergeler

- Çizgi üzerinde farklı yönde/formda/hızda yürür.
- Hareket hâlindeyken nesne olarak hareketini sürdürür.

SÖZCÜKLER: -

KAVRAMLAR: Şekil: Daire, üçgen, kare

DEĞERLER: İş birliği, dayanışma

MATERYALLER: Şekil kartları (daire, üçgen, kare), kare, üçgen ve daireye benzeyen nesneler, çelik üçgen/müzik

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Çocuklarla birlikte oyun alanı hazırlanır.
- Kartondan yapılmış daire, üçgen ve kare şekiller duvara yapıştırılır. Çocukların sıra olacağı yere bir çizgi çizilir. Ayrılmış alana daire, üçgen ve kare şeklindeki nesneler yerleştirilir.
- Bir torbanın içine, çocuk sayısı kadar üzerinde daire, üçgen ve kare şekilleri bulunan şekil kartları konur.
- “Çevremizde bu şekillere benzeyen hangi nesneler var?” sorusu sorularak çocuklarla duvara asılan, daha önceden tanıdıkları şekiller hakkında konuşulur.

- Çocuklara “Şeklini Göster” oyunu oynayacakları söylenir.
- Çocuklar aşağıdaki sayışma tekerlemesi ile üç gruba (daire, üçgen, kare) ayrılır.

Şekiller

Şekiller şekiller

Nerede köşeliler

Üçgen üç köşe

Dörtgen dört köşe

Beşgen beş köşe

Dairede yok köşe

- Her grup başlangıç çizgisinin önünde arka arkaya sıra olur. Çelik üçgen/müzik sesiyle oyun başlar.
- Aynı anda üç çocuk tek ayak zıplayarak oyun alanında kendi grubuna ait nesneyi bulmaya çalışır. Nesneyi bulduktan sonra geri geri yürüyerek oyun alanından çıkar ve grubundaki sıranın sonuna geçer. Oyun sıradaki diğer çocuklarla devam eder.
- Oyun; içinde üçgen saklanmış olan resmi bulma, içinde üç tane üçgen olan resmi bulma, içinde küçük daireler olan resmi bulma şeklinde aşamalı bir şekilde zorlaştırılabilir.

● DEĞERLENDİRME

Oyun sonunda çocuklar; daire, üçgen ve kare şeklindeki nesneleri kullanarak yerde nesne grafiği oluşturur. Grafik oluşturulduktan sonra kaç tane daire, kaç tane üçgen ve kaç tane kare şeklinde/şekline benzeyen nesneler olduğu sayılır.

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

İnternet temelli iletişim yöntemi ile ailelerden çocuklarıyla birlikte açık alana çıktıklarında tek ayak zıplayarak, çift ayak zıplayarak ve geri geri yürüyerek hedefe ulaşma oyunu oynamaları ve hangisinde daha fazla zorlandıklarını belirlemeleri istenir. Çocuklarına “Gün içerisinde hangi durumlarda tek ayak/çift ayak zıplayarak hareket etmek zorunda kalıyoruz?” sorusunu sorarak yanıtlarını kaydetmeleri ve okula göndermeleri hatırlatılır.

Güne başlama zamanında çocukların evlerinden getirdiği notlar üzerinde sohbet edilerek “Tek ayak/çift ayak zıplayarak yaptıklarımız” listesi hazırlanır (Resimli eylem listesi de olabilir.) ve panoya asılır. Hazırlanan listeler yine ailelerle paylaşılır.

OYUN, HAREKET VE YARATICILIK ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-8

Eski Çağlardan Mektup Var 48-72 Ay

Oyun-Erken Okuryazarlık (Bütünleştirilmiş Bireysel ve Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 6. Günlük yaşamda kullanılan sembolleri tanır.

Göstergeler

- Gösterilen sembolün anlamını/işlevini söyler.
- Bilmediği sembollerin anlamını sorar.

● Dil Gelişimi

Kazanım 8. Görsel materyalleri kullanarak özgün ürünler oluşturur.

Göstergeler

- Görsel materyalleri inceler.
- Görsel materyalleri açıklar.
- Görsel materyallerin içeriğini yorumlar.
- Görsel materyaller aracılığıyla farklı kompozisyonlar oluşturur.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 9. Özgün çizimler yaparak kompozisyon oluşturur.

Göstergeler

- Farklı materyaller kullanarak çizim yapar.
- Farklı zeminlerde çizim yapar.
- Özgün çizimler yapar.
- Belirli çizimlerde kendine özgü imgeler kullanır.

SÖZCÜKLER: Piktograf

KAVRAMLAR: -

DEĞERLER: Kültürel Miras

MATERYALLER: Üzerine piktograf işaretleri çizilmiş çocuk sayısı kadar taş, taşları koymak için kutu/sepet, çocuk sayısı kadar düz yüzeyli taş veya ahşap parçaları

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Bu etkinliğin okul dışı öğrenme etkinliği kapsamında tarih müzesi ziyareti sonrası veya sanal müze ziyareti sonrası uygulanması önerilir. Etkinlik sırasında çekilen fotoğraflar ve video kayıtları sanal ortamda gösterilir ve buralardaki eserler hakkında (Özellikle eserler üzerindeki resimlere, şekillere, çizgilere ve işaretlere dikkat çekilir.) sohbet edilir.
- Öğretmen küçük taşların üzerine önceden piktograf (bir eşyayı, bir objeyi, bir işleyişi, bir kavramı resmetme yoluyla temsil eden sembol) işaretlerini çizer ve taşları bir sepetin içine doldurur.
- Çocuklardan eski eserlerin sergilendiği bir müzeyi dolaştıklarını hayal etmeleri istenir. Çocuklara müzede, eski dönemlerde insanların iletişim kurduklarını gösteren eserlerin olduğu bölüme geldikleri söylenir.
- Çocuklar kutuda bulunan üzerinde piktograf işaretleri olan taşlardan birer tane alıp uygun şekilde yere oturur ve taşların üzerindeki şekilleri/işaretleri inceler.

- Çocuklar sırayla arkadaşlarının görebileceği bir yere gelerek taşlarını arkadaşlarına gösterir. Taşı gösteren çocuk arkadaşlarına, taşın üzerindeki şeklin/işaretin ne olduğunu anlatır ve anlatmak istediği mesajla ilgili tahminini söyler.
- Diğer çocuklar da gösterilen taşın inceler ve arkadaşları açıklamasını tamamladıktan sonra taşın üzerindeki şekille/işaretle ilgili kendi yorumlarını söyler.
- Çocuklara "Çok eski çağlarda yaşayan insanlar anlatmak istediklerini taşların üzerine resimler çizerek anlatıyor, bu yolla iletişim kuruyormuş. Şimdi beş kişilik gruplar oluşturalım ve komşu gruplara piktograflarımızı kullanarak mektup yazalım." açıklaması yapılır. Gruplara piktograflarla mektup yazması için süre verilir ve rehberlik edilir.
- Oluşturulan mektuplar sıra ile okunur.

Not: Bu etkinlik Kandır vd., 2012'den uyarlanmıştır.

● DEĞERLENDİRME

Etkinlik sonunda çocuklar düz yüzeyli taşlara (veya ahşap parçalarına) kendi piktograflarını çizerek ailelerine mektup yazar.

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

"Sınıfımdan Haber Var" haber mektubu veya bülteni yoluyla ailelerden çocuklarıyla birlikte yaşadıkları yerde müze varsa müze ziyareti yapmaları, müze yoksa sanal müze ziyareti yapmaları istenir. Müze ziyareti sırasında tarihî eserler üzerinde gördükleri şekiller/piktograflarla ilgili sohbet etmeleri, fotoğraf çekme veya resim yapma yoluyla izlenim kayıtları almaları belirtilir.

Toplum katılımı için sınıfa, piktograf konusunda uzman bir müze görevlisi veya arkeolog davet edilebilir.

OYUN, HAREKET VE YARATICILIK ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-9

Kendi Hareketini Yarat

48-72 Ay

Oyun-Matematik (Bütünleştirilmiş Bireysel ve Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 1. Bedenini fark eder.

Göstergeler

- Beden bölümlerini farklı amaçlara uygun olarak koordineli kullanır.
- Nesne/varlıklara göre beden pozisyonunu belirler.

Kazanım 2. Büyük kaslarını koordineli kullanır.

Göstergeler

- Farklı yönde/formda/hızda yürür.
- Bir hareketten diğerine seri bir şekilde geçiş yapar.

Kazanım 5. Denge gerektiren hareketleri yapar.

Göstergeler

- Çizgi üzerinde farklı yönde/formda/hızda yürür.
- Hareket hâlindeyken nesne alarak hareketini sürdürür.

Kazanım 11. Bedenini kullanarak yaratıcı hareketler yapar.

Göstergeler

- Verilen bir yönergeye/göreve uygun farklı hareket formları üretir.
- Farklı hareket formlarını ardışık olarak/aynı anda sergiler.
- Nesneleri farklı şekillerde kullanarak hareket doğaçlamaları yapar.

SÖZCÜKLER: -

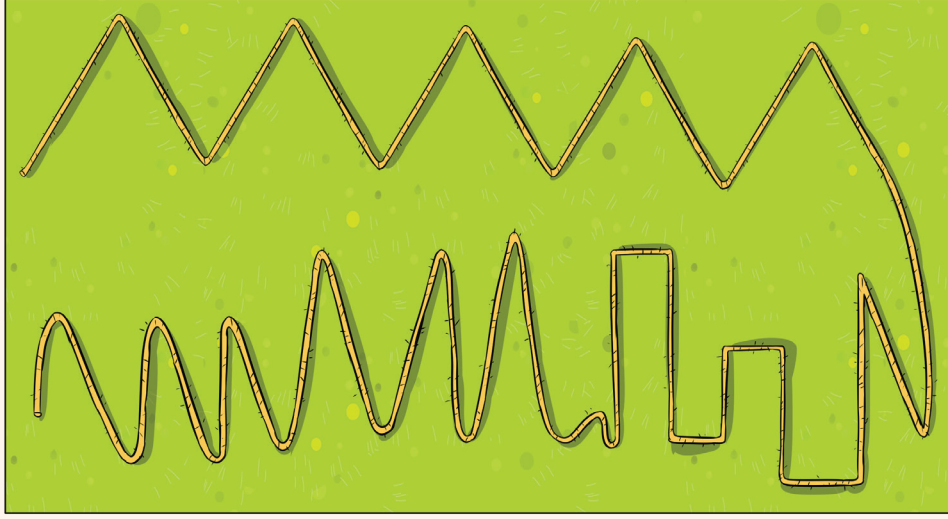
KAVRAMLAR: Sayı: 1-10 arası sayılar, Zıt: Hızlı-yavaş

DEĞERLER: -

MATERYALLER: Mümkün olduğu kadar uzun ipler (Şekil verilebilir özellikte olmalıdır.), çocuk sayısı kadar kâğıt bardak, orta büyüklükte çocuk figürü, pano

● ÖĞRENME SÜRECİ

- İplerle sınıfın zeminine dik, eğik, zikzak vb. süreklilik içeren çizgiler oluşturulur. Oluşturulan yolun üzerine 1'den 10'a kadar sayı kartları yerleştirilir.
- Çocukların dikkatleri çizgilerdeki farklılıklara çekilir. Çocuklar arka arkaya sıra olur ve ritim eşliğinde ip üzerinden hızlı-yavaş yürüme denemeleri yapar.
- Daha sonra çocuklara "Kendi Hareketini Yarat" oyunu oynayacakları söylenir.
- Her çocuğa bir kâğıt bardak verilir. Oyunda amaç bir hareket formu yaratarak çizgiler üzerinde yürümek, yürürken kâğıt bardağı farklı şekilde taşıyarak çizgili yolu tamamlamaktır. Ayrıca çizgili yol üzerinde sayı kartlarının olduğu yere gelindiğinde kartın üzerindeki sayı kadar olduğu yerde dönme, çömelme ve kalkma hareketi yapılır.



- Oyunda çocukların birbirini izlemesi çok önemlidir. Hareket formlarının birbirinden farklı olması gerekir.
- Öğretmen her çocuğun yarattığı hareket formunun fotoğrafını çeker. Çocuklar kâğıt bardağın kaç değişik şekilde taşındığını panoda asılı olan çocuk figürü üzerinde işaretler (Örneğin bardağı başının üzerinde taşımışsa panodaki çocuk figürünün başının üzerine küçük bir nokta/yuvarlak çizer.).
- Oyun çocukların ilgisi doğrultusunda devam eder.
- Oyun sonunda çocukların kaç farklı şekilde bardağı taşıdığı panodaki çocuk figürü üzerinde sayılır. Öğretmenin çektiği çocukların yarattığı hareket formu fotoğrafları bir panoda sergilenir.

● DEĞERLENDİRME

Oyun sonunda çocuklara birer metrelik ipler dağıtılır. Çocuklar iplerini kullanarak yerde istedikleri şekilleri oluşturur. Her çocuk sıra ile oluşturduğu şekli tanıtır. Öğretmen oluşturulan şekillerin fotoğrafını çeker. Fotoğraflarla "İplerin Öyküsü" sergisi oluşturulur. Aileler sergiye davet edilir veya olanaklar doğrultusunda sanal sergi de oluşturulabilir.

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

İnternet temelli iletişim yöntemi ile ailelerden çocukları ile birlikte evde ipleri eşyalar arasından geçirerek bir örümcek ağı oluşturmaları ve iplere değmeden arasından geçme çalışması yapmaları istenir.

OYUN, HAREKET VE YARATICILIK ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-10

Dokunarak Yönlendir

48-72 Ay

Oyun (Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 25. Temel düzeyde kodlama yapar.

Göstergeler

- İki, üç aşamalı basit kodlamadaki kuralı tanımlar.
- Verilen kodlamayı uygular.
- Kodlamaya uygun olarak kendi bedenini konumlandırır.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 1. Bedenini fark eder.

Göstergeler

- Beden bölümlerini farklı amaçlara uygun olarak koordineli kullanır.
- Nesne/varlıklara göre beden pozisyonunu belirler.

Kazanım 5. Denge gerektiren hareketleri yapar.

Göstergeler

- Çizgi üzerinde farklı yönde/formda/hızda yürür.
- Kol ve bacaklarından destek alarak dengesini korur.

SÖZCÜKLER: Rehber

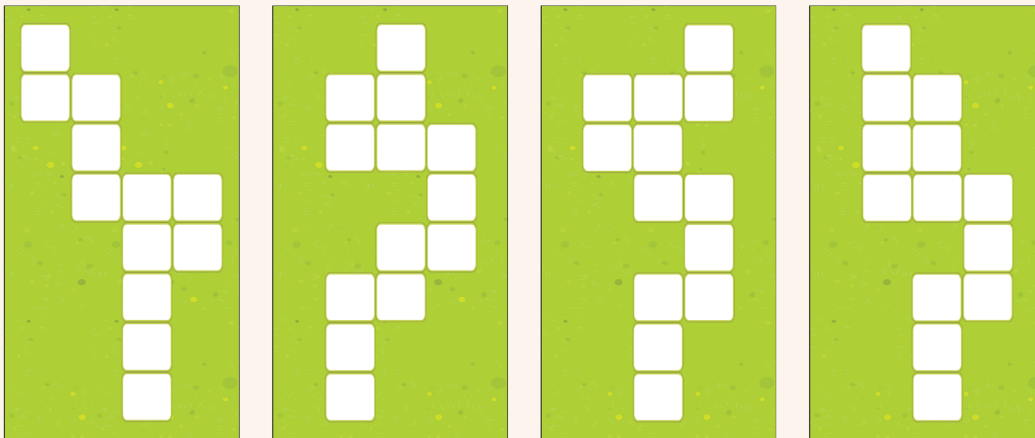
KAVRAMLAR: Yön/Mekânda Konum: Sağ-sol

DEĞERLER: Güven

MATERYALLER: Oyun için hazırlanmış 12 karelik parkur (Farklı şekillerde oluşturulabilir, çocukların seviyesine uygun şekilde sayıları da artırılabilir.), göz bandı

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Çocuklarla bahçeye çıkılır. Bahçeye çocuklarla birlikte aşağıdaki şekilde bir parkur hazırlanır.



- Çocuklara “Dokunarak Yönlendir” oyunu oynayacakları söylenir.
- Çocuklar içinde her özellikten ikişer tane blok olan torbadan blok seçer ve aynı özellikte blok seçen çocuklar eş olur.
- Eşlerden birinin gözü kapatılır, rehber olan çocuk dokunarak arkadaşını yönlendirir ve oluşturulan parkuru tamamlamasını sağlar.
- Çocuklara alnına dokunduğunda öne, başının arkasına dokunulduğunda geriye, sağ omuzuna dokunduğunda sağa, sol omuzuna dokunduğunda sola doğru hareket edileceği hatırlatılır.
- Roller değiştirilerek tüm çocuklar dokunarak hareketi deneyimleyene kadar oyun devam eder.
- Oyun çocukların gelişim düzeyi doğrultusunda, farklı kodlar verilerek basitten zora doğru çeşitlendirilebilir.
- Örneğin alkış yapıldığında ileriye, ayaklar yere vurulduğunda geriye, parmak şaklatıldığında sağa, ellerle dizlere vurulduğunda sola doğru hareket etme gibi. Ayrıca materyal çeşitlendirilmesi yapılarak da oynanabilir. Örneğin davul sesi duyulduğunda ileri, marakas sesi duyulduğunda geri, zil sesi duyulduğunda sağa, ritim sopası vurduğunda ise sola doğru hareket etme gibi.

● DEĞERLENDİRME

Etkinlik sonunda çocuklara aşağıdaki sorular sorulur:

- Oyun alanında hareket etmeniz için kaç kare vardı?
- Oyunda hareket kuralları hangileriydi?
- Gözü kapalı arkadaşınızı yönlendirirken nelere dikkat ettiniz?
- Rehber olmak mı, gözü kapalı hareket etmek mi kolaydı? Neden?
- Daha önce görme yetersizliği olan birine yürümesi için yardım ettiniz mi? Nasıl yardım ettiniz?/ Daha önce görme yetersizliği olan birinin yürümesine yardım eden birini gördünüz mü? Nasıl yardım ediyordu?

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

İnternet temelli iletişim yöntemi ile ailelere “Dokunarak Yönlendir” oyunu ile ilgili bilgi verilir. Çocuklarıyla birlikte “Dokunarak Yönlendir” oyununda olduğu gibi rehberle yürüme oyunu oynamaları istenir.

OYUN, HAREKET VE YARATICILIK ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-11

Paylaşıyorum

60-72 Ay

Oyun-Matematik (Bütünleştirilmiş Küçük ve Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 12. Parça ve bütün ilişkisini kavrar.

Göstergeler

- Bir bütünü parçalara böler.
- Parça ve bütün ilişkisini açıklar.

Kazanım 13. Nesne/varlıkları ölçer.

Göstergeler

- Nesne/varlıkları standart olmayan ölçme birimlerini kullanarak ölçer.
- Ölçme sonucunu söyler.
- Ölçülmek istenen özelliğe uygun standart ölçme aracını seçer.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 8. Araç gereç kullanarak manipülatif hareketler yapar.

Göstergeler

- Farklı nesneleri keser.
- Bir nesneyi kontrol etmek için başka bir nesne kullanır.

Kazanım 16. Yeterli ve dengeli beslenir.

Göstergeler

- Besinleri yeterli miktarda yer/içer.
- Sağlıklı besinleri yemeye/içmeye özen gösterir.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 18. Kendisinin ve başkalarının haklarını savunur.

Göstergeler

- Kendisinin ve başkalarının haklarını açıklar.
- Adil olan ve olmayan durumları ayırt eder.

SÖZCÜKLER: -

KAVRAMLAR: Boyut: Büyük-küçük, Miktar: Çok-az

DEĞERLER: Adil Olmak, Eşitlik, Paylaşmak

MATERYALLER: Sağlıklı ve sağlıksız yiyecek görselleri, kabuklu yemişler ve mevsim meyveleri veya grubun gereksinimine göre çeşitlendirilmiş paylaşılabilir yiyecekler

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Güne başlamada sağlıklı ve sağlıksız yiyeceklerin olduğu görseller, mevsim meyveleri ve kabuklu yemişlere yer verilerek fen/duyu merkezi hazırlanır. Diğer öğrenme merkezlerinde yiyeceklerle ilişkili farklı öğrenme araçları bulundurulur. Çocukların tercihlerine ve özelliklerine göre farklı yiyecekler tercih edilir.
- Çocuklara fen/duyu merkezinde yer alan görselleri ve yiyecekleri incelemesi için fırsat verilir. Sağlıklı beslenme ile ilgili sohbet edilir. Sağlıklı beslenme ile ilgili bir kitap etkileşimli kitap okuma yöntemi ile okunur.

- Fen merkezindeki bu yiyeceklerden hangilerini yemeyi tercih ettikleri sorulur ve yanıtlar alınır. Kabuklu yemiş ve mevsim meyvelerinin eşit/adil olarak paylaşılabilmesi için uygulanabilecek yöntemler hakkında tartışılır.
- Çocuklara, yemeyi tercih ettikleri yiyecekler doğrultusunda küçük gruplara ayrılmaları için rehberlik edilir. Katılım göstermek istemeyen çocuklar, ilgi alanları doğrultusunda diğer merkezlerde çalışmalarını için yönlendirilir.
- Gruplara yiyecekleri paylaşmak amacıyla buldukları yöntemleri kendi aralarında tartışması için fırsat verilir. Ölçüm yapma, karşılaştırma yapma, bölme, ayırma gibi yöntemleri uygulamaları için terazi, kesme tahtası, kabuklu yemiş kırma araçları, çeşitli büyüklüklerde kaplar vb. araçlar ortama bırakılır. Çocuklara yiyecekleri eşit olarak paylaşırması için rehberlik edilir.
- Gruplar çalışmalarını tamamladıktan sonra çember şeklinde oturularak büyük gruba geçilir. Paylaşım yapılırken izledikleri yollar, uyguladıkları yöntemler ve ulaştıkları sonuç hakkında tartışılır. Paylaşım sonucunda eşit olma durumları gözlemlenir.
- Çocuklar paylaşım sonucunda kendilerine ait yiyecekleri sohbet ederek yiyebilir.

● DEĞERLENDİRME

Küçük gruplar çalışırken sürece dair, uygulama yöntemleri, yiyecek tercihleri, paylaşım sonuçları, deneme yanılma süreçleri fotoğraflanır. Fotoğraflar uygun bir zeminde (perde, duvar, pano vb.) çocukların görebileceği şekilde sergilenir. Sürece dair konuşmaları için rehberlik edilir.

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Ailelere evde yemek ve atıştırmalık saatlerinde, porsiyon paylaşımında, sağlıklı yiyecek tercihlerinde çocuğun rol alması amacıyla bilgilendirme notu gönderilir.

OYUN, HAREKET VE YARATICILIK ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-12

Farklılıklarımızla Biriz

48-72 Ay

Oyun-Sanat (Bütünleştirilmiş Büyük ve Küçük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 18. Etkinliğe/göreve ilişkin görsel/sözel yönergeleri yerine getirir.

Göstergeler

- Verilen tek yönergeyi hatırlar.
- Model olunduğunda yönergeye/yönergelere uygun davranır.
- Yapılışı gösterilmeyen görsel/sözel yönergeleri uygular.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 7. Küçük kaslarını kullanarak güç gerektiren hareketleri yapar.

Göstergeler

- Nesneleri kopartır.
- Nesneleri yırtar.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 6. Bireysel farklılıklara değer verir.

Göstergeler

- Başkalarının farklı özelliklerini betimler.
- Başkalarıyla benzer ve farklı özelliklerine örnekler verir.

SÖZCÜKLER: Çeşitlilik

KAVRAMLAR: Zıt: Benzer-farklı

DEĞERLER: Farklılıklara Saygı

MATERYALLER: Çocuk sayısı kadar 6 farklı renkte küçük kâğıtlar, kraft kâğıdı, atık malzemeler, boyalar ve yapıştırıcı

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Çocuklarla birlikte uygun şekilde oturulur. Her çocuğa 6 farklı renkte küçük kâğıtlar (Kâğıtların renk sayısı çocukların bildiği renklere göre değişebilir.) verilir.
- Çocuklar yönergeye uygun olarak önlerindeki kâğıtları kaldırır.
- Öğretmen "Resim yapmayı sevenler mavi kâğıdı gösterebilir.", "Sabah kahvaltıda yumurta yiyenler sarı kâğıdı gösterebilir.", "Saçları uzun olanlar yeşil kâğıdı gösterebilir." şeklinde yönergeler verir. Yönergeler çocukların özelliklerine göre farklılaştırılabilir. Desteğe gereksinimi olan çocuklar için ek yönergeler verilebilir.
- Her yönerge verildiğinde aynı renk kâğıdı kaldıran çocuklar birbirlerine bakarlar. Kimlerin resim yapmayı sevdiği, kimlerin sabah kahvaltı yaptığı, kimlerin saçlarının uzun olduğu konuşulur. Bir yönergede kâğıtları kaldıran çocuklar başka yönergede kâğıdını kaldırmayabilir. Bunun nedenleri hakkında çocuklarla konuşulur. Aynı düşüncede ve benzer özellikte olduğumuz insanlarla bazı durumlarda farklı düşünebileceğimiz ya da farklı özelliklerde olabileceğimiz vurgulanır. Çeşitliliğin ne olduğu üzerinde konuşulur.

- Daha sonra öğretmen 4 adet kraft kâğıdını sınıfın belirli bölgelerinde yere koyar. Çocuklar 4 gruba ayrılır. Gruplar oluşturulurken birbirlerini destekleyebilecek çocuklar aynı grupta olacak şekilde planlama yapılır.
- Çocuklardan, gruplarına ait benzer bir özellik belirlemeleri ve karar verdikleri bu özelliği tanıtmak amacı ile ellerindeki renkli kâğıtları ve atık materyalleri kullanarak resim yapmaları istenir.
- Çocuklar kraft kâğıtları üzerinde kopartarak, yırtarak, yapıştırarak istedikleri şekilde çalışırlar.
- Tüm gruplar çalışmalarını tamamladıktan sonra, eserlerini diğer gruplara anlatır. Öğretmen rehberliğinde tüm çalışmalar birleştirilir.

● DEĞERLENDİRME

Çocuklardan sınıfta aynaya bakarak kendilerini çizmeleri istenir. Daha sonra öğretmenin yönergeleri ile 2, 4 ve 8'li gruplar oluşturularak çocukların resimde çizdiği kendi özellikleri ve arkadaşlarının resimlerinde yer alan arkadaşlarının özelliklerini karşılaştırmaları istenir.

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

İnternet temelli iletişim yöntemi ile ailelere not gönderilerek çocukları ile evden okula gittiği süre boyunca gördüğü insanların fiziksel özellikleri konusunda konuşmaları ve bu insanların hangi rengi sevdikleri, hangi işte çalıştıkları vb. hakkında tahminlerde bulunmaları istenir.

OYUN, HAREKET VE YARATICILIK ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-13

Çizgine Bak, Dansını Tasarla 60-72 Ay

Hareket-Sanat (Bütünleştirilmiş Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 2. Nesnelerin/varlıkların özelliklerini açıklar.

Göstergeler

- Nesnelerin/varlıkların fiziksel özelliklerini betimler.
- Nesnelerin/varlıkların işlevsel özelliklerini betimler.
- Nesnelerin/varlıkların benzer yönlerine örnekler verir.
- Nesnelerin/varlıkların farklı yönlerine örnekler verir.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 2. Büyük kaslarını koordineli kullanır.

Göstergeler

- Farklı yönde/formda/hızda yürür.
- Farklı yönde/formda/hızda koşar.

Kazanım 9. Özgün çizimler yaparak kompozisyon oluşturur.

Göstergeler

- Özgün çizimler yapar.
- Belirli çizimlerde kendine özgü imgeler kullanır.

Kazanım 11. Bedenini kullanarak yaratıcı hareketler yapar.

Göstergeler

- Nesne/durum/olayı hareketleri ile taklit eder.
- Farklı hareket formlarını ardışık olarak/aynı anda sergiler.

SÖZCÜKLER: Fırça, zikzak, dalgalı

KAVRAMLAR: Zıt: Benzer-farklı

DEĞERLER: Saygı

MATERYALLER: Farklı kalınlıkta boya fırçaları, açık renk büyük boy kâğıt, karton veya kraft kâğıdı, boya

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Kapalı bir kutu içerisine farklı boylarda, farklı kalınlıkta, farklı kullanım alanları olan boya fırçaları konur.
- Çocuklara, kutunun içinde ne olduğuna dair sorular sorularak onların tahminleri alınır. Kutu açılır ve içindeki farklı özelliklerdeki fırçalar çocuklarla incelenir. Benzer ve farklı özellikleri ve kullanım alanları hakkında konuşulur.
- Daha sonra çocuklara, "Sizler birer fırça olsaydınız nasıl hareket ederdiniz?" sorusu sorularak müzik eşliğinde çocukların dans etmeleri istenir. Dans etmekte zorlanan çocuk olursa öğretmen çocukları eşleştirerek akran desteği sağlar. Çocuklara dans esnasında kafalarıyla, elleriyle, ayaklarıyla, göbekleriyle, burunlarıyla ve çeneleriyle boyama yapmaları söylenir.

- Dans etkinliği sonunda, çocuklarla okulun uzun bir koridorunun duvarına yan yana büyük kraft kâğıtları asılır. Çocuklara kutunun içinden çıkan farklı renkte, uzunlukta ve kalınlıkta fırçalar verilir.
- Çocuklardan kendilerine bir renk seçerek koridor boyunca uzanan kraft kâğıtları üzerinde zikzak ve dalgalı çizgilerin olduğu özgün çizgiler yapmaları istenir. Çocuklara çizgilerinin birbirine karışmamasına, çizgilerin alt alta olacak şekilde çizilmesine dikkat etmeleri gerektiği hatırlatılır. Çizgi çizmekte zorlanan çocuklara uygun kalınlıklarda materyal verilir.
- Çizimler bittikten sonra fırçalar bırakılarak kâğıtlar yere serilir, çizgilerin en baş noktasına geçilir. Klasik bir müzik açılır ve çocukların kendi çizgilerini yürüyerek takip edip vücutlarıyla, çizimini yaptıkları çizgileri canlandırmaları istenir. Elleri ile de çizgileri takip edebilirler.

● DEĞERLENDİRME

Çocuklar birbirlerinin koridor boyunca çizdiği çizgileri inceler. Her çocuk kendi çizgisi dışında başka bir arkadaşının çizgisini seçer ve o çizgiyi müzik eşliğinde bedeniyle canlandırır.

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

İnternet temelli iletişim yöntemi ile ailelerden çocukları ile birlikte doğa yürüyüşü yapmaları, yürüyüşte doğal materyallerle (yaprak, ağaç dalları, taş vb.) çizgiler oluşturmaları bunların üzerinden farklı şekillerde yürüme ve atlama oyunları oynamaları istenir. Ailelere, müzede yer alan resimlerin neyle yapılmış olabileceği, hangi malzemelerin kullanılmış olabileceği hakkında konuşmaları önerilir.

Toplum katılımı için olanaklar dâhilinde bir ressam ya da görsel sanatlar öğretmeni sınıfa davet edilerek çocuklarla farklı fırça teknikleriyle çizgisel çalışmalar yapmaları sağlanır.

OYUN, HAREKET VE YARATICILIK ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-14

Film Çekim Günü

60-72 Ay

Hareket-Oyun (Bütünleştirilmiş Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 15. Yer/yön/konum ile ilgili yönergeleri uygular.

Göstergeler

- Nesnelerin/varlıkların mekândaki konumunu söyler.
- Yönergeleri takip ederek mekânda konum alır.

● Dil Gelişimi

Kazanım 8. Görsel materyalleri kullanarak özgün ürünler oluşturur.

Göstergeler

- Görsel materyalleri inceler.
- Görsel materyalleri açıklar.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 2. Büyük kaslarını koordineli kullanır.

Göstergeler

- Farklı yönde/formda/hızda koşar.
- Yönergelere uygun olarak farklı yönlere uzanır.
- Belirli bir yüksekliğe tırmanır.

Kazanım 5. Denge gerektiren hareketleri yapar.

Göstergeler

- Belirli bir harekete başlamadan önce dengesini korur.
- Çizgi üzerinde farklı yönde/formda/hızda yürür.

SÖZCÜKLER: Film, çekim, kamera

KAVRAMLAR: Zıt: Hızlı-yavaş

DEĞERLER: -

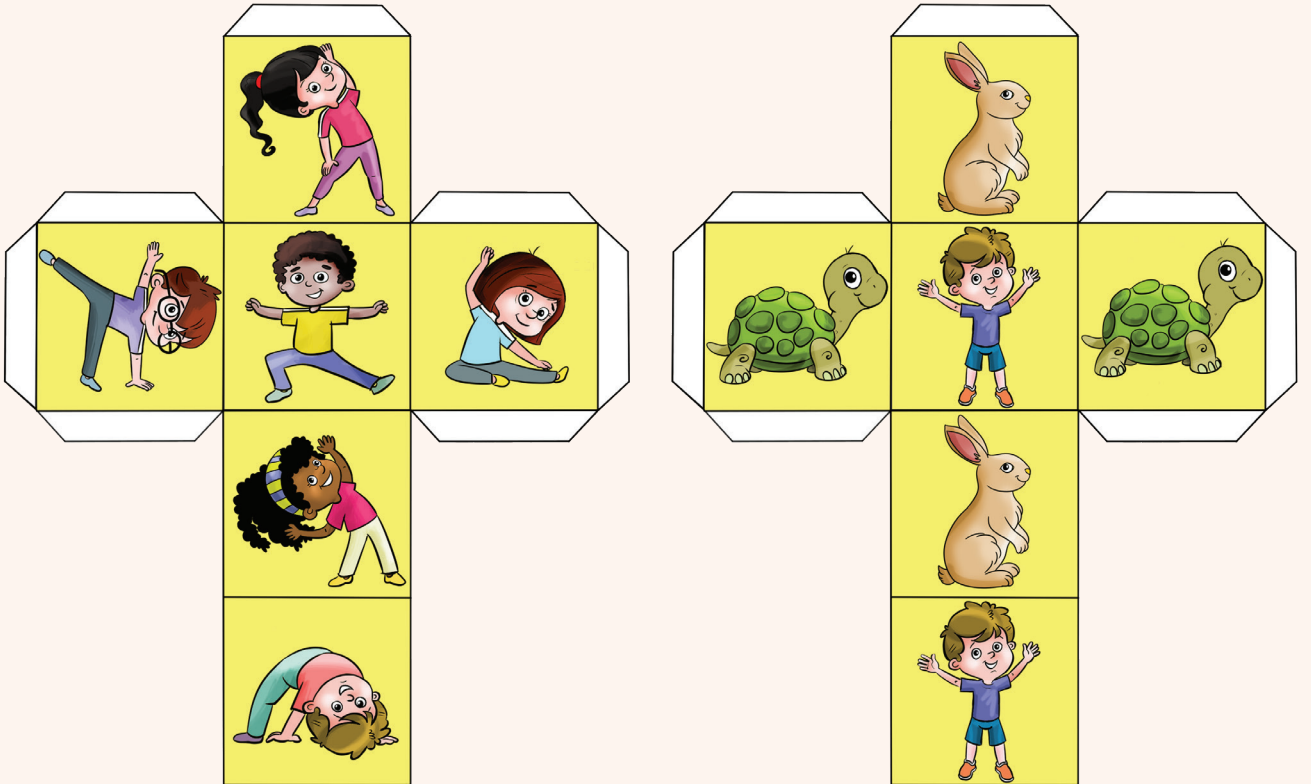
MATERYALLER: 2 adet üzerinde hareketleri ve yerleri simgeleyen küp, elektrik bandı, video kamera (Yoksa cep telefonu kullanılabilir.)

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Öğretmen eline bir video kamera (Kamera yoksa telefon vb. olabilir.) alır ve sınıfta çekim yapmaya başlar. Çocukları çekmeden önce onlardan çekim için izin ister. Sınıftaki duvarları ve çocukları sırayla çeker. Öğretmen, video çekirmek istemeyen çocuklara farklı alternatifler sunabilir.
- Öğretmenin ne yaptığına dair çocukların dikkatleri çekilir. Öğretmen elindekinin bir video kamera olduğunu, kayıt yapan cep telefonları üretilmeden önce insanların bununla video çektiğini anlatır. Hatta filmler çekilirken bu kameraların çok büyükleri ve gelişmişlerinin kullanıldığını söyler. Çocuk-

lara film çekimi ile ilgili fotoğraflar ve videolar gösterilir (Cep telefonu kullanılacaksa bu kısım anlatılmaz, video kameralar ve büyük film çekim kameralarının görselleri örnek olarak gösterilebilir.).

- Çocuklarla sohbet edildikten sonra çocuklara “Çocuklar filmler kamerayla çekiliyor bizim de bugün sınıfımızda kamera var. Öyleyse film çekebiliriz.” denir.
- Çocuklara etkinlik anlatılır. Öğretmen “Çocuklar sizinle bir sporcu grubunun filmini çekeceğiz. Ben filmin yönetmeni olacağım, sizler de oyuncular olacaksınız. Filmimizi çekmemiz için sınıfı üç gruba ayırdım. Birinci alan yavaş çekim alanı, burada bir kaplumbağa gibi yavaş yavaş hareket etmelisiniz. İkinci alan günlük hareket alanı, burada şu an nasıl hareket ediyorsak normal bir şekilde hareket edebilirsiniz. Üçüncü alan, çok hızlı çekim alanıdır. Burada çekim yaparken bir tavşan gibi hızlı hızlı hareket etmelisiniz.” der.
- Öğretmen sınıfı elektrik bantlarıyla üç bölüme ayırır. Sınıfta sözel yönergeden ziyade görsel desteğe gereksinimi olan çocuklar için birinci alanın başına kaplumbağa görseli, ikinci alana çocuk görseli, üçüncü alana tavşan görseli yapıştırılır.
- Çocuklara yavaş çekim ve hızlı çekim örnekleri içeren videolar izletir.
- Videolar izlendikten sonra oyuna başlanır.
- Çocuklar sırayla iki oyun küpünü yere atar. Bu küplerin birinin üzerinde hareketler, diğerinin üzerinde ise hareketi yapacakları alanlar vardır. Alan resimlerini çocuklara anlatmak için küpün üzerinde tavşan resmi gelirse hızlı çekim alanına, kaplumbağa gelirse yavaş çekim alanına, çocuk resmi gelirse orta alana gidecekleri söylenir. Öğretmen alanlara kaplumbağa resmi, tavşan resmi gibi görsel ipucu kartları ekleyebilir.
- Öğretmen alanlara uygun olarak hızlı, yavaş ve orta hızda müzik çalar. Oyun başlamadan önce öğretmen oyun küpünün üzerindeki hareketleri çocuklarla tekrarlar.



- Oyun başladığında öğretmen çocukların hareketleri yapma aşamasını video kamerasıyla çeker.
- Çocuklar önce birer birer oyun küplerini atar. Küp üzerinde çıkan alana gidip çıkan hareketi 20 sn. boyunca tekrarlayarak yapar. Her çocuğun küp ile seçimlerini yapması ve hareketini sergilemesi sağlanır.
- Kum saatinin olmadığı ya da tüm çocukların tek tek yapmasının çok uzun süreceği sınıflarda bireysel film çekimi küçük gruplar veya büyük gruplar şeklinde yapılabilir.
- Oyunun ikinci aşamasında öğretmen, çocukları üçer kişilik gruplara ayırır, küpleri atar, çocuklara hareketi ve alanı söyler. Çocuklar küpte gelen alana gidip orada hareketlerini 20 sn. boyunca yapar. Öğretmen bu kısımların videosunu da kayıt altına alır.
- Bir sonraki gün, öğretmen tarafından birleştirilen videolar kullanılarak çocuklarla sinema etkinliği yapılır.

● DEĞERLENDİRME

Çocuklarla öğrenme sürecinde kullandıkları fiziksel hareketleri de göz önünde bulundurarak çektikleri filmin ismini bulup hareketlerle birbirlerine anlatmaları istenir. Bir çocuk kendi bulduğu ismi anlatırken arkadaşları da filmin ismini bulmaya çalışır. Etkinlik sonunda çocuklarla birlikte çekilen videolar izlenir.

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Ailelere hareket küpü örnek olarak gösterilir. Oyunu kartlarla da oynayabilecekleri belirtilir. Çocuklarla birlikte açık bir alanda küpte gelen hareketleri yapmaları ve oyun oynamaları istenir. Ayrıca ailelerden oyunu oynarken video çekmeleri ve öğretmene internet temelli uygulamalar yoluyla iletmeleri de istenebilir.

SANAT ÖĞRENME ALANI

Sembollerle iletişim olan sanat, doğaya yönelik duygu ve düşünceleri çizgi, renk, biçim, ses, söz ve ritim gibi araçlarla etkili, estetik ve yaratıcı bir şekilde ortaya koyma biçimidir. Sanat, anlayışları inşa etmek ve ifade etmek için kültürel bir araçtır. Sanat, küçük çocukların yalnızca yaşadıkları dünyayı anlamalarında değil, aynı zamanda kendi deneyimlerini anlamlandırmalarında da kritik bir rol oynar. Sanat, çocukların duygu ve düşüncelerini çeşitli şekillerde iletmelerine olanak sağlar. Sanat, çocukların kendi yaratıcılıklarını ortaya koymada aktif katılımcılar olmasını sağlar. Eğitimde sanat hayal gücü, yaratıcılık ve estetik beğeni gibi akademik olmayan becerilerle ilişkilendirilir ve genellikle problem çözme, çoklu bakış açıları alma ve bilginin farklı yorumları gibi değişik ve karmaşık düşünme ve öğrenme yollarıyla birleştirilmez. Ancak sanat eğitiminin amaçlarından biri, öğrenmeye olan ilgiyi yakalamak ve sürdürmektir.

Sanatın Gelişim Alanları Üzerindeki Etkisi

Sanat etkinlikleri çocukların tüm gelişim alanlarını desteklediği için önemlidir.

Fiziksel Gelişim ve Sağlık: Çocuklar boyama yapmak, yazı yazmak, yapıştırmak, kil kullanmak ve kolaj yapmak için küçük motor becerilerini kullanır. Öz bakım becerilerini kullanarak beden ve çevre temizliği sorumluluğunu kazanabilirler.

Bilişsel Gelişim: Çocuklar karşılaştırır, tahmin eder, planlar ve problem çözer. Desenler ve dokular arasındaki benzerlik ve farklılıkları ayırt ederler.

Dil ve Okuryazarlık: Çocuklar ortaya çıkardıkları sanat eserlerini tartışmayı ve onların üzerine harfleri ve sembolleri eklemeyi öğrenir. Boyalara, materyallere ilişkin yeni sözcükler öğrenebilirler. Görsel materyalleri sözel olarak açıklamaları sanat ve sanat materyalleri ile ilgili kavramları kazanmaları ve sanat eserlerini eleştirmeleri, çocukların dil gelişimi ile erken okuryazarlık becerilerini destekler.

Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler: Çocuklar sanat etkinliklerinde rahatlar, yaptıkları işe odaklanır, kendilerini başarılı hisseder, duygu ve düşüncelerini sanatla ifade edebilirler.

Kısaca sanat etkinlikleri çocukların yaratıcılıklarını ve hayal güçlerini kullanarak problem çözmelerine, eleştirel ve çözüm odaklı düşünmelerine olanak tanıyan etkinliklerdir. Sanat etkinlikleri, kaba motor ya da büyük kasların, becerilerin gelişiminde ve hassaslaşmasında deneyim ve uygulama imkânı sağlar. Çocuklar, sanat etkinliklerine katıldıkça entelektüel, sosyal ve duygusal yeteneklerini geliştirme fırsatı bulur. Bu olumlu etkileri göz önünde bulundurulduğunda sanat etkinlikleri çocuklar için anlamlı ve çocukların tüm öğrenme deneyimlerine uygun olmalıdır.

Sanat Etkinliklerinde Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar:

- Sanat etkinliklerinde öğretmen olarak rehber ve kolaylaştırıcı rolde olun.
- Sanat etkinliklerinde tek bir seçenek sunmak yerine, birden fazla çalışma planlayın. Örneğin boyama ve yoğurma maddeleri ile çalışmayı ya da boyama, kolaj ve kâğıt çalışmalarını çocuklara sunun. Böylece sanat özgürlük gerektirdiği için çocuk istediği bir sanat çalışmasına katılma fırsatı bulmuş olur.
- Sanat etkinliklerinin planlamasında basitten zora, özelden genele, hayalden gerçeğe ve bilinen-den bilinmeyene doğru ilkesine dikkat edin.
- Çocuklar, kendi kültürlerini ve kimliklerini keşfetmek için sanat sayesinde hayal güçlerini kullanır. Bu nedenle sanat etkinliklerini planlanırken çocukların kültürleri ve deneyimleriyle bağlantı kurmalarını sağlayın, ön bilgileri ve bilgi birikimlerini göz önünde bulundurun.

- Sanat etkinlikleri, çocukların ilgileriyle ilişkili ve günlük yaşam deneyimleri ile örtüşebiliyorsa çocuklar sanatla ilgili materyallerle daha uzun süre meşgul olurlar. Bu nedenle sanat etkinliklerini planlarken çocukların ilgilerini ve deneyimlerini göz önünde bulundurun.
- Sanat etkinliklerinde çocukların takip edebileceği bir örnek yoktur. Bu nedenle keşfetmenin ve yaratmanın doğru ya da yanlış yolu yoktur. Sanat, deneyime ve tekniklerin, araçların ve malzemelerin keşfine odaklandığı için etkinliklerde adım adım yönerge vermekten kaçının.
- Sanat benzersiz ve orijinaldir, bu nedenle çocuklara kopyalamaları için örnek modeller sunmayın.
- Sanata ucu açık bir oyun gibi yaklaşın. Örneğin çeşitli, yeni ve ilginç materyaller sağlayın ve çocukların sanat deneyimlerini yönetirken neler olduğunu gözlemleyin.
- Sanatı çocuklar için eğlenceli bir deneyim hâline getirin.
- Çocukların üzerinde düşünmelerini sağlamak için sanat etkinliklerinde açık uçlu sorular sorun.
- Çocukların daha fazla boya, daha fazla renk kullanmasına ve daha fazla sanat eseri ortaya çıkarmalarına izin verin.
- Çocuklara planlarını ve keşiflerini gerçekleştirmeleri için yeterli zaman verin.
- Çocukların kendi planladığı çalışmalarla başlanılabileceğini ve sınıftaki o anki koşulların veya fırsatların sanat etkinliğini yaratabileceğini unutmayın.
- Sanat etkinlikleri ile çocukların gelişimlerini izleyin. Bu gelişim izlemelerini çocukların gelişim aşamalarını yansıtacak şekilde gelişim dosyalarına kronolojik olarak koyun.
- Sanat, çocukların kendilerini ifade etmeleri ve kişisel olarak bir ürün ortaya koymaları için gerekli bir etkinliktir. Sanat etkinliklerinde süreç ve ürün ortaya koyma, birbiri ile iç içe aşamalıdır. Sanat, süreç uygulama becerilerini görmek açısından değerli olmakla birlikte, bu süreçte gösterilen çaba, yaşanan duygusal tatmin vb. durumlarda oldukça değerlidir. Süreç tek bir ürün ortaya çıkarmak amaçlı planlanmaz, çocuğa seçme fırsatı tanınmalıdır. Sanatsal süreç, sanat etkinliklerinin merkezinde olmalıdır. Bu nedenle lütfen sunumlarda sonuç yerine sürece odaklanın. Çocuklar süreç odaklıdır. Çocuklar kendilerine ait bir şey üretmelerinin harika olduğunu düşünürken ortaya çıkan ürünün nihai hedef olmaması gerektiğine inanır. Bu durumu da her zaman göz önünde bulundurun.
- Sanat etkinlikleri çocukların kendilerini ifade ederek iletişim becerilerini geliştirmesine yardımcı olur. Sanat aracılığı ile çocuklar fikirlerini başkalarına dil ya da kesin biçimdeki görsel sembollere ihtiyaç duymaksızın aktarabilmektedir. Sanat, çocuklara bildiklerini sözlü ya da çizerek sunum imkânı verir. Çocukları sanat çalışmaları ile ilgili konuşmaya cesaretlendirmek önemli olmakla birlikte sanatın sadece sözle ifade edilmesi istenmemelidir. Örneğin kukla yapımı direkt sözel ifadeyi destekleyen bir sanat etkinliği olmamakla birlikte, konuşma etkinliğine dönüştürülebilecek bir sanat etkinliğidir. Bu nedenle sadece sözel sunuma odaklanmayın. Çocukların dansla, resimle, şarkıyla, oyunla sunmalarına fırsat verin.
- Sanat etkinliklerinde fiziksel ortamın özellikleri de önemlidir. Sanat etkinlik alanının aydınlık olması, sanat materyallerine ulaşımın kolay olması, lavaboya yakın olması vb. noktaları göz önünde bulundurun.

Sanat Etkinliklerine Yönelik Yapılan Çalışmalar

Sanat etkinlikleri yoğurma maddeleri, kâğıt, boya ve kolaj çalışmaları olarak yapılandırılarak gerçekleştirilir.

Yoğurma maddeleriyle yapılan çalışmalar: Kil, oyun hamuru, kâğıt hamuru ve talaş hamuru gibi sanat malzemeleri yoğurma maddeleri olarak gruplanır. Okul öncesi eğitim programında yoğurma maddelerinin tüm çeşitlerine döngüsel olarak yer verilmeli, çocukların farklı duysal deneyimler edinmeleri sağlanmalıdır. Bu çalışmalar çocukların bir yandan parmak, bilek ve hatta kol kaslarını geliştirirken diğer yandan duysal olarak rahatlamalarına, hayallerini gerçekleştirmelerine ve yaratıcılıklarını sergilemelerine fırsat verir.

Kâğıt çalışmaları: Bu çalışmalar; kâğıt yırtma, buruşturma, kesme, yapıştırma, katlama, yuvarlama ve örme gibi çalışmaları içerir. Farklı geometrik şekilde renkli kâğıtları keserek örüntü veya desen tasarımları oluşturabilirler. Kâğıt çalışmalarında amaç bir modeli kopyalamak değil kâğıda özgün şekiller vermek olmalıdır. Çocuğun gelişimi açısından farklı dokuda, renkte, boyutta, kalınlıkta kâğıt seçiminin önemli olması nedeniyle farklı kâğıtlar kullanılarak farklı etkinlikler yapılabilir. Örneğin yumuşak ve farklı dokuda kâğıtlarla iki veya üç boyutlu çalışmalar yapılabilir.

Boya çalışmaları: Okul öncesi döneminde pastel boya, akrilik boya, sulu boya, parmak boyası, kumaş boyası, gıda boyası, kuru boya ve keçeli kalem gibi birçok türde boya materyali kullanılır. Çocukların hem renk kaynaklarını görmeleri hem de duyuşsal deneyimler elde etmeleri amacıyla örneğin soğan kabuğu, papatya, gelincik gibi bitkilerden boya elde etmeleri ve yaptıkları bu boyaları sanat çalışmalarında kullanmaları için fırsatlar yaratılmalıdır.

Kolaj çalışmaları: Kolaj farklı şekil ve unsurlardan oluşan bir resimdir. Bir kolaj çalışması, iki boyutlu olabilir ve düz kâğıt parçalarından oluşabilir ya da üç boyutlu olup yapay köpük parçaları ve kabarık kumaş tabakalarıyla yapılmış olabilir. Çocuklar kolaj çalışmasında değişik dokudaki nesneleri kesip yapıştırmaktan zevk alırlar. Kaba, düzgün, keskin, ince tüylü ya da yünlü gerçek nesneler ya da dergilerden alınan resimlerle bir konu üzerine kolaj yapabilirler.

Sanat etkinlikleri, programda ayrı bir etkinlik olarak da planlanmakla birlikte diğer bir etkinlik alanını desteklemek veya bütünleştirmek amacıyla da programda yer alabilir. Örneğin maske ya da kukla yapımı, kitap okuma ya da öykü anlatmadan sonra genişletilebilir ve geliştirilebilir.

İçerik alanları

Sanat öğrenme alanı, her bir sanat disiplini için de çocukların yaşına uygun bilgi ve beceriler geliştirmeleri, iş birliği yapmaları ve araçların, süreçlerin ve malzemelerin kullanımında yetkin hâle gelmeleri için bir yapı sağlar. Çocuklar; görsel sanatları yaratarak, sunarak, yanıt vererek ve çevrelerindeki dünyayla bağlantı kurarak öğrenir. Sanat öğrenme alanı yaratma, gösteri/sunum/gerçekleştirme, değerlendirme/tepki verme ve bağlantı kurma süreci içermektedir.

Yaratıcılık, yeni sanatsal fikirler ve çalışmalar tasarlamak ve geliştirmektir.

- Sanatsal fikirleri ve çalışmaları üretme ve kavramsallaştırma,
- Sanatsal fikirleri ve çalışmaları organize etme ve geliştirme,
- Sanatsal çalışmayı iyileştirme ve tamamlamayı içerir.

Sunum, sanatsal çalışmaları yorumlanmak ve paylaşmaktır.

- Sunum için sanatsal çalışmaları seçme, analiz etme ve yorumlama,
- Sanatsal teknikler geliştirme ve iyileştirme ve sunum için çalışma,
- Sanatsal çalışmanın sunumu yoluyla anlamı iletmeyi kapsar.

Yanıtlama, sanatların anlamı nasıl ilettiğini anlamak ve değerlendirmektir.

- Sanatsal çalışmayı algılama ve analiz etme,
- Sanatsal çalışmalarda amaç ve anlamı yorumlama,
- Sanatsal çalışmaları değerlendirmek için ölçütler uygulamayı içerir.

Bağlantı kurma, sanatsal fikirleri ve çalışmaları kişisel anlam ve dış bağlamla ilişkilendirmektir.

- Sanat yapmak için bilgi ve kişisel deneyimleri sentezleme ve ilişkilendirme,
- Anlayışı derinleştirmek için sanatsal fikirleri ve eserleri toplumsal, kültürel ve tarihsel bağlamla ilişkilendirmeyi kapsar.

Görsel sanatlar sürecinde, sanat ürünü ortaya çıkarma ve ortaya çıkan ürün kadar malzeme ve teknikleri keşfetme deneyimi, ürünü sunma ve bu ürün üzerinde yaşamla bütünleştirme önemlidir.

1. Yaratıcılık

Yaratıcılık zengin, orijinal fikirler tasarlama ve geliştirme, beklenmedik bağlantılar keşfetme ve yeni şeyler icat etme veya yapma yeteneği anlamına gelir. Yaratıcılık tüm çocukların temel özelliğidir. Çocukların, günlük etkinlikler sırasında yaratıcı ürünler ortaya koymaya ihtiyaçları vardır. Bu anlamda okul öncesinde sanat etkinliklerinin amaçlarından biri çocukların yaratıcılıklarını desteklemek, estetik değerler ve sanatsal duyarlılık kazanmalarını sağlamaktır.

Yaratıcılık Öğretme Yöntem, Strateji ve Etkinliklerine İlişkin Öneriler:

- Sanat etkinliklerinde farklı malzemeler kullanın ve farklı etkinlikler planlayın. Örneğin dokular ve desenler oluşturmak için kil, farklı boya gibi farklı malzemeler kullanın ve parmakla boyama, nesneleri yapıştırma, dokulu ovma yapma ve kâğıdı yırtma, kesme ve yuvarlama/rulo yapma, farklı doku, renk, boyutta malzemeleri (ahşap, kumaş, plastik, doğal materyaller, kalın kâğıtlar, taşlar vb.) kullanma gibi çoklu duyuşal deneyimleri ele alan farklı sanat etkinlik türlerini planlayın. Ancak farklı malzemelerin kullanımını gerçekleştirirken çalışmanın amacı göz önünde bulundurulmalıdır. Örneğin artık malzemeler hem bir geri dönüşüm farkındalığını oluşturur hem de sanat çalışmalarında yaratıcılığı destekler.
- Sanat malzemelerinin çeşitlenmesi ve bu çeşitliliğin çocuklar tarafından kullanılabilir olması için güvenli sanat malzemelerini ve araçlarını tercih edin. Bu malzemeleri güvenli bir şekilde kullanmak gibi gerekli güvenlik prosedürlerine dikkate edin. Örneğin çalışmalardan sonra ortamı temizleyin ve malzemeleri/araç gereçleri düzenleyin.
- Sanatta yaratıcılığın desteklenebilmesinde etkinliğe uygun malzeme/araç gereç kullanmanın yanı sıra, çocuğun sanatsal gelişiminin bilinmesi ve seçilen yöntemin uygun olması önemlidir. Sanat eğitimi sürecinde, genellikle birkaç yöntem bir arada kullanılabilir. Görsel sanat etkinliklerinde de aşağıdaki yöntemlerden yararlanılabilir.
 - *Anlatım yöntemi:* Bu yöntem uygulamaya geçmeden önce uygulamanın nasıl yapılacağı, hangi malzeme/araç gereç/materyallerin nasıl kullanılacağını belirtmesinde kullanılır.
 - *Soru-yanıt yöntemi:* Çocuğun bir konu hakkında farklı bakış açıları ile düşünmesini sağlayan ve yaratıcı düşünme sürecini etkinleştiren bir yöntemdir.
 - Bu yöntem sanat eseri incelemede sıklıkla kullanılır ve çocuğun yapıt üzerine düşünmesini, sorgulamasını ve yapıtı çözümlemesini sağlar.
 - *Etkileşimli soru yanıt yöntemi:* Bu yöntemde öğretmen, çocuklara soru sorar ve her bir çocuğun her bir soruya ilişkin yanıtını alarak bir sonraki soruya geçer. Böylece bu yöntemde özellikle sanat eseri incelemede çocukların birbirleriyle etkileşimleri sağlanır.
 - *Sorun çözme yöntemi:* Sanatın her alanında en etkili yöntemlerden biri olan sorun çözme yöntemi, özellikle tasarım, uygulama, ortaya bir ürün koyma ve bu ürünü içeriğe uygun olarak isimlendirme gibi kısımlarda etkilidir. Çocuğun ortaya koyacağı ürüne ilişkin tasarım, tasarımı uygulamada kullanacağı malzemeler/araç gereçler gibi aşamalarda sorun çözme yöntemi kullanılır. Ayrıca, sanat eseri incelemede de kullanılan bu yöntem, bitmiş bir iş üzerinden ürünün incelenmesi ve çözümlenmesi şeklinde geriye doğru bir süreci de ele alır.
 - *Gösterme yöntemi:* Bu yöntem, konunun daha iyi anlaşılması için görsel örneklerin gösterimi, uygulamanın nasıl yapılacağı ve yeni bir tekniğin nasıl kullanılacağını göstermede etkili bir yöntemdir. Bu yöntem aracılığıyla, çocuğun ilgisi artırılarak öğrenmenin kalıcı olması sağlanır.
 - *Oyunlaştırma yöntemi:* Çocukların eğlenerek öğrenmesini sağlayan bu yöntem, bir eser incelemede, yapıtta yer alan figür ve nesnelerin görünümüne bürünerek canlandırmak, eseri yorumlamak açısından hem eğlenceli hem de öğreticidir. Oyun ve sanatın birlikte olması çocukların hem eğlenmelerini hem de daha etkili öğrenmelerini sağlar. Hayalî, sembolik ve bahçe oyunları oynayan çocukların sanatta daha yaratıcı oldukları bilinir. Bu nedenle bu oyun-

ları içeren sanat etkinlikleri planlanabilir. Oyun, çocukların yaratıcılıklarını geliştirmelerinde oldukça önemlidir. Çünkü oyun onların somut dünyadan çıkıp yaratıcılıklarının kontrolü altındaki hayal dünyasına girmelerine izin verir. Oyunda çoğu zaman hayal gücü çok önemlidir. Bu nedenle çocukların yaratıcı dünyalarına girerek çocukları destekleyin. Kendi tasarımınızı, sıranızı ve senaryonuzu dayatmak yerine, çocukların yönlendirmelerine uyan bir oyun arkadaşı olun. Örneğin dramatik oyunda hayalî bir yer düşünceleri konusunda çocukları yönlendirin ve destekleyin. Sahne, kukla ve kostüm parçaları oluşturmak için temsili olmayan materyaller kullanın. Çocukların oyuncakları ve materyalleri yaratıcı bir şekilde kullanmalarına ve dönüştürmelerine izin verin. Çünkü çocuklar, yaratıcı potansiyellerini ortaya koymak için zamana, mekâna ve malzemelere/materyallere ihtiyaç duyarlar.

- *Gözlem ve inceleme yöntemi:* Çocukların, sanat ile ilgili ilk elden somut deneyim kazanmaları açısından müze, galeri ziyareti gibi okul dışı öğrenme ortamlarını ifade eden bu yöntem, çocukların sanat eserleri ile birebir ilişki kurmasını sağlar. Eserin dokusu, boya kalınlığı, fırça darbeleri, renk, boyut, form vb. özelliklerinin yakından görülerek incelenmesine olanak sağlar.
- *İş birliğine dayalı öğrenme:* Bu yaklaşımda öğretmen yalnızca bir rehber, danışman konumundadır, aktif olan öğrencidir. Yapısalcı anlayışa uygun düşen iş birlikli öğrenme modelinde de öğretmen, grup içi diyalog ve iş birliğine rehberlik etmek ve gruplar arası iş birliğini düzenlemekle yükümlüdür. Günlük hayatta karşılaşılan her durumdan sanat eğitimi açısından yararlanılmalıdır. Örneğin karlı havalarda kar renklendirilerek kardan resim, baharda çimenleri kullanarak resimler yapılabilir.
- Farklı ortamlarda çizgiler, dokular, şekiller ve desenler oluşturmanın yollarını keşfetmeleri için çeşitli araçlar kullanın. Örneğin iki ve üç boyutlu medya araçları kullanın.
- Farklı ortamları gözlemlerken duyarlar yoluyla algıladıkları ve deneyimlediklerini (gördüğü, hissettiği, kokladığı, tattığı ve/veya duyduğu) sanat eserlerinde ifade etmelerini isteyin. Örneğin bir doğa yürüyüşüne katıldıktan sonra, gördüklerine, duyduklarına, kokladıklarına ve tattıklarına dayanarak temsili olmayan bir sanat eseri yaratmalarını isteyin.
- Çocukların bir sanat eseri oluşturma sürecinde kullandıkları (veya kullanmakta oldukları) becerileri, teknikleri ve materyalleri birlikte gözden geçirin. Örneğin özgün sanat eserleri yaratarak görsel sanatların unsurlarını keşfedin. Müzik dinlerken müziğin ritmine göre (müzik temposuna bağlı olarak hızlı veya yavaş sanatsal hareketler gibi) bir parmak resmi oluşturun, ardından müziğin çocukların çalışma sürecini nasıl etkilediğini açıklamasına fırsat verin.
- Sanat etkinliklerinde çocukları, katılmak istedikleri sanat çalışmasını seçmesi için teşvik edin. Ayrıca seçtikleri çalışmada da yaratıcılıklarını ortaya koymak için çocukların ne yapmak istediği (içerik), bunu nasıl yapacağı (süreç) ve bittiğinde neye benzeyeceği (ürün) konusunda çocukların görüşlerini alın. Çocuklar, kendi sanat çalışmalarını renkler ile zenginleştirir ve konuşmalarını hayalî kelimeleri ile süslerler. Çocuk merkezli sanat etkinlikleri düzensiz ya da dağınık gibi görünse de bu tür etkinliklerde çocukların, yaratıcılıklarının geliştiğini ve öğrenmenin oluştuğunu unutmayın. Çocuklar sanat yolu ile orijinal fikirlerini hayata geçirerek problem çözme ve karar verme becerilerini geliştirirken kendilerine karşı öz güven kazanırlar. Çocuğun sanat etkinlikleri sürecindeki her türlü keşfi onların benliğini güçlendirir.
- Sanat etkinliklerinde çocuklarla iletişim hâlinde olun ve onları gözlemleyin. Sanat etkinliklerinde hem öğretmenin hem de çocukların iş birliği içinde olması, çocuğun istediği zaman fikir almasını sağlar. Örneğin kâğıt üzerinde çeşitli dokular oluşturmak için boya kullanan çocuğun "Farklı ne kullanabilirim ve ne yapabilirim?" sorusuna yanıt olarak geri dönüşümü olan kâğıt veya nesneler ile kolaj çalışması önerilebilir.
- Sanat etkinliklerinde iletişim açısından çocuklara karşı farklı yaklaşımlar benimsenmesi gereklidir. Bu yaklaşımlar arasında övgü (takdir etme) yaklaşımı, değer verici (değer verme) yaklaşımı, araştırmacı yaklaşım gibi olumlu yaklaşımlar ile sorgulayıcı (soru sorma) yaklaşım ve düzeltici yaklaşım,

yargılayan (yargılayıcı) yaklaşım gibi olumsuz yaklaşımlar yer almaktadır. Ancak bu yaklaşımların olumsuzları, özellikle övgü (takdir etme) başta olmak üzere, araştırmacı yaklaşım da abartıldığında olumsuz sonuçlar yaratabilir.

- **Övgü (takdir etme) yaklaşımı:** Öğretmen çocuklara sanat çalışmalarının iyi, hoş, sevimli, süper ya da güzel olduğunu söyleyebilir. Örneğin bir çocuğun bitmiş ürününe bakarak *"Boyadığın ev ne kadar güzel olmuş."* deyin ve çocuğun motivasyonunu arttırın.
- **Değer verici (değer verme) yaklaşım:** Öğretmen çocuklara onların sanat çalışmalarını beğendiğini ve sevdiğini söyleyebilir. Öğretmenler kişisel beğenileri doğrultusunda *"Buna bayıldım, tam da beklediğim gibi harika olmuş."* gibi ifadeler ile çocukların ortaya koydukları eserlere aşırı tepkiler verebilir. Bu kadar abartılı ifadelerden kaçının ve *"Çok iyi gözlemcisin, gözlemini resmine aktarmışsın. Kutlarım seni."* gibi ifadeleri tercih edin. Çünkü çocuklar sanatsal deneyim elde ettikçe beğeni düzeyleri gelişir ve sanat eserlerini objektif olarak değerlendirebilirler.
- **Araştırmacı yaklaşım:** Öğretmen çocukların sanat çalışmaları hakkında çocuklardan bazı ipucu, isim ya da sözel açıklama almak için çaba gösterebilir. Örneğin; *"Bana yaptığın bu resminin ne hakkında olduğunu söyler misin?"*, *"Bu resim için neler söyleyebilirsin?"* şeklinde ifadelerle çocukları konuşturmaya yöneltin.
- **Sorgulayıcı (soru sorma) yaklaşım:** Öğretmen çocuklara doğrudan, *"Bu nedir?"* ya da *"O ne anlatıyor?"* şeklinde sorular sorabilir. Örneğin öğretmenler bazı çocukların resimlerindeki figür ya da semboller için *"Bunu niye çizdin?"*, *"Bunlar nedir?"* gibi soru cümleleriyle çocukları yaptıkları eserlerini sorgulayabilirler. Bu sorular zaman zaman çocukta yaptığı çizimin anlaşılmadığını hissetmesine neden olabilir. Bu nedenle bu sorular yerine *"Bana resmini anlat."* cümlesi ile başlayın.
- **Düzeltici yaklaşım:** Öğretmen çocukların sanat çalışmalarını geliştirmelerine ya da onu "daha iyi" yapmalarına olanak verecek şekilde geri bildirim vererek gerçeğe daha yakın sanat yapımları için uğraşması daha iyi olur. Örneğin, *"Bu renkte bir ağaç gördün mü? Bu renk olmaz, onları yeşil renge boyamalısın."* gibi ifadelerle çocukların yaratıcılığını sınırlandırarak gerçekleri kopya etmeye yönlendirmeyin.

Yukarıdaki açıklamalarda görüldüğü gibi sanat etkinliklerinde iletişim oldukça değerlidir.

- Hem sözel hem sözel olmayan yaratıcı ifade, yaratıcı gelişimin önemli bir yönüdür. Sanat, bir kişinin yaratıcılığını sözel olmayan şekilde ifade etme yoludur. Sanat etkinlikleri yaratıcı gelişim amaçlarına ulaşmamıza yardım eder. Çocukların yaratıcılıklarını geliştirmek ve sanat etkinliklerini desteklemek için zamanla ortaya çıkabilen doğuştan getirdikleri kapasitelerini göz önüne alın.
- Çocuklarla oluşturdukları sanat ürünleri hakkında konuşun. Yaptıkları çalışmaları eve götürebileceklerini söyleyerek onları onurlandırın. Sanat ürünlerinin arka kısmına çocukların isimlerini ve tarihi ya siz yazın ya da kendilerinin yazmalarını isteyin. Bunlar çocukların motivasyonunu arttırarak yaratıcılıklarına olumlu katkı sağlayacaktır.
- Yaratıcılık kapsamında çocukların sanata bakış açılarının ve sanat etkinlikleri için ortamların zenginleşmesinde özel galeriler, müzeler vb. alanlar da etkili olmaktadır. Okul dışı öğrenme etkinlikleri yaparak çocukların müzeleri, sanat galerilerini, farklı kişi ve yerleri görmesini sağlayın. Sanatçılar ve sanat çalışmaları ile ilgili çocukların yaşına uygun hazırlanmış etkinlikler, onların detaylara odaklanmalarına, anlam aramalarına ve gördüklerini anlatmalarına yardımcı olur. Sanat çalışmaları takip edin, eğitim ortamında ressamların, heykeltıraşların, mimarların çalışmalarına yer verin ve sanatçı ebeveynler veya konukları sınıfa davet edin.

2. Sunum

Çocuğun ürettiği sanat eserlerini paylaşması, bu sürecin değerli olduğunu hissettirerek yaratıcılığı geliştirir. Sunum ile çocuklar başkalarına da kendi yaratıcı süreçleriyle ilham verir, bu da kendi

kendini yansıtmaya, değerli hissetme ve başkalarına karşı empati becerilerini güçlendirir. Ancak çocukların sanat eserlerini paylaşımlarını istemelerinin de önemli olduğu unutulmamalıdır. Çocukların yaptıkları sanat ürünlerinin sergilenmesinde çocukların görüşlerinin alınması, eğer isterlerse istedikleri çalışmanın sergilenmesine özen gösterilmesi önemlidir.

Sunum Öğretme Yöntem, Strateji ve Etkinliklerine İlişkin Öneriler:

- Çocukların sanat çalışmalarından örnekleri saklamak, çocukları değerlendirmek ve sunum becerilerini desteklemek için iyi bir yöntemdir. Her bir çocuğa özgü oluşturduğunuz gelişim dosyalarına çocukların sanat çalışmalarından örnekler de koyun. En az haftada bir kez bir örnek toplamaya çalışın. Bu örnek ürünleri hem çocuğun seçmesine izin verin hem de siz seçin. Gelişimsel dosya için sanat ürünlerini kendisinin seçmesi ayrıca önemlidir. Örneğin okulda sergilenmek üzere sanat ürününü belirlemelerini isteyin. Sergileme için neden bunu seçtiğini açıklamasını isteyin. Çocuklara onların çalışmalarının sanat dosyasında toplandığını söyleyin. Bu dosyadaki ürünler üzerinden çocuğun kullandığı malzemeleri ve materyalleri kullanmadaki gelişimini, ilerlemesini ve uzmanlaşmasını ve ayrıca fikirleri, kavramları, nesneleri ve duyguları ifade biçimindeki değişiklikleri gözlemleyin. Çocukların sanatsal gelişimlerinin genel gelişimleri içerisinde ne düzeyde olduğunu değerlendirin ve çocukların sunumunda kendini iyi hissedebileceği ürünü seçmesine destek olun.
- Gelişim dosyasına tamamlanmış çalışmaların yanında tamamlanmamış ve yapılmakta olan sanat çalışmalarının da eklenmesi önemlidir. Bazı çalışmaları farklı nedenler ile tamamlanmamış olabilir, bunların da değerli olduğunu göstermek için bu çalışmaların da çocuklar tarafından sunulmasına fırsatı verin.
- Halka açık sergilenen sanat eserleri, galeriler ve müzeler hakkında genel bir farkındalık geliştirin. Bir sanat müzesinin ne olduğunu açıklayın ve bir sanat müzesinin diğer binalardan nasıl farklı olduğunu anlatın. Örneğin bir sanat müzesinin internet sitesini veya bir sanal müzeyi görüntüleyerek sanal bir saha çalışmasına katılın. Sanat eseri sergileyen bir sanat müzesini, galeriyi veya merkezi ziyaret edin ve onu sanatın sergilendiği diğer binalar veya ortamlarla (halk kütüphanesi, toplum merkezi veya okul gibi) karşılaştırın. Bu etkinlikler çocuğun kendi ürünlerini sunmasını destekler.
- Çocukların sanat etkinliklerine yönelip ürün çıkarması ve bunu sunması için duyuşal deneyimler önemlidir. Bu nedenle sanat etkinliği sırasında çocukları gözlemlemek, öğretmenin onların öğrenme biçimleri ve ilgileri hakkında bilgi sahibi olmasını sağlar. Örneğin dokunsal-kinestetik öğrenenlerin parmak boyama, oyun hamuru ya da tıraş kremi ile oynama gibi sanat etkinliklerinden hoşlandıkları gözlenebilir. Bu nedenle çocukları gözlemleyin ve gözlem sonuçlarını daha fazla duyuşal deneyimlerin sunulması için kullanın. Boya, çamur, kil, kâğıt vb. yapılandırılmamış birçok sanat çalışması ile çocukların birçok duyusunu aynı anda destekleyin. Bunun için aşağıdaki örneklerden yararlanabilirsiniz.
- *Çizimler için bazı duyuşal keşif etkinlikleri* olarak nesne sıralaması, grafik kâğıdıyla küp yapma, zımpara kâğıdı sanatı, yapıştırma tasarımı, rendelenmiş pastel boya ile çalışma, kahve filtre sanatı, ütü sanatı, şekil çıkarma, mıknaatıslı çizim örnekleri verilebilir.
- *Sanat materyalleri ve araçları ile yapılabilecek bazı duyuşal keşif etkinlikleri* olarak akan renkler sanatı, kâğıt yırtma, kabarık boya, yapıştırma ve kolalama, zımbalama, resme malzeme serpmeye, bantlama ve yapıştırma, çıkartma sanatı, delik ve kâğıt delme sanatı, nesneleri ipe dizme, yapışkanlı kâğıt sanatı, kum sarkacı örnekleri verilebilir.
- *Boyama için duyuşal keşif etkinlikleri* olarak kabartma el boyası, el boya baskısı, su boyama, yuvarlayarak çizgi tasarım resmi, merdane ile boyama, iple boyama, pipetle boyama-üfleme, damlatarak boyama, nokta boyama, duyuşal ve doku boyama, çantada boyama, buz kalıbı boyama, kavanoz yuvarlayarak boyama, yağ ve sulu boya, kâğıt peçete ve yapıştırıcı ile boyama örnekleri verilebilir.
- *Baskı yapmak için duyuşal keşif etkinlikleri* olarak ıstampa baskısı, sünger baskısı, doğa baskısı, ip baskısı, seramik baskısı, balon baskısı, el baskısı, katlama baskısı, yaprak ve yapıştırıcı baskısı, yağlı boya baskısı ve sıçratma baskısı örnekleri verilebilir.

- *Sulu boya ve mürekkep için duyuşal keşif etkinlikleri* olarak kâğıt mendille sulu boya, sprey şişesi ile sulu boya, su bazlı boya, damlatarak boyama örnekleri verilebilir.
- *Kurutulmuş malzemelerle (resist) sanat için duyuşal keşif etkinlikleri* olarak kabartma kartpostal bastırma, dokulu masa üstü örnekleri verilebilir.
- *Kolaj için duyuşal keşif etkinlikleri* olarak dergi resimleri kolajı ve resimleri karıştırma örnekleri verilebilir.
- *Kâğıtla uygulama yapılan duyuşal keşif etkinlikleri* olarak dergi resimlerine dokunma ve kâğıt yapma örnekleri verilebilir.
- *Bir duyuşal keşif etkinliğı* olarak kil rakamlar ve harfler örnek olarak verilebilir.
- *Üç boyutlu materyallerle uygulama yapmak için duyuşal keşif yöntemleri* olarak buz heykel, tel nesneler, tuz heykeli, kâğıt hamuru örnekleri verilebilir.
- *Dijital fotoğraf makineleri kullanarak yapılacak duyuşal keşif etkinlikleri* olarak belgeleme, yakın ve uzak örnekleri verilebilir.
- *Dikiş dikme için duyuşal keşif etkinlikleri* olarak basit dikiş dikme ve dokuma örnekleri verilebilir.

3. Yanıtlama

Yanıtlama, sanatların anlamı nasıl ilettiğini anlamak ve değerlendirmek anlamına gelir. Görmek, düşünmek ve merak etmek öğrenmeyi destekler ve empatiyi güçlendirirken görsel sanatlar, kelime hazinesi ve kavramları aracılığıyla dil edinme becerilerini geliştirir. Sanatsal yanıt verme süreci, sanat eleştirisi sürecine katılarak sanat eserlerinin anlamlarına ilişkin iç görü kazanma olarak ifade edilir.

Yanıtlama Öğretme Yöntem, Strateji ve Etkinliklerine İlişkin Öneriler:

- Çocukların farklı ortamlarda yer alan görsel sanata yönelik ürünlere ilişkin algılarını (gördükleri, hissettikleri, kokladıkları, tattıkları ve/veya duydukları) sözel, müzik, dans, resim vb. sanatlardan yararlanarak öğrenin. Örneğın bir resimli kitap okunmasını dinledikten sonra, en sevdikleri sahnenin resmini çizmelerini isteyin.
- Çocukların bir ürünün sanat eseri olmasının nedenlerini yani özelliklerini anlaması için farklı ortamlar yaratın. Evde, sınıfta, okulda, toplumdaki etkinliklerin bir parçası olarak veya okul dışındaki diğer etkinliklerde görsel sanat eseri örneklerini belirleyin ve çeşitli amaçlarını veya işlevlerini tanımlayın. Örneğın sınıfa bakın ve neyin sanat olarak algılandığını belirleyin ve sanatın amacını veya işlevini tanımlayın.
- Çocukların bir ürünün sanat eseri olmasının özelliklerini anlaması ve sanat eserinin çocuğı nasıl etkilediğine ilişkin ortamlar için sanat eleştirisi önemlidir. Sanat eğitiminde eleştiri, bireyin sanat eserini farklı bir bakış açısıyla izlemesini, algılamasını, eser hakkında düşünmesini ve tüm bunları birleştirerek eserle ilgili görüşlerini ifade edebilmesini sağlamaktadır. Bu nedenle sanat eleştirisinde çocuğın gelişimsel düzeyine duyarlı olunarak öğretmenin çocuğın sanat ürünü hakkındaki duygularını tanımlaması, analiz etmesi ve yorumlamasına ilişkin kolaylaştırıcı bir rol üstlenmesi gerekmektedir. Sanat eleştirisi tanımlama, analiz/çözümleme, yorumlama ve yargı/hüküm olmak üzere dört aşamada oluşur. Bu dört aşamayı aşağıda önerilen sorular üzerinden gerçekleştirin.
 - *Tanımlama:* Sanat eserinde neler görüyorsunuz? Sanat eserinin malzemesi nelerden oluşuyor? (resim, özgün baskı, yontu, seramik gibi), Bu sanat eserini yaratan sanatçının ismi nedir? Sanat eserinin adı nedir? Bu eser ne zaman yaratılmıştır? Eser ne anlatıyor? (konu, tema), Eserde hangi tür çizgiler var? (düz, eğri, kesik).
 - *Analiz/Çözümleme aşaması:* Şekiller (formlar) nasıl düzenlenmiş? (simetrik, üçgen, dikey, daire, birbirini örten, kesişen), Sanatçı renkleri nasıl kullanmıştır? (açık-koyu, soğuk-sıcak renkler), Açık renkler mi daha çok kullanılmış? Hangi çizgiler görünüyor? (düz, eğri, kırık), Han-

gi şekiller daha çok kullanılmış? (geometrik vb.), Birbirini tekrar eden şekiller var mı? Mekân daha çok nasıl? (düz, üst üste; derin bir alan olarak veya her ikisi), Doku daha çok nasıl? (kaba, yumuşak, her ikisi de), Bazı nesneler önde iken bazıları arkada mı durmakta?, Resimde görülen nesneler ya da figürler gerçek büyüklüğünde mi?

- **Yorumlama aşaması:** Sanatçı eserde ne söylemeye çalışıyor? Sanatçı bu sanat yapıtını neden yapmış olabilir? Eser sizde ne tür duygular uyandırdı? Nasıl bir tat, koku, ses, his veriyor? Size göre bu sanat eserinde başka şeyleri temsil eden şeyler-simgeler var mıdır? Varsa nelerdir?
- **Yargı aşaması:** Bu sanat eseri midir? Neden sanat eseridir? Bu sanat eserinden hoşlanıyor musunuz? Bu sanat eseri müzeye konmaya değer bir eser mi? Resme (ya da heykele, tasarı çalışmasına vb.) baktığınızda çizgilerin, renklerin ve şekillerin sizde hissettirdiği şeyleri anlatır mısınız?
- Sanat eleştirisi yapılacak ürünün seçiminde çocukların görüşlerini alın ve bu sanat eserini seçme nedenlerini açıklamalarını isteyin. Birkaç sanat eseri arasından birini seçerek ve birinin onu diğerlerine tercih etmesine yol açan algılarını (gördükleri, hissettikleri, kokladıkları, tattıkları ve/veya duydukları) ileterek yanıt vermelerini isteyin. Örneğin sınıf olarak, belirli bir sanat eserinde öne çıkan özelliklerin bir listesini beyin fırtınası yaparak ve her çocuğun neyi sevip neyi sevmediğini ve nedenini tartışarak oluşturun.

4. Bağlantı kurma

Bağlantı kurma, sanatsal fikirleri ve çalışmayı bireysel anlam ve dış bağlamla ilişkilendirmek anlamına gelir. Sanat, toplulukları bir araya getiren sanat eserleri yaratırken, hazırlarken ve paylaşırken, bireyin kapsayıcı bir ortamda başkalarıyla iş birliği yapması ve bağlantı kurması için araçlar sağlar.

Bağlantı Kurma Öğretme Yöntem, Strateji ve Etkinliklerine İlişkin Öneriler:

- Kişisel bir deneyimi anlatan veya diğer bireylerin, toplulukların veya kültürlerin deneyimlerine ilişkin bilgileri yansıtan bir sanat eseri üretmek için yaratıcı bir süreç gerçekleştirin. Örneğin çocukların günlük deneyimleri hakkında öykülerini anlatmalarını isteyerek ortak bir resim çizmelerini sağlayın.
- Bir sanat eserinin amacını belirleyin ve sanatçıların tarihsel süreç, kendi yaşantıları gibi birçok nedenle sanat yaptıklarını açıklayın. Örneğin bir ressamın eserinden yola çıkıyorsanız ressam Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun *İlk Geçen Treni Seyreden Köylüler (ilk defa tren ile gören köylülerin heyecanı ve o döneme ait köy yaşantısı)* ile *Anadolu Yaşamı (farklı ortamda ve zamanda yaşamın simgesi)* isimli çalışmalarında kullandığı çizimler, kostümler vb. özelliklerine değinin.
- Sanatın günlük yaşam ile bağlantısını güçlendirmek için iletişim dili ve iletişim sürecindeki diyaloglar oldukça değerlidir. Bu nedenle her bir çocuk için diyaloglarınızı not ederek gelişim dosyasına dâhil edin. Bu diyalogları bir sonraki sanat etkinliğinde çocuklara yaklaşımda kullanın. Örneğin köpek korkusu olduğunu öğrendiğiniz bir çocuğa köpek ile ilgili soru sormak yerine *"En çok sevdiğiniz hayvanın resmini ya da hiç unutmadığınız bir olayı resimleyin."* diyerek sanatın gücünü kullanın. Tabi ki bu durumda kesinlikle aile ile iletişime geçin ve çocuğun bu korkusu için farklı profesyoneller ve aile iş birliği ile çocuğa destek olun.

SANAT ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-1

Yıldızlı Gece ve Güneşin Doğuşu

48-72 Ay

Sanat- Türkçe (Küçük- Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 1. Nesneye/duruma/olaya yönelik dikkatini sürdürür.

Göstergeler

- Dikkat edilmesi gereken nesneye/duruma/olaya odaklanır.
- Dikkatini çeken nesne/durum/olay ile ilgili bir ya da birden fazla özelliği/niteliği söyler.

Kazanım 2. Nesnelerin/varlıkların özelliklerini açıklar.

Göstergeler

- Nesneleri/varlıkları inceler.
- Nesnelerin/varlıkların fiziksel özelliklerini betimler.
- Nesnelerin/varlıkların benzer yönlerine örnekler verir.
- Nesnelerin/varlıkların farklı yönlerine örnekler verir.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 21. Estetik değerleri korur.

Göstergeler

- Çevresinde gördüğü güzel/rahatsız edici durumları söyler.
- Çevredeki güzelliklere değer verir.

SÖZCÜKLER: Ressam, sanat eseri

KAVRAMLAR: Zaman: Gece-gündüz

DEĞERLER: -

MATERYALLER: Van Gogh'un kendi fotoğrafı ile eseri Yıldızlı Gece ve Aliye Berger'in kendi fotoğrafı ile Güneşin Doğuşu eserinin resimleri, kartonlar, kuru boyalar, Ay, yıldız ve Güneş'in çizildiği farklı renklerde kâğıtlar, dünya haritası, ip

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Öğretmen öncelikle çocuklarla sanat eseri ve ressam hakkında sohbet eder.
- Ressamların bu eserleri ne zaman yaptığı, bu zamana kadar eserlerin nasıl saklandığı, eserlerin korunmasının önemi gibi sanat eserlerinin değerine ilişkin konuşulur.
- Ardından öğretmen Van Gogh'un kendi fotoğrafı ile onun eseri olan Yıldızlı Gece ve Aliye Berger'in kendi fotoğrafı ile onun Güneşin Doğuşu eserini ortaya koyar. Çocuklar iki gruba ayrılarak her biri bir ressamın fotoğrafı ve eserini inceler.
- Her iki grup ressamın fotoğrafı ve eseri hakkında düşüncelerini tüm grupla paylaşır.
- Öğretmen Van Gogh'un Hollandalı ve Aliye Berger'in Türk ressam olduğunu söyleyerek ressamların fotoğraflarını dünya haritası üzerine çocuklarla yapıştırır. Hollanda ile Türkiye arasındaki mesafenin çok yakın algılanmaması ve iki farklı kültür ve uzak ülkede yetişen iki ressam olarak yorumlanabilmesine olanak tanınması için harita ölçeği büyütebilir.

- Çocuklar ile bu sanat eserleri ayrı ayrı ve ardından karşılaştırmalı olarak benzer ve farklı özellikleri açısından incelenerek sanat eleştirisi aşağıdaki sorulardan üzerinden gerçekleştirilir.
- Çocuklar *"Sanat eserlerinde neler görüyorsunuz? Bu eser ne zaman yaratılmıştır? Eser ne anlatıyor? (konu, tema), Eserde hangi tür çizgiler var? (düz, eğri, kesik)"* gibi sorular eşliğinde eserleri tasvir eder.
- Çocuklar *"Şekiller (formlar) nasıl düzenlenmiş? (simetrik, üçgen, dikey, dairesel, birbirini örten, keşişen), Sanatçılar renkleri nasıl kullanmıştır? (açık-koyu, soğuk- sıcak renkler), Açık renkler mi daha çok kullanılmış? Hangi çizgiler görünüyor? (düz, eğri, kırık), Hangi şekiller daha çok kullanılmış? (geometrik vb.), Birbirini tekrar eden şekiller var mı? Mekân daha çok nasıl? (düz, üst üste; derin bir alan olarak veya her ikisi), Doku daha çok nasıl? (kaba, yumuşak, her ikisi de), Bazı nesneler nerede (önde-arkada) durmakta? Resimlerde görülen nesneler ya da figürler gerçek büyüklüğünde mi?"* soruları ile eserleri analiz eder.
- Çocuklar *"Sanatçılar eserlerde de ne anlatmaya çalışıyor? Sanatçılar bu sanat eserini neden yapmış olabilir? Eser sizde ne tür duygular uyandırdı? Nasıl bir tat, koku, ses, his veriyor?"* sorular ile eserleri yorumlarlar.
- Çocuklar *"Bu sanat eseri midir? Neden sanat eseridir? Bu sanat eserlerinden hoşlandın mı? Resimlere (ya da heykele, tasarı çalışmasına vb.) baktığınızda çizgilerin, renklerin ve şekillerin sizde hissettirdiği şeyleri anlatır mısınız?"* sorular ile eserleri yargılar.
- İncelenen eserlerde ele alınan gece ve gündüz temalarından yola çıkarak gece ve gündüz gökyüzünde neler görüldüğü konusunda sohbet edilir. Şu andaki zaman diliminin gündüz olduğuna dikkat çekilir.
- Son olarak çocuklar bireysel olarak, kuru boyaları, ay, yıldız ve güneşin çizildiği farklı renklerde kâğıtlar, ip ve kartonları kullanarak gece gündüz çizimleri yapar ve çizimler okulun bahçesinde sergilenir.Yıldızlı Gece ve Güneşin Doğuşu görselleri büyük bir kartona yapıştırılır ve kartonlar okulun bahçe duvarına asılabilir.

● DEĞERLENDİRME

Etkinlik sonunda çocuklara aşağıdaki sorular sorulur:

- Hangi ressamı tanıdık?
- Bu sanat eserleri sana ne hissettirdi? Sen bu eserlere baktığında ne hissediyorsun?
- Gece ve gündüzü konu alan eserlerde gece ve gündüz nasıl çizilmiş? Anlatır mısınız?
- Çevrenizde farklı sanat eserleri gördünüz mü? Daha önce sanat eserlerinin olduğu bir sergiye gittiniz mi? Gittiyseniz neler gördünüz?
- Daha önce bu ressamı ve bu eserlerini başka bir yerde görmüş müydünüz? Nerede gördünüz?
- Sanat İstanbul Modern Sanatlar Müzesi gezilir ve çocuklara aşağıdaki sorular sorulur:
- En sevdiğiniz eser hangisiydi? Neden?
- Eserde neler gördünüz?
- Ressam eserinde ne anlatmış olabilir?
- Hangi renkleri kullanmış?
- En çok neleri beğendiniz?
- Etkinliğimizdeki eserler ile bu eserler arasında benzerlikler nelerdir?

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Ailelere not gönderilerek evde yapılacak etkinlik hakkında bilgi verilir. Çocuklar Van Gogh'un kendi fotoğrafı ile onun sanat eseri olan Yıldızlı Gece ve Aliye Berger'in kendi fotoğrafı ile onun Güneşin Doğusu sanat eserinin fotoğraflarını eve götürürler. Öğrendiklerini aileleri ile paylaşarak gece ve gündüzü yansıtan kendi resimlerini çizerler. Bu çizdikleri resimde hangi renkleri kullandıklarını, çizmek için gece ya da gündüzden hangisini ve neden tercih ettiklerini, bu çizimde neler olduğunu ailelerine anlatırlar. Ardından yaptıkları resmi evlerinde istendikleri alanda sergilerler.

Aileler arasında ressam varsa (eğer yoksa bulunulan şehirde yaşayan bir ressam) sınıfa davet edilerek çocuklarla resim yapabilir.

SANAT ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-2

Tasarlıyorum

48-72 Ay

Sanat-Matematik (Bütünleştirilmiş Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 2. Nesnelerin/varlıkların özelliklerini açıklar.

Göstergeler

- Nesneleri/varlıkları inceler.
- Nesnelerin/varlıkların fiziksel özelliklerini betimler.

Kazanım 13. Nesne/varlıkları ölçer.

Göstergeler

- Ölçme sonucunu söyler.
- Ölçme sonucu ile tahmin ettiği sonucu karşılaştırır.

Kazanım 22. Bir hedefe ulaşmak için planlama yapar.

Göstergeler

- Hedefe yönelik harekete geçer.
- Hedefe yönelik davranışın aşamalarını devam ettirir.

Kazanım 23. Seçenekler arasında karar verir.

Göstergeler

- Seçenekler arasında tercih yapar.
- Tercih ettiği seçeneği/kararı uygular.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 8. Araç gereç kullanarak manipülatif hareketler yapar.

Göstergeler

- Farklı materyaller kullanarak boyama yapar.
- Farklı yapıştırıcılar kullanarak materyalleri yapıştırır.
- Farklı nesneleri keser.
- Nesneleri kullanarak özgün ürünler oluşturur.

SÖZCÜKLER: Karıştırıcı

KAVRAMLAR: Boyut: Uzun- kısa, kalın-ince

DEĞERLER: Sorumluluk

MATERYALLER: Ev, masa, sandalye, tablo gibi köşeli nesne çizimleri, farklı uzunlukta (5 cm ve 10 cm) çöp şiş çubuklar/tahta karıştırıcılar/pipetler, farklı renkte artık kâğıtlar, farklı boyalar ve artık materyaller, makas

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Öğretmen daha önceden 5 cm ve 10 cm uzunluğunda çöp şiş çubuklar/tahta karıştırıcılar/pipetleri hazırlar.
- Çocuklarla 5 cm ve 10 cm uzunluğunda çöp şiş çubuklar/tahta karıştırıcılar/pipetlerin genişliği ve uzunluğu (kalın-ince ve uzun-ince) ile yapıldıkları maddeler konusunda sohbet edilir. 5 cm çubukların/tahta karıştırıcıların/pipetlerin, 10 cm'nin yarısı olduğunu tahmin etmeleri konusunda rehberlik edilir.

- Ardından çöp şiş çubukların/tahta karıştırıcıların/pipetlerin uzunluklarını ve kalınlıklarını cetvel ile ölçerler.
- Tahminlerini ve ölçümlerinin sonuçlarını karşılaştırırlar.
- Çocuklara bu materyallerle neler tasarlanabileceği sorularak yanıtları alınır.
- Yanıtlardan yola çıkarak çöp şiş çubuklar/tahta karıştırıcılar/pipetler ile farklı renkte kâğıtlar, farklı boyalar kullanarak ne amaçla ve ne tasarlayabilecekleri konusunda rehberlik edilir. Örneğin karettaların yumurta bırakacağı yerde yumurtaların zarar görmemesi için bir alan tasarlama olabilir.
- Çocuklar, ürünlerini tasarlarken materyalleri keser, yapıştırır. Yaptıkları bu tasarımları çocuklar birbirine anlatır. Kullandıkları materyallerin özelliklerini söyler.
- Çocuklar çöp şiş çubuklar/tahta karıştırıcılar/pipetleri yapıştırarak nesneleri oluştururlar.
- Tasarlanan ürünler sergilenir.

● DEĞERLENDİRME

Etkinlik sonunda çocuklara aşağıdaki sorular sorulur:

- Hangi nesneleri tasarladınız? Yaparken hangi malzemeleri kullandınız?
- Kaç tane kısa ve kaç tane uzun çöp şiş çubuğu/tahta karıştırıcı/pipet kullandınız? Nasıl tasarladınız? Ne düşündünüz? Neleri kullanacağınıza nasıl karar verdiniz?
- Makas kullanırken nasıl hissettiniz? Yaptığınız ürünü beğendiniz mi? Neden?
- Tasarladığınız bu nesnelerden hangileri çevrenizde var? Bu nesnelerin hangi özelliklerini seviyorsunuz?

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Aylık veya haftalık haber mektuplarında; ailelerden açık alan mekânlarında çubuk, yaprak, taş vb. materyallerle çocukların ürünler oluşturmalarına, kullandıkları materyallerin boyutları (kısa-uzun, ince kalın) ve oluşturdukları ürünler hakkında konuşmaları için fırsatlar yaratmaları istenir.

Aileler arasında grafiker/mühendis varsa (eğer yoksa bulunulan şehirde yaşayan bir grafiker/mühendis) sınıfa davet edilerek bunların, çocuklarla birlikte bir ürün tasarımları sağlanır.

SANAT ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-3

Kahverengi Ürünler

36-72 Ay

Sanat-Türkçe (Bütünleştirilmiş Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Dil Gelişim

Kazanım 7. Dinlediklerinin/izlediklerinin anlamını yorumlar.

Göstergeler

- Dinlediklerini/izlediklerini başkalarına açıklar.
- Dinledikleri/izledikleri ile ilgili sorulara yanıt verir.
- Dinledikleri/izledikleri ile ilgili sorular sorar.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 7. Küçük kaslarını kullanarak güç gerektiren hareketleri yapar.

Göstergeler

- Nesneleri kopartır.
- Materyallere elleri/parmakları ile şekil verir.

Kazanım 8. Araç gereç kullanarak manipülatif hareketler yapar.

Göstergeler

- Nesnelere şekil verir.
- Nesneleri kullanarak özgün ürünler oluşturur.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 6. Bireysel farklılıklara değer verir.

Göstergeler

- Başkalarının farklı özelliklerini betimler.
- Başkalarının özelliklerini takdir eder.

SÖZCÜKLER: Avuç içi, sergi, ürün

KAVRAMLAR: Duyu: Sivri

DEĞERLER: Saygı

MATERYALLER: Tuz seramiği hamuru, gıda boyası, kirpi görseli

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Çocuklarla birlikte tuz seramiği/artık kâğıtlardan kâğıt hamuru/talaş hamuru/krapon kâğıtlarından hamur vb. hazırlanır. Hazırlanan hamurlar kahverengi gıda boyası ile renklendirilir.
- Çocuklar ilgilerine göre istediği hamuru alarak üç küçük gruba ayrılır.
- Öğretmen çocuklara kahverengi renkli hamurlar ile neler yapabileceklerini sorar.
- Çocukların düşünceleri alındıktan sonra çocuklar istedikleri ürünü oluştur.
- Çocuklar ürünlerini bitirdikten sonra öğretmen canlıların farklı özelliklerine vurgu yapmak ve farklı özelliklerinden yola çıkarak karşılaştıkları problemleri çözecek bir öyküyü çocuklar ile oluştur.
- Bu öyküde kirpi ana kahraman olur ve kirpi görselinin olduğu bir kart ile anlatılır.

- Öğretmen özellikle öyküde kirpinin yaşadığı bir zorluğa yer verir. Örneğin elinin yaralanmasından dolayı elini kullanamamakta ve elleri yerine dikenlerini kullanarak yazı yazan kirpiyi ele alır.
- Kirpinin bulunduğu çözümün nasıl olduğu hakkında sohbet edilir.
- Öğretmen kendilerinin parmak uçlarını kullanmadan hamurlara nasıl şekil verebileceklerini sorar.
- Çocukların düşüncelerini aldıktan sonra onların düşüncelerini de kullanarak çocuklardan sadece avuç içlerini, dirseklerini ve ellerinin tersini kullanarak hamurlarına yeniden şekil vermeleri ve yeniden bir ürün oluşturmaları için zaman verilir.
- Çocukların ürünleri bitirmesinin ardından parmak uçları ve avuç içleri kullanılarak bir ürün oluşturulmasının kolaylıkları ve zorlukları konuşulur.
- Hamurundan oluşturulan tüm ürünler sınıfın ya da okulun bir köşesinde sergilenir.
- Sergiye bir isim bulunur.

● DEĞERLENDİRME

Etkinlik sonunda çocuklara aşağıdaki sorular sorulur:

- Etkinlikte ne tasarladınız? Niçin?
- Parmak uçları ve avuç içleri kullanılarak bir ürün oluşturmak sizleri nasıl hissettirdi?
- Çevrenizde kahverengi olan neler var? İsimlerini söyleyiniz.
- Tasarladığınız bu ürünlerden çevrenizde gördünüz mü? Gördüğünüz o nesnelerin özellikleri nasıldı?
- Kirpi olduğunu düşün, ellerini ve dikenlerini kullanarak tuz seramiği hamuru ile bir ürün oluşturduğunu hayal et. Bu hayali şimdi hareketle göstersen nasıl bir hareket ile gösterirsin?

Çocuklar hazırladıkları sergi için ailelerine farklı boya ve kâğıtları kullanarak davetiye hazırlar.

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Ailelerden e-posta ile çocuklarıyla evde zaman zaman kil, oyun hamuru, kâğıt hamuru, talaş hamuru ve kil gibi sanat malzemeleri yoğurma çalışmaları yapmaları yani oyunlar oynamaları istenir. Ayrıca ailelerden çocuklarıyla bir sergiye gitmeleri istenir.

SANAT ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-4

Sarı Ne İfade Ediyor?

48-72 Ay

Matematik-Sanat (Bütünleştirilmiş Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 10. Sayma becerisi sergiler.

Göstergeler

- Gösterilen gruptaki nesneleri sayar.
- Saydığı nesne/varlıkların kaç tane olduğunu söyler.
- Belirtilen sayı kadar nesne/varlığı gösterir.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 8. Araç gereç kullanarak manipülatif hareketler yapar.

Göstergeler

- Farklı materyaller kullanarak boyama yapar.
- Nesneleri kullanarak özgün ürünler oluşturur.

Kazanım 9. Özgün çizimler yaparak kompozisyon oluşturur.

Göstergeler

- Desen oluşturur.
- Belirli çizimlerde kendine özgü imgeler kullanır.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 22. Sanatın/sanat eserlerinin değerini fark eder.

Göstergeler

- Sanat eserlerinde gördüklerini/işittiklerini söyler.
- Sanat eserleri ile ilgili duygularını açıklar.
- Sanat eserlerini kendi bakış açısıyla yorumlar.

SÖZCÜKLER: Vazo, ayçiçeği

KAVRAMLAR: Renk: Sarı, Mekân: Öne-arkaya, Duygu: Mutlu

DEĞERLER: Sorumluluk

MATERYALLER: Sarı balonlar, farklı büyüklükte boncuklar, sarı ve yeşil parmak boyası

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Öğretmen masalara farklı büyüklükte boncuklar ve ipler yerleştirir.
- Üzerine tahta kalemi ile 1-3-5-7-9 sayıları yazan sarı balonların içine; farklı renklerde karışık şekilde bulunan renkli boncuklardan, balonun üzerinde yazan sayı kadar 'sarı' boncukları, seçerek ve sayarak balonun içine atar.
- İçinde sarı boncuk olan sarı balonları ellerine alıp öne arkaya özgün dans hareketleri ile sarı balon dansı yaparlar. Her çocuğun kendine özel bir sarı dansı yapmasına fırsat verilir.
- Öğretmen, sarıyı "mutluluğun rengi" olarak tanımlayan Hollandalı ünlü Ressam Van Gogh'u tanıtır.
- Ardından çocuklarla Van Gogh'un müzesi sanal ortamda gezilir.

- Sanal müzeden sonra en çok beğendikleri sanat eseri sorularak ayçiçeği serisi sanat eserini gösterir.
- Öğretmen bu sanat eseri ile ilgili olarak;
Sanat eserinde neler olduğunu, konusunun ve isminin ne olduğunu,
Hangi renkler ve tonlarının kullanıldığını, çizimlerin nasıl olduğunu, çizilen nesnelerin gerçek boyutlarda mı olduğunu, dokusunun nasıl olduğunu,
Sanatçının bunu neden yaptığı, yaparken ne hissettiğini,
Neden bir sanat eseri olduğunu ve bu sanat eserinin neresini beğendikleri gibi sorular sorar.
- Ardından sarı ve yeşil parmak boyası ile kendilerine özgü “Vazodaki Ayçiçeği” resimleri yapmaları için fırsat verilir.
- Çocuklar sırayla kendi çizimlerini anlatır.

● DEĞERLENDİRME

Etkinlik sonunda çocuklara aşağıdaki sorular sorulur:

- Bu etkinlikte neler yaptınız?
- Sınıfta sarı renk olan nesneler nelerdir?
- Sizin mutluluk renginiz nedir? Neden o rengi düşündünüz?
- Van Gogh’un başka sanat eserlerini gördünüz mü?
- Balonun içine atmak için boncuk yerine başka neler kullanılabilirdiniz?
- Başka renklerle başka nasıl danslar yapabilirdik?

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Aylık veya haftalık haber mektuplarında; ailelerden evde zaman zaman eşyaların/nesnelerin sayıları, renkleri hakkında konuşmaları istenir. Çocukları ile müzelere/sergilere gezi düzenlemeleri ya da sanal ortamda ziyarette bulunmaları ve ardından müzede/sergide gördükleri konusunda (hangi ürünü beğendikleri, ürünün neler hissettirdiği, ürünün renkleri vb.) sohbet etmeleri önerilir.

Müzede çalışan bir uzman sınıfa davet edilerek çocuklarla birlikte geçici müze oluşturulur. Bu davetten önce müze için bir nesne belirlenir. Örneğin arabalar müzesi planlanır.

Taşlar Boyanıyor

36-72 Ay

Sanat-Matematik (Bütünleştirilmiş Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 7. Nesne/varlık/olayları çeşitli özelliklerine göre düzenler.

Göstergeler

- Nesne/varlık/olayları çeşitli özelliklerine göre karşılaştırır.
- Nesne/varlık/olayları çeşitli özelliklerine göre sınıflandırır.

● Dil Gelişimi

Kazanım 8. Görsel materyalleri kullanarak özgün ürünler oluşturur.

Göstergeler

- Görsel materyallerin içeriğini yorumlar.
- Görsel materyaller aracılığıyla farklı kompozisyonlar oluşturur.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 8. Araç gereç kullanarak manipülatif hareketler yapar.

Göstergeler

- Farklı materyaller kullanarak boyama yapar.
- Nesneleri kullanarak özgün ürünler oluşturur.

SÖZCÜKLER: -

KAVRAMLAR: Boyut: Büyük -küçük, Miktar: Ağır-hafif

DEĞERLER: Saygı

MATERYALLER: Farklı büyüklükte ve ağırlıkta taşlar, ambalaj kutu parçaları, yapıştırıcı-silikon, artık materyaller, akrilik, pastel ve kuru boyalar

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Öğretmen çocuklarla birlikte farklı büyüklüklerde taşlar toplar.
- Toplanan taşların büyüklükleri ve ağırlıkları hakkında sohbet edilir.
- Taşlar ağırlıklarına (hafif-ağır) ve boyutlarına göre (büyük-küçük) ayrılır.
- Çocuklar da iki gruba ayrılır.
- Birinci gruptaki çocuklar, ağır ve büyük taşları istediği gibi istediği boyalar ile boyarlar. Diğer gruptaki çocuklar ise hafif ve küçük taşları istediği gibi istediği boyalar ile boyarlar.
- Okul bahçesinde dal parçaları ve yapraklarla büyük bir resim çerçevesi oluşturulur. Oluşturulan bu alanda boyanmış taşlar, kozalaklar, palamutlar, at kestaneleri, yapraklar ve artık materyaller kullanılarak resim yapılır. Toprak zemine iyice saplanması için ağır taşlarla bastırılır.
- Etkinlik resminin bozulmaması için diğer gruplara uyarı levhası asılır.

● DEĞERLENDİRME

Etkinlik süreci videoya çekilerek video izlenir ve süreç hatırlatılarak değerlendirme yapılır.

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Etkinlik sonrasında çocuklar yaptıkları etkinliğin resmini çizer. Çizilen resme yazılı bir not hazırlanır, hazırlanan notta ailelerden evlerinde farklı ağırlıkta olan eşyaların ağırlıkları hakkında çocukları ile konuşmaları istenir.

SANAT ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-6

Rulolar Farklılaşıyor

36-72 Ay

Sanat (Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 23. Seçenekler arasında karar verir.

Göstergeler

- Seçenekler arasında tercih yapar.
- Tercih ettiği seçeneği/kararı uygular.

● Dil Gelişimi

Kazanım 3. Dili iletişim amacıyla kullanır.

Göstergeler

- Konuşmayı başlatır.
- Konuşmayı sürdürür.
- Konuşmayı sonlandırır.
- Planlarını/duygularını/düşüncelerini/hayallerini anlatır.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 8. Araç gereç kullanarak manipülatif hareketler yapar.

Göstergeler

- Farklı materyaller kullanarak boyama yapar.
- Farklı yapıştırıcılar kullanarak materyalleri yapıştırır.
- Farklı nesneleri keser.
- Nesneleri kullanarak özgün ürünler oluşturur.

SÖZCÜKLER: Kule, köprü

KAVRAMLAR: -

DEĞERLER: Saygı

MATERYALLER: Tuvalet kâğıdı rulosu (çocuklar sayısı kadar), farklı ülkelerde bulunan kule, köprülerin fotoğrafları, (Köprüler: Akashi Kaikyo Köprüsü-Japonya, Charles (Karl) Köprüsü-Çek Cumhuriyeti, Great Belt Köprüsü-Danimarka, Sydney Liman Köprüsü- Avustralya, Golden Gate Köprüsü-ABD, 15 Temmuz Şehitler Köprüsü-Türkiye vb.; Kuleler: Eyfel Kulesi-Fransa, Pisa Kulesi-İtalya, Big Ben-İngiltere, Kız Kulesi-Türkiye, Kutub Minar-Hindistan) Mimar Sinan'ın yapıtlarından olan köprü görselleri, yapıştırıcı, artık materyal olan A4 kâğıtları, kuru boya kalemleri, pastel boyalar, pipetler, renkli kâğıtlar

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Masaya makas, tuvalet kâğıdı rulosu, yapıştırıcı, artık materyal olan A4 kâğıtları, kuru boya kalem-leri, pastel boyalar, pipetler, renkli kâğıtlar, artık materyaller vb. yerleştirilir.
- Çocuklara farklı ülkelerde bulunan kulelerin/köprülerin fotoğrafları gösterilir.
- Ayrıca Mimar Sinan'ın bir mimar olduğu ve bir çok kalıcı köprüler yaptığı ifade edilerek yapıtları arasında yer alan köprülerin fotoğrafları da gösterilir.
- Bu kulelerin/köprülerin isimleri ve hangi ülkelerde oldukları söylenerek dünya haritası üzerine bu fotoğraflar yapıştırılır.
- Mimar Sinan'ın yapıtları da Türkiye haritası üzerine yapıştırılır.
- Ardından çocuklardan kendilerine özgü kule/köprü çizimi yapmaları istenir. Çizimi biten çocuklar masadaki materyalleri kullanarak kulelerini/köprülerini yapmaları için yönlendirilir.
- Çocuklar kendi ürünlerini anlatır.

● DEĞERLENDİRME

Kendi yaptığın kuleye ya da köprüye isim ver ve onun duruşunu hareket ile göster.

● AİLE /TOPLUM KATILIMI

Sınıfa varsa bir ebeveyn mimar, yoksa yakın çevreden bir mimar davet edilir ve kulelerin/köprü-lerin yapımı hakkında sohbet edilir. Çocuğun ailesiyle yakın çevresindeki kuleleri/köprüleri araştırıp keşfetmeleri ve incelemeleri istenebilir. Aynı zamanda kuleler/köprüler ile ilgili videolar izlemeleri istenebilir. Ayrıca aileden Mimar Sinan ve eserleriyle ilgili çocuklarıyla sohbet etmesi istenir.

SANAT ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-7

Farklı İnsanlar, Renkli Yüzler

36-72 Ay

Sanat-Türkçe (Bütünleştirilmiş Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 2. Nesnelerin/varlıkların özelliklerini açıklar.

Göstergeler

- Nesneleri/varlıkları inceler.
- Nesnelerin/varlıkların fiziksel özelliklerini betimler.
- Nesnelerin/varlıkların benzer yönlerine örnekler verir.
- Nesnelerin/varlıkların farklı yönlerine örnekler verir.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 8. Araç gereç kullanarak manipülatif hareketler yapar.

Göstergeler

- Kalem tutmak için üç parmağını işlevsel kullanır.
- Nesneleri kullanarak özgün ürünler oluşturur.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 22. Sanatın/sanat eserlerinin değerini fark eder.

Göstergeler

- Sanat eserlerinde gördüklerini/işittiklerini söyler.
- Sanat eserleri ile ilgili duygularını açıklar.
- Sanat eserlerini kendi bakış açısıyla yorumlar.

SÖZCÜKLER: -

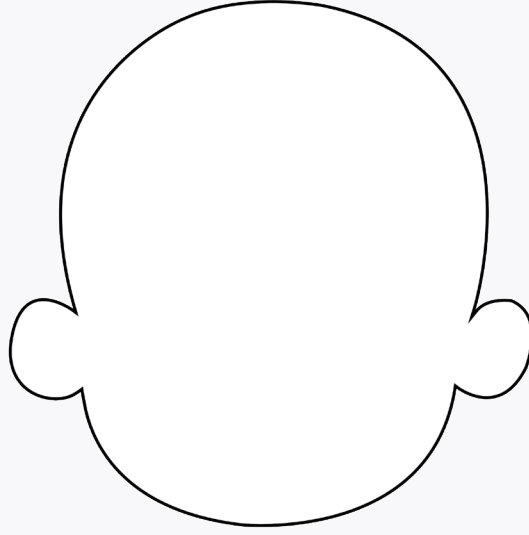
KAVRAMLAR: -

DEĞERLER: Sorumluluk, Saygı

MATERYALLER: Tom Fedro ve Picasso gibi ünlü ressamların sanat eserleri, boş baş kalıbı (çocukların sayısı kadar), renkli kuru ve pastel boyalar

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Öğretmen çocuklara Tom Fedro ve Picasso gibi ünlü ressamların baş ve yüz ile ilgili sanat eserlerini gösterir.
- Çocuklar ile bu sanat eserlerindeki benzerlikler (baş ve yüz resmi çizilmesi, kadın çizilmesi, renkli çizilmesi) ve farklılıklar (kadın baş ve yüz sayıları, bir ressam yüzü 4 bölüme, diğeri ise 3 bölüme ayırarak boyaması, saçları) hakkında sohbet edilir.
- Çocuklar bir grup Tom Fedro, diğer grup Picasso olarak adlandırılarak iki gruba ayrılır. Ardından öğretmen çocuklara boş baş kalıbının olduğu kâğıtları dağıtır. Farklı kalıplar verilir ve çocuklar birini seçer.
- Öğretmen boya kalemlerini doğru tutma şeklini çocuklara gösterir. Çocuklar boya kalemlerini öğretmenin yaptığı gibi üç parmağı ile tutarak kullanır. Kullanmakta güçlük çeken çocuklara rehberlik edilir, ancak çocuklar bunu yapmaya zorlanmaz.



- Sonrasında çocuklar, renkli kuru ve pastel boyalar kullanarak boş baş kalıbına çizimler yaparlar ve boyarlar. Farklı malzemelerle süslerler.
- Çocuklar çizdiği, boyadığı ve süslediği baş kalıbının özelliklerini (cinsiyeti, yaşı, nerede yaşadığı, kim olduğu, nelerden hoşlandığı vb.) arkadaşlarına anlatır.
- Resimlerden yola çıkılarak öyküler oluşturulur. Öykülerin adının ne olabileceği ile ilgili düşünceler alındıktan sonra önerilerden yola çıkılarak karar verilir.

● DEĞERLENDİRME

Etkinlik sonunda çocuklara aşağıdaki sorular sorulur:

- Gözlerinizi kapatıp bir yüz hayal edin, şimdi hayal ettiğiniz yüzü anlatın.
- Kimi hayal ettiniz?
- Hayalinizdeki kişinin yüzünde neler vardı?
- Hayalinizde hangi renkler vardı?
- Bu etkinlik size ne hissettirdi?
- Hayalinizdeki kişi tanıdığınız kime benziyordu? Cinsiyeti ne idi?

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Ailelerden çocukları ile aynanın karşına geçerek yüzlerinin (yüzlerinde bulunan organlar, gözlerin rengi, saçın rengi vb.) benzerlikleri ve farklılıkları hakkında konuşmaları istenir.

SANAT ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-8

Ara Güler Fotoğrafının Çerçevesi

60-72 Ay

Sanat-Türkçe (Bütünleştirilmiş Küçük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 1. Nesneye/duruma/olaya yönelik dikkatini sürdürür.

Göstergeler

- Dikkat edilmesi gereken nesneye/duruma/olaya odaklanır.
- Dikkatini çeken nesne/durum/olay ile ilgili bir ya da birden fazla özelliği/niteliği söyler.

● Dil Gelişimi

Kazanım 8. Görsel materyalleri kullanarak özgün ürünler oluşturur.

Göstergeler

- Görsel materyalleri inceler.
- Görsel materyalleri açıklar.
- Görsel materyallerle ilgili sorulara yanıt verir.
- Görsel materyallerin içeriğini yorumlar.
- Görsel materyaller aracılığıyla farklı kompozisyonlar oluşturur.

Kazanım 10. Sözel olarak özgün ürünler oluşturur.

Göstergeler

- Cümle/olay örgüsü/öykü/şiir/bilmece/tekerlemeleri tamamlar.
- Cümle/olay örgüsü/şiir/bilmece/tekerleme ya da özgün bir öykü oluşturur.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 8. Araç gereç kullanarak manipülatif hareketler yapar.

Göstergeler

- Farklı yapıştırıcılar kullanarak materyalleri yapıştırır.
- Kalem tutmak için üç parmağını işlevsel kullanır.
- Nesneleri kullanarak özgün ürünler oluşturur.

SÖZCÜKLER: Fotoğrafçı

KAVRAMLAR: Zaman: Gece-gündüz, Renk: Siyah-beyaz

DEĞERLER: Saygı, sevgi

MATERYALLER: Ara Güler'in kendisinin en sevdiği fotoğrafı, renkli farklı dokularda ve kalınlıkta ipler, yapıştırıcılar, artık kâğıtlar, makas ve boyalar

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Öğretmen çocuklara fotoğrafçı Ara Güler'in kendisinin en sevdiği fotoğrafı gösterir.
- Bu fotoğrafın siyah-beyaz, gece ve deniz kenarında çekilen bir fotoğraf olduğu konusunda sorular sorularak sohbet edilir.
- Ardından çocuklar üç gruba ayrılır. Öğretmen
Birinci grup çocukları bu fotoğrafı kullanarak bir öykü oluşturmaları,
İkinci grup çocukları şiir oluşturmaları,
Üçüncü grup çocukları ise bilmece oluşturmalarını için yönlendirir.
- Çocuklara belirli bir süre verilir.
- Çocuklar öykü, şiir ve bilmece oluşturdudan sonra her grup sunum yapar.
- Sunumların ardından öğretmen önceden hazırladığı üç sanat masasına çocukları yönlendirir.
- Her gruba bir tane büyük boyutlarda bu fotoğraf verilir.
- Masada ipler, yapıştırıcılar, artık kâğıtlar, makas, materyaller, yapıştırıcılar ve boyalar yer almaktadır.
- Her bir grup istasyondaki malzemeleri kullanarak fotoğrafa çerçeve yapar.

● DEĞERLENDİRME

Her bir grup ürünlerinin sunumunu yapar ve çalışmalarını anlatır. "Bu çalışma gündüz olsaydı resimde neler olurdu?" sorusunun cevabı da tartışılır.

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Aile grubundan ailelere duyuru yapılarak; ailelerden evde çocuklarıyla birlikte albümlerini incelemeleri ve albümdeki fotoğrafların gece mi yoksa gündüz mü çekildiği, renkleri ve anıları hakkında konuşmaları istenir. Ayrıca ailelerden bir fotoğrafçıya çocukları ile gitmeleri ve bir çekim izlemeleri istenir.

Aileler arasında fotoğrafçı varsa (eğer yoksa bulunulan şehirde yaşayan bir fotoğrafçı) sınıfa davet edilerek çocuklarla birlikte sohbet eder, bahçede fotoğrafçı ve çocuklar fotoğraf makinesi vb. teknolojik aletler ile fotoğraf çekerek sergilerler.

SANAT ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-9

Tıraş Köpüğü mü, Alçı mı?

36-72 Ay

Sanat (Küçük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 2. Nesnelerin/varlıkların özelliklerini açıklar.

Göstergeler

- Nesnelerin/varlıkların fiziksel özelliklerini betimler.
- Nesnelerin/varlıkların benzer yönlerine örnekler verir.
- Nesnelerin/varlıkların farklı yönlerine örnekler verir.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 7. Küçük kaslarını kullanarak güç gerektiren hareketleri yapar.

Göstergeler

- Nesneleri kopartır.
- Materyallere elleri/parmakları ile şekil verir.

Kazanım 8. Araç gereç kullanarak manipülatif hareketler yapar.

Göstergeler

- Farklı materyaller kullanarak boyama yapar.
- Parmağını kullanarak çizim yapar.

Kazanım 9. Özgün çizimler yaparak kompozisyon oluşturur.

Göstergeler

- Desen oluşturur.
- Belirli çizimlerde kendine özgü imgeler kullanır.

SÖZCÜKLER: Tıraş, alçı, heykel, heykeltıraş

KAVRAMLAR: Doku: Yumuşak-sert

DEĞERLER: Sorumluluk, saygı

MATERYALLER: Tıraş köpüğü, resim kâğıdı, parmak boya ve boya fırçaları, alçı, tepsi, yuvarlak tabak

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Öğretmen, çocuklara çevrelerinde hiç heykel görüp görmediklerini sorarak sohbeti başlatır.
- Ardından heykellerin heykeltıraşlar tarafından yapıldığına değinir.
- Heykeltıraş Eray Okan ve eserlerine ilişkin paylaşımlarda bulunur.
- Bu paylaşımın ardından iki farklı malzeme kullanarak ürün oluşturacaklarını, hangisinin heykel yapımında kullanabileceği konusunda tartışacaklarını söyleyerek çocukların sert ve yumuşak malzeme olarak iki farklı masaya oturmalarına rehberlik eder.
- İlk masada her çocuk için bir tepsi, tıraş köpükleri, parmak boyalar ve resim kâğıdı bulunur.
- İkinci masada daire şeklinde düz bir tabak, alçı ve parmak boyaları bulunur. Çocuklar istedikleri masaya geçer.

- İlk masadaki çocuklar tıraş köpüklerini önlerindeki tepsiye sıkarak istedikleri şekilleri çizer. Ardından tıraş köpüğünü tepsiye yayar ve üstüne istedikleri renklerde parmak boyasını boya fırçası ile dağıtır. Boya dağıtma işlemi bittikten sonra, her çocuk tepsinin üzerine resim kâğıdını koyarak kâğıda desen oluşturmaya çalışır ve ardından kenarlarından tutarak kâğıdı çıkarır.
- İkinci masadaki çocuklar alçıyı önlerindeki tabağa elleriyle yerleştirip düz bir yüzey hâline getirdikten sonra bir elinin baskısını çıkarır ve baskısını kurumaya bırakır. Kuruyan el baskısını parmak boya ve fırça ile boyarlar.
- Masadaki etkinlikler tamamlandıktan sonra çocuklar isterler ise masa değiştirir ve süreç aynı şekilde devam eder.
- Etkinlikler bittikten sonra kullanılan tıraş köpüğü ve alçının yumuşak ve sertliği hakkında konuşulur. Alçının kuruma sonrasında dokusunun yumuşaktan sertte dönüştüğü gözlenir.

● DEĞERLENDİRME

Etkinlik sonunda çocuklara aşağıdaki sorular sorulur:

- Etkinlikte hangi malzemeleri kullandınız?
- Bu malzemelerin birbirinden farklı özellikleri nelerdi?
- Bu malzemeleri kullanırken neler hissettiniz?
- Başka hangi malzemeden kalıp çıkartabilirdiniz?
- Köpük gibi bir yatakta yattığınızı hayal edin. Köpük yatakta nasıl hareket edersiniz?
- Şimdi de sert bir yatakta yattığınızı hayal edin. Sert yatakta nasıl hareket edersiniz?
- Yataklardan hangisi daha rahattır? Neden?
- Kullandığınız malzemeler başka nerelerde kullanılır?

Sınıftaki yumuşak ve sert nesneler incelenerek sohbet edilir.

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Sınıfta çocuklarının köpük çalışması sırasında çekilmiş fotoğrafı internet temelli uygulamalar yolu ile gönderilerek ailelerden çocukları ile köpük oyunları oynamaları ve köpüklerin oluşturduğu şekiller hakkında sohbet etmeleri istenir. Ayrıca ailelere evde kek/ekmek yapımı, başta yumuşak ve sıvı olan kek/ekmek hazırlığının piştiğinde sertleştiğini çocuklarıyla gözlemleyerek sohbet etmeleri önerilir.

SANAT ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-10

Pat Pat Boya?

48-72 Ay

Sanat-Müzik (Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Dil Gelişimi

Kazanım 10. Sözel olarak özgün ürünler oluşturur.

Göstergeler

- Cümle/olay örgüsü/öykü/şiir/bilmece/tekerlemeleri tamamlar.
- Cümle/olay örgüsü/şiir/bilmece/tekerleme ya da özgün bir öykü oluşturur.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 8. Araç gereç kullanarak manipülatif hareketler yapar.

Göstergeler

- Farklı materyaller kullanarak boyama yapar.
- Nesneleri kullanarak özgün ürünler oluşturur.

SÖZCÜKLER: -

KAVRAMLAR: -

DEĞERLER: -

MATERYALLER: Parmak boyası, patpat poşet, sünger, A5 boyutunda kâğıt

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Öğretmen sınıfa büyük boyutta patpat ambalaj poşeti getirir.
- Çocuklar iki gruba ayrılır.
- Çocuklar "Bu poşet ile yaparım." cümlesindeki boş olan yere kendi düşüncelerini söyler.
- Ambalaj poşeti her çocuğun eline ve ayağına uygun olarak kesilir, çocuklar için eldiven ve çorap hâline getirilir.
- Birinci grup çocuklar patpat eldiveni ellerine ve ikinci grup çocuklar patpat çorabı ayağına geçirir ve önlerindeki resim kâğıdına elleri ve ayakları ile önce parmak boyasına batırarak baskı yaparlar.
- Ardından yapılan el ve ayak baskılarına bulaşık süngerini baskı yaparak özgün ürünler oluştururlar.
- Ardından çocuklar baskılarından yola çıkarak şarkı oluşturma çalışması yapar. Önce şarkılarına bir başlık belirlerler. Başlık belirlendikten sonra şarkılarını oluştururlar.

● DEĞERLENDİRME

“Bu etkinlik size hangi duyguları hissettirdi? Duyguların resmini yapabilir misiniz?” şeklinde sözel yönergeler verilerek çocuklardan resim yapmaları istenir. Yapılan bireysel çizimler ile grup tarafından oluşturulan baskı çalışmaları sergilenir. Sergideki eserler hakkında konuşulur.

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Ailelere baskı çeşitleri ile ilgili broşür yollayarak ailelerden çocukları ile farklı materyaller (yaprak, kapak vb.) ile baskı çalışmaları yapmaları ve bu yaptıkları baskılar hakkında konuşmaları istenir.

SANAT ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-11

Atatürk ve Demokrasi

48-72 ay

Sanat-Erken Okuryazarlık (Bütünleştirilmiş Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 28. Atatürk'ün Türk toplumu için önemini açıklar.

Göstergeler

- Atatürk'ün getirdiği yenilikleri ifade eder.
- Atatürk'ün getirdiği yeniliklerin önemini anlatır.

● Dil Gelişimi

Kazanım 8. Görsel materyalleri kullanarak özgün ürünler oluşturur.

Göstergeler

- Görsel materyalleri birbiriyle/yaşamla ilişkilendirir.
- Görsel materyallerin içeriğini yorumlar.

Kazanım 12. Yazı farkındalığı gösterir.

Göstergeler

- Yazı ve resmi birbirinden ayırır.
- Yazının işlevini söyler.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 14. Atatürk'ün ülkemize kazandırdığı çağdaş ve demokratik yaşam anlayışını takdir eder.

Göstergeler

- Atatürk ile ilgili etkinliklere katılır.
- Atatürk ile ilgili etkinliklerde sorumluluk alır.
- Atatürk ile ilgili duygu ve düşüncelerini farklı yollarla ifade eder.

SÖZCÜKLER: Demokrasi, özgürlük, yenilik, paspartu

KAVRAMLAR: Miktar: Az-çok

DEĞERLER: Vatanseverlik, adalet, saygı, sevgi

MATERYALLER: Atatürk'ün Cumhuriyetle birlikte getirdiği yeniliklerin paspartu yapılmış fotoğrafları, oylama sandığı/kutusu

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Cumhuriyet sonrası Atatürk'ün getirmiş olduğu yeniliklere dair paspartu yapılmış fotoğraflar çocukların görebileceği uygun bir alanda (koridor, toplantı salonu, sınıfın girişi vb.) sergilenir.
- Çocukların bu sergiyi incelemesi için fırsat verilir.
- Çember şeklinde oturulur ve çocuklarla incelenen fotoğraf sergisi hakkında sohbet edilir. Görsellerden yola çıkılarak Atatürk'ün getirdiği yenilikler hakkında çocukların düşüncelerini ifade etmesine fırsat verilir.
- Fotoğraf sergisindeki fotoğraf ve yazılar ile ilgili konuşulur, serginin bir isminin olmadığı, serginin bir isminin olması ve isminin uygun bir yere yazılması ile ilgili sohbet edilerek bir isme ihtiyaç duyulduğu belirtilir. Çocuklara uygun isim bulmaları için düşünme fırsatı verilir. Fikrini belirtmek isteyen çocukların önerileri dinlenir ve not alınır.

- Çocukların tercihleri doğrultusunda önerilen sergi isimleri iki veya üç isme indirilerek oy pusulaları oluşturulur.
- Çocukların istedikleri sergi ismini belirleme aşamasında özgürce karar verebilmeleri için uygun bir ortam hazırlanır; yarı kapalı bir alan (perde arkası vb.), oy pusulası ve oy sandığının hazırlanması gibi.
- Tüm çocuklar istedikleri sergi ismini oyladıktan sonra açık sayım yapılır. Çocukların görebileceği şekilde oylar sayılır. Sınıfın en çok tercih ettiği isim sergi ismi olarak belirlenir.
- Sergi ismi büyük puntolarla yazılarak sergi alanına asılır.
- Sergi isminin belirlenme aşamasında, bir kişinin kararı yerine çoğunluğun katılımı ile belirlenmesinin Cumhuriyet ile getirilen yeniliklerden "demokrasi"ye bir örnek olduğu vurgulanır. Sonrasında demokrasi kavramının önemi üzerine sohbet edilir.

● DEĞERLENDİRME

Çocuklarla birlikte sergi alanı tekrar ziyaret edilir. Çocukların aşağıdaki yönergeler doğrultusunda uygun fotoğrafları bulmaları ve Atatürk'ün getirdiği yenilikler hakkında sürece dair hatırladıklarını ifade etmeleri sağlanır:

- Alfabenin değişimiyle ilgili yeniliğin yer aldığı fotoğrafları bulalım.
- Cumhuriyet'in ilanı ile ilgili fotoğrafları bulalım.
- İnsanların kılık kıyafetlerindeki değişiklikler ile ilgili fotoğrafı bulalım.
- Türk bayrağının ulusal olarak kabul edildiği fotoğrafları bulalım.

Yukarıdakilere benzer şekilde öğretmenin sergi alanında yer verdiği fotoğraflar ve sohbet ettiği başlıklarda yönergeler çeşitlendirilir.

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

- Ailelere çocukları ile birlikte Cumhuriyet sonrası getirilen yenilikler hakkında araştırma yapmaları ve sohbet etmeleri yönünde bilgilendirme notu gönderilir.
- Toplum katılımı için okul olarak millî bayramlara katılım sağlanır.

SANAT ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-12

Değiştir, Dönüştür, Tekrar Kullan

60-72 Ay

Sanat-Fen (Bütünleştirilmiş Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 6. Günlük yaşamda kullanılan sembolleri tanır.

Göstergeler

- Gösterilen sembolün anlamını/işlevini söyler.
- Verilen açıklamaya uygun sembolü gösterir.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 8. Araç gereç kullanarak manipülatif hareketler yapar.

Göstergeler

- Farklı materyaller kullanarak boyama yapar.
- Farklı yapıştırıcılar kullanarak materyalleri yapıştırır.
- Nesneleri kullanarak özgün ürünler oluşturur.

Kazanım 10. Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.

Göstergeler

- Müziğin temposuna, ritmine ve melodisine uygun dans eder.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 16. Sürdürülebilir yaşam için gerekli olan varlıkları korumayı alışkanlık hâline getirir.

Göstergeler

- Sürdürülebilir yaşam için gerekli olan kaynakları verimli kullanır.
- Sürdürülebilir yaşam için gerekli olan kaynakları korur.

Kazanım 17. Geri dönüşüm/tekrar kullanma davranışlarını alışkanlık hâline getirir.

Göstergeler

- Geri dönüşümün/tekrar kullanmanın önemini açıklar.
- Tekrar kullanılacak materyaller ile özgün ürün oluşturur.

SÖZCÜKLER: Geri dönüşüm, tekrar kullanım, atık, tutumlu olma

KAVRAMLAR: -

DEĞERLER: Sorumluluk

MATERYALLER: Kullanılmış çocuk tişörtleri, ipler, kumaş parçaları, boncuklar, kumaş boyaları, farklı materyal ve eşyaların resimleri (teneke kutu, yoğurt kapları, şişeler, kâğıtlar, kavanoz, pipet vb.), geri dönüşüm sembolü

● ÖĞRENME SÜRECİ

- “Tekrar kullanma” ve “geri dönüşüm” temalarından yola çıkarak sınıfın sanat merkezine artık kullanılmayan malzemeler ile yapılmış yeni nesnelerin görselleri asılarak çocuklara görsel ipuçları sunulur.
- Çocuklarla çember şeklinde oturularak içinde pipet ve kâğıt olan kavanoz gösterilerek çocukların dikkatleri çekilir ve “kavanoz, pipet ve kâğıt”lar hakkında konuşulur. *“Bu malzemeler ne işe yarar? Hangi malzemeden yapılmıştır? Ne amaçla kullanılır? Siz eşyalarınızı tekrar kullanıyor musunuz? Tekrar kullanmak bizi tutumlu yapar mı? Tutumlu olmak sizce ne demek? Atıkları nasıl ayrıştırmalıyız? Atıklar değerlendirilebilir mi? Atıklar nasıl değerlendirilir?”* gibi sorular sorularak çocuklarla geri dönüşüm sembolü, cam, kâğıt ve plastik atıklar hakkında sohbet edilir.
- Çocuklar farklı malzemeler kullanarak evden getirdikleri eski tişörtlerini tekrar süslerler (ipler, kumaş parçaları, boncuklar, kumaş boyaları vb.) ve müzik eşliğinde danslı moda gösterisi sunar.

● DEĞERLENDİRME

Çocuklarla birlikte üç ayrı kutu belirlenir ve bu kutuların üzerine geri dönüşüm sembolleri ile birlikte cam, kâğıt ve plastik resimleri yapıştırılır. Bu kutulara atılabilecek ve atılamayacak atıklar üzerine sohbet edilir ve çocuklardan farklı eşyaları temsil eden resimlerin atılabileceği kutunun üzerine yapıştırması istenir. Bu etkinlik her günün sonunda tekrarlanarak sınıf içinde atıkları ayrıştırmayı alışkanlık hâline getirmeleri desteklenir.

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Ailelere bilgi notu gönderilir. Ailelere okulda takas şenliği düzenleneceği, çocukları ile evde kullanmadıkları iyi durumda olan eşyaları/kıyafetleri/oyuncakları şenliğe getirmeleri istenir.

Aileler arasında geri dönüşüm/atık materyallerle çalışan mühendis varsa (eğer yoksa bulunan şehirde yaşayan bir mühendis) sınıfa davet edilerek çocuklarla birlikte geri dönüşüm/atık materyalleri ile neler yapıldığı hakkında sohbet edilir.

SANAT ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-13

Kültürel Çeşitliliğe Saygı

48-72 Ay

Sanat- Erken Okuryazarlık (Bütünleştirilmiş Büyük-Küçük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 7. Nesne/varlık/olayları çeşitli özelliklerine göre düzenler.

Göstergeler

- Nesne/varlık/olayları çeşitli özelliklerine göre karşılaştırır.
- Nesne/varlık/olayları çeşitli özelliklerine göre sınıflandırır.

● Dil Gelişimi

Kazanım 8. Görsel materyalleri kullanarak özgün ürünler oluşturur.

Göstergeler

- Görsel materyalleri inceler.
- Görsel materyaller aracılığıyla farklı kompozisyonlar oluşturur.

Kazanım 13. Yazı yazma öncesi becerileri gösterir.

Göstergeler

- Yazı yazmayı taklit eder.
- Yazdığı işaretlerin/karalamaların anlamını açıklar.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 7. Farklı kültürel özellikleri irdeler.

Göstergeler

- Farklı ülkelere özgü kültürel özellikleri söyler.
- Kendi ülkesinin kültürü ile diğer kültürlerin benzer ve farklı özelliklerini karşılaştırır.

Kazanım 8. Toplumsal yaşamdaki farklılıklarla ilgili değerlere uygun davranır.

Göstergeler

- Farklılıklara müsamaha gösterir.
- Farklılıklara saygı duyar.

Kazanım 17. Geri dönüşüm/tekrar kullanma davranışlarını alışkanlık hâline getirir.

Göstergeler

- Tekrar kullanılabilir materyaller ile özgün ürünler oluşturur.
- Geri dönüşüm/tekrar kullanma ile ilgili etkinliklere gönüllü katılır.

SÖZCÜKLER: Kültür, kültürel çeşitlilik, saygı

KAVRAMLAR: Zıt: Aynı-farklı-benzer

DEĞERLER: Saygı, sevgi, adalet

MATERYALLER: Farklı bölgelere ait yemek, giysi görselleri, ülkelere ait alfabe görselleri (Alfabelerin görsellerinin üzerinden silikon ile kabartma yapılarak dokunsal hâle getirilebilir.), doğada bulunan materyaller (taş, toprak, kum, yaprak vb.), artık materyaller (pet şişe, poşet, gazete vb.)

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Öğretmen, çocuklar sınıfa gelmeden önce farklı kültürlere ilişkin olarak ülkelerin alfabeleri, ülkelere/bölgelere ait yemek ve giysi fotoğraflarını geçici öğrenme merkezine yerleştirir.
- Çocuklar sınıfa geldiğinde geçici öğrenme merkezindeki görselleri incelemelerine fırsat verilir. Görsellerdeki çeşitlilik hakkında konuşulur. Aynı/benzer/farklı olan görseller hakkında sohbet edilir.
- Alfabe çeşitliliği, kültürlere ait yemek çeşitliliği, kültürlere ait giysi çeşitliliği dikkate alınarak fotoğrafların çocuklar tarafından gruplandırılmasına rehberlik edilir.
- Çocuklarla “kültür, kültürel çeşitlilik, kültürel çeşitliliğe saygı” hakkında sohbet edilir. Her yörenin/bölgenin/ülkenin bir kültürü olduğu alfabe, kıyafet, yemek vb. unsurların kültürü oluşturduğu ifade edilir. Bu çeşitliliğe saygı konusunda çocuklarla sohbet edilir.
- Çocuklar öğrenme alanlarına ilişkin olarak küçük gruplara ayrılır. Oluşturulan küçük gruplardan biri alfabe çeşitliliğine dair farklı ülkelerin yazı görsellerini inceler. Çocukların görseller üzerindeki kabartmalara dokunmalarına fırsat verilir. Yazı farklılığına dikkat çekilir. Grubun kendi yazı sembollerini oluşturarak bir metin hazırlamasına rehberlik edilir. Kullanılan kalemelerin farklı kalınlık özelliklerinin çocukların gelişimine uygun olmasına dikkat edilir (Çocukların yazı yazmaları değil, yazıyı taklit etmeleri ve özgün yazı sembolleri oluşturmaları beklenir.).
- Oluşturulan diğer küçük grup ise farklı kültürlere ait yemek görsellerini inceler. Çocukların doğadaki materyalleri (toprak, taş, kum, dal, yaprak vb.) kullanarak kültür sofrası oluşturmalarına rehberlik edilir.
- Diğer küçük grupta ise farklı kültürlerin yöresel kıyafetleri incelenir. Artık materyaller (pet şişe, poşet, gazete vb.) kullanılarak özgün bir kültür kıyafeti tasarımları için çocuklara rehberlik edilir.
- Çocuklar kendi ilgi/istekleri doğrultusunda diğer küçük gruplara geçiş yapabilir.
- Kültür çeşitliliğine ilişkin olarak yapılan çalışmalar küçük gruplar tarafından sunulur. Çocuklarla oluşturdıkları kültür çeşitliliğine ve buna ilişkin saygı konuları üzerine sohbet edilir.

● DEĞERLENDİRME

Yapılan kültür çeşitliliği ile ilgili çalışmalar sınıf ismi dikkate alınarak okul koridorunda sergilenir. Serginin gezilmesi sırasında çocukların yapılan çalışmaları diğer arkadaşlarına anlatmasına rehberlik edilir.

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Ailelere gönderilen internet temelli bilgilendirme notu ile ailelerden kültürlerine ait olarak çocuklarıyla birlikte video çekmesi istenir. Gönderilen videolar sınıfta çocuklar tarafından izlenerek sohbet edilir. Eğer uygunluk varsa çocukların başka kültürlerdeki çocuklarla görüntülü iletişim kurmaları sağlanır.

Farklı yörelere ait il tanıtım fuarına okul ya da sınıfla birlikte katılım sağlanır. Giysi, yiyecek, el sanatları, halk oyunlarının yer aldığı tanıtım afişleri duvarlara asılır.

SANAT ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-14

Canım Arkadaşım

48-72 Ay

Sanat-Müzik-Türkçe (Bütünleştirilmiş Küçük ve Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 20. Problem durumlarına çözüm üretir.

Göstergeler

- Karşılaştığı problemin ne olduğunu söyler.
- Probleme ilişkin çözüm yolu/yolları önerir.

● Dil Gelişimi

Kazanım 8. Görsel materyalleri kullanarak özgün ürünler oluşturur.

Göstergeler

- Görsel materyalleri inceler.
- Görsel materyaller aracılığıyla farklı kompozisyonlar oluşturur.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 10. Sosyal ilişkiler kurar.

Göstergeler

- Başkalarıyla etkileşime girer.
- Başkalarıyla girdiği etkileşimlerini sürdürür.
- Akranlarıyla arkadaşlık kurar.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 8. Araç gereç kullanarak manipülatif hareketler yapar.

Göstergeler

- Nesnelere şekil verir.
- Nesneleri kullanarak özgün ürünler oluşturur.

SÖZCÜKLER: Arkadaşlık

KAVRAMLAR: -

DEĞERLER: Dostluk, sevgi, saygı

MATERYALLER: Doğada bulunan materyaller (taş, toprak, kum, yaprak vb.), artık materyaller (pet şişe, poşet, ağaç dalları, sopalar, kutular vb.), eski gazete ve dergi sayfaları, durum kartları

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Çocuklarla güne başlama zamanında “arkadaşlık” kavramı hakkında konuşulur. Çocukların fikirleri alınır. Arkadaşlık kavramının iki kişi arasında olumlu duygular hissettiren bir değer olduğu belirtilir. Arkadaşlık ile ilgili bir kitap etkileşimli kitap okuma yöntemi ile okunur.
- “Arkadaşlık” ile ilişkili olarak çocuklara örnek olaylar sunularak problem durumlarına ilişkin çözüm önerileri getirmelerine rehberlik edilir. Örneğin tek başına oyun oynayan bir çocuk, paralel oyun oynayan iki çocuk, arkadaşının elinden oyuncağını izin almadan çekiştirmeye çalışan bir çocuk, oyun oynarken yere düşen bir çocuk, arkadaşını iten bir çocuk vb. durumlar hakkında çocukların neler yapılabileceğine karşı sohbet edilerek ön bilgileri edinilir.

- “Arkadaşlık” ile ilişkili olarak çocuklara olumlu durumlara örnekler verilerek çocukların durumu ifade etmelerine rehberlik edilir. Örneğin iş birliği içinde oyun oynayan iki çocuk, birbirine sarılan iki çocuk, birbirine yardım eden iki çocuk vb. durumlar hakkında durum kartlarını kullanarak çocukların hissettiği duygulara ilişkin sohbet edilir.
- Çocuklar öğrenme alanları dikkate alınarak küçük gruplara ayrılır.
- Küçük gruplardan birine doğada bulunan daha önceden toplanan materyaller ve oyun hamurlarını kullanarak arkadaşlık heykeli oluşturmalarına rehberlik edilir.
- Diğer küçük grubun artık materyaller (pet şişe, poşet, ağaç dalları, sopalar, kutular vb.) arkadaşlık müziği oluşturmalarına rehberlik edilir.
- Bir diğer küçük grup ise eski gazete ve dergi sayfalarından görseller alarak arkadaşlık gazetesi oluşturur.
- Küçük gruplar sabit olmayıp geçiş konusunda esneklik sağlanır.
- Öğretmen süreç boyunca çocukların küçük grup çalışmalarını video kayıt altına alır.

● DEĞERLENDİRME

Küçük grup çalışmalarında kayıt altına alınan video, çocuklar tarafından izlenerek süreç hakkında konuşulur. Keyif aldıkları ve zorlandıkları durumlar hakkında konuşularak arkadaşlığın önemine dair sohbet edilir.

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Ailelere bilgilendirme notu gönderilerek çocukların diğer arkadaşları ve aileleri ile birlikte vakit geçirmeleri sağlanır. Birliktelik sırasında çekilen fotoğraflar sınıfa gönderilerek çocuklarla sohbet edilir.

SANAT ÖĞRENME ALANI ETKİNLİKLERİ-15

Giyinen Ağaçlar

48-72 ay

Oyun-Sanat (Bütünleştirilmiş Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 1. Nesneye/duruma/olaya yönelik dikkatini sürdürür.

Göstergeler

- Dikkat edilmesi gereken nesneye/duruma/olaya odaklanır.
- Dikkatini çeken nesne/durum/olay ile ilgili bir ya da birden fazla özelliği/niteliği söyler.

Kazanım 2. Nesnelerin/varlıkların özelliklerini açıklar.

Göstergeler

- Nesneleri/varlıkları inceler.
- Nesnelerin/varlıkların fiziksel özelliklerini betimler.
- Nesnelerin/varlıkların işlevsel özelliklerini betimler.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 8. Araç gereç kullanarak manipülatif hareketler yapar.

Göstergeler

- Nesnelere şekil verir.
- Nesneleri kullanarak özgün ürünler oluşturur.

Kazanım 15. Giyinme ile ilgili işleri yapar.

Göstergeler

- Giysilerini giyer.
- Giysilerinin tamamlayıcı aksesuarlarını kullanır.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 21. Estetik değerleri korur.

Göstergeler

- Çevresini farklı biçimlerde düzenler.
- Çevredeki güzelliklere değer verir.

SÖZCÜKLER: Düğme, ilik, tasarım, terzi

KAVRAMLAR: -

DEĞERLER: Sorumluluk, öz denetim

MATERYALLER: Evden getirilen çeşitli özelliklerde düğmeler, dügmeli kıyafetler, makas, yapıştırıcı, renkli kâğıtlar

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Bir gün önce ailelerden okula çocuklarıyla birlikte en az beş dügmeli bir giysi ve çeşitli özelliklerde düğmeler göndermeleri istenir.
- Sınıftaki masa ve sandalyeler bahçeye çıkarılır. Bahçede bulunan ağaçlara düğmeleri olan kıyafetler öğretmen tarafından önceden giydirilir.

- Sınıfta kıyafetler ile ilgili sohbet edilir. *“Neden kıyafetlere ihtiyaç duyarız? Kimler giysi giyer? Herkes aynı kıyafetleri mi giyer?”* gibi sorular çocuklara yöneltilir. Çocukların yanıtları dinlenir. Sonrasında bahçeye çıkılır. Çocuklar bahçeye çıktıklarında ağaca giydirilmiş kıyafetleri inceler. Kıyafetlerde yer alan düğmeler hakkında konuşulur.
- Öğretmen kulağını ağaca yaklaştırır ve *“Çocuklar ağaçların seslerini duyuyor musunuz? Galiba bize bir şey anlatmak istiyor. Duydunuz mu? Ağaçlar kıyafetlerinden sıkılmış. Haydi, düğmeleri açalım, onların kıyafetlerini değiştirelim.”* diyerek çocuklar yönlendirilir. Çocuklar düğmeleri açarak kıyafetleri ağaçlardan çıkarır ve boşta kalan bir ağaca giydirir. Öğretmen düğmeleri ilikleyip açmakta zorlanan çocuklara yardımcı olur.
- Ardından düğmelerin özellikleri hakkında sohbet edilir (rengi, delik sayısı, ne işe yaradığı vb.). Daha sonra çocuklar, istedikleri bir düğmeyi alarak masalara geçerler. A4 kâğıtları, yapıştırıcı, makas ve boyalar çocuklara verilir. Çocuklar seçtikleri düğmeyi kâğıda yapıştırmaları ve bu düğmenin ait olduğu ilginç bir giysi tasarımları için yönlendirilir. İster boyayarak ister kesip yapıştırarak özgün bir ürün ortaya koymaları için fırsat verilir. Oluşturulan ürünler ağaçların dallarına asılarak sergilenir.

● DEĞERLENDİRME

Etkinlik sonunda çocuklara aşağıdaki sorular sorulur:

- Hangi tür düğmeyi açmak kolaydı? Neden?
- Hangi tür düğmeyi açmak zordu? Neden?
- Düğmeleri ilikleyip açarken seni en çok zorlayan neydi?
- Giysini tasarlarken ne düşündün?
- Giysini kimin için tasarladın?
- Bu kişi giysiyi nerede giyecek?

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Çocukların tasarladıkları kıyafetlerin fotoğrafları ailelere gönderilir ve fotoğraflar üzerine konuşmaları istenir. Toplum katılımı için sınıfa bir terzi davet edilir ve çocuklarla birlikte sınıf için kuklalar hazırlanır.

İstikbal Göklerdedir

60-72 Ay

Fen-Sanat (Bütünleştirilmiş Büyük Grup Etkinliği)



● KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 1. Nesneye/duruma/olaya yönelik dikkatini sürdürür.

Göstergeler

- Dikkat edilmesi gereken nesneye/duruma/olaya odaklanır.
- Dikkatini çeken nesne/durum/olay ile ilgili bir ya da birden fazla özelliği/niteliği söyler.

Kazanım 2. Nesnelerin/varlıkların özelliklerini açıklar.

Göstergeler

- Nesnelerin/varlıkların fiziksel özelliklerini betimler.
- Nesnelerin/varlıkların işlevsel özelliklerini betimler.

● Dil Gelişimi

Kazanım 3. Dili iletişim amacıyla kullanır.

Göstergeler

- Başlatılan konuşmaya katılır.
- Planlarını/duygularını/düşüncelerini/hayallerini anlatır.

Kazanım 6. Sözcük dağarcığını geliştirir.

Göstergeler

- Dinlediklerinde geçen yeni sözcükleri ayırt eder.
- Dinlediklerinde geçen yeni sözcüklerin anlamını sorar.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 8. Araç/gereç kullanarak manipülatif hareketler yapar.

Göstergeler

- Farklı yapıştırıcılar kullanarak materyalleri yapıştırır.
- Farklı nesneleri keser.
- Nesneleri kullanarak özgün ürünler oluşturur.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 14. Atatürk'ün ülkemize kazandırdığı çağdaş ve demokratik yaşam anlayışını takdir eder.

Göstergeler

- Atatürk ile ilgili etkinliklere katılır.
- Atatürk ile ilgili duygu ve düşüncelerini farklı yollarla ifade eder.

SÖZCÜKLER: Uçak, helikopter, insansız hava aracı, balon, zeplin, planör ve yelken kanat, istikbal

KAVRAMLAR: -

DEĞERLER: Vatanseverlik, sorumluluk, saygı, sevgi

MATERYALLER: Mandal, dil çubuğu, balonlar, rulolar, şişe kapakları, kumaş parçaları, ipler, düğmeler, boncuklar, eski CD'ler

● ÖĞRENME SÜRECİ

- Öğretmen tarafından örnek bir hava aracı olarak sınıfa bir uçak maketi getirilir, çocukların maketi incelemeleri sağlanır.
- Öğretmen, Atatürk'ün havacılığa verdiği önemi gösteren fotoğraflardan örnekler gösterir. Atatürk'ün "İstikbal göklerdeydir. Göklerini koruyamayan uluslar, yarınlarından asla emin olamazlar." sözü üzerine konuşulur.
- Çocuklara çeşitli hava araçları ile ilgili görseller gösterilir. Ek olarak farklı ülkelerdeki havacılık müzelerinin siteleri ziyaret edilerek incelemelerde bulunulur. Örneğin İstanbul Bakırköy Havacılık Müzesi vb.
- Çocuklar ile gördükleri uçaklar hakkında sohbet edilir. Uçakları kimin kullandığı, uçak kullanan kişilerin mesleğinin adının ne olduğu konuşulur. Ardından Sabiha Gökçen'in fotoğrafı gösterilerek ilk kadın pilot olduğu konusunda sohbete devam edilir.
- Öğretmen, çocukları sayışma yoluyla küçük gruplara ayırır.
- Çocuklar evden getirdikleri ahşap mandallar, dil çubukları, balonlar, rulolar, şişe kapakları, kumaş parçaları, ipler, düğmeler, boncuklar, eski CD'ler ile yapıştırıcılarını ve boyaları masalara yerleştirir.
- Çocuklardan bir hava aracı hayal etmeleri istenir. Masalardaki malzemeler ile her grup farklı hava araçları tasarlar.
- Öğretmenin önceden hazırladığı "İstikbal Göklerdeydir." sözünün yazdığı minik etiketleri tasarlanan araçların üzerine yapıştırılır.
- Gruplar tasarım araçlarını diğer arkadaşlarına anlatır.
- Sınıfta bulunan bir masa geçici öğrenme merkezi olarak kenara ayrılır ve yapılan hava aracı tasarımları masa üzerinde sergilenerek modern hava araçları müzesi oluşturulur.

● DEĞERLENDİRME

Etkinlik sonunda çocuklara aşağıdaki sorular sorulur:

- Müzede gördüğünüz hava araçları nelerdi?
- Sizin en çok sevdiğiniz hava aracı hangisidir? Neden?
- Müzede en sevdiğiniz/dikkatinizi çeken hava aracı hangisiydi? Neden?
- Sizce Atatürk havacılığa neden önem vermiştir?
- Daha önce hava aracına bindiniz mi? Hava aracı gördünüz mü? Nasıldı anlatır mısınız?

● AİLE/TOPLUM KATILIMI

Oluşturulan müzenin video çekimi yapılarak ailelere gönderilir, müze için yapılan hava araçları hakkında çocukları ile konuşmaları istenir.

OKUL DIŞI ÖĞRENME ETKİNLİKLERİ

Etkinlikler örnek olarak hazırlanmıştır. Okulun olanaklarına ve yaşadığı şehirde bulunan ve ziyaret edilebilecek yerlerin özelliklerine göre etkinliklerde düzenlemeler ve uyarlamalar yapılabilir.



Etkinlik Tarihi:

Etkinlik Yeri: Sanal Seyahat

Okulun Adı:

Etkinliğe Katılacak Sınıflar:

Çocuk Sayısı: kız,erkek

Yaş Grubu:

Gidiş-dönüş saatleri:

Etkinlik Taşıtı:

Araç Tipi ve Plakası:

Şoförün Ad-Soyadı, Telefon Numarası:

Etkinliği Düzenleyen Öğretmen:

Etkinliğe Katılacak Öğretmen/Personel Bilgisi:

Etkinliğe Katılacak Ebeveyn Bilgisi:

Takip Edilecek Yol Güzergâhı:

İlk Yardım Çantası: () var ()yok

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 2. Nesnelerin/varlıkların özelliklerini açıklar.

Göstergeler

- Nesnelerin/varlıkların fiziksel özelliklerini betimler.
- Nesnelerin/varlıkların işlevsel özelliklerini betimler.

Kazanım 3. Algıladıklarını hatırladığını gösterir.

Göstergeler

- Nesne/durum/olayı bir süre sonra yeniden söyler.
- Eksilen/eklenen nesneyi söyler.

Kazanım 4. Nesne/durum/olayla ilgili tahminlerini değerlendirir.

Göstergeler

- Tahminini söyler.
- Gerçek durumu inceler.

Kazanım 6. Günlük yaşamda kullanılan sembolleri tanıır.

Göstergeler

- Gösterilen sembolün anlamını/işlevini söyler.
- Verilen açıklamaya uygun sembolü gösterir.

● Dil Gelişimi

Kazanım 6. Sözcük dağarcığını geliştirir.

Göstergeler

- Dinlediklerinde geçen yeni sözcükleri ayırt eder.
- Dinlediklerinde geçen yeni sözcüklerin anlamını sorar.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 7. Farklı kültürel özellikleri irdeler.

Göstergeler

- Kendi ülkesinin kültürüne ait özellikleri tanıtır.
- Farklı ülkelere özgü kültürel özellikleri söyler.

Kazanım 22. Sanatın/sanat eserlerinin değerini fark eder.

Göstergeler

- Sanat eserlerinde gördüklerini/işittiklerini söyler.
- Sanat eserleri ile ilgili duygularını açıklar.

ETKİNLİK ADI: Sanal Seyahat

ETKİNLİK ÖNCESİ AİLELERİN ÇOCUKLARI İLE YAPMASI GEREKENLER: -

ETKİNLİK ÖNCESİNDE YAPILACAKLAR: -

ETKİNLİK SIRASINDA YAPILACAKLAR:

- Öğretmen çocuklara "Sizce sınıfımızdan hiç çıkmadan dünyanın çok farklı yerlerini gezebilir miyiz?" diye sorar ve çocukların fikirleri dinlenir.
- Ardından, "Biliyor musunuz? Bugün sizinle çok farklı bir şey yapacağız. Sınıfımızdan hiç çıkmadan dünyanın değişik yerlerine gideceğiz. Yolculuğa hazır mısınız?" der.
- Öğretmen daha önceden hazırladığı 6 farklı renkte olan karekod sembolü kartı getirir ve çocuklara tanıtır.
- Yolculuğa başlamadan önce şu tekerleme söylenir:
Gitsem gitsem nereye gitsem?
Kartta çıkan ilk yere gitsem.
Baksam baksam nereye baksam?
Bulduğumu aklımda tutsam.
- Ardından ters çevrilerek çocuklardan renk kartı seçmeleri istenir.
- Hangi renk kart geldiyse çocuklar aynı renkteki zarfı sınıfta arayıp bulurlar.
- Çocuklar zarfın içindeki gidecekleri yer ile ilgili ipucu görsellerini çıkarıp inceler. Örneğin;
Mavi zarfın içinde İstanbul Oyuncak Müzesi ile ilgili görseller (Müzenin değil sadece müzedeki bazı oyuncakların ve eşyaların fotoğrafları olmalı.),
Sarı zarfın içinde Anıtkabir Kurtuluş Savaşı Müzesi ile ilgili fotoğraflar (Türk bayrağı, askerî kıyafetler, dürbün, Atatürk fotoğrafı vb.),
Yeşil zarfın içinde Ulusal Doğa Tarihi Müzesi (ABD) ile ilgili fotoğraflar (fosiller, kalıntılar vb.),
Kırmızı zarfın içinde Everest Dağı sanal turu ile ilgili görseller (dağcı kıyafetleri, kar vb.),
Turuncu zarfın içinde NASA Uzay İstasyonu ile ilgili görseller (astronot, uydu, gezegenler vb.),
Mor zarfın içinde Amazon yağmur ormanları sanal turu ile ilgili ipuçları (ağaç, yaprak, çamur, taşlar vb.).
- Sırayla zarfların içindeki ipuçları incelenir. Çocuklardan görsellerin nereye ait olabileceği ile ilgili olarak tahminleri alınır.
- Ardından, karekod zarfının yanına gidilerek karekodu okutulur ve sanal tur başlar.
- Bu işlem küpün bütün yüzeylerindeki karekodları okutulana kadar devam eder. Çocuklar dünyanın 6 farklı yerine sanal olarak seyahat etmiş olurlar.

ETKİNLİK SONRASINDA YAPILACAKLAR

- Sanal ziyarette nerelere gittiniz?
- Neler gördünüz?
- En çok neyi beğendiniz?
- Sanal ziyaretin faydaları neler olabilir?

DEĞERLENDİRME

- Çocuk, öğretmen ve program açısından ayrı ayrı değerlendirme yapılır.

.... / /

Öğretmen

.... / /

Okul Müdürü



Etkinlik Tarihi:

Etkinlik Yeri: Orman

Okulun Adı:

Etkinliğe Katılacak Sınıflar:

Çocuk Sayısı: kız,erkek

Yaş Grubu:

Gidiş-dönüş saatleri:

Etkinlik Taşıtı:

Araç Tipi ve Plakası:

Şoförün Ad-Soyadı, Telefon Numarası:

Etkinliği Düzenleyen Öğretmen:

Etkinliğe Katılacak Öğretmen/Personel Bilgisi:

Etkinliğe Katılacak Ebeveyn Bilgisi:

Takip Edilecek Yol Güzergâhı:

İlk Yardım Çantası: () var () yok

KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 2. Nesnelerin/varlıkların özelliklerini açıklar.

Göstergeler

- Nesneleri/varlıkları inceler.
- Nesnelerin/varlıkların fiziksel özelliklerini betimler.

Kazanım 7. Nesne/varlık/olayları çeşitli özelliklerine göre düzenler.

Göstergeler

- Nesne/varlık/olayları çeşitli özelliklerine göre karşılaştırır.
- Nesne/varlık/olayları çeşitli özelliklerine göre sıralar.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 3. Kendine güvenir.

Göstergeler

- Gerektiğinde bağımsız davranır.
- Gerektiğinde liderliği üstlenir.

Kazanım 4. Bir işi/görevi başarmak için kararlılık gösterir.

Göstergeler

- Kendiliğinden bir işe başlamaya istekli olduğunu gösterir.
- Bir iş/görev sırasında yönlendirme olmadan bilgilerini/becerilerini kullanır.

Kazanım 17. Geri dönüşüm/tekrar kullanma davranışlarını alışkanlık hâline getirir.

Göstergeler

- Materyallerin tekrar kullanılabilceği durumlara örnek verir.
- Geri dönüşümün/tekrar kullanmanın önemini açıklar.

ETKİNLİK ADI: Doğa Çocuk Ormanda

ETKİNLİK ÖNCESİ AİLELERİN ÇOCUKLARI İLE YAPMASI GEREKENLER: Çocukları orman gezisine ve mevsime uygun şekilde giydirmeleri istenir.

ETKİNLİK ÖNCESİNDE YAPILACAKLAR

- Öğretmen gezi alanını gezi gününden önce ziyaret eder, gezinin eğitim hedeflerine uygunluğunu belirler.
- Ziyaret öncesi gezi alanı yetkilileri ile iletişime geçilerek gezinin amacını net bir şekilde karşı tarafa iletilir. Ayrıca öğretmen, çocukların dinlenme ve tuvalet gereksinimlerinin karşılanması ve güvenlik önlemlerine yönelik bilgi edinir.
- Okul dışı öğrenme etkinliği katılımcı listesi hazırlanır.
- Okul müdürlüğünden etkinlik için izin alınır.
- Okul müdürlüğü etkinlik için servis aracı temin eder.
- Öğretmen ailelere gönderdiği izin yazısı aracılığı ile çocuklarının etkinliğe katılımlarını onayladıklarını gösteren izin yazısını imzalamalarını ister. Ayrıca öğretmen ailelerden çocuklarına o gün için rahat kıyafetler giydirmelerini ister.
- Ailelerden istekli olanlar gezide sorumluluk alarak öğretmene ve çocuklara destek olmaları için davet edilir.
- Gezi sırasında yaşanabilecek yaralanmalar dikkate alınarak ilk yardım çantası hazırlanır.

ETKİNLİK SIRASINDA YAPILACAKLAR

- Öğretmen çocuklarla birlikte okul dışı öğrenme planı hazırlayarak ormana gezi düzenler.
- Ormanda öğretmen çocukları, “düşen yapraklar-kopan dallar-yerlerde yuvarlananlar” olarak üç farklı gruba ayırır. Düşen yapraklar grubu sadece yere düşmüş yaprakları, kopan dallar grubu yerde kopmuş hâlde buluna dal parçalarını, yerlerde yuvarlananlar grubu da dal ve yaprak dışında yerdeki diğer doğal malzemeleri toplamaya koyulurlar.
- Öğretmen bir düdük sesiyle etkinliği başlatır ve ihtiyaç duyulan sürenin sonunda yine bir düdük sesiyle tüm grupların kendilerine ait köşelere dönmelerini sağlar. Her grup topladığı malzemelerle, öğretmenin yönergeleri doğrultusunda aşağıdaki sıralama oyununu oynar.
- Ayır, ayır, ayır renklerine göre ayır (Çocukların önündeki doğal materyalleri renklerine göre ayırması istenir.),
- Diz, diz, diz, büyükten küçüğe diz (Çocukların önündeki doğal materyalleri büyükten küçüğe dizmeleri istenir.),
- Sırala, sırala, sırala kalından inceye sırala (Çocukların önündeki doğal materyalleri kalından inceye sıralamaları istenir.).
- Çocukların ormanda bir süre serbest oynamalarına fırsat verilir.
- Oyunun sonunda çocukların topladığı tüm doğal malzemeler biraraya getirilerek büyük bir “Doğa çocuk” yapılarak ormana veda edilir.

ETKİNLİK SONRASINDA YAPILACAKLAR

Etkinlik sırasında video çekilerek değerlendirme yapılır.

DEĞERLENDİRME

Çocuk, öğretmen ve program açısından ayrı ayrı değerlendirme yapılır. Sınıfa dönüşte video izlenir, video izlendikten ve hakkında tartışıldıktan sonra çocuklardan gezinin en çok aklında kalan/ en çok beğendiği kısmını resmetmesi ve anlatması istenir.

.../.../....

Öğretmen

.../.../....

Okul Müdürü



Etkinlik Tarihi:

Etkinlik Yeri: Müze

Okulun Adı:

Etkinliğe Katılacak Sınıflar:

Çocuk Sayısı: kız,erkek

Yaş Grubu:

Gidiş-dönüş saatleri:

Etkinlik Taşıtı:

Araç Tipi ve Plakası:

Şoförün Ad-Soyadı, Telefon Numarası:

Etkinliği Düzenleyen Öğretmen:

Etkinliğe Katılacak Öğretmen/Personel Bilgisi:

Etkinliğe Katılacak Ebeveyn Bilgisi:

Takip Edilecek Yol Güzergâhı:

İlk Yardım Çantası: () var () yok

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 16. Geometrik şekilleri tanıır.

Göstergeler

- Gösterilen geometrik şeklin adını söyler.
- Söylenen geometrik şekle sahip nesneleri gösterir.

Kazanım 28. Atatürk'ün Türk toplumu için önemini açıklar.

Göstergeler

- Atatürk'ün hayatıyla ilgili belli başlı olguları söyler.
- Atatürk'ün getirdiği yenilikleri ifade eder.
- Atatürk'ün getirdiği yeniliklerin önemini anlatır.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 14. Atatürk'ün ülkemize kazandırdığı çağdaş ve demokratik yaşam anlayışını takdir eder.

Göstergeler

- Atatürk ile ilgili etkinliklere katılır.
- Atatürk ile ilgili etkinliklerde sorumluluk alır.
- Atatürk'ün topluma kazandırdığı değerlere ilişkin duygu ve düşüncelerini farklı yollarla ifade eder.

Kazanım 22. Sanatın/sanat eserlerinin değerini fark eder.

Göstergeler

- Sanat eserlerini kendi bakış açısıyla yorumlar.
- Sanat eserlerinin korunmasına özen gösterir.

ETKİNLİK ADI: Geometri Kâşifleri Müzede

ETKİNLİK ÖNCESİ AİLELERİN ÇOCUKLARI İLE YAPMASI GEREKENLER: Etkinlik için müze izin kâğıtlarını okula yollamaları istenir.

ETKİNLİK ÖNCESİNDE YAPILACAKLAR

- Öğretmen gezi alanını gezi gününden önce ziyaret eder, gezinin eğitim hedeflerine uygunluğunu belirler.
- Ziyaret öncesi gezi alanı yetkilileri ile iletişime geçilerek gezinin amacını net bir şekilde karşı tarafa iletilir. Ayrıca öğretmen, çocukların dinlenme ve tuvalet gereksinimlerinin karşılanması ve güvenlik önlemlerine yönelik bilgi edinir.
- Okul dışı öğrenme etkinliği katılımcı listesi hazırlanır.
- Okul müdürlüğünden etkinlik için izin alınır.
- Okul müdürlüğü etkinlik için servis aracı temin eder.
- Öğretmen ailelere gönderdiği izin yazısı aracılığı ile çocuklarının etkinliğe katılımlarını onayladıklarını gösteren izin yazısını imzalamalarını ister. Ayrıca öğretmen ailelerden çocuklarına o gün için rahat kıyafetler giydirmelerini ister.
- Ailelerden istekli olanlar gezide sorumluluk alarak öğretmene ve çocuklara destek olmaları için davet edilir.
- Gezi sırasında yaşanabilecek yaralanmalar dikkate alınarak ilk yardım çantası hazırlanır.

ETKİNLİK SIRASINDA YAPILACAKLAR

- Öğretmen okul dışı etkinlik planında şehrindeki bir müzeye gezi planlar.
- Çocuklar sınıfa gelmeden önce tahtaya Atatürk'ün geometri kitabının kapak görseli asılır. Çocuklar, sınıfa geldiklerinde tahtadaki görselin nasıl bir kitaba ait olabileceği hakkında sohbet edilir. Çocukların fikirleri alındıktan sonra öğretmen kitabın adıyla ilgili ipuçlarını bulmak için "sakladım sakladım oyunu" oynayacaklarını söyler. Öğretmen "sakladım sakladım ya sakladım" diyerek, sınıfa önceden saklanmış geometrik şekilleri bularak tahtaya asmasına rehberlik eder.
- Örneğin, " Sakladım sakladım kırmızı dolabın içine sakladım." Çocuklardan biri dolabı açar hangi şekil olduğunu söyler tahtaya asar. (örneğin üçgen) "Sakladım sakladım masanın altına sakladım." Başka bir çocuk daire çıkartır vb. tüm şekiller bulunduktan sonra kitabın adının geometri olduğu, geometrinin ne anlama geldiği ve Atatürk'ün ilk Türkçe geometri kitabının yazarı olduğu hakkında sohbet edilir.
- Öğretmen çocukların bulduğu geometrik şekilleri üzerine yapıştırır ve müze ziyaretine giderler. Müze girişinde çocuklara kendilerini birer geometri kâşifiymiş gibi hayal ederek dolaşmalarını, eserlerde saklanmış olan geometrik şekilleri bulmak için dikkatli gözlerle incelemeler yapmalarını ister. Müze ziyaretinde eserler dikkatle incelenir ve şekiller aranır.
- Gezi öncesi çocuklara müzedeki geometri kâşifleri adlı küçük resim defterleri dağıtılarak nerelerde hangi şekilleri gördüklerini şekli buldukları an çizimleri için fırsat verilir.

ETKİNLİK SONRASINDA YAPILACAKLAR

Geometrik şekiller verilerek çocuklardan bir kompozisyon oluşturmaları istenir ve bu çalışmalar fotoğraflanır.

DEĞERLENDİRME

Çocuk, öğretmen ve program açısından ayrı ayrı değerlendirme yapılır.

.../.../....

Öğretmen

.../.../....

Okul Müdürü



Etkinlik Tarihi:

Etkinlik Yeri: Kütüphane

Okulun Adı:

Etkinliğe Katılacak Sınıflar:

Çocuk Sayısı: kız,erkek

Yaş Grubu:

Gidiş-dönüş saatleri:

Etkinlik Taşıtı:

Araç Tipi ve Plakası:

Şoförün Ad-Soyadı, Telefon Numarası:

Etkinliği Düzenleyen Öğretmen:

Etkinliğe Katılacak Öğretmen/Personel Bilgisi:

Etkinliğe Katılacak Ebeveyn Bilgisi:

Takip Edilecek Yol Güzergâhı:

İlk Yardım Çantası: () var () yok

KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 17. Nesne/varlık/sembollerle oluşturulan grafikleri değerlendirir.

Göstergeler

- Nesneleri/varlıkları kullanarak grafik oluşturur.
- Nesneleri/varlıkları sembollerle göstererek grafik oluşturur.
- Grafiği inceleyerek sonuçları yorumlar.

● Dil Gelişimi

Kazanım 9. Ses bilgisi farkındalığı gösterir.

Göstergeler

- Sözcüklerin ilk sesini söyler.
- Aynı sesle başlayan sözcükleri eşleştirir.

Kazanım 11. Okuma farkındalığı gösterir.

Göstergeler

- Okumanın günlük yaşamdaki önemini açıklar.
- Okuma materyallerini kullanarak okuyormuş gibi yapar.
- Adını yazılı bir şekilde gördüğünde tanır.

Kazanım 12. Yazı farkındalığı gösterir.

Göstergeler

- Çevresindeki yazıları gösterir.
- Yazı ve resmi birbirinden ayırır.

ETKİNLİK ADI: Harf Balıkçıları

ETKİNLİK ÖNCESİ AİLELERİN ÇOCUKLARI İLE YAPMASI GEREKENLER: Etkinlik için müze izin kâğıtlarını okula yollamaları istenir.

ETKİNLİK ÖNCESİNDE YAPILACAKLAR

- Öğretmen gezi alanını gezi gününden önce ziyaret eder, gezinin eğitim hedeflerine uygunluğunu belirler.
- Ziyaret öncesi gezi alanı yetkilileri ile iletişime geçilerek gezinin amacını net bir şekilde karşı tarafa iletilir. Ayrıca öğretmen, çocukların dinlenme ve tuvalet gereksinimlerinin karşılanması ve güvenlik önlemlerine yönelik bilgi edinir.
- Okul dışı öğrenme etkinliği katılımcı listesi hazırlanır.
- Okul müdürlüğünden etkinlik için izin alınır.
- Okul müdürlüğü etkinlik için servis aracı temin eder.
- Öğretmen ailelere gönderdiği izin yazısı aracılığı ile çocuklarının etkinliğe katılımlarını onayladıklarını gösteren izin yazısını imzalamalarını ister. Ayrıca öğretmen ailelerden çocuklarına o gün için rahat kıyafetler giydirmelerini ister.
- Ailelerden istekli olanlar gezide sorumluluk alarak öğretmene ve çocuklara destek olmaları için davet edilir.
- Gezi sırasında yaşanabilecek yaralanmalar dikkate alınarak ilk yardım çantası hazırlanır.

ETKİNLİK SIRASINDA YAPILACAKLAR

- Öğretmen çocuklarla birlikte okul dışı öğrenme planı hazırlayarak kütüphaneye gezi düzenler. Tüm çocukların boynunda isimlerinin yazılı olduğu yaka kartları vardır. Kütüphane içinde incelemeler yapılır bölümler tanıtılır.
- Öğretmen her çocuğa kendilerini bir harf balıkçısıymış gibi hayal etmelerini söyler. Harf balıkçıları, kendi adlarının ilk harfinin geçtiği bir kitap bulacaklardır. İsimlerinin ilk harflerinin kitabın dış kapağında geçmesi gerektiği bilgisi verildikten sonra, çocuklar raflar arasında kendi isminin ilk harfinin geçtiği kitapları araştırır, bulur, getirir.
- Öğretmen seçtiği bir harfi (Mesela A harfini) sesli olarak söylemeden parmağıyla havaya yazarak, dudak kıpırdatarak, eliyle şeklini göstererek tarif eder ve çocuklardan cevaplar alır. Harf balıkçılarının sıradaki görevi kitabın bir sayfasını rastgele açmaları ve açtığı sayfada kaç tane A harfi olduğunu saymalarıdır. Her çocuk açtığı sayfada A harfi arar. Bu sırada öğretmen grafik şeklinde hazırlamış olduğu kartonu bir yere asar. Kitap sayfasında A harflerini saymayı bitiren çocuklar grafiğin yanına gelir ve adının karşısına açtığı sayfada kaç tane A harfi bulduysa o kadar nokta koyar.
- Bütün çocukların noktaları bittiğinde grafik incelenir ve alınan kitaplar yerlerine koyulur.

ETKİNLİK SONRASINDA YAPILACAKLAR

Öğretmen çocuklara “Bu koyduğunuz noktaları bir şeye dönüştürecek olsanız neye dönüştürdünüz?” diye sorar ve istekli çocukların noktalardan farklı şekiller üretmelerine fırsat verir.

DEĞERLENDİRME

Çocuk, öğretmen ve program açısından ayrı ayrı değerlendirme yapılır.

..../..../.....

Öğretmen

..../..../.....

Okul Müdürü



Etkinlik Tarihi:

Etkinlik Yeri: Terzi

Okulun Adı:

Etkinliğe Katılacak Sınıflar:

Çocuk Sayısı: kız,erkek

Yaş Grubu:

Gidiş-dönüş saatleri:

Etkinlik Taşıtı:

Araç Tipi ve Plakası:

Şoförün Ad-Soyadı, Telefon Numarası:

Etkinliği Düzenleyen Öğretmen:

Etkinliğe Katılacak Öğretmen/Personel Bilgisi:

Etkinliğe Katılacak Ebeveyn Bilgisi:

Takip Edilecek Yol Güzergâhı:

İlk Yardım Çantası: () var () yok

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 2. Nesnelerin/varlıkların özelliklerini açıklar.

Göstergeler

- Nesnelerin/varlıkların fiziksel özelliklerini betimler.
- Nesnelerin/varlıkların işlevsel özelliklerini betimler.

Kazanım 4. Nesne/durum/olayla ilgili tahminlerini değerlendirir.

Göstergeler

- Tahminini söyler.
- Tahmini ile gerçek durumu karşılaştırır.

● Dil Gelişimi

Kazanım 6. Sözcük dağarcığını geliştirir.

Göstergeler

- Dinlediklerinde geçen yeni sözcükleri ayırt eder.
- Öğrendiği sözcükleri anlamına uygun kullanır.

Kazanım 8. Görsel materyalleri kullanarak özgün ürünler oluşturur.

Göstergeler

- Görsel materyalleri inceler.
- Görsel materyalleri açıklar.
- Görsel materyalleri birbiriyle/yaşamla ilişkilendirir.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 8. Araç gereç kullanarak manipülatif hareketler yapar.

Göstergeler

- Farklı yapıştırıcılar kullanarak materyalleri yapıştırır.
- Nesneleri kullanarak özgün ürünler oluşturur.

ETKİNLİK ADI: KareKodlu Bilmeceler

ETKİNLİK ÖNCESİ AİLELERİN ÇOCUKLARI İLE YAPMASI GEREKENLER: İzin belgelerini öğretmene teslim etmeleri istenir.

ETKİNLİK ÖNCESİNDE YAPILACAKLAR

- Öğretmen gezi alanını gezi gününden önce ziyaret eder, gezinin eğitim hedeflerine uygunluğunu belirler.
- Ziyaret öncesi gezi alanı yetkilileri ile iletişime geçilerek gezinin amacını net bir şekilde karşı tarafa iletilir. Ayrıca öğretmen, çocukların dinlenme ve tuvalet gereksinimlerinin karşılanması ve güvenlik önlemlerine yönelik bilgi edinir.
- Okul dışı öğrenme etkinliği katılımcı listesi hazırlanır.
- Okul müdürlüğünden etkinlik için izin alınır.
- Okul müdürlüğü etkinlik için servis aracı temin eder.
- Öğretmen ailelere gönderdiği izin yazısı aracılığı ile çocuklarının etkinliğe katılımlarını onayladıklarını gösteren izin yazısını imzalamalarını ister. Ayrıca öğretmen ailelerden çocuklarına o gün için rahat kıyafetler giydirmelerini ister.
- Ailelerden istekli olanlar gezide sorumluluk alarak öğretmene ve çocuklara destek olmaları için davet edilir.
- Gezi sırasında yaşanabilecek yaralanmalar dikkate alınarak ilk yardım çantası hazırlanır.

ETKİNLİK SIRASINDA YAPILACAKLAR

- Öğretmen, aileler ile birlikte mahallelerinde bir terziye okul dışı etkinlik planı düzenler. Çocuklara gidilecek yerin sürpriz olduğu, gidilecek yer ile ilgili ipuçlarının bilmece ile bulanacağını söyler.
- Öğretmen bilmeceyi okur. Çocuklar tahmin yürütür. Sonra öğretmen çocuklarla beraber bilmece ile ilgili karekodu telefondan okutarak bilmecenin cevabının görselini çocuklarla paylaşır. Farklı bilmecelerle tahmin oyunu oynanır. Böylece gidilecek yer ile ilgili ipuçları tamamlanmış olur.
- Bilmeceler:
Kıtır kıtır keser kâğıtları kartonları (Makas)
Sipsivri ucuyla diker eteğin ucunu (İğne)
Sıra sıra sayılar boyumuzu sıralar (Mezura)
Bensiz yapamaz üşürsün/Bilin bakalım ben neyim?(Kumaş)
Minicik bir iğnem var/Güzel elbiseler dikerim/Kocaman cüssemle/Bilin bakalım ben neyim?(Dikiş makinesi)
Kırış kırış giysilerde/Kaymayı pek severim/Kim düzeltir dersiniz/Bilin bakalım ben kimim? (Ütü)
- Bilmecelerdeki parçalar birleştirilerek terziye gidileceği hakkında konuşulur. Terzi ile önceden görüşülerek beklentiler ve çocuk dostu dil kullanılması konusunda anlaşmaya varılır. Aldıkları kumaşın dokusu, rengi, şekli vb. hakkında sohbet edilir. Terziye gidildiğinde terzinin ne iş yaptığı, kullandığı malzemeler ve dikim süreçleri hakkında bilgiler alınır.
- Ardından her çocuk terziden artık bir kumaş parçası alır ve sınıfa dönlür. Alınan kumaşlar bir kâğıda yapıştırılır ve özgün tasarımlar yapmaları için çocuklara fırsat verilir.

ETKİNLİK SONRASINDA YAPILACAKLAR

Bilmecelerin cevaplarında neler vardı?

Bilmece ile gideceğimiz yeri bulmaya çalışmak nasıl hissettirdi?

Başka nasıl ipuçları oluşturabiliriz?

Kumaşlar giysi dışında nerede kullanılır?

DEĞERLENDİRME

Çocuk, öğretmen ve program açısından ayrı ayrı değerlendirme yapılır.

.../.../.....

Öğretmen

.../.../.....

Okul Müdürü



Etkinlik Tarihi:

Etkinlik Yeri: Aile Sağlığı Merkezi

Okulun Adı:

Etkinliğe Katılacak Sınıflar:

Çocuk Sayısı: kız,erkek

Yaş Grubu:

Gidiş-dönüş saatleri:

Etkinlik Taşıtı:

Araç Tipi ve Plakası:

Şoförün Ad-Soyadı, Telefon Numarası:

Etkinliği Düzenleyen Öğretmen:

Etkinliğe Katılacak Öğretmen/Personel Bilgisi:

Etkinliğe Katılacak Ebeveyn Bilgisi:

Takip Edilecek Yol Güzergâhı:

İlk Yardım Çantası: () var () yok

KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Dil Gelişimi

Kazanım 1. Sesleri ayırt eder.

Göstergeler

- Sesler arasındaki benzerlik/farklılıkları açıklar.
- Verilen sese benzer sesler çıkarır.

Kazanım 6. Sözcük dağarcığını geliştirir.

Göstergeler

- Dinlediklerinde geçen yeni sözcükleri ayırt eder.
- Öğrendiği sözcükleri anlamına uygun kullanır.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 22. Sağlıklı olmak için gerekli önlemleri alır.

Göstergeler

- Sağlıklı olmak için yapılması gerekenlerin önemini açıklar.
- Sağlığı etkileyen bireysel riskleri söyler.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 10. Sosyal ilişkiler kurar.

Göstergeler

- Başkalarıyla etkileşime girer.
- Başkalarıyla girdiği etkileşimlerini sürdürür.

ETKİNLİK ADI: Kalbimin Ritmi

ETKİNLİK ÖNCESİ AİLELERİN ÇOCUKLARI İLE YAPMASI GEREKENLER: Gezi için izin belgelerinin öğretmene teslim edilmesi istenir.

ETKİNLİK ÖNCESİNDE YAPILACAKLAR

- Öğretmen gezi alanını gezi gününden önce ziyaret eder, gezinin eğitim hedeflerine uygunluğunu belirler.
- Ziyaret öncesi gezi alanı yetkilileri ile iletişime geçilerek gezinin amacını net bir şekilde karşı tarafa iletilir. Ayrıca öğretmen, çocukların dinlenme ve tuvalet gereksinimlerinin karşılanması ve güvenlik önlemlerine yönelik bilgi edinir.
- Okul dışı öğrenme etkinliği katılımcı listesi hazırlanır.
- Okul müdürlüğünden etkinlik için izin alınır.
- Okul müdürlüğü etkinlik için servis aracı temin eder.
- Öğretmen ailelere gönderdiği izin yazısı aracılığı ile çocuklarının etkinliğe katılımlarını onayladıklarını gösteren izin yazısını imzalamalarını ister. Ayrıca öğretmen ailelerden çocuklarına o gün için rahat kıyafetler giydirmelerini ister.
- Ailelerden istekli olanlar gezide sorumluluk alarak öğretmene ve çocuklara destek olmaları için davet edilir.
- Gezi sırasında yaşanabilecek yaralanmalar dikkate alınarak ilk yardım çantası hazırlanır.

ETKİNLİK SIRASINDA YAPILACAKLAR

- Öğretmen sınıfta çocuklara kalplerinin yerini bilip bilmediklerini sorar. Kalplerinin yerini göstererek, çocuklara gözleri kapalı şekilde nefes alış verişlerini izlemeleri ve bu sırada kalp atışlarını hissetmeleri için zaman verir.
- Ardından hareketli bir müzik açılır ve çocuklar dans etmeye başlar. Dansın sonunda çocuklar tekrar ellerini kalplerine koyar ve bu sefer kalp atışlarının nasıl daha hızlı attığını fark etmelerini sağlar.
- Öğretmen “*Kalbimizin sesi olsaydı nasıl olurdu?*” diye sorarak çocukların cevapları alınır. Her çocuğun çıkarttığı seslerle kalbimin ritmi adlı özgün bir melodi oluşturmaları için fırsat verilir.
- Çocuklarla birlikte bir nefes egzersizi yapılır. Çocuklara sağlıklı olmak için neler yapmalıyız, sağlığını neler etkiler soruları sorulur, ardından bu sorulara en iyi cevabı kim verebilir sorusu sorularak sağlık çalışanları yanıtı beklenir. Yapılacak gezi çocuklara tanıtılır ve bu soruları gittikleri merkezde çalışan personele sormaları istenir.
- Etkinliğin sonrasında çocuklarla birlikte aile sağlık merkezine gezi düzenlenir. Aile sağlık merkezinde çocukların sınıfta yaptığı etkinlikleri doktorlarla paylaşıp onlara sorular sormaları için rehberlik edilir. Doktor ve hemşirelerle, önceden görüşülerek beklentiler ve çocuk dostu dil kullanılması konusunda anlaşmaya varılır. Aile sağlık merkezinde bulunan doktor, hemşire gibi çalışanlar ve görevleri hakkında bilgiler verilir.
- Ardından çocukların hepsine stetoskop tanıtılarak kalplerinin seslerini dinlemeleri için fırsat verilir. Çocukların boy, kilo, tansiyon ölçümleri, kırmızı refle testi ve görme muayenesi yapılır. Çocukların boy-kilo ölçümlerinin yazdığı kâğıtlar çocuklarla birlikte ailelere gönderilir.

ETKİNLİK SONRASINDA YAPILACAKLAR

Kalbinin sesini dinlemek sana kendini nasıl hissettirdi?

Kalbinin sesini bir şeye benzetecek olsan bu ne olurdu?

Sen de kalbinin ritmine benzeyen bir ritim oluştur.

DEĞERLENDİRME

Çocuk, öğretmen ve program açısından ayrı ayrı değerlendirme yapılır.

....../....../.....

Öğretmen

....../....../.....

Okul Müdürü



Etkinlik Tarihi:

Etkinlik Yeri: Mesire alanı/Park/Pazar yeri

Okulun Adı:

Etkinliğe Katılacak Sınıflar:

Çocuk Sayısı: kız,erkek

Yaş Grubu:

Gidiş-dönüş saatleri:

Etkinlik Taşıtı:

Araç Tipi ve Plakası:

Şoförün Ad-Soyadı, Telefon Numarası:

Etkinliği Düzenleyen Öğretmen:

Etkinliğe Katılacak Öğretmen/Personel Bilgisi:

Etkinliğe Katılacak Ebeveyn Bilgisi:

Takip Edilecek Yol Güzergâhı:

İlk Yardım Çantası: () var () yok

KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 18. Etkinliğe/göreve ilişkin görsel/sözel yönergeleri yerine getirir.

Göstergeler

- Verilen birden fazla yönergeyi hatırlar.
- Model olunduğunda yönergeye/yönergelere uygun davranır.

Kazanım 19. Bir etkinliği/görevi tamamlamak için çaba gösterir.

Göstergeler

- Kendi başına bir etkinliğe/göreve başlar.
- Bir etkinliği/görevi tamamlanana kadar devam ettirir.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 2. Büyük kaslarını koordineli kullanır.

Göstergeler

- Farklı yönde/formda/hızda yürür.
- Farklı yönde/formda/hızda koşar.

Kazanım 8. Araç gereç kullanarak manipülatif hareketler yapar.

Göstergeler

- Nesnelere şekil verir.
- Nesneleri kullanarak özgün ürünler oluşturur.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 4. Bir işi/görevi başarmak için kararlılık gösterir.

Göstergeler

- Verilen işi/görevi başarabileceğini söyler.
- İşini/görevini tamamladığında kendisiyle gurur duyduğunu ifade eder.

Kazanım 16. Sürdürülebilir yaşam için gerekli olan varlıkları korumayı alışkanlık hâline getirir.

Göstergeler

- Sürdürülebilir yaşam için gerekli olan kaynakları verimli kullanır.
- Sürdürülebilir yaşam için gerekli olan kaynakları korur.

ETKİNLİK ADI: Mini Maraton

ETKİNLİK ÖNCESİ AİLELERİN ÇOCUKLARI İLE YAPMASI GEREKENLER: Ailelerden, çocuklara uygun spor kıyafeti koşuya uygun, spor kıyafetleri giydirmeleri ve etkinlik alanına destek için gelmeleri istenir.

ETKİNLİK ÖNCESİNDE YAPILACAKLAR

- Öğretmen gezi alanını gezi gününden önce ziyaret eder, gezinin eğitim hedeflerine uygunluğunu belirler.
- Ziyaret öncesi gezi alanı yetkilileri ile iletişime geçilerek gezinin amacını net bir şekilde karşı tarafa iletilir. Ayrıca öğretmen, çocukların dinlenme ve tuvalet gereksinimlerinin karşılanması ve güvenlik önlemlerine yönelik bilgi edinir.
- Okul dışı öğrenme etkinliği katılımcı listesi hazırlanır.
- Okul müdürlüğünden etkinlik için izin alınır.
- Okul müdürlüğü etkinlik için servis aracı temin eder.
- Öğretmen ailelere gönderdiği izin yazısı aracılığı ile çocuklarının etkinliğe katılımlarını onayladıklarını gösteren izin yazısını imzalamalarını ister. Ayrıca öğretmen ailelerden çocuklarına o gün için rahat kıyafetler giydirmelerini ister.
- Ailelerden istekli olanlar gezide sorumluluk alarak öğretmene ve çocuklara destek olmaları için davet edilir.
- Gezi sırasında yaşanabilecek yaralanmalar dikkate alınarak ilk yardım çantası hazırlanır.

ETKİNLİK SIRASINDA YAPILACAKLAR

- Öğretmen sınıfa gelen çocuklara bir mini maraton yarışı düzenleyeceklerini söyler. Maratonun ne olduğu ile ilgili konuşulur ve örnekler incelenir. Okulda düzenlenen mini maratonun amacı insanların taşıt kullanarak doğaya zarar vermelerini önlemek olduğu çocuklara anlatılır. Maratonun bir yarış olmayacağı, farkındalık koşusu olduğu bilgisi verilir. Her çocuğun, bir doğa koruyucusu olarak mini maratona katılması sağlanır.
- Çocuklarla birlikte okul bahçesinden yerlere düşmüş yapraklardan toplanır. Çocuklara ertesi gün düzenlenecek olan mini maraton için madalya yapacaklarını söyler. Her çocuğa kil verilerek elle-riyle kili yumuşatmaları ve daire şeklini vermeleri için süre verir. Daire şekline getirilen killere daha önceden bahçeden topladıkları yaprakların baskılarını çıkartmaları için süre verir. Öğretmen de bu sırada madalyalara kalem ile delik açıp çocukların boyunlarına takabilecekleri bir ip takar. Ardından yaprak izi çıkartılmış madalyalar boyanarak kurumaya bırakılır.
- Öğretmen; okul yönetimi/yerel yönetimler vb. kurumlarla iş birliği yaparak 200 metrelik bir yolun trafiğe kapatılmasını sağlar veya yaşadığı bölgede bulunan bir mesire alanına/parka/pazar yerine gezi düzenler.
- Mini maraton günü tüm çocuklar başlangıç çizgisinden bitiş çizgisine kadar koşar. Koşuyu her bitiren çocuk, kendi seçtiği bir arkadaşının boynuna daha önceden yapmış olduğu madalyayı takarak hediye eder.
- Bu sırada ailelerden destek alınarak çocukları izlemeye gelmeleri ve onlara tezahürat ederek desteklemeleri istenir.

ETKİNLİK SONRASINDA YAPILACAKLAR

Mini maratona katılmak nasıl bir histi?

Bu yarışta seni en çok heyecanlandıran ne oldu?

Kendi hazırladığın madalyayı arkadaşına hediye etmek nasıl bir duyguydu?

Koşarken seni destekleyen büyükleri duymak nasıl bir duyguydu?

Taşıtların doğaya zarar vermesini önlemek için bir yol bulacak olsaydın bu ne olurdu? Çizip arkadaşlarınla paylaşabilirsin.

DEĞERLENDİRME

Çocuk, öğretmen ve program açısından ayrı ayrı değerlendirme yapılır.

..../..../.....

Öğretmen

..../..../.....

Okul Müdürü



Etkinlik Tarihi:

Etkinlik Yeri: Huzurevi

Okulun Adı:

Etkinliğe Katılacak Sınıflar:

Çocuk Sayısı: kız,erkek

Yaş Grubu:

Gidiş-dönüş saatleri:

Etkinlik Taşıtı:

Araç Tipi ve Plakası:

Şoförün Ad-Soyadı, Telefon Numarası:

Etkinliği Düzenleyen Öğretmen:

Etkinliğe Katılacak Öğretmen/Personel Bilgisi:

Etkinliğe Katılacak Ebeveyn Bilgisi:

Takip Edilecek Yol Güzergâhı:

İlk Yardım Çantası: () var () yok

KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Dil Gelişimi

Kazanım 10. Sözel olarak özgün ürünler oluşturur.

Göstergeler

- Cümle/olay örgüsü/öykü/şiir/bilmece/tekerlemeleri tamamlar.
- Olay örgüsünü/şiiri/öyküyü dinledikten sonra başlık üretir.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 9. Özgün çizimler yaparak kompozisyon oluşturur.

Göstergeler

- Özgün çizimler yapar.
- Anlam bütünlüğü olan bir resim çizer.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 10. Sosyal ilişkiler kurar.

Göstergeler

- Başkalarıyla etkileşime girmeye isteklidir.
- Başkalarıyla etkileşime girer.
- Başkalarıyla girdiği etkileşimlerini sürdürür.

ETKİNLİK ADI: Bir Huzur Hikâyesi

ETKİNLİK ÖNCESİ AİLELERİN ÇOCUKLARI İLE YAPMASI GEREKENLER: Ailelerden izin kâğıtlarını yollamaları istenir.

ETKİNLİK ÖNCESİNDE YAPILACAKLAR

- Öğretmen gezi alanını gezi gününden önce ziyaret eder, gezinin eğitim hedeflerine uygunluğunu belirler.
- Ziyaret öncesi gezi alanı yetkilileri ile iletişime geçilerek gezinin amacını net bir şekilde karşı tarafa iletilir. Ayrıca öğretmen, çocukların dinlenme ve tuvalet gereksinimlerinin karşılanması ve güvenlik önlemlerine yönelik bilgi edinir.
- Okul dışı öğrenme etkinliği katılımcı listesi hazırlanır.
- Okul müdürlüğünden etkinlik için izin alınır.
- Okul müdürlüğü etkinlik için servis aracı temin eder.
- Öğretmen ailelere gönderdiği izin yazısı aracılığı ile çocuklarının etkinliğe katılımlarını onayladıklarını gösteren izin yazısını imzalamalarını ister. Ayrıca öğretmen ailelerden çocuklarına o gün için rahat kıyafetler giydirmelerini ister.
- Ailelerden istekli olanlar gezide sorumluluk alarak öğretmene ve çocuklara destek olmaları için davet edilir.
- Gezi sırasında yaşanabilecek yaralanmalar dikkate alınarak ilk yardım çantası hazırlanır.

ETKİNLİK SIRASINDA YAPILACAKLAR

- Öğretmen huzurevine gezi planı düzenler.
- Gezi öncesi öğretmen sınıfta çocuklara öykü okur.

Öykü: “Eda; “Huzurevi nedir biliyor musun diye sordu” Can’a. Can huzurun ne olduğunu biliyordu elbette. Bildiği kadarıyla huzur mutluluk gibi bir şeydi. Bazen sakin olmak, bazen dinlenmek gibi bir şeydi. Huzur görülebilir miydi? Huzurevi mi vardı? Peki, bu ev nasıl bir evdi? Neredeydi? O evde kaç kişi yaşıyordu? Akli çok karışmıştı. Can’ın kafasında bir sürü soru işareti oluşmuştu. Eda gülümsedi. “Seni huzurevine götürmemi ister misin? Orada yaşayanları ziyaret edelim mi?” dedi. Can heyecanla bu teklifi kabul etti. Birlikte yola çıktılar ve huzurevine geldiler. Can içeride neler olduğunu çok merak ediyordu.....

- Öğretmen çocuklara bu hikâyeyi tamamlayacaklarını ama önce bir geziye gideceklerini, döndüklerinde hikâyeyi tamamlayacaklarını, bunun üzerine biraz düşünmelerini söyler.
- Çocuklar ile huzurevine gidilir. Çocukların yaşlılar ile sohbet etmesine, onları yakından tanımasına fırsat verilir. Çekinen çocuklar cesaretlendirilir. Basit ısınma/tanışma oyunları ile yaşlılar ile çocuklar arasındaki diyalog güçlendirilebilir.
- Öğretmen yanında getirdiği çocuk sayısı kadar resim kâğıdı, materyaller ve boyaları, etkinliğin yapılacağı alan için hazırlar. Her çocuk bir yaşlı ile beraber ellerindeki malzemeler ile resim yapar, kendi eserlerini tasarlarlar. Etkinlik bittikten sonra çocuklar beraber yaptıkları bu eserleri, orada bulunan yaşlılara hediye ederek onlara bir hatıra bırakır.
- Çocuklar sınıfa döndüğünde gün başında öğretmenlerin onlara okuduğu hikâyenin tamamlanma etkinliği yapılır. Çocuklardan öyküye bir başlık koymaları istenir.

ETKİNLİK SONRASINDA YAPILACAKLAR

Sizce huzurevine gittiğimizde yaşlı amca ve teyzeler ne hissetmiş olabilir?

Hediye ettiğiniz resimleri ne yapmış olabilirler?

Yaşlılarla sohbet etmek nasıldı?

Yaptığın resmi yaşlılara hediye ettiğinde ne hissettin?

Etkinlik yaparken zorlandın mı? Birbirinize yeni bir şeyler öğrettiniz mi?

Sizin ailenizde ve çevrenizde yaşlı insanlar var mı?

Sen yaşlı biri olsaydın neler hisseder ve düşünürdün?

DEĞERLENDİRME

Çocuk, öğretmen ve program açısından ayrı ayrı değerlendirme yapılır.

....../....../.....

Öğretmen

....../....../.....

Okul Müdürü



Etkinlik Tarihi:

Etkinlik Yeri: Veteriner Kliniğı

Okulun Adı:

Etkinliğe Katılacak Sınıflar:

Çocuk Sayısı: kız,erkek

Yaş Grubu:

Gidiş-dönüş saatleri:

Etkinlik Taşıtı:

Araç Tipi ve Plakası:

Şoförün Ad-Soyadı, Telefon Numarası:

Etkinliği Düzenleyen Öğretmen:

Etkinliğe Katılacak Öğretmen/Personel Bilgisi:

Etkinliğe Katılacak Ebeveyn Bilgisi:

Takip Edilecek Yol Güzergâhı:

İlk Yardım Çantası: () var () yok

KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 2. Duygularını ifade eder.

Göstergeler

- Duygularını farklı yollarla ifade eder.
- Duygularının nedenlerini açıklar.

Kazanım 3. Kendine güvenir.

Göstergeler

- Bilgilerini/becerilerini/başarılarını/hayallerini paylaşır.
- Grup önünde kendini ifade eder.

Kazanım 10. Sosyal ilişkiler kurar.

Göstergeler

- Başkalarıyla etkileşime girmeye isteklidir.
- Başkalarıyla etkileşime girer.

Kazanım 16. Sürdürülebilir yaşam için gerekli olan varlıkları korumayı alışkanlık hâline getirir.

Göstergeler

- Canlı varlıklara saygı gösterir.
- Canlı varlıkları korur.

ETKİNLİK ADI: Veteriner Kliniği Nasıl Bir Yer?

ETKİNLİK ÖNCESİ AİLELERİN ÇOCUKLARI İLE YAPMASI GEREKENLER: Hayvanların da hastalanabileceği hakkında konuşmaları ve bizlerin desteği olmadan tedavi olamayacakları hakkında sohbet edilmesi.

ETKİNLİK ÖNCESİNDE YAPILACAKLAR

- Öğretmen gezi alanını gezi gününden önce ziyaret eder, gezinin eğitim hedeflerine uygunluğunu belirler.
- Ziyaret öncesi gezi alanı yetkilileri ile iletişime geçilerek gezinin amacını net bir şekilde karşı tarafa iletilir. Ayrıca öğretmen, çocukların dinlenme ve tuvalet gereksinimlerinin karşılanması ve güvenlik önlemlerine yönelik bilgi edinir.
- Okul dışı öğrenme etkinliği katılımcı listesi hazırlanır.
- Okul müdürlüğünden etkinlik için izin alınır.
- Okul müdürlüğü etkinlik için servis aracı temin eder.
- Öğretmen ailelere gönderdiği izin yazısı aracılığı ile çocuklarının etkinliğe katılımlarını onayladıklarını gösteren izin yazısını imzalamalarını ister. Ayrıca öğretmen ailelerden çocuklarına o gün için rahat kıyafetler giydirmelerini ister.
- Ailelerden istekli olanlar gezide sorumluluk alarak öğretmene ve çocuklara destek olmaları için davet edilir.
- Gezi sırasında yaşanabilecek yaralanmalar dikkate alınarak ilk yardım çantası hazırlanır.

ETKİNLİK SIRASINDA YAPILACAKLAR

- Çocuklara bugün bir geziye gidileceği söylenir. Tahmin etmeleri beklenir. Ardından gidecekleri bu yerin hayvanlarla ilgili bir yer olduğu söylenir ve biraz daha düşünmeleri için fırsat verilir.
- Hayvanların da tıpkı insanlar gibi hastalanabileceğinden bahsedilir. Ardından *"Sizce hastalanınca onları kim tedavi eder?"* sorusu yöneltilir.
- Veteriner cevabı alındıktan sonra bugün gidecekleri yerin bir veteriner kliniği olduğundan bahsedilir.
- Çocuklara kâğıtlar ve boyalar dağıtılır. *"Haydi, bakalım gözlerimizi kapatalım ve hayal edelim. Çok sevdiğimiz hayvan dostlarımızın tedavi edildiği bu klinik nasıl bir yer olabilir? Veteriner hekimimiz sizce kadın mı, erkek mi? Sizce bir veteriner hekim mi var orada? Kaç kişi çalışıyor olabilir? Orada hangi hayvanları görebiliriz? Klinikte nasıl eşyalar olabilir?"* soruları yöneltilir. Ardından herkesin hayalini kurmasını ve hazır hissettiğinde hayalindeki kliniğin resmini çizmesi söylenir.
- Çocuklar resimlerini bitirdikten sonra tek tek anlatmalarına fırsat verilir. Gezi için hazırlıklar tamamlanıp yola çıkılır. *"Servis ile giderken hangi kurallara uymamız gerektiğini herkes biliyor. Serviste yerlerinize oturmaya, ayağa kalkmamaya ve emniyet kemerlerinizi takmaya özen gösterelim."* diyerek çocuklara hatırlatmalarda bulunur.
- *"Yaka kartınızda bizlerin telefon numarası ve okulumuzun adı var. Herhangi bir sorunla karşılaşırsanız bizlere ya da güvenlik görevlisine gidip söyleyebilirsiniz."* diyerek çocuklara yaka kartlarını takar.
- Çocuklar servise biner ve yola çıkılır. Yolda uyulması gereken kurallar tekrar hatırlatılır.

- Veteriner hekimle, önceden görüşülerek beklentiler ve çocuk dostu dil kullanılması konusunda anlaşmaya varılır. Kliniğe gidildiğinde her çocuğun merak ettikleri hakkında sorular sormasına fırsat verilir. Veteriner hekimin hayvanları, işini, kliniğindeki araç gereçleri anlatabileceği ortam hazırlanır.

Gezi sonunda tüm çocukların veteriner hekime ve ekibine teşekkür etmesi konusunda rehber olunur.

ETKİNLİK SONRASINDA YAPILACAKLAR

Öğretmen, çocuk sayısının yarısı kadar “kedisini veterinerine getirmiş çocuk” görseli ve çocuk sayısının yarısı kadar “klinik ortamında olan veteriner” görselinin olduğu rol kartları hazırlar. Çocuklar, bu rol kartlarından seçerler, kedisi olan çocuk ile veteriner rolüne giren çocuk eşleşir ve sohbet ederler. Rol değişimi yapılabilir.

DEĞERLENDİRME

Çocuk, öğretmen ve program açısından ayrı ayrı değerlendirme yapılır.

.../.../.....

Öğretmen

.../.../.....

Okul Müdürü



Etkinlik Tarihi:

Etkinlik Yeri: Atatürk Evi

Okulun Adı:

Etkinliğe Katılacak Sınıflar:

Çocuk Sayısı: kız,erkek

Yaş Grubu:

Gidiş-dönüş saatleri:

Etkinlik Taşıtı:

Araç Tipi ve Plakası:

Şoförün Ad-Soyadı, Telefon Numarası:

Etkinliği Düzenleyen Öğretmen:

Etkinliğe Katılacak Öğretmen/Personel Bilgisi:

Etkinliğe Katılacak Ebeveyn Bilgisi:

Takip Edilecek Yol Güzergâhı:

İlk Yardım Çantası: () var () yok

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 28. Atatürk'ün Türk toplumu için önemini açıklar.

Göstergeler

- Atatürk'ün hayatıyla ilgili belli başlı olguları söyler.
- Atatürk'ün kişisel özelliklerini söyler.

● Dil Gelişimi

Kazanım 3. Dili iletişim amacıyla kullanır.

Göstergeler

- Başlatılan konuşmaya katılır.
- Konuşmayı başlatır.
- Konuşmayı sürdürür.
- Konuşmayı sonlandırır.
- Konuşma sırasında göz teması kurar.

Kazanım 6. Sözcük dağarcığını geliştirir.

Göstergeler

- Dinlediklerinde geçen yeni sözcükleri ayırt eder.
- Dinlediklerinde geçen yeni sözcüklerin anlamını sorar.
- Öğrendiği sözcükleri anlamına uygun kullanır.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 9. Özgün çizimler yaparak kompozisyon oluşturur.

Göstergeler

- Farklı materyaller kullanarak çizim yapar.
- Anlam bütünlüğü olan bir resim çizer.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 3. Kendine güvenir.

Göstergeler

- Bilgilerini/becerilerini/başarılarını/hayallerini paylaşır.
- Grup önünde kendini ifade eder.

Kazanım 14. Atatürk'ün ülkemize kazandırdığı çağdaş ve demokratik yaşam anlayışını takdir eder.

Göstergeler

- Atatürk ile ilgili etkinliklere katılır.
- Atatürk ile ilgili etkinliklerde sorumluluk alır.

Kazanım 15. Farklı ortamlardaki kurallara uyar.

Göstergeler

- Farklı ortamlardaki kurallara örnek verir.
- Toplumsal yaşamda görgü ve nezaket kurallarına uymayı alışkanlık hâline getirir.

ETKİNLİK ADI: Atatürk Evi'nde Sergi

ETKİNLİK ÖNCESİ AİLELERİN ÇOCUKLARI İLE YAPMASI GEREKENLER: Gezi öncesi velilere çocuklarla birlikte Atatürk'ün kişisel özellikleriyle ilgili sohbet etmeleri istenir.

ETKİNLİK ÖNCESİNDE YAPILACAKLAR

- Öğretmen gezi alanını gezi gününden önce ziyaret eder, gezinin eğitim hedeflerine uygunluğunu belirler.
- Ziyaret öncesi gezi alanı yetkilileri ile iletişime geçilerek gezinin amacını net bir şekilde karşı tarafa iletilir. Ayrıca öğretmen, çocukların dinlenme ve tuvalet gereksinimlerinin karşılanması ve güvenlik önlemlerine yönelik bilgi edinir.
- Okul dışı öğrenme etkinliği katılımcı listesi hazırlanır.
- Okul müdürlüğünden etkinlik için izin alınır.
- Okul müdürlüğü etkinlik için servis aracı temin eder.
- Öğretmen ailelere gönderdiği izin yazısı aracılığı ile çocuklarının etkinliğe katılımlarını onayladıklarını gösteren izin yazısını imzalamalarını ister. Ayrıca öğretmen ailelerden çocuklarına o gün için rahat kıyafetler giydirmelerini ister.
- Ailelerden istekli olanlar gezide sorumluluk alarak öğretmene ve çocuklara destek olmaları için davet edilir.
- Gezi sırasında yaşanabilecek yaralanmalar dikkate alınarak ilk yardım çantası hazırlanır.

ETKİNLİK SIRASINDA YAPILACAKLAR

- Etkinliğin yapılacağı gün öğretmen gelen çocukları karşılar. Sınıfın bir köşesinde elinde getirdiği albümü inceleyerek çocukların soru sormasını bekler. Sorular geldikten sonra elindekinin bir fotoğraf albümü olduğunu söyler ve çocuklara gösterir.
- Albümde Atatürk'ün sevdiklerinin ve sevdiği eşyalarının fotoğrafları (manevi kızının, köpeğinin, atının, kitaplarının, kıyafetlerinin fotoğrafları) vardır. Ama Atatürk fotoğrafı yer almamaktadır. Çocuklar inceledikten sonra *"Bu albümdeki fotoğrafların hepsini sizce kim sever?"* diye sorar. Gelen yanıtlara göre ipucu olarak *"Çocuk bayramını sizlere kim armağan etti?"* sorusunu sorarak gelen yanıtlara göre albümün Atatürk'e ait olduğu anlaşıldıktan sonra *"Biliyor musunuz Atatürk'ün de bizim yaşadığımız gibi bir evi var. Birçok şehre giderek oradalara yardımcı olmak istemiş ve gittiği her yerde bir evi vardır. Bizim şehrimize geldiğinde de bir evde kalmış. Şimdi o ev bir müze, hep birlikte görmeye gidelim."* denir.
- *"Servis ile giderken hangi kurallara uymamız gerektiğini herkes biliyor. Serviste yerlerinize oturmaya, ayağa kalkmamaya ve emniyet kemerlerinizi takmaya özen gösterelim."* diyerek çocuklara hatırlatmalarda bulunur.
- *"Yaka kartınızda bizlerin telefon numarası ve okulumuzun adı var. Herhangi bir sorunla karşılaşarsanız bizlere ya da güvenlik görevlisine gidip söyleyebilirsiniz."* diyerek çocuklara yaka kartlarını takar.
- Çocuklar servise biner ve yola çıkılır. Yolda, anı evinde uyulması gereken kurallar tekrar hatırlatılır.
- Atatürk Evi'nde; çalışma odası, uyuduğu oda, kıyafetlerinin ve kullandığı eşyalarının yer aldığı oda, misafirlerini ağırladığı oda ve fotoğraflarının yer aldığı odalar gezilir.
- Öğretmen çocuklara *"Bir evde olması gereken hangi oda yoktu?"* diye sorar. İpucu olarak *"Yemek nerede pişer?"* der.

- Gezi bitince Atatürk Evi'nin bahçesine inilir. Öğretmen çocuklara anı evlerinin anlamını açıklar. Çocuklar evden Atatürk ile ilgili sevdiği bir objeyi seçer. Bu objeyi getirdikleri kartonlara çizerler. Çocuklar yaptıkları resimleri, neden bu objeyi seçtiklerini anlatırlar.

ETKİNLİK SONRASINDA YAPILACAKLAR

Gezi sonrası sınıfa geri dönüldüğünde çocuklara etkinlik ile ilgili sorular sorulur:

Bugün Atatürk Evi/müzede neler gördünüz?

Gördükleriniz içinde en çok dikkatinizi çeken neydi? Hangi objeyi sevdiniz?

Yaptığınız resimleri anlatırken neler hissettiniz?

Atatürk'ün resimlerini, heykellerini başka nerelerde gördünüz?

DEĞERLENDİRME

Çocuk, öğretmen ve program açısından ayrı ayrı değerlendirme yapılır.

....../....../.....

Öğretmen

....../....../.....

Okul Müdürü



Etkinlik Tarihi:

Etkinlik Yeri: Botanik Parkı

Okulun Adı:

Etkinliğe Katılacak Sınıflar:

Çocuk Sayısı: kız,erkek

Yaş Grubu:

Gidiş-dönüş saatleri:

Etkinlik Taşıtı:

Araç Tipi ve Plakası:

Şoförün Ad-Soyadı, Telefon Numarası:

Etkinliği Düzenleyen Öğretmen:

Etkinliğe Katılacak Öğretmen/Personel Bilgisi:

Etkinliğe Katılacak Ebeveyn Bilgisi:

Takip Edilecek Yol Güzergâhı:

İlk Yardım Çantası: () var () yok

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 2. Nesnelerin/varlıkların özelliklerini açıklar.

Göstergeler

- Nesneleri/varlıkları inceler.
- Nesnelerin/varlıkların fiziksel özelliklerini betimler.

Kazanım 19. Bir etkinliği/görevi tamamlamak için çaba gösterir.

Göstergeler

- Kendi başına bir etkinliğe/göreve başlar.
- Bir etkinliği/görevi tamamlanana kadar devam ettirir.

● Dil Gelişimi

Kazanım 6. Sözcük dağarcığını geliştirir.

Göstergeler

- Dinlediklerinde geçen yeni sözcükleri ayırt eder.
- Dinlediklerinde geçen yeni sözcüklerin anlamını sorar.

Kazanım 8. Görsel materyalleri kullanarak özgün ürünler oluşturur.

Göstergeler

- Görsel materyalleri inceler.
- Görsel materyalleri açıklar.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 16. Sürdürülebilir yaşam için gerekli olan varlıkları korumayı alışkanlık hâline getirir.

Göstergeler

- Canlı varlıkla saygı gösterir.
- Canlı varlıkları korur.

ETKİNLİK ADI: Orman Gözlemi

ETKİNLİK ÖNCESİ AİLELERİN ÇOCUKLARI İLE YAPMASI GEREKENLER: Ailelerden evlerinin camlarına çıkarak ya da en yakındaki bir parka giderek sessiz gözlem yapmaları istenir. Gözlem sonrasında neler gördükleri, duydukları, burunlarına ne gibi kokular geldiği üzerine sohbet etmeleri istenir.

ETKİNLİK ÖNCESİNDE YAPILACAKLAR

- Öğretmen gezi alanını gezi gününden önce ziyaret eder, gezinin eğitim hedeflerine uygunluğunu belirler.
- Ziyaret öncesi gezi alanı yetkilileri ile iletişime geçilerek gezinin amacını net bir şekilde karşı tarafa iletilir. Ayrıca öğretmen, çocukların dinlenme ve tuvalet gereksinimlerinin karşılanması ve güvenlik önlemlerine yönelik bilgi edinir.
- Okul dışı öğrenme etkinliği katılımcı listesi hazırlanır.
- Okul müdürlüğünden etkinlik için izin alınır.
- Okul müdürlüğü etkinlik için servis aracı temin eder.
- Öğretmen ailelere gönderdiği izin yazısı aracılığı ile çocuklarının etkinliğe katılımlarını onayladıklarını gösteren izin yazısını imzalamalarını ister. Ayrıca öğretmen ailelerden çocuklarına o gün için rahat kıyafetler giydirmelerini ister.
- Ailelerden istekli olanlar gezide sorumluluk alarak öğretmene ve çocuklara destek olmaları için davet edilir.
- Gezi sırasında yaşanabilecek yaralanmalar dikkate alınarak ilk yardım çantası hazırlanır.

ETKİNLİK SIRASINDA YAPILACAKLAR

- Çocuklara daha önce kimlerin botanik parka gitme fırsatı bulduğu, gidenlerin botanik parkında neler gördükleri, nasıl hissettikleri, orada hangi canlıların yaşadığı gibi sorular sorulur.
- Çocuklara hep birlikte botanik parka gidileceği ve çocukların birer doğa kâşifi olacakları söylenir. Her çocuğun yakasına çocuğun adının, okulun adının ve iletişim numarasının bulunduğu kartlar takılır. Güvenlik tedbirleri alınır ve botanik parkına gidilir.
- Botanik parka gelindiğinde her çocuğa gözlem çizelgesi ve birer kalem verilir. Gözlem çizelgesinde parkta görülebilecek varlıkların bulunduğu görseller yer almalıdır (palamut, çam ağacı, uğur böceği, karınca, kozalak, mantar vb.). Bu görsellerin altında bir kutucuk yer alır.
- Çocuklar doğayı incelemeye başlar. Gördüğü şeyler gözlem çizelgesinde yer alıyorsa altındaki kutucuğu işaretler. Yoksa çizelgenin alt kısmındaki ya da kenarındaki boş yerlere gördüğü ama çizelgede olmayan şeyleri çizerler. Çizelge doldurma aşamasında çocukların gördükleri ilginç şeyler olursa birbirlerine göstermelerine fırsat sunulmalıdır.
- Herkesin gözlem ve işaretlemesi bittikten sonra, çocuklar kendi çizelgesini arkadaşlarına gösterir ve gördüğü şeyler üzerine konuşulur. Çocukların hepsine çizelgesini paylaşmak için fırsat sunulmalıdır.
- Çizelge incelemeleri bittikten sonra doğanın birçok canlı varlığa ev sahipliği yaptığı açıklanır. Bir bölgedeki bitki ve hayvan türlerinin ve çeşitlerinin sayıca zenginliğinin biyoçeşitliliği ifade ettiği söylenir. İçinde bulunulan botanik parkında kaç çeşit ağaç ya da çiçek olduğu konusunda tahminler alınır.

- Botanik park içerisindeki bitkilerin inceleneceği ve renklerine göre gruplanacağı söylenir.
- Sınıf 3 kişilik gruplara ayrılır ve her gruba 10 cm kalınlığında kesilmiş 1 adet şerit fon karton verilir. Her grubun fon kartonu farklı renkten olmalıdır (yeşil, sarı, mavi, kahverengi vb.). Aynı renk iki kere kullanılacaksa aynı rengin farklı tonları tercih edilmelidir.
- Gruplar gezmeye başlar. Ellerindeki fon kartonun renginde nesneler bularak şeritlerine yapıştırırlar. Grupların kendi aralarında yardımlaşmalarına fırsat verilir. Bir grup kendi rengi dışında başka bir renk bulursa o rengin grubuna haber verebilir.
- Her grup şeritlerini bitirdikten sonra şeritler yan yana dizilerek doğanın renk skalası beraber incelenir ve ormanın ne çok renge ev sahipliği yaptığı üzerine sohbet edilir. Hep birlikte okula dönülür.

ETKİNLİK SONRASINDA YAPILACAKLAR

Ormanda oluşturulan renk skalası sınıfa getirilir ve üzerine yazmak için ortak bir isim ya da slogan çocuklarla oluşturulur (Örneğin ormanda ne çok renk varmış, ormanın renk koleksiyonu gibi). Renk skalası yazılan ortak ifade ile panoda sergilenir.

DEĞERLENDİRME

Çocuk, öğretmen ve program açısından ayrı ayrı değerlendirme yapılır.

.../.../....

Öğretmen

.../.../....

Okul Müdürü



Etkinlik Tarihi:

Etkinlik Yeri: Orman

Okulun Adı:

Etkinliğe Katılacak Sınıflar:

Çocuk Sayısı: kız,erkek

Yaş Grubu:

Gidiş-dönüş saatleri:

Etkinlik Taşıtı:

Araç Tipi ve Plakası:

Şoförün Ad-Soyadı, Telefon Numarası:

Etkinliği Düzenleyen Öğretmen:

Etkinliğe Katılacak Öğretmen/Personel Bilgisi:

Etkinliğe Katılacak Ebeveyn Bilgisi:

Takip Edilecek Yol Güzergâhı:

İlk Yardım Çantası: () var () yok

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 2. Nesnelerin/varlıkların özelliklerini açıklar.

Göstergeler

- Nesneleri/varlıkları inceler.
- Nesnelerin/varlıkların fiziksel özelliklerini betimler.

Kazanım 5. Neden-sonuç ilişkisi kurar.

Göstergeler

- Bir olayın olası nedenlerini söyler.
- Bir olayın olası sonuçlarını söyler.
- Nesne/durum/olaylar arasındaki neden-sonuç ilişkisini açıklar.

● Dil Gelişimi

Kazanım 8. Görsel materyalleri kullanarak özgün ürünler oluşturur.

Göstergeler

- Görsel materyalleri birbiriyle/yaşamla ilişkilendirir.
- Görsel materyaller aracılığıyla farklı kompozisyonlar oluşturur.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 16. Sürdürülebilir yaşam için gerekli olan varlıkları korumayı alışkanlık hâline getirir.

Göstergeler

- Sürdürülebilir yaşam için gerekli olan kaynakları verimli kullanır.
- Sürdürülebilir yaşam için gerekli olan kaynakları korur.



Etkinlik Tarihi:

Etkinlik Yeri: Futbol Sahası

Okulun Adı:

Etkinliğe Katılacak Sınıflar:

Çocuk Sayısı: kız,erkek

Yaş Grubu:

Gidiş-dönüş saatleri:

Etkinlik Taşıtı:

Araç Tipi ve Plakası:

Şoförün Ad-Soyadı, Telefon Numarası:

Etkinliği Düzenleyen Öğretmen:

Etkinliğe Katılacak Öğretmen/Personel Bilgisi:

Etkinliğe Katılacak Ebeveyn Bilgisi:

Takip Edilecek Yol Güzergâhı:

İlk Yardım Çantası: () var () yok

KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 1. Nesneye/duruma/olaya yönelik dikkatini sürdürür.

Göstergeler

- Dikkat edilmesi gereken nesneye/duruma/olaya odaklanır.
- Dikkatini çeken nesne/durum/olay ile ilgili bir ya da birden fazla özelliği/niteliği söyler.

● Dil Gelişimi

Kazanım 7. Dinlediklerinin/izlediklerinin anlamını yorumlar.

Göstergeler

- Dinledikleriyle/izledikleriyle ilgili sorulara yanıt verir.
- Dinledikleri/izledikleri ile ilgili sorular sorar.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 2. Büyük kaslarını koordineli kullanır.

Göstergeler

- Farklı yönde/formda/hızda yürür.
- Farklı yönde/formda/hızda koşar.

Kazanım 8. Araç gereç kullanarak manipülatif hareketler yapar.

Göstergeler

- Kalem tutmak için üç parmağını işlevsel kullanır.
- Nesneleri kullanarak özgün ürünler oluşturur.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 10. Sosyal ilişkiler kurar.

Göstergeler

- Başkalarıyla etkileşime girer.
- Başkalarıyla girdiği etkileşimlerini sürdürür.

ETKİNLİK ADI: Futbolu Tanıyorum

ETKİNLİK ÖNCESİ AİLELERİN ÇOCUKLARI İLE YAPMASI GEREKENLER: Her aileden bir adet kısa kollu beyaz tişört okula göndermesi istenir.

ETKİNLİK ÖNCESİNDE YAPILACAKLAR

- Öğretmen gezi alanını gezi gününden önce ziyaret eder, gezinin eğitim hedeflerine uygunluğunu belirler.
- Ziyaret öncesi gezi alanı yetkilileri ile iletişime geçilerek gezinin amacını net bir şekilde karşı tarafa iletilir. Ayrıca öğretmen, çocukların dinlenme ve tuvalet gereksinimlerinin karşılanması ve güvenlik önlemlerine yönelik bilgi edinir.
- Okul dışı öğrenme etkinliği katılımcı listesi hazırlanır.
- Okul müdürlüğünden etkinlik için izin alınır.
- Okul müdürlüğü etkinlik için servis aracı temin eder.
- Öğretmen ailelere gönderdiği izin yazısı aracılığı ile çocuklarının etkinliğe katılımlarını onayladıklarını gösteren izin yazısını imzalamalarını ister. Ayrıca öğretmen ailelerden çocuklarına o gün için rahat kıyafetler giydirmelerini ister.
- Ailelerden istekli olanlar gezide sorumluluk alarak öğretmene ve çocuklara destek olmaları için davet edilir.
- Gezi sırasında yaşanabilecek yaralanmalar dikkate alınarak ilk yardım çantası hazırlanır.

ETKİNLİK SIRASINDA YAPILACAKLAR

- Öğrenme ortamına voleybol, basketbol, futbol ve tenis sporlarına ait topolar ya da görselleri getirilir. Çocuklardan bu topoların hangi spor dallarına ait olabileceklerini tahmin etmeleri istenir.
- Çocukların tahminleri dinlendikten sonra bu spor dallarına ait kısa tanıtıcı videolar izlenir.
- Bugün bu spor dallarından birini deneyimlemek için bir spor sahasına/salonuna gidileceğinden bahsedilir.
- Küçük ipuçları verilerek futbol sahasına gideceklerini anlamaları sağlanır.
- Futbol oyununun nasıl oynandığı ve kuralları hakkında sohbet edilir. Bu oyunu oynamak için iki takım oluşturulması gerektiğinden bahsedilir.
- Sınıf iki gruba ayrılır. Her gruptan takımlarına bir isim vermesi istenir. Ardından gruplara beyaz tişörtler ve kumaş boya kalemleri dağıtılır. Takımların kendi aralarında karar verip takımlarına ait formalarını tasarlamaları istenir (logo ve simge tasarlar).
- Çalışmaları bittikten sonra her grubun formasının özelliklerini anlatmalarına fırsat verilir.
- Takımlar tasarladıkları formaları giyerler ve futbol sahasına doğru yola çıkılır.
- *"Servis ile giderken hangi kurallara uymamız gerektiğini herkes biliyor. Serviste yerlerinize oturmaya, ayağa kalkmamaya ve emniyet kemerlerinizi takmaya özen gösterelim."* diyerek çocuklara hatırlatmalarda bulunur.
- *"Yaka kartınızda bizlerin telefon numarası ve okulumuzun adı var. Herhangi bir sorunla karşılaşırsanız bizlere ya da güvenlik görevlisine gidip söyleyebilirsiniz."* diyerek çocuklara yaka kartlarını takar.
- Çocuklar servise biner ve yola çıkılır. Yolda uyulması gereken kurallar tekrar hatırlatılır.

- Görevli kişi ile önceden görüşölerek beklentiler ve çocuk dostu dil kullanılması konusunda anlaşmaya varılır. Futbol sahası görevli eşliğinde gezilir. Görevli, sahayı ve özelliklerini, tribünleri, soyunma odalarını tanıtır ve sahaya çıkış sürecini çocuklara anlatır. Sahadaki gezi tamamlandıktan sonra takımların futbolu deneyimlemesine istedikleri gibi oynamalarına fırsat verilir.

ETKİNLİK SONRASINDA YAPILACAKLAR

Sınıf ortamına dönlldüğünde futbol sahasında çekilen video izlenerek değerlendirme yapılır.

DEĞERLENDİRME

Çocuk, öğretmen ve program açısından ayrı ayrı değerlendirme yapılır.

..../..../.....

Öğretmen

..../..../.....

Okul Müdürü



Etkinlik Tarihi:

Etkinlik Yeri: Meyve Bahçesi

Okulun Adı:

Etkinliğe Katılacak Sınıflar:

Çocuk Sayısı: kız,erkek

Yaş Grubu:

Gidiş-dönüş saatleri:

Etkinlik Taşıtı:

Araç Tipi ve Plakası:

Şoförün Ad-Soyadı, Telefon Numarası:

Etkinliği Düzenleyen Öğretmen:

Etkinliğe Katılacak Öğretmen/Personel Bilgisi:

Etkinliğe Katılacak Ebeveyn Bilgisi:

Takip Edilecek Yol Güzergâhı:

İlk Yardım Çantası: () var () yok

KAZANIM VE GÖSTERGELER

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 4. Nesne/durum/olayla ilgili tahminlerini değerlendirir.

Göstergeler

- Tahminini söyler.
- Tahmini ile gerçek durumu karşılaştırır.

Kazanım 5. Neden-sonuç ilişkisi kurar.

Göstergeler

- Bir olayın olası nedenlerini söyler.
- Bir olayın olası sonuçlarını söyler.
- Nesne/durum/olaylar arasındaki neden-sonuç ilişkisini açıklar.

● Fiziksel Gelişim ve Sağlık

Kazanım 9. Özgün çizimler yaparak kompozisyon oluşturur.

Göstergeler

- Farklı materyaller kullanarak çizim yapar.
- Anlam bütünlüğü olan bir resim çizer.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 16. Sürdürülebilir yaşam için gerekli olan varlıkları korumayı alışkanlık hâline getirir.

Göstergeler

- Canlı varlıklara saygı gösterir.
- Sürdürülebilir yaşam için gerekli olan kaynakları verimli kullanır.

ETKİNLİK ADI: Meyve Çekirdeklerinin Doğayla Buluşması

ETKİNLİK ÖNCESİ AİLELERİN ÇOCUKLARI İLE YAPMASI GEREKENLER: Meyve çekirdeklerinin nasıl büyüdüğü ile ilgili videoları izlemeleri istenir.

ETKİNLİK ÖNCESİNDE YAPILACAKLAR

- Öğretmen gezi alanını gezi gününden önce ziyaret eder, gezinin eğitim hedeflerine uygunluğunu belirler.
- Ziyaret öncesi gezi alanı yetkilileri ile iletişime geçilerek gezinin amacını net bir şekilde karşı tarafa iletilir. Ayrıca öğretmen, çocukların dinlenme ve tuvalet gereksinimlerinin karşılanması ve güvenlik önlemlerine yönelik bilgi edinir.
- Okul dışı öğrenme etkinliği katılımcı listesi hazırlanır.
- Okul müdürlüğünden etkinlik için izin alınır.
- Okul müdürlüğü etkinlik için servis aracı temin eder.
- Öğretmen ailelere gönderdiği izin yazısı aracılığı ile çocuklarının etkinliğe katılımlarını onayladıklarını gösteren izin yazısını imzalamalarını ister. Ayrıca öğretmen ailelerden çocuklarına o gün için rahat kıyafetler giydirmelerini ister.
- Ailelerden istekli olanlar gezide sorumluluk alarak öğretmene ve çocuklara destek olmaları için davet edilir.
- Gezi sırasında yaşanabilecek yaralanmalar dikkate alınarak ilk yardım çantası hazırlanır.

ETKİNLİK SIRASINDA YAPILACAKLAR

- Okul dışı öğrenme etkinliğinin yapılacağı gün öğretmen gelen çocukları karşılar ve elindeki kutuya dikkat çeker. İçinde bir yiyecek var, şeklinde ipucu verir. Bilemezlerse ipuçları genelden özele doğru çoğaltılarak verilir.
- Kutuda ne olduğunu çocukların sormasını bekler. Çocukların sorması üzerine tahmin etme süreci başlar. Çocuklar kutuyu ellerine alarak ağırlığı hakkında konuşurlar. "Ağır mı? Hafif mi?" sorularından sonra kutu açılır.
- Kutunun içinden çıkan meyvenin "Acaba tadı nasıl, ne renk, hangi mevsimde yetişir, hangi vitaminler vardır, içindeki vitaminler hangi organımıza faydalıdır? Meyvenin dışı nasıl, kokusu ve tadı nasıl?" gibi sorular sorulur.
- Peki çocuklar "Bu meyvenin içinde ne var? Bunlar yenilebilir mi? Çekirdeği ile ne yapılır?" diye sorar öğretmen. Meyvelerin çekirdeklerinin çöpe atılmaması, doğada uygun bir ortama atıldığında bu çekirdeklerinin yarısının tekrardan canlanıp doğaya geri kazandırıldığını anlatır.
- "Bu çekirdekleri ne yapalım, doğaya atarsak ne olur? Ekersek ne olur?" diye sorar. "Ekmeye gidelim mi?" denir.
- Etkinliğe yarım saat kala öğretmen çocukların toplanmasını söyler ve yanına çağırır. "Evet çocuklar bugün bir meyve bahçesine meyve çekirdeklerimizi ekmeye gideceğiz." der.
- "Servis ile giderken hangi kurallara uymamız gerektiğini herkes biliyor. Serviste yerlerinize oturmaya, ayağa kalkmamaya ve emniyet kemerlerinizi takmaya özen gösterelim." diyerek çocuklara hatırlatmalarda bulunur.
- "Yaka kartınızda bizlerin telefon numarası ve okulumuzun adı var. Herhangi bir sorunla karşılaşırsanız bizlere ya da güvenlik görevlisine gidip söyleyebilirsiniz." diyerek çocuklara yaka kartlarını takar.

- Çocuklar servise biner ve yola çıkılır. Yolda uyulması gereken kurallar tekrar hatırlatılır.
- Meyve bahçesine gelindiğinde çocuklar çevreyi inceler, bahçe görevli eşliğinde gezilir. Görevli kişi meyve yetiştirilme aşamalarını çocuklara göstererek anlatır. Daha sonra çocuklar getirdikleri meyve çekirdeklerini bahçede uygun yere bırakırlar.
- Meyve çekirdeklerinin bırakıldığı yerlerin fotoğrafını öğretmen çeker. *“Daha sonra tekrar gelir kontrol ederiz.”* der.

ETKİNLİK SONRASINDA YAPILACAKLAR

Geziden sonra okula gelinir. Çocuklara “Acaba ektiğimiz meyve çekirdekleri büyüdüğünde nasıl görünecekler?” sorusu sorulur.

Sınıfa dönüldüğünde öğretmen meyve ağacının büyüüp meyve verdiği zamanki görüntüsünü çocuklara gösterir.

“Zamanımız olursa daha sonra meyve çekirdeklerini ektiğimiz yere gidip gelişimlerini gözlemleyeceğiz,” diyerek meyve çekirdekleri ekilirken çekilen fotoğrafın çıktısı alınıp sınıf panosuna asılır.

Ardından meyve yetiştirilme aşamalarına ilişkin olay sıralaması kartlarını sıralamaları istenir. Çocuklar kendi meyve bahçelerini çizerler.

DEĞERLENDİRME

Çocuk, öğretmen ve program açısından ayrı ayrı değerlendirme yapılır.

.../.../.....

Öğretmen

.../.../.....

Okul Müdürü



Etkinlik Tarihi:

Etkinlik Yeri: Resim Heykel Müzesi

Okulun Adı:

Etkinliğe Katılacak Sınıflar:

Çocuk Sayısı: kız,erkek

Yaş Grubu:

Gidiş-dönüş saatleri:

Etkinlik Taşıtı:

Araç Tipi ve Plakası:

Şoförün Ad-Soyadı, Telefon Numarası:

Etkinliği Düzenleyen Öğretmen:

Etkinliğe Katılacak Öğretmen/Personel Bilgisi:

Etkinliğe Katılacak Ebeveyn Bilgisi:

Takip Edilecek Yol Güzergâhı:

İlk Yardım Çantası: () var () yok

● Bilişsel Gelişim

Kazanım 2. Nesnelerin/varlıkların özelliklerini açıklar.

Göstergeler

- Nesnelerin/varlıkların fiziksel özelliklerini betimler.
- Nesnelerin/varlıkların benzer yönlerine örnekler verir.
- Nesnelerin/varlıkların farklı yönlerine örnekler verir.

Kazanım 20. Problem durumlarına çözüm üretir.

Göstergeler

- Seçtiği çözüm yolunu dener.
- Denediği çözüm yolu/yollarını değerlendirir.

● Dil Gelişimi

Kazanım 6. Sözcük dağarcığını geliştirir.

Göstergeler

- Dinlediklerinde geçen yeni sözcükleri ayırt eder.
- Öğrendiği sözcükleri anlamına uygun kullanır.

● Sosyal Duygusal Gelişim ve Değerler

Kazanım 7. Farklı kültürel özellikleri irdeler.

Göstergeler

- Farklı ülkelere özgü kültürel özellikleri söyler.
- Farklı kültürel miras ve varlıkları koruma etkinliklerine katılır.

ETKİNLİK ADI: Resim Heykel Müzesine Gezi

ETKİNLİK ÖNCESİ AİLELERİN ÇOCUKLARI İLE YAPMASI GEREKENLER: Gezi öncesi ailelerden çocukları ile birlikte ressamlarımız ve eserleri hakkında sohbet etmeleri istenir.

ETKİNLİK ÖNCESİNDE YAPILACAKLAR

- Öğretmen gezi alanını gezi gününden önce ziyaret eder, gezinin eğitim hedeflerine uygunluğunu belirler.
- Ziyaret öncesi gezi alanı yetkilileri ile iletişime geçilerek gezinin amacını net bir şekilde karşı tarafa iletilir. Ayrıca öğretmen, çocukların dinlenme ve tuvalet gereksinimlerinin karşılanması ve güvenlik önlemlerine yönelik bilgi edinir.
- Okul dışı öğrenme etkinliği katılımcı listesi hazırlanır.
- Okul müdürlüğünden etkinlik için izin alınır.
- Okul müdürlüğü etkinlik için servis aracı temin eder.
- Öğretmen ailelere gönderdiği izin yazısı aracılığı ile çocuklarının etkinliğe katılımlarını onayladıklarını gösteren izin yazısını imzalamalarını ister. Ayrıca öğretmen ailelerden çocuklarına o gün için rahat kıyafetler giydirmelerini ister.
- Ailelerden istekli olanlar gezide sorumluluk alarak öğretmene ve çocuklara destek olmaları için davet edilir.
- Gezi sırasında yaşanabilecek yaralanmalar dikkate alınarak ilk yardım çantası hazırlanır.

ETKİNLİK SIRASINDA YAPILACAKLAR

- Etkinliğin olduğu gün öğretmen Resim Heykel Müzesinde aynı odada sergilenen eserlerin görsellerinin olduğu kartları çocukların incelemelerine fırsat verir. Hep birlikte resimlerde neler gördükleri, resimleri daha önce görüp görmedikleri, daha önce resim sergisine gidip gitmedikleri hakkında sohbet ederler.
- Servis ile giderken "Serviste yerinde oturma, ayağa kalkmama ve emniyet kemerleri takma" kuralları ile ilgili kartlar çocuklara gösterilerek uyulacak kurallar çocuklara hatırlatılır. "Yaka kartınızda bizlerin telefon numarası ve okulumuzun adı var. Herhangi bir sorunla karşılaşırsanız bizlere ya da güvenlik görevlisine gidip söyleyebilirsiniz." diyerek çocuklara yaka kartları takılır.
- Resim Heykel Müzesine gidildiğinde, müzenin bahçesinde çocuklara daha önce müzeye gidip gitmedikleri, müze sözcüğünü duyup duymadıkları ve müzelerde nelerin bulunduğu ile ilgili konuşulur.
- Çocuklar müzede nelerin olabileceğine yönelik tahminlerini söyler. Öğretmen bu müzede ressamların ve heykeltıraşların eserlerinin olduğu ile ilgili açıklamalarda bulunur. Müze ziyareti sürecinde de ilgili olabilecek yerlerde ressam ve heykeltıraş sözcüklerinin kullanımına özen gösterilir.
- Çocuklar müzede eserlerin görsellerinin olduğu kartlardan birer tane alır. Kartlarında aynı eser olan çocuklar eş olur. Müzede bu eserler bulunur ve kartlar önüne bırakılır.
- Eşler buldukları eserin özellikleri, eserleri ile ellerindeki esere ilişkin görsel arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları ile ilgili konuşurlar.
- Eşlerden biri heykeltıraş, diğeri ressam rolüne girer ve heykeltıraş ve ressam rolünde sohbet ederler.
- Çocuklar heykeltıraş ya da ressam olarak donuk imge oluştururlar. Öğretmen bunun için çocuklara "Bir heykeltıraş/ressam olduğunu hayal et, dur ve hareket etme." yönergesini verir.

- Öğretmenin dokunduğu çocuk heykeltıraş mı yoksa ressam mı olduğunu söyler. Heykeltıraş ya da ressam oldukları için mutlu olup olmadıklarını yüz ifadesi ile gösterirler.
- Öğretmen içinde müzedeki heykellerden birinin replikasını ortaya koyar. Çocuklar replika ve eserin kendisi arasındaki benzerlik ve farklılıkları incelerler. Esere dokunamazlar ancak replikaya dokunarak heykeli incelerler.
- Öğretmen *“Bu heykel buzdan yapılmış. Eğer bir çözüm bulamazsak buzdan yapılmış olan bu heykel eriyecek.”* der. *“Sizin evinizde, buzdolabınızda buz var mı? Buzu dolaptan çıkardığınızda neler oluyor?”* soruları birlikte tartışılır. Çocuklara buzdan heykeller için bir şey yapılmazsa eriyecekleri hatırlatılır.
- Çocuklar buzdan heykelin erimeden sergilenebilmesine yönelik çözüm önerileri bulurlar ve buldukları çözümler ile ilgili doğaçlamaları yapar.
- Doğaçlamalardan sonra çocuklarla müzede bulunan kültürel eserlerin neden müzede olduğu, müzede olmasa bu eserlere neler olabileceği ile ilgili sohbet edilir.
- Müzenin eğitim atölyesinde, çocuklarla müzede gördükleri hakkında sohbet edilir. Sonrasında çocuklar oyun hamuru/kil kullanarak kendi heykellerini yapar.

ETKİNLİK SONRASINDA YAPILACAKLAR

Gezi sonrasında sınıfa geri dönüldüğünde gezi süresince çekilen fotoğraflar hep birlikte incelenir. Gruplar hâlinde fotoğraflarla kolaj çalışması yapılır.

DEĞERLENDİRME

Çocuk, öğretmen ve program açısından ayrı ayrı değerlendirme yapılır.

.../.../.....

Öğretmen

.../.../.....

Okul Müdürü

ARKA KAPAK İÇİ

ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİNDE KALİTE VE ERİŞİMİN ARTTIRILMASI PROJESİ



İNSAN KAYNAKLARININ
GELİŞTİRİLMESİ
PROGRAM OTORİTESİ



unicef 
her çocuk için

